

Tartalomjegyzék

172/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról	5076
173/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet, valamint a villamosenergia tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 466/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról	5076
174/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	Az Építési és Közlekedési Minisztérium tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó, az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által ellátott építési beruházásokkal kapcsolatos egyes műszaki szolgáltatási feladatok központi költségvetési szerv általi átvételéről, az ezzel kapcsolatos eljárási kérdések rendezéséről, valamint az állami tulajdonban levő ÉMI Nonprofit Kft. állami építési beruházásokkal kapcsolatos egyes műszaki szolgáltatási feladatok elvégzésére vonatkozó kijelöléséről szóló 51/2016. (III. 17.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	5080
175/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	A belügyi feladatellátás hatékonyságát támogató és a kapcsolati erőszak elleni küzdelmet erősítő törvények módosításával összefüggő végrehajtási rendelkezésekről	5082
176/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	Az állami tulajdonú gazdasági társaságok tekintetében megtakarítási intézkedés elrendeléséről	5093
177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	A sporteredmények megbecsülését, a sport célú támogatásokat és a sportorvoslást érintő egyes kormányrendeletek módosításáról	5095
178/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról	5109
179/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	Egyes gyermekvédelmi, szociális és fogyatékosügyei tárgyú kormányrendeletek módosításáról	5113
180/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	Az útdíj szolgáltatási gazdasági társaság, az útdíjszedő, az útdíjellenőrzés-támogatói feladatok ellátására kijelölt szervezet és az egyetemes útdíj szolgáltató egyes szerződéseinek miniszteri jóváhagyásáról	5124
181/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	A használatdíj-rendszerrel és az útdíjrendszerrel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról	5125
182/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet	A 2024/2025. tanévi teljesítményértékelés alapján történő illetmény kifizetéséről és egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról	5127

8/2025. (VI. 30.) NMHH rendelet	A honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátásában közreműködésre kötelezett elektronikus hírközlési szolgáltatók kijelöléséről és felkészülési feladataik meghatározásáról szóló 3/2013. (I. 11.) NMHH rendelet, valamint a peren kívüli vitarendezési testületekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 4/2024. (III. 21.) NMHH rendelet módosításáról	5133
15/2025. (VI. 30.) EM rendelet	Az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelet módosításáról	5135
20/2025. (VI. 30.) ÉKM rendelet	A fizetési közreműködő egyetemes útdíjszolgáltató általi igénybevételének részletes szabályairól	5150
7/2025. (VI. 30.) IM rendelet	Az igazságügyi hivatásrendek képzéséről, szakmai továbbképzéséről és vizsgáiról szóló egyes igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról	5152
6/2025. (VI. 30.) KIM rendelet	A szabadalmi ügyvivői vizsgáról szóló 76/1995. (XII. 29.) IKM rendelet módosításáról	5159
8/2025. (VI. 30.) KKM rendelet	A konzuli védelem részletes szabályairól szóló 17/2001. (XI. 15.) KÜM rendelet módosításáról	5160
12/2025. (VI. 30.) MK rendelet	A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter által adományozható elismerésekről szóló 2/2023. (II. 3.) MK rendelet módosításáról	5161
5/2025. (VI. 30.) AB határozat	A klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény 3. § (1) bekezdésének alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, valamint mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapításáról	5163
6/2025. (VI. 30.) AB határozat	Az azonos nemű párok által külföldön kötött házasság Magyarországon bejegyzett élettársi közösségként való elismerésével kapcsolatos, mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapításáról	5194
7/2025. JEH határozat	A szexuális cselekmény fogalmának értelmezéséről	5212
1226/2025. (VI. 30.) Korm. határozat	A betegszállítás finanszírozását segítő intézkedésekről	5222
1227/2025. (VI. 30.) Korm. határozat	Egyes ingatlanok sportingatlaná minősítéséről	5224
1228/2025. (VI. 30.) Korm. határozat	A Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zártkörűen működő Részvénytársaságnak a Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságba történő beolvadásáról	5224
1229/2025. (VI. 30.) Korm. határozat	A Magyarország Kormánya és Montenegró Kormánya közötti, a hírközlés és információk technológiák, valamint a rendvédelem technológiai fejlesztése terén történő együttműködésről szóló megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	5225
1230/2025. (VI. 30.) Korm. határozat	A Magyarország Kormánya és Montenegró Kormánya közötti, az infrastruktúra területét érintő együttműködési megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	5225
1231/2025. (VI. 30.) Korm. határozat	A pedagógusok teljesítményértékelés alapján történő illetményemelésének finanszírozásáról	5226
47/2025. (VI. 30.) ME határozat	A Sevilában tartandó, Negyedik Nemzetközi Fejlesztésfinanszírozási Konferencián történő részvételről	5226
48/2025. (VI. 30.) ME határozat	Helyettes államtitkár kinevezéséről	5226
49/2025. (VI. 30.) ME határozat	Helyettes államtitkár megbízatása megszűnésének megállapításáról és helyettes államtitkár kinevezéséről	5227

50/2025. (VI. 30.) ME határozat	Helyettes államtitkár megbízatása megszűnésének megállapításáról	5227
51/2025. (VI. 30.) ME határozat	Főiskolai rektor megbízásáról	5227
52/2025. (VI. 30.) ME határozat	Főiskolai rektor felmentéséről	5228
53/2025. (VI. 30.) ME határozat	Állami felsőoktatási intézmény kancellárja megbízásának visszavonásáról	5228

III. Kormányrendeletek

A Kormány 172/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete

az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról

- [1] Kiemelt cél a betegszállítási szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatók működésének biztosítása a folyamatos betegellátás fenntartása érdekében.
- [2] A Kormány a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 77/K. §-sal egészül ki:
„77/K. § E rendeletnek az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról szóló 172/2025. (VI. 30.) Korm. rendelettel megállapított 33. § (12) bekezdés b) pontjában és (18) bekezdésében foglaltakat a 2025. július havi kifizetésektől kell alkalmazni.”

2. § Az R.

- a) 33. § (12) bekezdés b) pontjában a „750” szövegrész helyébe a „2050” szöveg,
b) 33. § (18) bekezdésében az „1,8-es” szövegrész helyébe a „3,3-es” szöveg lép.

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 173/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete

a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet, valamint a villamosenergia tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 466/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról

- [1] A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény és annak nyomán a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet 2024. év végi módosítása alapján 2025. július 1-jétől Magyarországon a jövőben telepítendő, valamint a már üzembe helyezett és működő, közel 300 000 darab háztartási méretű kiserőmű invertereiből származó adatokat az energetikai adatszolgáltató platformot működtető engedélyes gyűjti és kezeli.
- [2] A kormányrendelet célja, hogy pontosítsa a háztartási méretű kiserőművek nem elszámolási célú adatok gyűjtésének szabályait, valamint az érintett szereplőknek a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 45/A. §-ában meghatározott együttműködési kötelezettségének részleteit.
- [3] A Kormány a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (1) bekezdés 56. és 57. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vet. Vhr.) 8. §-a a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:
- „(5) Az elosztó hálózati engedélyes megküldi az energetikai adatszolgáltató platformot működtető engedélyesnek a) a háztartási méretű kiserőmű felhasználási helyének azonosításához szükséges, a 22/a. számú melléklet 1.6. pont f) alpontja szerinti adatokat, valamint b) a háztartási méretű kiserőműhöz kapcsolódó inverter egyedi azonosításához szükséges, a 22/a. számú melléklet 1.6. pont a)–e) alpontja szerinti adatokat.
- (6) Az elosztó hálózati engedélyes az (5) bekezdés szerinti adatszolgáltatást – ideértve az (5) bekezdés szerinti adatoknak az aktív felhasználó által a 21/D. § (1) bekezdés b) pontjában bejelentett változását is – havonta egy alkalommal összesítetten, legkésőbb a naptári hónap utolsó napjáig teljesíti.”
- 2. §** A Vet. Vhr. a 9/F. §-t követően a következő alcímmel egészül ki:
- „(A VET 45/A. §-ához)**
- 9/G. § (1) A háztartási méretű kiserőmű üzemeltetése kizárólag a háztartási méretű kiserőműhöz kapcsolódó inverter és az energetikai adatszolgáltató platform között az adatok továbbítását lehetővé tevő műszaki megoldás (a továbbiakban: műszaki megoldás) biztosításával lehetséges.
- (2) Amennyiben egy csatlakozási ponton több inverter is működik, úgy inverterenként szükséges a műszaki megoldás folyamatos működtetése. A műszaki megoldás biztosításának vagy módosításának esetleges költsége az aktív felhasználót terheli. A műszaki megoldások közül több megoldás egyidejűleg is alkalmazható, valamint a választott műszaki megoldásról áttérhet másik műszaki megoldásra.
- (3) Amennyiben a háztartási méretű kiserőműhöz kapcsolódó inverter műszaki jellemzői miatt vagy egyéb okból nem képes az adatok továbbítását lehetővé tevő kommunikációra, abban az esetben az aktív felhasználó, illetve a háztartási méretű kiserőmű üzemeltetője az adatok továbbítását lehetővé tevő műszaki megoldás biztosításának kötelezettsége alól mentesül az inverter bármilyen okból történő cseréjéig.
- (4) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározottak részletes feltételeit a 22/a. számú melléklet tartalmazza.
- (5) Az energetikai adatszolgáltató platform 3 havonta tájékoztatja az elosztói engedélyest az energetikai adatszolgáltató platform szabályzatában meghatározott módon a 22/a. melléklet 2.1. és 2.2. pontjában meghatározott, az adatok továbbítását lehetővé tevő műszaki megoldásoknak való megfeleléséről.”
- 3. §** A Vet. Vhr. a 21/C. §-t követően a következő alcímmel egészül ki:
- „(A VET 45/A. §-ához)**
- 21/D. § (1) Az aktív felhasználó a VET 45/A. §-ában meghatározott együttműködési kötelezettsége keretében a) bejelenti az elosztó hálózati engedélyes számára a háztartási méretű kiserőmű üzembe helyezési kérelmen a háztartási méretű kiserőműhöz kapcsolódó inverter egyedi azonosítóját;
- b) bejelenti az elosztó hálózati engedélyes számára a felhasználási hely címét és a mérési pont azonosítóját érintő, illetve bővítés, új üzembe helyezés, valamint inverter cseréje, leszerelése esetén a háztartási méretű kiserőművet érintő változást legkésőbb az üzembe helyezést vagy a változást követő 30 napon belül;
- c) nyilatkozik a háztartási méretű kiserőmű üzembe helyezési kérelem benyújtásakor az elosztó hálózati engedélyes számára a háztartási méretű kiserőmű nem elszámolási célú adataihoz történő, a 9/G. § szerinti, az adatok továbbítását lehetővé tevő műszaki megoldás biztosításáról; valamint
- d) betartja az energetikai adatszolgáltató platform működtető engedélyes által, a háztartási méretű kiserőmű inverter adatainak a berendezés gyártójának rendszerén keresztül történő továbbítására vonatkozó előírásait.
- (2) Az energetikai adatszolgáltató platform működtetője köteles gondoskodni olyan megállapodások megkötéséről, amelyek alapján a háztartási méretű kiserőmű inverter adatai eljutnak az energetikai adatszolgáltató platform működtetőjéhez.
- (3) Az energetikai adatszolgáltató platform működtetője köteles a (2) bekezdés szerinti megállapodás általános feltételeit megkülönböztetésmentesen kidolgozni, és honlapján a megállapodásokat közzétenni.”

4. §

A Vet. Vhr. 128/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„128/A. § (1) A 8. § (6) bekezdésétől eltérően az elosztó hálózati engedélyes a 8. § (5) bekezdés a) pontja szerinti adatszolgáltatást valamennyi, a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet, valamint a villamosenergia tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 466/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 173/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: MódrX.) hatálybalépésének napjáig már üzembe helyezett háztartási méretű kiserőműre vonatkozóan a MódrX. hatálybalépését követő 30 napon belül teljesíti az energetikai adatszolgáltató platformot működtető engedélyes részére.

(2) Az elosztó hálózati engedélyes a 8. § (5) bekezdése szerinti adatszolgáltatást a MódrX. hatálybalépését követően üzembe helyezett háztartási méretű kiserőműre vonatkozóan első alkalommal a MódrX. hatálybalépését követő 60 napon belül teljesíti az energetikai adatszolgáltató platformot működtető engedélyes részére.

(3) Az energetikai adatszolgáltató platform működtető engedélyes a 9/G. § (5) bekezdése szerinti tájékoztatást első alkalommal az engedélyessé válásáról szóló határozat véglegessé válásától számított 3 hónapon belül adja meg.

(4) A 21/D. § (1) bekezdés a) és b) pontjától eltérően az aktív felhasználó a VET 45/A. §-ában meghatározott együttműködési kötelezettsége keretében a MódrX. hatálybalépésekor már üzembe helyezett háztartási méretű kiserőműhöz kapcsolódó inverter egyedi azonosítóját, a felhasználási hely címét és a mérési pont azonosítóját a MódrX. hatálybalépését követő 60 napon belül bejelenti az energetikai adatszolgáltató platformot működtető engedélyes részére.”

5. §

A Vet. Vhr. az 1. melléklet szerinti 22/a. számú melléklettel egészül ki.

2. A villamosenergia tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 466/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet módosítása**6. §**

Nem lép hatályba a villamosenergia tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 466/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet

- a) 7. §-a,
- b) 11. §-a,
- c) 19. §-a,
- d) 32. § (6) bekezdése,
- e) 6. melléklete.

3. Záró rendelkezések**7. §**

Ez a rendelet 2025. július 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 173/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

„22/a. számú melléklet a 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelethez

A háztartási méretű kiserőművek nem elszámolási célú adatainak gyűjtése

1. A háztartási méretű kiserőmű nem elszámolási célú termelési és üzemeltetési adatainak meghatározása
 - 1.1. *háztartási méretű kiserőmű termelési teljesítménye (kVA):* az inverter által leadott kimeneti látszólagos teljesítmény (S) átlagértéke 5 perces bontásban, kVA mértékegységben megadva;
 - 1.2. *háztartási méretű kiserőmű által termelt villamos energia mennyiség átlagértéke (kWh):* a háztartási méretű kiserőmű által termelt villamos energia mennyisége 5 perces bontásban, kWh mértékegységben megadva;
 - 1.3. *a termelt villamos energia mennyiségéből a felhasználási helyen saját célra felhasznált energia mennyisége (kWh):* a háztartási méretű kiserőmű által termelt villamos energia mennyiségéből a felhasználási helyen saját célra felhasznált energia mennyisége 5 perces bontásban, kWh mértékegységben megadva;
 - 1.4. *a feszültség és áramerősség értékei fázisonként:* az inverter AC oldali kapcsain fázisonként mért váltakozó áramú feszültség átlagértékek 5 perces bontásban, V mértékegységben megadva;
 - 1.5. *a teljesítmény tényező:* az inverter teljesítmény tényező $\cos(\varphi)$ értéke;
 - 1.6. *az inverter azonosító adatai:*
 - a) gyártó,
 - b) típus,
 - c) névleges teljesítmény,
 - d) egyedi azonosító (gyári szám),
 - e) üzembe helyezési időpont,
 - f) felhasználási hely címe és mérési pont azonosító,
 - g) az inverter elhelyezkedése és
 - h) az inverter feszültségtartományának beállítása.
2. Az energetikai adatszolgáltató platformot működtető engedélyes és a háztartási méretű kiserőmű üzemeltetője közötti adatkapcsolatra vonatkozó műszaki előírások
 - 2.1. A háztartási méretű kiserőműhöz kapcsolódó inverter és az energetikai adatszolgáltató platform között az adatok továbbítását lehetővé tevő műszaki megoldások:
 - a) az energetikai adatszolgáltató platform működtetője által kötött, 21/D. § (2) bekezdése szerinti megállapodásban részletezett műszaki megoldás, amely alapulhat a gyártó vagy az energetikai adatszolgáltató platform által kiajánlott interfészen, vagy
 - b) a háztartási méretű kiserőmű inverterében lévő vagy ahhoz illesztett műszaki berendezés vagy képesség.
 - 2.2. A háztartási méretű kiserőműhöz kapcsolódó inverter és az energetikai adatszolgáltató platform között az adatok továbbítását lehetővé tevő műszaki megoldásnak biztosítani kell legalább az óránként megvalósított, az adatokat 5 perces bontásban tartalmazó adatküldést.
 - 2.3. Bármely, az energetikai adatszolgáltató platform működtetője által biztosított műszaki megoldás választása esetén biztosítani kell az adatok továbbítását lehetővé tevő internetkapcsolatot, az alábbi feltételekkel:
 - a) lokális hálózaton keresztül WiFi vagy LAN kommunikációs interfészen keresztül vagy
 - b) minimum 4G technológiát alkalmazó celluláris rádiós hálózaton keresztül.
 - 2.4. A 9/G. § (3) bekezdése szerint az aktív felhasználó, illetve a háztartási méretű kiserőmű üzemeltetője az alábbi esetekben mentesül az adatok továbbítását lehetővé tevő műszaki megoldás biztosításának kötelezettsége alól:
 - a) amennyiben a háztartási méretű kiserőműhöz kapcsolódó inverter nem tartalmaz beépített WiFi (és/vagy LAN) kommunikációs modult, illetve az inverterhez külsőleg nem csatlakoztatható WiFi (és/vagy LAN) adapter, vagy
 - b) internet-lefedettség igazolt hiánya vagy igazolt nem megfelelő minősége.”

**A Kormány 174/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete
az Építési és Közlekedési Minisztérium tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó, az ÉMI Építésügyi
Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által ellátott építési beruházásokkal
kapcsolatos egyes műszaki szolgáltatási feladatok központi költségvetési szerv általi átvételéről, az ezzel
kapcsolatos eljárási kérdések rendezéséről, valamint az állami tulajdonban levő ÉMI Nonprofit Kft.
állami építési beruházásokkal kapcsolatos egyes műszaki szolgáltatási feladatok elvégzésére vonatkozó
kijelöléséről szóló 51/2016. (III. 17.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről**

[1] Az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság műszaki szolgáltatási feladatát az állami beruházásokért felelős miniszter veszi át.

[2] A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (1) bekezdés 40. pont a) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a 4. § tekintetében a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 198. § (1) bekezdés 9. pontjában kapott felhatalmazás alapján, valamint az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 11/A. §-a alapján az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: ÉMI Nonprofit Kft.) (székhelye: 2000 Szentendre, Dózsa György út 26.; cégjegyzékszám: 13 09 176128; adószáma: 20783185-2-13; főtevékenysége: természettudományi, műszaki kutatás, kísérleti fejlesztés) az 1. melléklet szerinti építési beruházásokkal kapcsolatos,
- a) az építési beruházás generál tervezésének teljes körű, minden szakágra kiterjedő és folyamatos tervellenőrzési,
 - b) minden szakágra kiterjedő építési műszaki ellenőrzési,
 - c) a teljes beruházás folyamatának nyomonkövetési, illetve koordinációs,
 - d) költségellenőrzési, költségszakértési,
 - e) beruházás-lebonyolítási, valamint
 - f) a mintavételi és megfelelés-igazolási terv elkészítésének és megvalósításának ellenőrzési
- feladatait [az a)–f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: műszaki szolgáltatási feladatok] az – e rendelet hatálybalépéséig műszaki átadás-átvétellel le nem zárult – építési beruházások vonatkozásában az Építési és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) részére át kell adni.
- (2) A műszaki szolgáltatási feladatok átvételének határideje 2025. július 1. napja.
- (3) Az Áht. 11/A. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felelősként az átadás-átvétel során az építési és közlekedési miniszter (a továbbiakban: miniszter) által kijelölt átadó-átvevő személyek járnak el.
- 2. §** (1) A műszaki szolgáltatási feladatok elvégzésére az ÉMI Nonprofit Kft. által megkötött és az 1. § (2) bekezdése szerinti időpontban érvényes és hatályos szerződések – ide nem értve azokat a szerződéseket, amelyekben a műszaki szolgáltatási feladatokon kívül, az ÉMI Nonprofit Kft. által ellátott egyéb feladatokkal együttesen tartalmazznak kötelezettségeket – tekintetében az ÉMI Nonprofit Kft. jogutódja a Minisztérium.
- (2) A műszaki szolgáltatási feladatok ellátását biztosító tárgyi eszközökhöz, egyéb ingóságokhoz, informatikai-telekommunikációs eszközökhöz és a feladatellátáshoz használt informatikai szakrendszerekhez kapcsolódó jogok és kötelezettségek, valamint a szoftverek üzemeltetési, felhasználási – az 1. § (2) bekezdése szerinti időpontban érvényes és hatályos – szerződéseinek tekintetében az ÉMI Nonprofit Kft. jogutódja a Minisztérium.
- (3) Az Áht. 11/A. § (4) bekezdés c) pontja alapján a szerződéses jogviszonyban álló feleket a feladat átvételéről az ÉMI Nonprofit Kft. értesíti.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- 4. §** Hatályát veszti az állami tulajdonban levő ÉMI Nonprofit Kft. állami építési beruházásokkal kapcsolatos egyes műszaki szolgáltatási feladatok elvégzésére vonatkozó kijelöléséről szóló 51/2016. (III. 17.) Korm. rendelet.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 174/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

	A
1.	Beruházás megnevezése
2.	A Nemzeti Hauszmann Program keretében a Budai Várnegyedben megvalósuló valamennyi építési beruházás
3.	<p>A teljes Budai Palotanegyedet érintő fejlesztések, a Budai Palotanegyed épületeinek újjáépítése, a közterületek és kapcsolódó ingatlanok fejlesztései, ütemezett helyreállítási program folytatása:</p> <p>3.1. várfalak helyreállítása kivitelezési ütemben,</p> <p>3.2. közterek, utak helyreállítása,</p> <p>3.3. Csikós udvart és a Nyugati kertet érintő fejlesztések,</p> <p>3.4. Új Lovarda újjáépítése és fejlesztése,</p> <p>3.5. Főőrség épületének újjáépítése és fejlesztése,</p> <p>3.6. Stöckl-lépcső újjáépítése és fejlesztése,</p> <p>3.7. akadálymentes közlekedési tengely létesítése a Palota út – Csikós udvar – Hunyadi udvar teraszai között,</p> <p>3.8. Várgarázs befejezése, középkori támfal stabilizálása,</p> <p>3.9. Várgarázs 3, istálló, Fehérvári rondella felújítása,</p> <p>3.10. Budavári Palota déli összekötő szárnyának rekonstrukciója,</p> <p>3.11. Gyilokjáró udvar és Újvilág kert fejlesztése,</p> <p>3.12. Erzsébet királyné pergolája,</p> <p>3.13. a Budavári Palota teljes felmérése és halaszthatatlan beruházások előkészítése, sürgős fejlesztések,</p> <p>3.14. egykori Honvéd Főparancsnokság I. kerület, Szent György tér 2. szám alatti épületének fejlesztése,</p> <p>3.15. egykori Külügyminisztérium épületének újjáépítése,</p> <p>3.16. József főhercegi palota, palotakert és istálló épületének újjáépítése,</p> <p>3.17. a Várkertek fejlesztése és a déli várszoknya ütemezett helyreállítása</p>
4.	Budapest I. kerület, Táncsics utca 9. szám alatti ingatlant érintő fejlesztések
5.	Budapest I. kerület, Táncsics Mihály utca 1. szám alatti ingatlan felújítása
6.	Ónod, Ónodi vár fejlesztése
7.	Budapest IX. kerület, Kinizsi utca 12. szám alatti ingatlan fejlesztése
8.	Budapest XI. kerület, 5412 helyrajzi számú ingatlan fejlesztése
9.	A ZalaZONE Ipari Park Zrt. által Zalaegerszeg megyei jogú város és Egervár község közigazgatási területén megvalósított projekt
10.	A Zalaegerszeg Megyei Jogú Város és a ZalaZONE Ipari Park Zártkörűen Működő Részvénytársaság együttműködésével Zalaegerszegen és Egervár község közigazgatási területén megvalósuló közműfejlesztési beruházások
11.	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Innovációs és Fejlesztési Központ az ingatlan-nyilvántartás szerinti Budapest belterület 4107/24 helyrajzi számú ingatlanon
12.	Nemzeti Oltóanyaggyár és Nemzeti Koronavírus Oltóanyaggyár az ingatlan-nyilvántartás szerint Debrecen 0204/37 helyrajzi számú ingatlanon
13.	A Budapest I. kerület, belterület 6627 és 6628 helyrajzi számú ingatlanon a Magyar Nemzeti Levéltár Bécsi kapu téri főépületének rekonstrukcióját és bővítését érintő fejlesztések
14.	A Budapest I. kerület, belterület 7139 és 7140 helyrajzi számú ingatlanon az egykori Koronaőrség rekonstrukciója (Budai Várőrség)
15.	A Budapest I. kerület belterület 6639/2 és 6641/1 helyrajzi számú ingatlanon a Belügyminisztérium Országház utcai székházának megvalósítása
16.	A Zalaegerszeg belterület 4875 és 5028 helyrajzi számú ingatlanokon a Zalaegerszegi Szakképzési Centrum egyes intézményeinek 21. századi elvárásoknak megfelelő fejlesztését célzó beruházás előkészítése és megvalósítása

17.	A Védelmi Innovációs Kutatóintézet Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság három telephelyén, Budapesten (lágymányosi egyetemi campuson), Szegeden (Szegedi Tudományegyetem Tudományos és Innovációs Parkjában), Zalaegerszegen (ZalaZONE Ipari Parkban) megvalósítandó beruházások
18.	A Magyar Tudományos Akadémia Székház és Könyvtár épületegyüttese felújítása és bővítése

A Kormány 175/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete

a belügyi feladatellátás hatékonyságát támogató és a kapcsolati erőszak elleni küzdelmet erősítő törvények módosításával összefüggő végrehajtási rendelkezésekről

- [1] A belügyi feladatellátás hatékonyságát támogató és a kapcsolati erőszak elleni küzdelmet erősítő törvények módosításáról szóló 2025. évi XXXV. törvény megváltoztatta a lőfegyverek és a más hasonló eszközök műszaki vizsgálatának a rendeleti úton történő szabályozására szóló fegyvertörvényi felhatalmazás jogosultját. Az ennek megfelelő technikai jellegű korrekciókat a fegyvertörvény végrehajtására szolgáló kormányrendelet szövegén is át kell vezetni.
- [2] 2024. október 1-jétől az iparbiztonsági hatósági jogkörök, valamint a tűzvédelmi hatósági jogkörök jelentős része a hivatásos katasztrófavédelmi szervtől a fővárosi, vármegyei kormányhivatalokhoz került. A hatáskörátadást követő gyakorlati tapasztalatok alapján az egyes hatáskörök egyértelműbb elhatárolása, valamint az egységes jogalkalmazás érdekében indokolt az érintett joganyag további pontosítása.
- [3] A létfontosságú rendszerelemekkel kapcsolatos hazai szabályozást 2025. január 1-jétől felváltotta az (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelvet átültető kritikus szervezetek, infrastruktúrák ellenálló képességére, valamint az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetekre, infrastruktúrára vonatkozó szabályozás. Az új jogintézmények és fogalmak átvezetése, valamint az eddigi hatósági és ágazati visszajelzések alapján szükségessé vált egyes ágazati kormányrendeletek módosítása.
- [4] A belügyi feladatellátás hatékonyságát támogató és a kapcsolati erőszak elleni küzdelmet erősítő törvények módosításáról szóló 2025. évi XXXV. törvény módosítja a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvényt, amelynek révén a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokhoz vezénylésre kerülő hivatásos állomány más szervhez vezénylése a jövőben szolgálati beosztásba is történhet. A szabályozás célja, hogy a más szervekre vonatkozó rendelkezéseknél a szolgálati beosztás beépítésre kerüljön.
- [5] Magyarország Alaptörvényének tizenötödik módosítása – az Alaptörvény G) cikkének módosításával – megteremtette annak lehetőségét, hogy a más állam állampolgárságával is rendelkező magyar állampolgárnak a magyar állampolgársága sarkalatos törvényben meghatározottak szerint felfüggeszthető legyen.
- [6] Az állampolgárság felfüggesztése tárgyában hozott döntést – az állampolgárság megszerzésével, illetve megszűnésével kapcsolatos döntéstől eltérően – nem a köztársasági elnök hozza meg, tekintettel arra, hogy az nem végleges jellegű. Erre figyelemmel az Országgyűlés akként határozott, hogy a felfüggesztés tárgyában hozott döntést az arra kijelölt miniszter hozhatja meg, így szükséges kijelölni a Kormány azon tagját is, aki a felfüggesztéshez és a visszaállításhoz vezető döntés meghozatalára lehet jogosult.
- [7] Ez a rendelet ennek megfelelően arról rendelkezik, hogy a felfüggesztés, illetve a visszaállítás tekintetében döntést hozó miniszterként a Kormány az igazságügyért felelős minisztert jelöli ki.
- [8] A kormányrendelet célja továbbá a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal ellenőrző szervként történő kijelölése egyes, a politikai szolgálati jogviszonyt, illetve a kormányzati szolgálati jogviszonyt érintő szabályok végrehajtása tekintetében.
- [9] Ahhoz, hogy tovább erősödjön a tudásgazdaság szerepe Magyarország versenyképességének fokozása érdekében, szükséges a kutató-fejlesztői utánpótlás növelésében meghatározó szerepet játszó doktori képzések megerősítése és a doktori fokozatot szerzők számának további emelése.
- [10] A Kormány a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 24. § (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a 2. alcím tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a 3. alcím tekintetében a lőfegyverekről és lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény 22. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 4. alcím tekintetében a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 225. § (1) bekezdés 27. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az 5. alcím tekintetében a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (7) bekezdés n) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 6. alcím tekintetében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 100. § (1) bekezdés h) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 7. alcím és az 1. melléklet tekintetében a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 80. § e)–h), k) és o) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 8. alcím tekintetében a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 31. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 9. alcím tekintetében a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 10. alcím tekintetében a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 75. § (1) bekezdésében, továbbá a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 281. § (17) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján,

a 11. alcím tekintetében a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 225. § (1) bekezdés 17. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 12. alcím tekintetében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 110. § (1) bekezdés 4., 16., valamint 25. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 13. alcím tekintetében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 110. § (1) bekezdés 8. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 14. alcím tekintetében a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 225. § (1) bekezdés 14. pont a) alpontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 15. alcím tekintetében a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 340. § 5. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 16. alcím tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (1) bekezdés m) pont ma) alpontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 17. alcím és a 2. melléklet tekintetében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 110. § (1) bekezdés 20. és 32. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 18. alcím tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében,

a 19. alcím tekintetében a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 88. § (1) bekezdés 3a. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 20. alcím tekintetében a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 225. § (1) bekezdés 5., 8. és 9. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 21. alcím tekintetében a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 83. § 3. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 22. alcím és a 3. melléklet tekintetében a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló 2024. évi LXXXIV. törvény 40. § (1) bekezdés 4., 5., 12. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet a 13/G. §-t követően a következő, az „A magyar állampolgárság felfüggesztésének, valamint a magyar állampolgárság visszaállítása és visszaállásának tárgyában döntést hozó miniszter” című alcímmel egészül ki:
- „A magyar állampolgárság felfüggesztésének, valamint a magyar állampolgárság visszaállítása és visszaállásának tárgyában döntést hozó miniszter**
- 13/H. § A Kormány a magyar állampolgárság felfüggesztésének, a magyar állampolgárság Ápt. 9/D. §-a szerinti visszaállítása, valamint a magyar állampolgárság visszaállásának tárgyában döntést hozó miniszterként az igazságügyért felelős minisztert jelöli ki.”

2. A nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely-szolgáltatásról szóló 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet módosítása

- 2. §** A nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely-szolgáltatásról szóló 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet 14/A. § (5) bekezdés b) pontjában a „tűzoltó-parancsnokságot” szövegrész helyébe a „tűzvédelmi hatóságot” szöveg lép.

3. A fegyverekről és lőszerokről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet módosítása

- 3. §** Hatályát veszti a fegyverekről és lőszerokről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 48. § (9) bekezdésében a „kereskedelemért felelős miniszter rendeletében a” szövegrész.

4. Az építési beruházások megvalósításához szükséges eljárások integrált intézésének részletes szabályairól és a közreműködő hatóságok kijelöléséről szóló 194/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet módosítása

- 4. §** Az építési beruházások megvalósításához szükséges eljárások integrált intézésének részletes szabályairól és a közreműködő hatóságok kijelöléséről szóló 194/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet
- a) 2. melléklet V. pont nyitó szövegrészeiben a „katasztrófavédelmi” szövegrész helyébe az „iparbiztonsági” szöveg,
 - b) 2. melléklet V. pontjában foglalt táblázatban a „Hivatásos katasztrófavédelmi szerv katasztrófavédelmi” szövegrész helyébe az „iparbiztonsági hatóság iparbiztonsági” szöveg lép.

5. A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet módosítása

- 5. §** A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 16/B. § (11) bekezdésében a „létfontosságú rendszerelem” szövegrész helyébe a „kritikus szervezetek és kritikus infrastruktúrák” szöveg lép.

6. A rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerve kijelöléséről, valamint feladatai ellátásának, a kifogástalan életvitel ellenőrzés és a megbízhatósági vizsgálat részletes szabályainak megállapításáról szóló 293/2010. (XII. 22.) Korm. rendelet módosítása

- 6. §** A rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerve kijelöléséről, valamint feladatai ellátásának, a kifogástalan életvitel ellenőrzés és a megbízhatósági vizsgálat részletes szabályainak megállapításáról szóló 293/2010. (XII. 22.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjában az „(a továbbiakban: Btk.) szerinti” szövegrész helyébe az „(a továbbiakban: Btk.) szerinti kábítószer-kereskedelem (Btk. 176–177. §), kábítószer birtoklása (Btk. 178–180. §), kóros szenvedélykeltés (Btk. 181. §), kábítószer készítésének elősegítése (Btk. 182. §), kábítószer-prekursorral visszaélés (Btk. 183. §), tudatmódosító anyaggal visszaélés (Btk. 184. §),” szöveg lép.

7. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet módosítása

- 7. §** A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet 24. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) Az (1) bekezdés szerinti gyakorlaton az iparbiztonsági hatóság is részt vehet, a gyakorlat időpontjáról a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve értesíti.”
- 8. §** A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet 9. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

- 9. §** A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet
- a) 12. § (1) bekezdésében az „és a hatóság által elkészített, a lakossági kiadvány legalább a 10. melléklet 1.1. és 1.2. pontja szerinti adattartalmú kivonatát hozza nyilvánosságra” szövegrész helyébe az „az iparbiztonsági hatóság nyilvánosságra hozza” szöveg,
 - b) 17. § (2) bekezdés b) pontjában az „anyaggal” szövegrész helyébe az „anyagokkal” szöveg,
 - c) 20/A. § (2) bekezdésében a „nem tartalmazó” szövegrész helyébe a „nem, de a lakossági tájékoztató kiadványhoz szükséges 10. melléklet 1.1. és 1.2. pontja szerinti adatokat tartalmazó” szöveg,
 - d) 21. § (4) bekezdésében a „hatóságot, valamint” szövegrész helyébe a „hatóságot, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét, valamint” szöveg,
 - e) 22/A. § (1) bekezdésében a „polgármestereivel, az” szövegrész helyébe a „polgármestereivel, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervével, az” szöveg,
 - f) 22/A. § (2) bekezdésében az „anyaggal” szövegrész helyébe az „anyagokkal” szöveg és a „rendőr-főkapitányságot, az” szövegrész helyébe a „rendőr-főkapitányságot, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét, az” szöveg,
 - g) 23. § (4) bekezdésében a „kidolgozza” szövegrész helyébe az „átdolgozza” szöveg,
 - h) 23. § (5) bekezdésében a „tervre” szövegrész helyébe a „terv tervezetére” szöveg,
 - i) 25. § (1) bekezdésében az „annak 8. § (5) bekezdése szerinti kivonata és a külső” szövegrész helyébe az „a külső” szöveg és az „annak 8. § (5) bekezdése szerinti kivonata alapján” szövegrész helyébe az „a külső védelmi terv alapján” szöveg,
 - j) 33. § (1) bekezdésében a „(3) bekezdés b)–d) pontjában” szövegrész helyébe a „(3) bekezdésében” szöveg,
 - k) 34. § (2) bekezdés a) pont ac) alpontjában az „anyaggal” szövegrész helyébe az „anyagokkal” szöveg,
 - l) 34. § (2a) bekezdésében az „anyaggal” szövegrész helyébe az „anyagokkal” szöveg,
 - m) 2. melléklet B. pontjában foglalt „B/2. adatlap: ÜZEMI INFORMÁCIÓK” táblázat 3. sorában az „anyaggal” szövegrész helyébe az „anyagokkal” szöveg,
 - n) 10. melléklet 1. pontjában az „A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek vonatkozásában az iparbiztonsági hatóság a polgármesterrel együttműködésben a lakosság részére tájékoztató kiadványt készít, amely” szövegrész helyébe az „A lakossági tájékoztató kiadvány” szöveg lép.

- 10. §** Hatályát veszti a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet 9. melléklet 1.2.4. pontja.

8. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet módosítása

- 11. §** Hatályát veszti a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet I/A. Fejezete.

9. A tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet módosítása

- 12. §** A tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet
- a) 1. § (1) bekezdés a) pontjában az „engedélyezési ügyeiben” szövegrész helyébe az „engedélyezési és bejelentési ügyeiben” szöveg,
 - b) 1. § (1) bekezdés e) pontjában a „c) pontjában” szövegrész helyébe a „d) pontjában” szöveg,
 - c) 1. § (2) bekezdés b) pontjában az „amelynek tűzvédelmi biztonságossági követelményeire nincs irányadó jogszabály vagy honosított harmonizált szabvány” szövegrész helyébe az „amelyre nem vonatkozik tűzvédelmi, biztonságossági követelmény vagy amelyre nem szerzhető be tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány” szöveg lép.

10. A Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról szóló 355/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet módosítása

- 13. §** A Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról szóló 355/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet „1. A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal jogállása” alcíme a következő 3/A. §-sal egészül ki:
- „3/A. § A Kormány a Hivatalt jelöli ki
- a) a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 13. § (11) bekezdése szerinti és
- b) a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 112. § (15) bekezdése, 210. § (14) bekezdése és 232. § (9) bekezdése szerinti
- ellenőrző szervként.”

11. Az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központról, valamint az Országos Építésügyi Nyilvántartásról szóló 313/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet módosítása

- 14. §** Az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központról, valamint az Országos Építésügyi Nyilvántartásról szóló 313/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 5. § (4a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4a) A Dokumentációs Központ indokolás mellett visszautasíthatja az adatszolgáltatásra irányuló kérelmet vagy az adatokba történő betekintést, ha a kért adat
- a) a nemzetbiztonsági védelem alá eső szervek és létesítmények köréről szóló kormányhatározatban foglalt építményre,
- b) a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény szerinti kritikus szervezetekre és kritikus infrastruktúrákra vagy
- c) a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetekre és az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákra irányul. E rendelkezést nem kell alkalmazni azokban az esetekben, ha az adatszolgáltatást vagy az adatokba történő betekintést az adott ingatlan tulajdonosa, használója vagy ezek megbízottja kezdeményezi.”

12. A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet módosítása

- 15. §** A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet a következő 1/C. alcímmel egészül ki:
- „1/C. A kutatói kiválósági és a kooperatív doktori képzés**
- 8/C. § (1) Ha a felsőoktatási intézmény kutatói kiválósági doktori képzést folytat, a felsőoktatási intézmény és a doktorandusz hallgató közötti szerződésben rögzíteni kell
- a) a felsőoktatási intézmény és a doktorandusz kötelezettségeit, így különösen
- aa) a képzés kötelező tanóraszámát,
- ab) a belső témavezető személyét, továbbá
- ac) a disszertáció témáját,
- b) a kutatói kiválósági doktori képzés önköltségét, amely nem lehet magasabb 500 000 Ft/évnél.
- (2) A kutatói kiválósági doktori képzés megszervezése során az (1) bekezdés szerinti szerződésben a felek eltérhetnek a doktori iskola szabályzatától.
- (3) Az Nftv. 108. § 22a. pont c) alpontja szerinti képzésben részt vevő doktorandusznak olyan egyéb szervezetnél kell foglalkoztatásban állnia, amely
- a) rendelkezik a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény szerinti, a doktori képzés megkezdési időpontjától számítva három évnél nem régebben kiállított kutatás-fejlesztési minősítési szakvéleménnyel, vagy
- b) munkáltatóként részt vett vagy részt vesz a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által meghirdetett Kooperatív Doktori Programban vagy az Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program Kooperatív Doktori Programban, vagy
- c) a doktori képzés kezdési időpontjától számítva három évnél nem régebben kutatás-fejlesztési támogatást nyert el a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivaltól.”

16. § A doktori iskoláról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § (1) Az egyéni felkészülő a doktori szabályzatban meghatározott módon tudományos közleményekkel, illetve művészeti alkotótevékenységével igazolja, hogy felkészült a fokozatszerzési eljárásra.

(2) Az egyéni felkészülőnek a hallgatói jogviszonya létesítését követő öt tanéven belül a doktori szabályzatban meghatározottak szerinti doktori értekezést kell benyújtania.”

17. § A doktori iskoláról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet

a) 4. § (2) bekezdésében a „javaslatára” szövegrész helyébe a „javaslatára, folyamatos, magas színvonalú tudományos teljesítményük alapján” szöveg,

b) 11. § (2) bekezdésében az „időből az illetékes kreditátviteli bizottság – a doktori szabályzatában meghatározottak szerint –, a doktori képzésben legfeljebb két félév, illetve hatvan kredit” szövegrész helyébe az „idejének az illetékes kreditátviteli bizottság a doktori szabályzatában meghatározottak szerint a doktori képzésben történő” szöveg,

c) 21. § (2) bekezdés d) pontjában a „megvalósult szabadalmak” szövegrész helyébe a „bejelentett, megadott és hasznosított szabadalmak, szellemi tulajdonvédelem alá eső tevékenység eredményei” szöveg,

d) 21. § (3) bekezdésében a „műszaki” szövegrész helyébe a „műszaki, továbbá kutatás-fejlesztési és innovációs” szöveg

lép.

13. A felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása

18. § A felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 38. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A felsőoktatási intézmény az (5) bekezdés a) és c) pontjának megfelelő jelentkezővel tanév közben is hallgatói jogviszonyt létesíthet önköltséges formában.”

14. Az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet módosítása

19. § Az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet

a) 1. melléklet „II. Szakma” pontjában foglalt táblázat D:18 mezőjében a „létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról és kijelöléséről és védelméről szóló törvény alá tartozó létesítményekkel” szövegrész helyébe a „kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény szerinti kritikus infrastruktúrákkal, valamint a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákkal” szöveg,

b) 1. melléklet „V. Szakma” „3. rész A sajátos építményszerkezetek építési műszaki ellenőri szakterületei” pontjában foglalt táblázat C:5 mezőjében a „létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról és kijelöléséről és védelméről szóló törvény alá tartozó létesítményekkel” szövegrész helyébe a „kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény szerinti kritikus infrastruktúrákkal, valamint a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákkal” szöveg

lép.

15. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény végrehajtásáról szóló 154/2015. (VI. 19.) Korm. rendelet módosítása

20. § A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény végrehajtásáról szóló 154/2015. (VI. 19.) Korm. rendelet

a) 15. § (1) bekezdés c) pontjában a „munkakör” szövegrész helyébe a „munkakör, szolgálati beosztás” szöveg,

b) 15. § (1) bekezdés e) pontjában a „(4a)–(4c)” szövegrész helyébe a „(4a)–(4c) és (8)” szöveg,

c) 17. § (2) bekezdésében a „munkakörnek” szövegrész helyébe a „munkakörnek, szolgálati beosztásnak” szöveg,

- d) 18. § a) pontjában a „kinevezésére,” szövegrész helyébe a „kinevezésére, a szolgálati beosztás betöltésére vezényelt esetében a vezényeltnek a fogadó szervnél szolgálati beosztásba helyezésére,” szöveg,
- e) 18. § b) pontjában a „(4a)–(4c)” szövegrész helyébe a „(4a)–(4c) és (8)” szöveg,
- f) 22. § (2) bekezdés a) pontjában a „munkakör” szövegrész helyébe a „munkakör vagy betöltött szolgálati beosztás” szöveg lép.

16. Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről, a Rezidens Támogatási Program ösztöndíjairól, valamint a fiatal szakorvosok támogatásáról szóló 162/2015. (VI. 30.) Korm. rendelet módosítása

- 21. §** Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről, a Rezidens Támogatási Program ösztöndíjairól, valamint a fiatal szakorvosok támogatásáról szóló 162/2015. (VI. 30.) Korm. rendelet 18. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
- „(6) A 17. § (2) bekezdése szerinti keretszám betöltése vonatkozásában a részmunkaidőben foglalkoztatott rezidens munkaideje arányában kell figyelembe venni, részére és vonatkozásában az e rendeletben meghatározott támogatásokat is arányosan kell folyósítani. A részmunkaidőben foglalkoztatott rezidens munkaidejének növelése is az e rendelet szerinti keretszám terhére történhet. Amennyiben a meghatározott keretszám nem ad lehetőséget a rezidensi munkaidő további emelésére, a munkaidő növelésére az egészségügyi szolgáltató részére biztosított, e rendelet szerinti finanszírozási összeg változatlanul hagyása mellett van lehetőség. A munkaidő módosítása hiányában a szakképzés a továbbiakban is részmunkaidőben teljesíthető. A rezidens munkaidejének csökkentése esetén a felszabaduló keretszámot az egészségügyi szolgáltató e rendelet előírása szerint betöltheti. E változásokról az egészségügyi szolgáltató tájékoztatja az OKFŐ-t.”

17. A felsőoktatási intézmények alaptevékenységének finanszírozásáról szóló 389/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet módosítása

- 22. §** A felsőoktatási intézmények alaptevékenységének finanszírozásáról szóló 389/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a következő 6/B. alcímmel egészül ki:
- „6/B. A doktori képzés normatívájának visszafizetése**
- 9/B. § (1) A felsőoktatási intézményt a (2)–(5) bekezdés szerint terheli visszafizetési kötelezettség, ha doktorandusza az Nftv. 48/T. §-ában meghatározott oklevélszerzési kötelezettségének (a továbbiakban: oklevélszerzési kötelezettség) nem tett eleget.
- (2) Nem terheli a felsőoktatási intézményt visszafizetési kötelezettség, ha az adott évi sikerességi arány eléri vagy meghaladja az adott évi célarányt.
- (3) A tárgyévi sikerességi arány a tárgyévet megelőző hatodik évben (a továbbiakban: bázisév) a felsőoktatási intézménnyel doktori képzésben hallgatói jogviszonyt létesítő magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatók száma (a továbbiakban: bázisévi kohorsz) közül a tárgyévből vagy azt megelőzően oklevélszerzési kötelezettséget teljesítő hallgatók számának a bázisévi kohorshoz viszonyított, százalékban kifejezett arányos része.
- (4) Az adott évre vonatkozó célarány a bázisévet megelőző három év átlagos sikerességi arányának a százszázalékos elméleti maximum sikerességi aránya és a bázisévet megelőző három év átlagos sikerességi aránya közötti különbség ötven százalékkal növelt értéke. E bekezdés alkalmazásában az átlagos sikerességi arány alatt az egyes évekre a (3) bekezdés szerint meghatározott sikerességi arányok számtani középértéke értendő.
- (5) A felsőoktatási intézmény visszafizeti a (3) bekezdés szerinti összes doktorandusz után folyósított teljes támogatási normatívának és az adott évi célarány és az adott évi sikerességi arány százalékban kifejezett különbségének szorzatát, ha az adott évi célarány magasabb, mint az adott évi sikerességi arány.”

- 23. §** A felsőoktatási intézmények alaptevékenységének finanszírozásáról szóló 389/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a következő 13. §-sal egészül ki:
- „13. § E rendeletnek a belügyi feladatellátás hatékonyságát támogató és a kapcsolati erőszak elleni küzdelmet erősítő törvények módosításával összefüggő végrehajtási rendelkezésekről szóló 175/2025. (VI. 30.) Korm. rendelettel megállapított 9/B. §-át első alkalommal a doktori képzésüket a 2026. szeptember 1-jét követően hallgatói jogviszonyt létesítő doktoranduszok esetében kell alkalmazni.”

- 24. §** A felsőoktatási intézmények alaptevékenységének finanszírozásáról szóló 389/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 1. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

18. A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalról, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap kezelő szervének kijelöléséről szóló 344/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

- 25. §** A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalról, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap kezelő szervének kijelöléséről szóló 344/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter nevezi ki és menti fel a Hivatal elnökét, valamint – a Hivatal elnökének javaslatára – az elnökhelyetteseit. A kinevezés időtartama az elnök, valamint az elnökhelyettesek esetében öt év. Ugyanaz a személy a Hivatal elnökévé, elnökhelyettesévé legfeljebb két alkalommal nevezhető ki.”

- 26. §** A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalról, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap kezelő szervének kijelöléséről szóló 344/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Hivatal tudományos társelnöke a Kutatási Kiválósági Tanács elnöke. A tudományos társelnököt a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter bízza meg határozott időtartamra, illetve vonja vissza megbízatását. A megbízatás időtartama a tudományos társelnök Kutatási Kiválósági Tanács elnöki kinevezésével megegyező időszak.”

19. A hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet módosítása

- 27. §** A hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 3. mellékletében foglalt táblázat B:2 mezőjében a „Katasztrófavédelemmel” szövegrész helyébe a „Tűzvédelemmel” szöveg és a „katasztrófavédelmi” szövegrész helyébe a „tűzvédelmi” szöveg lép.

20. A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet módosítása

- 28. §** A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 10. mellékletében foglalt táblázat B:77a. mezőjében az „az iparbiztonsági hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal” szövegrész helyébe a „közigazgatás-szervezésért felelős miniszter” szöveg lép.

- 29. §** Hatályát veszti a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 10. mellékletében foglalt táblázat 77. sora.

21. A nemzetgazdaság védelmi és biztonsági felkészítésének, mozgósításának, valamint a tartalékolás végrehajtásának szabályozásáról szóló 79/2023. (III. 13.) Korm. rendelet módosítása

- 30. §** A nemzetgazdaság védelmi és biztonsági felkészítésének, mozgósításának, valamint a tartalékolás végrehajtásának szabályozásáról szóló 79/2023. (III. 13.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gazdaságfelkészítési tervezés során a tartalékot különösen a következő ágazati besorolású termék és eszköz alkotja:)

„j) az a)–i) pontba nem tartozó, kritikus szervezet vagy az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezet által előállított, a társadalom alapvető szükségletét kielégítő termék és eszköz.”

22. A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet módosítása

- 31. §** A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet 36. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) A Munkacsoport meghívott tagjai
a) a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezetők,
b) a védelmi és biztonsági igazgatás központi szervének vezetője vagy a vezető által kijelölt képviselője,
c) a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok vezetői vagy a vezetők által kijelölt személyek,
d) a Nemzeti Közszolgálati Egyetem képviselője,
e) a Munkacsoport elnöke által eseti jelleggel meghívott, a Munkacsoport feladatának ellátásához szükséges szakmai ismeretekkel rendelkező további szakértők.”
- 32. §** A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet 37. § (2) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:
(Az élelmiszertermelés, -feldolgozás, -kereskedelem vonatkozásában kritikus infrastruktúraként jelölhető ki)
„j) az olyan eszköz, létesítmény, építmény, berendezés, hálózat, rendszer vagy ezek része, amely az alapvető szolgáltatás nyújtásához szükséges.”
- 33. §** A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet 42. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Élelmiszer alapanyag termelés, takarmány előállítás, kereskedelem vonatkozásában kritikus szervezetként jelölhető ki az a vállalkozás, amely az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló törvény szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti díjköteles nettó árbevétele eléri vagy meghaladja a 60 milliárd forintot, és élelmiszer alapanyag termelést végez, vagy takarmány előállítást végez, vagy olyan kereskedelmi tevékenységet folytat, amely takarmány tárolását és elosztását végzi.”
- 34. §** A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet 63. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Kőolajvezeték üzemeltetés vonatkozásában kritikus szervezetként jelölhető ki
a) a (2) bekezdés szerinti kritikus infrastruktúra üzemeltetője, valamint
b) az a szervezet, amely az a) pont szerinti üzemeltető legfőbb döntéshozó szervében közvetlenül vagy közvetve a szavazatok több mint 50%-ával rendelkezik, vagy külön szerződésben rögzített többségi tulajdonosi vagy egyéb irányítási jogot gyakorol.”
- 35. §** A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.
- 36. §** A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet
a) 27. § (3) bekezdés d) pontjában a „hatásokat,” szövegrész helyébe a „hatásokat, határokon átnyúló esetleges hatások esetén megjelölve az érintett tagállamot, annak érintett kritikus szervezetét és azt az alapvető szolgáltatást, amely nyújtásának folytonosságára a rendkívüli esemény jelentős hatást gyakorol vagy gyakorolhat,” szöveg,
b) 37. § (2) bekezdés i) pontjában a „rendelkezik.” szövegrész helyébe a „rendelkezik, vagy” szöveg,
c) 42. § (2) bekezdésében a „Takarmány” szövegrész helyébe az „Élelmiszer alapanyag termelés, takarmány” szöveg,
d) 111. § (1) bekezdés nyitó szövegrészeiben a „Mérlegfőösszeg alapon legalább 10%-os piaci részesedéssel rendelkező hitelintézeti” szövegrész helyébe a „Hitelintézeti” szöveg,

- e) 113. § (1) bekezdésében a „szerinti eljárásban a Magyar Nemzeti Bank által” szövegrész helyébe az „alapján” szöveg,
- f) 116. § (1) bekezdésében a „Pénzfeldolgozás és -szállítás” szövegrész helyébe a „Készpénzellátás” szöveg és a „készpénzellátás folyamatosságát” szövegrész helyébe a „készpénzellátás és a készpénz-előállítás folyamatosságát” szöveg,
- g) 116. § (2) bekezdésében a „Pénzfeldolgozás és -szállítás” szövegrész helyébe a „Készpénzellátás” szöveg,
- h) 117. § (1) bekezdésében a „(3)–(5) bekezdésében és (9) bekezdésében” szövegrész helyébe a „(2)–(5) bekezdésében” szöveg,
- i) 1. melléklet 2.2. pontjában foglalt táblázat B:1 mezőjében a „szint” szövegrész helyébe az „ellenálló képességi szint” szöveg,
- j) 1. melléklet 2.2. pontjában foglalt táblázat C:1 mezőjében a „szint” szövegrész helyébe az „ellenálló képességi szint” szöveg,
- k) 1. melléklet 2.2. pontjában foglalt táblázat D:1 mezőjében a „szint” szövegrész helyébe az „ellenálló képességi szint” szöveg lép.

37. § Hatályát veszti a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet 37. § (2) bekezdés h) pont hc) alpontjában a „vagy” szövegrész.

23. Záró rendelkezések

- 38. §** (1) Ez a rendelet – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 10. alcím 2025. július 20-án lép hatályba.
(3) A 15. alcím 2025. szeptember 1-jén lép hatályba.

39. § A 22. alcím és a 3. melléklet a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 175/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet 9. melléklet 1.2.3. pontja helyébe a következő pont lép:

„1.2.3. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset bekövetkezése utáni tájékoztatási feladatok meghatározása:

- a) a lakosság felé történő tájékoztatás tartalma és eszközei,
- b) a védelmi és biztonsági igazgatás szervei felé történő tájékoztatás tartalma és eszközei,
- c) az iparbiztonsági hatóság felé történő tájékoztatás tartalma és eszközei.”

2. melléklet a 175/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

A felsőoktatási intézmények alaptevékenységének finanszírozásáról szóló 389/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat a következő 63–65. sorral egészül ki:

	A	B	C	D	E
1	Képzési terület/Doktori tudományterület	Költségkeretek (ezer Ft/fő/év)]			
63	KOOPERATÍV DOKTORI KÉPZÉS			kooperatív doktori képzés	
				-tól	-ig
64	Agrártudományok, műszaki tudományok, művészetek (művészetközvetítéssel), orvostudományok (egészségtudományokkal), természettudományok (informatikai tudományokkal, sporttudományokkal)			1200	
65	Bölcsészettudományok (pedagógusképzési tudományokkal), társadalomtudományok (gazdaságtudományokkal, jogi tudományokkal), hittudományok			700	

3. melléklet a 175/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

1. A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet 2.2. pontjában foglalt táblázat B:6 mezője helyébe a következő mező lép:

	(B)
(6)	–

2. A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet 2.2. pontjában foglalt táblázat C:16 mezője helyébe a következő mező lép:

	(C)
(16)	–

3. A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról szóló 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet 2.2. pontjában foglalt táblázat C:27 mezője helyébe a következő mező lép:

	(C)
(27)	–

**A Kormány 176/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete
az állami tulajdonú gazdasági társaságok tekintetében megtakarítási intézkedés elrendeléséről**

- [1] A háborús infláció és a környező országokban dúló fegyveres konfliktusok arra sarkallják a gazdasági szereplőket, hogy erőforrásaikkal a lehetőségek szerint a leghatékonyabban és leginkább költségtakarékos módon gazdálkodjanak. E gyakorlat az állami tulajdonú gazdasági társaságok esetén is követendő példa, ezért a tulajdonosi joggyakorlók megfontolása szükséges, hogy mely társaságok esetében van lehetőségük a költségek megtakarítására. Az észszerű gazdálkodásnak e közösségi szintű megvalósulása hozzájárul a hosszútávú eredményes működéshez.
- [2] A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 29. § (1) bekezdését és 32. §-át, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 53/A. §-át az alábbi eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni.
- 2. §**
- (1) Az e rendelet hatálybalépése előtt alapított, közvetlenül vagy közvetetten 100%-os állami tulajdonú gazdasági társaságnak (a továbbiakban együtt: Társaságok) megtakarítást kell elérni a 2025. év során elsősorban a személyi jellegű ráfordításai terhére.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti megtakarítás mértéke legalább a Társaságok 2024. évi számviteli beszámolója szerinti személyi jellegű ráfordítások 5%-ának 6 hónapra eső időarányos részével megegyező összeg. A Kormány tagja az egyes Társaságokra jutó megtakarítási összeget e rendelet hatálybalépését követő 15 napon belül határozza meg.
- (3) A Kormány tagja az Áht. 19. § (3) bekezdése szerint az irányítása alá tartozó fejezet vonatkozásában a (2) bekezdésben előírt mértéktől eltérő mértéket állapíthat meg, azzal, hogy a fejezetbe tartozó, tulajdonosi joggyakorlása alatt álló Társaságok együttes megtakarítási kötelezettségének ez esetben is el kell érnie a tulajdonosi joggyakorlása alatt álló Társaságok 2024. évi számviteli beszámolója szerinti személyi jellegű ráfordítások 5%-ának 6 hónapra eső időarányos részével megegyező összeget.
- (4) A Kormány tagja a Társaságok egyenkénti és együttes megtakarítási kötelezettségeiről – a (2) bekezdés szerinti döntését követő 15 napon belül – írásban tájékoztatja az államháztartásért felelős minisztert és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalt.
- 3. §**
- (1) A Társaságok a 2. § szerinti megtakarításuk összegét a megtakarítás évének december 15. napjáig kötelesek befizetni a központi költségvetés javára a Magyar Államkincstár által vezetett „Gazdasági társaságok megtakarításai” megnevezésű, 10032000-01200021-09060032 számú számlára.
- (2) A Társaságok az (1) bekezdés szerinti befizetési kötelezettségüket hitel, kölcsön felhasználásával nem teljesíthetik.
- (3) Ha a Társaságok az (1) bekezdés szerinti befizetési kötelezettségüket az ott előírt határidőben nem teljesítik, a fennmaradó összeg kétszeresét kötelesek megtakarítani, és befizetni a központi költségvetés javára a 2026. évben.
- 4. §**
- (1) A Társaságoknak nyújtott költségvetési támogatás elszámolása tekintetében a 2. és 3. § szerint teljesített befizetés nem minősül az Áht. 53/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti jogosulatlan igénybevételek, jogszabálysértő vagy nem rendeltetésszerű felhasználásnak, és a kedvezményezett kamatfizetési kötelezettség nem terheli.
- (2) A költségvetési támogatás rendeltetésszerű felhasználásáról szóló beszámolót a kedvezményezett Társaságok úgy teljesítik, hogy abban kimutatják az e rendelet szerint előírt és teljesített befizetési kötelezettségüket.
- 5. §** Az e rendelet szerinti megtakarítás befizetését a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal ellenőrzi.
- 6. §** E rendeletet nem kell alkalmazni
- a) az 1. mellékletben felsorolt gazdasági társaságokra,
- b) a Magyar Nemzeti Bankra, valamint annak a közvetlenül és közvetetten a többségi befolyása alatt álló gazdasági társaságokra,
- c) az Országgyűlés Hivatala tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó gazdasági társaságokra,

- d) az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 42/A. §-a alapján kivezetésre szánt állami vagyoni körbe tartozó gazdasági társaságokra.

7. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

8. § Hatályát veszti az egyes állami tulajdonú gazdasági társaságok működésének észszerűsítésével kapcsolatos intézkedésekről szóló 216/2024. (VII. 31.) Korm. rendelet.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 176/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

Kivételi körbe eső állami tulajdonú gazdasági társaságok

	A	B
1.	Gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám
2.	MVM Energetika Zártkörűen Működő Részvénytársaság, valamint annak konszolidációs körébe tartozó társaságok	–
3.	Általános Vagyongazdálkodási Korlátolt Felelősségű Társaság	01 09 283630
4.	Biogáz Tatabánya Korlátolt Felelősségű Társaság	11 09 018400
5.	Napraforco-Operation Korlátolt Felelősségű Társaság	01 09 415667
6.	Nemzeti Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság, valamint annak közvetlen és közvetett többségi befolyása alatt lévő társaságok, továbbá a tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó társaságok (Nemzeti Vízművek társaságcsoport)	–
7.	NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyongazdálkodó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 048725
8.	NRG Finance Korlátolt Felelősségű Társaság	01 09 934528
9.	Polgári Termikus Hulladékhasznosító Erőmű Korlátolt Felelősségű Társaság	09 09 032230
10.	Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	13 09 116986
11.	Zöldfok-Sió Településgazdálkodási Zártkörűen Működő Részvénytársaság „f.a.”	14 10 300063
12.	MÁV Személyszállítási Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 045551
13.	MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 042272
14.	Magyar Posta Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 042463
15.	Magyar Posta Vagyongazdálkodó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 048087
16.	Magyar Posta Ingatlankezelő Korlátolt Felelősségű Társaság	01 09 308328
17.	Díjbeszedő Holding Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 042094
18.	Díjnet Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 045817
19.	MPSoft Informatikai Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 047115
20.	Posta Paletta Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 047009
21.	Postautó Duna Gépjármű-kereskedelmi és Szolgáltató Zártkörűen Működő Társaság	09 10 000466
22.	EPDB Nyomtatási Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 048079
23.	Díjbeszedő Faktorház Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 043995
24.	Postaflotta Korlátolt Felelősségű Társaság	09 09 020199
25.	Magyar Posta Biztosító Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 044751

26.	Magyar Posta Életbiztosító Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 044750
27.	Büntetés-Végrehajtás Országos Parancsnoksága tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó társaságok	–
28.	Magyar Rádió Művészeti Együtteseinek Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	01 09 697582
29.	N.S. MÉDIA ÉS VAGYONKEZELŐ Korlátolt Felelősségű Társaság	01 09 404379
30.	Magyar Bormarketing Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 142187
31.	Nemzeti Sportügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01 10 141742

**A Kormány 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete
a sporteredmények megbecsülését, a sport célú támogatásokat és a sportorvoslást érintő egyes
kormányrendeletek módosításáról**

- [1] E rendelet célja a kiemelkedő sportteljesítményt nyújtó vagy a sport területén kiemelkedő munkát végző személyek teljesítményének elismerése, az ahhoz kapcsolódó juttatások igazságosabb elosztása.
- [2] E rendelet a valós kockázati faktorokhoz igazítja a sportorvosi engedélyezéssel érintett sportágak körét.
- [3] Az állami sport célú támogatások igazságosabb elosztásának, valamint a támogatás hasznosulása hatékonyságának nyomon követése érdekében kialakított mérőrendszer sikeres alkalmazása érdekében a támogatások elosztásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések aktualizálása indokolt.
- [4] A Kormány
a sportról szóló 2004. évi I. törvény 79. § (1) bekezdés b) pont be) alpontjában,
a 3. alcím és az 1. melléklet tekintetében a sportról szóló 2004. évi I. törvény 79. § (1) bekezdés b) pont bg) alpontjában,
a 4. alcím és a 2–7. melléklet tekintetében a sportról szóló 2004. évi I. törvény 79. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában,
az 5. alcím tekintetében a sportról szóló 2004. évi I. törvény 79. § (1) bekezdés b) pont bn) alpontjában
kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva
a következőket rendeli el:

1. A Nemzet Sportolója Címről szóló 40/2004. (III. 12.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** (1) A Nemzet Sportolója Címről szóló 40/2004. (III. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet1.) 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az adományozottat a Cím adományozásáról szóló okirat, valamint havonta a bérből és fizetésből élők előző évi – a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) által a Hivatalos Értesítőben közzétett – országos szintű bruttó nominál átlagkeresetnek megfelelő összegű életjáradék illeti meg.”
- (2) A Rendelet1. 4. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) A miniszter az életjáradékot a tárgyévben a bérből és fizetésből élők előző évi országos szintű bruttó nominál átlagkeresetének a KSH által a Hivatalos Értesítőben történő közzétételéig (a továbbiakban: átmeneti időszak) a tárgyévet megelőző év adatai alapján havonta, az átmeneti időszakra eső különbözetet a közzétételt követő második hónapban egy összegben folyósítja.”
- 2. §** A Rendelet1. a következő 5. §-sal egészül ki:
„5. § Az elhunyt Nemzet Sportolóját – különösen a sportéletben betöltött meghatározó szerepe vagy elhalálozásának körülményeire tekintettel – a miniszter az általa vezetett minisztérium saját halottjának nyilváníthatja, és hozzájárulhat a temetési költségeihez.”
- 3. §** A Rendelet1. 8. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) E rendeletnek a sporteredmények megbecsülését, a sport célú támogatásokat és a sportorvoslást érintő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 4. § (1) bekezdését a Módr. hatálybalépésekor a Nemzet Sportolója Címet viselő személyek tekintetében is alkalmazni kell, azzal, hogy az emelt összegű járadékra a Módr. hatálybalépését követő hónaptól kezdődően válnak jogosulttá.”

2. Az olimpiai járadékról szóló 41/2004. (III. 12.) Korm. rendelet módosítása

- 4. §** Az olimpiai járadékról szóló 41/2004. (III. 12.) Korm. rendelet a következő 10/A. §-sal egészül ki:
„10/A. § Az elhunyt, járadékra jogosult érmest vagy edzői járadékra jogosult személyt – különösen a sportéletben betöltött meghatározó szerepére vagy elhalálózásának körülményeire tekintettel – a miniszter az általa vezetett minisztérium saját halottjának nyilváníthatja, és hozzájárulhat a temetési költségeihez.”

3. A sportorvoslás szabályairól és a sportegészségügyi hálózatról szóló 215/2004. (VII. 13.) Korm. rendelet módosítása

- 5. §** A sportorvoslás szabályairól és a sportegészségügyi hálózatról szóló 215/2004. (VII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet2.) 6. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Biliárd, bridzs, darts, golf, modellezés, sakk, petanque sportágakban, a golyósportokhoz tartozó szakágakban, valamint a rádióamatőr sportág gyorstávírássz és rádióforgalmazás szakágaiban a versenyzéshez sportorvosi engedély nem szükséges. A versenyző ezen sportágakban és szakágakban sportorvosi vizsgálaton nem köteles részt venni.”
- 6. §** A Rendelet2. 9. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A sportorvosi vizsgálat eredményét a sportszövetség által külön e célra – az OSEI konzultatív háttérével – készített nyomtatványon vagy az OSEI elektronikus nyilvántartásából, technikai adatkapcsolat útján, közvetlenül a sportszövetség, illetve a Nemzeti Sportinformációs Rendszer részére átadott adattartalommal, digitális formában (a továbbiakban együtt: sportorvosi engedély) kell nyilvántartani. A sportorvosi engedély sportágtól független kötelező tartalmi elemeit az 1. melléklet tartalmazza. A sportorvosi engedély egyéb egészségügyi adatot nem tartalmazhat.”
- 7. §** A Rendelet2. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- 8. §** A Rendelet2.
a) 7. § (5) bekezdésében a „Melléklet” szövegrész helyébe az „1. melléklet” szöveg,
b) 9. § (2) bekezdésében a „melléklet” szövegrészek helyébe az „1. melléklet” szöveg lép.

4. Az egyes kimagasló sporteredmények állami jutalmáról szóló 200/2013. (VI. 13.) Korm. rendelet módosítása

- 9. §** Az egyes kimagasló sporteredmények állami jutalmáról szóló 200/2013. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet3.) 1. § 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában:*)
„4. *nevelőedző*: a versenyzőt valamely utánpótlás korosztályban legalább két évig folyamatosan felkészítő sportszakember, akit az állami jutalomra és az eredményességi jutalomra (a továbbiakban együtt: jutalom) jogosultság szempontjából e minőségében a versenyző – korlátozott cselekvőképessége, cselekvőképtelensége esetén a törvényes képviselője, gondnoka jóváhagyásával – visszavonhatatlanul, a jutalomra jogosító első eredményét megelőzően, a 6/A. §-ban foglaltak szerint meghatároz;”
- 10. §** (1) A Rendelet3. 4. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(2) Az edző, a nevelőedző és az egyéb sportszakember személyéről a (4) bekezdés szerinti szervezetek írásban tesznek nyilatkozatot (a továbbiakban: személyi nyilatkozat) a sportköztestületnek – a (4) bekezdés b) pontja szerinti esetben, amennyiben a sportágban nem működik országos sportági szakszövetség, sportági szövetség, fogyatékosok országos sportszövetsége, a sportpolitikáért felelős miniszternek – a versenyző sportvilágeseleménnyre történő kiutazását megelőzően, a sportvilágeseleménnyre történő utolsó versenyzői nevezéstől számított hét napon belül. A személyi nyilatkozatban az edző és a nevelőedző személyét a (3) bekezdés szerinti versenyzői javaslat (a továbbiakban: versenyzői javaslat) alapján kell meghatározni, azzal, hogy a nevelőedző tekintetében a 6/A. §-ban foglaltak szerint kell eljárni. A versenyzői javaslatot a személyi nyilatkozathoz csatolni kell, a személyi nyilatkozat a versenyzői javaslat nélkül érvénytelen.

(3) A versenyző sportáganként egy vagy több edzőt nevezhet meg írásban a versenyzői javaslatban az országos sportági szakszövetség, valamint a sportköztestület részére, az állami jutalomra jogosító helyezést megalapozó sportvilágesemény hivatalos időszakát legalább harminc nappal megelőzően. A versenyző a versenyzői javaslatot korlátozott cselekvőképessége, cselekvőképtelensége esetén a törvényes képviselője, gondnoka jóváhagyásával teszi meg.”

- (2) A Rendelet3. 4. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A (4) bekezdés szerinti javaslatokat a sportköztestület ügyintéző-képviselési szerve megvizsgálja, és határozat formájában javaslatot tesz a sportpolitikáért felelős miniszter részére a jutalmazandó versenyzők, edzők, nevelőedzők és más sportszakemberek személyére és a részükre javasolt összegre vonatkozóan. A sportköztestület vizsgálata a 2. § szerinti feltételek fennállására is kiterjed. A sportköztestület a jutalmazandó versenyzők, edzők, nevelőedzők és más sportszakemberek személyére, valamint azok jutalmának összegére vonatkozó határozatát a sportpolitikáért felelős miniszter részére a (4) bekezdés szerinti javaslat kézhezvételét követő kilencven napon belül teszi meg. A határozathoz csatolni kell a versenyzői javaslatot és a személyi nyilatkozatot is.”

- (3) A Rendelet3. 4. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az (5) bekezdés szerinti, a 12. melléklet alapján összeállított határozat formájában tett sportköztestületi javaslatához a sportvilágesemény szervezője által a helyezésekről kiállított hivatalos igazolást is csatolni kell, ha a versenyszám helyosztó versenyét lejátították. Ha a versenyszámban az 5–8. helyért a helyosztó versenyeket nem játszották le, a sportvilágesemény szervezője által a helyezésekről kiállított hivatalos igazolás nélkül a sportvilágesemény 5–8. helyezése után csak a 8. helyezésre megállapítható jutalom adható.”

- 11. §** (1) A Rendelet3. 5. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

[A (2) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén a sportpolitikáért felelős miniszter eredményességi támogatást nyújt]

„c) az IWGA által szervezett Világjátékok programján szereplő versenyszám IWGA-tagsággal rendelkező nemzetközi sportszövetsége által szervezett versenyrendszer legmagasabb szintű világbajnokságán, Európa-bajnokságán”
[szerzett 1–3. helyezés után.]

- (2) A Rendelet3. 5. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az (1) bekezdés c) pontja tekintetében az IWGA által szervezett Világjátékokat megelőző évben szervezett világbajnokságon, Európa-bajnokságon az eredményességi jutalomra jogosító versenyszámokat a soron következő Világjátékok, a Világjátékok évében szervezett világbajnokságon, Európa-bajnokságon az eredményességi jutalomra jogosító versenyszámokat az adott évi Világjátékok, az azt követő két évben szervezett világbajnokságon, Európa-bajnokságon az eredményességi jutalomra jogosító versenyszámokat pedig az azt megelőző Világjátékok programján szereplő versenyszámok alapján kell meghatározni.”

- (3) A Rendelet3. 5. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Olimpiai versenyszám esetén a versenyzői eredményességi jutalom összegét a 10. melléklet, paralimpiai versenyszám esetén a 11. melléklet, az IWGA által szervezett Világjátékok programján szereplő versenyszám esetén a 12. melléklet határozza meg.

(4) Eredményességi jutalomban az országos sportági szakszövetségben, sportszövetségben, valamint fogyatékosok sportszövetségeiben tagsággal rendelkező sportszervezetnek

a) az (1) és (2) bekezdés szerinti feltételeket teljesítő versenyzője;

b) a (6) és (7) bekezdés szerinti javaslatban meghatározott,

ba) a versenyzőt felkészítő edző, nevelőedző, valamint

bb) a felkészítésben közreműködő más sportszakember részesülhet.”

- (4) A Rendelet3. 5. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Edző, nevelőedző és más sportszakember nem részesülhet magasabb összegű eredményességi jutalomban, mint a legeredményesebb versenyzőjének járó összeg. Csapatsportág esetében a szövetségi kapitány eredményességi jutalmának mértéke nem lehet több, mint a versenyző részére a 10. melléklet vagy a 11. melléklet szerint járó pénzjutalom 150 százaléka.”

- (5) A Rendelet3. 5. § (5)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Edző, nevelőedző és más sportszakember nem részesülhet magasabb összegű eredményességi jutalomban, mint a legeredményesebb versenyzőjének járó összeg. Csapatsportág esetében a szövetségi kapitány

eredményességi jutalmának mértéke nem lehet több, mint a versenyző részére a 10–12. melléklet szerint járó pénzjutalom 150 százaléka.

(5a) A versenyző sportáganként egy vagy több edzőt nevezhet meg írásban versenyzői javaslatában olimpiai versenyszám esetén az országos sportági szakszövetség részére, paralimpiai versenyszám esetén az országos sportági szakszövetség, sportági szövetség, fogyatékosok országos sportszövetsége, illetve ha a sportágban nem működik országos sportági szakszövetség, sportági szövetség, fogyatékosok országos sportszövetsége, az MPB részére, az IWGA által szervezett Világjátékok programján szereplő versenyszám esetén pedig az NVESZ részére, az eredményességi jutalomra jogosító helyezést megalapozó sportvilágesemény hivatalos időszakát legalább harminc nappal megelőzően. A versenyző a versenyzői javaslatot korlátozott cselekvőképessége, cselekvőképtelensége esetén a törvényes képviselője, gondnoka jóváhagyásával teszi meg.

(6) Az eredményességi jutalomban részesítendő személyekre és a támogatás összegére

a) olimpiai versenyszám esetén az országos sportági szakszövetség tesz javaslatot a MOB-nak,

b) paralimpiai versenyszám esetén az országos sportági szakszövetség, sportági szövetség, fogyatékosok országos sportszövetsége tesz javaslatot az MPB-nek, vagy amennyiben a sportágban nem működik országos sportági szakszövetség, sportági szövetség, fogyatékosok országos sportszövetsége, az MPB tesz javaslatot a sportpolitikáért felelős miniszternek,

c) a sakkvilágbajnokságon és Európa-bajnokságon klasszikus (sztenderd) versenyszám, továbbá az IWGA által megrendezett Világjátékok programján szereplő versenyszámban rendezett világbajnokság, Európa-bajnokság esetén az országos sportági szakszövetség tesz javaslatot az NVESZ-nek az (1)–(5a) és a (8) bekezdés, a 14. melléklet, valamint a 6. § alapján a sporteseményt követő harminc napon belül.

(7) A (6) bekezdés szerinti javaslatához elektronikus adathordozón csatolni kell a világbajnokságon, Európa-bajnokságon elért, eredményességi jutalomra jogosító eredmény versenyszámainak versenykiírását, rajtlistáját és az eredményeket tartalmazó hivatalos jegyzőkönyvet, valamint az edző és más sportszakember esetében a felkészítésben való részvételről szóló sportszakmai beszámolót és az eredményességi jutalmat alátámasztó indokolást. A javaslatban az edző és a nevelőedző személyét a versenyzői javaslat alapján kell meghatározni, azzal, hogy a nevelőedző tekintetében a 6/A. §-ban foglaltak szerint kell eljárni. A versenyzői javaslatot a (6) bekezdés a)–c) pont szerinti javaslatához csatolni kell, ennek hiányában a javaslat érvénytelen. A javaslatról a sportköztestület ügyintéző-képviselési szerve dönt, és az alapján tizenöt napon belül a 13. melléklet szerint tesz határozat formájában javaslatot a sportpolitikáért felelős miniszter részére, amelyhez csatolni kell a versenyzői javaslatokat is. A sportpolitikáért felelős miniszter a sportköztestület javaslata alapján dönt a támogatandók névsoráról és az eredményességi jutalom összegéről.”

12. § (1) A Rendelet 3. 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Egy sportágban évente, szakáganként, nemenként a felnőtt- és a felnőtt alatti első utánpótlás-korosztály versenyzői, paralimpiai és az IWGA által megrendezett Világjátékok programján szereplő sportágakban nemenként a felnőtt korosztály versenyzői, valamint a versenyzőket felkészítő edzők, nevelőedzők, továbbá a felkészítésben közreműködő más sportszakemberek részesíthetők eredményességi jutalomban. Azokban a sportágakban, amelyekben a nemzetközi szövetség által meghatározott versenyrendszerben az Európa- és a világbajnokság tekintetében eltérő a felnőtt alatti első utánpótlás-korosztály, mind az Európa-bajnokság, mind a világbajnokság esetében a felnőtt alatti első utánpótlás-korosztály részesíthető eredményességi jutalomban.”

(2) A Rendelet 3. 6. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az edzők és más sportszakemberek részére világbajnokság, Európa-bajnokság esetén megállapítható eredményességi jutalmak összege a sportágban a versenyzőknek a 10. vagy 11. melléklet szerint világbajnokság, Európa-bajnokság esetén nyújtható eredményességi jutalmak összegének ötven százaléka, triatlon és öttusa sportágban hetven százaléka lehet.”

(3) A Rendelet 3. 6. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az edzők és más sportszakemberek részére világbajnokság, Európa-bajnokság esetén megállapítható eredményességi jutalmak összege a sportágban a versenyzőknek a 10–12. melléklet szerint világbajnokság, Európa-bajnokság esetén nyújtható eredményességi jutalmak összegének ötven százaléka, triatlon és öttusa sportágban hetven százaléka lehet.”

13. § A Rendelet3. a 6. §-t követően a következő alcímmel és 6/A. §-sal egészül ki:

„Nevelőedzőre vonatkozó közös szabályok

6/A. § (1) A versenyző az első, jutalomra jogosító eredményt megalapozó sport világeseményt megelőzően tett versenyzői javaslatban (a továbbiakban: első versenyzői javaslat) sportáganként egy vagy több nevelőedzőt is megnevezhet. Ha az első versenyzői javaslatban a nevelőedző személye megjelölésre került, őt a versenyző további jutalomra jogosító eredményét megalapozó sport világesemény tekintetében benyújtásra kerülő személyi nyilatkozatban is szerepeltetni kell. Ha a versenyző első versenyzői javaslatában egy sportágban több nevelőedzőt nevez meg, az első versenyzői javaslatban meg kell jelölnie a nevelőedzői jutalom nevelőedzők közötti megosztásának arányát is, ennek hiányában a nevelőedzői jutalom a sportági nevelőedzők között egyenlő arányban osztandó fel. Az első versenyzői javaslatban megjelölt nevelőedző személye, valamint több nevelőedző megjelölése esetén a jutalom felosztásának aránya a versenyző további jutalomra jogosító eredménye tekintetében is irányadó. A versenyző csak a (2) bekezdésben foglaltak esetén jelölhet meg további nevelőedzőt, és módosíthatja a jutalom nevelőedzők közötti felosztásának arányát.

(2) Ha a versenyző első versenyzői javaslatát utánpótlás-korosztályban tette, az első olyan, jutalomra jogosító eredményt megalapozó sportvilágeseményt megelőzően,

a) amelyre a korábban tett versenyzői javaslatában felkészítő edzőként megjelölt edzőtől eltérő személy készítette fel, vagy

b) amelyen felnőtt korosztályban vesz részt,

versenyzői javaslatában az utánpótlás korosztályban őt korábban felkészítő edzőt is megjelölheti nevelőedzőjeként, és módosíthatja a nevelőedzői jutalom felosztásának arányát.

(3) A személyi nyilatkozat megtételére jogosult szervezet a személyi nyilatkozatot az (1) és (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően készíti elő.”

14. § A Rendelet3. a következő 15. §-sal egészül ki:

„15. § E rendeletnek a sporteredmények megbecsülését, a sport célú támogatásokat és a sportorvoslást érintő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr3.) megállapított 6/A. §-a alapján a nevelőedzőt a Módr3. hatálybalépését követően az egyes sportágakban a következő, jutalomra jogosító sportvilágeseményhez kapcsolódóan kell megjelölni. A Módr3. hatálybalépésekor állami jutalomra vagy eredményességi támogatásra vonatkozóan már folyamatban lévő eljárásokat a Módr. hatálybalépése nem érinti.”

15. § (1) A Rendelet3. 3. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

(2) A Rendelet3. 10. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.

(3) A Rendelet3. 11. melléklete helyébe a 4. melléklet lép.

(4) A Rendelet3. 12. melléklete helyébe az 5. melléklet lép.

(5) A Rendelet3. 13. melléklete helyébe a 6. melléklet lép.

(6) A Rendelet3. a 7. melléklet szerinti 14. melléklettel egészül ki.

16. § A Rendelet3.

1. 2. § (7) bekezdésében a „nevelőedzők és sportszakemberek” szövegrész helyébe a „nevelőedzők és más sportszakemberek” szöveg,

2. 3. § (1) bekezdésében az „Az edzők és a sportszakemberek” szövegrész helyébe az „Az edzők és más sportszakemberek” szöveg,

3. 3. § (4) bekezdésében az „a nevelőedző, a sportszakember” szövegrész helyébe az „a nevelőedző és más sportszakember” szöveg,

4. 4. § (1) bekezdésében a „nevelőedzőként vagy sportszakemberként” szövegrész helyébe a „nevelőedzőként vagy más sportszakemberként” szöveg,

5. 4. § (4) bekezdésében az „az állami jutalomban részesíthető edzőket, sportszakembereket és nevelőedzőket” szövegrész helyébe az „az állami jutalomban részesíthető versenyzőket, edzőket, nevelőedzőket és más sportszakembereket” szöveg,

6. 4. § (6) bekezdésében az „a 12. melléklet alapján összeállított sportköztestületi javaslatához” szövegrész helyébe az „a 13. melléklet alapján összeállított sportköztestületi határozathoz” szöveg,

7. 4. § (9) bekezdésében az „edző, sportszakember, nevelőedző” szövegrész helyébe az „edző, nevelőedző és más sportszakember” szöveg,

8. az „Eredményességi támogatás” alcím címe helyébe az „Eredményességi jutalom” szöveg,

9. 5. § (1) bekezdésében az „eredményességi támogatást” szövegrész helyébe az „eredményességi jutalmat” szöveg,
 10. 5. § (2) bekezdésében az „Eredményességi támogatás” szövegrész helyébe az „Eredményességi jutalom” szöveg,
 11. 5. § (2) bekezdés a) és b) pontjában az „az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti” szövegrész helyébe az „az (1) bekezdés szerinti” szöveg,
 12. 5. § (4) bekezdés b) pont bb) alpontjában a „közreműködő sportszakember” szövegrész helyébe a „közreműködő más sportszakember” szöveg,
 13. 5. § (8) bekezdésében a „nevelőedzőként vagy sportszakemberként – részesülhet támogatásban” szövegrész helyébe a „nevelőedzőként vagy más sportszakemberként – részesülhet eredményességi jutalomban” szöveg,
 14. 5. § (2) bekezdés a) pontjában és 6. § (1a) bekezdésében az „eredményességi támogatásra” szövegrész helyébe az „eredményességi jutalomra” szöveg,
 15. 6. § (2) bekezdésében az „eredményességi támogatásként a versenyszám” szövegrész helyébe az „eredményességi jutalomként a versenyszám” szöveg, valamint a „meghatározott eredményességi támogatás” szövegrész helyébe a „meghatározott eredményességi jutalom” szöveg,
 16. 7. § (1) bekezdésében az „Az állami jutalom és az eredményességi támogatás” szövegrész helyébe az „A jutalom” szöveg,
 17. 13. mellékletében foglalt táblázat B:7 és C:7 mezőjében a „junior (17–18 évesek)” szövegrész helyébe az „U19 kategória” szöveg,
 18. 13. mellékletében foglalt táblázat B:28 mezőjében az „U17 kategória” szövegrész helyébe az „U19 kategória” szöveg
- lép.

17. § Hatályát veszti a Rendelet3.

- a) 1. § 6. pont f) alpontja,
- b) 2. § (4) bekezdés f) pontja,
- c) 3. § (2) bekezdés „Ha a versenyző egy sportágban több nevelőedzőt nevez meg, a versenyzői javaslatban meg kell jelölnie a nevelőedzői jutalom nevelőedzők közötti megosztásának arányát is, ennek hiányában a nevelőedzői jutalom a sportági nevelőedzők között egyenlő arányban osztandó fel.” szövegrésze,
- d) 4. § (4) bekezdés f) pontja,
- e) 6. § (6) bekezdése,
- f) 6. melléklete.

5. Az állami sport célú támogatások felhasználásáról és elosztásáról szóló 474/2016. (XII. 27.) Korm. rendelet módosítása

- 18. §** Hatályát veszti az állami sport célú támogatások felhasználásáról és elosztásáról szóló 474/2016. (XII. 27.) Korm. rendelet 37. § (3)–(5) bekezdése.

6. Záró rendelkezések

- 19. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 11. § (1)–(3) és (5) bekezdése, a 12. § (1) és (3) bekezdése, a 15. § (4)–(6) bekezdése, a 16. § 6. pontja és az 5–7. melléklet 2026. január 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

„1. melléklet a 215/2004. (VII. 13.) Korm. rendelethez

SPORTORVOSI ENGEDÉLY

1.¹ A versenyző

- a) neve:
- b) születési helye és ideje:
- c) anyja neve:
- d) lakcíme:
- e) fényképe²:
- f) sportág:
- g) sportoló jogállása: amatőr, hivatásos
- h) társadalombiztosítási azonosító jel:
- i) e-mail-címe:

2. A sportorvosi vizsgálat

- a) elvégzésének időpontja:
- b) eredménye³:

alkalmas versenyezhet nem alkalmas ideiglenesen eltiltva véglegesen eltiltva

3. A sportorvosi engedély érvényességi időtartama:

¹ A sportszövetség tölti ki a sportorvosi vizsgálat előtt.

² Papíralapú nyomtatvány esetén.

³ Papíralapú nyomtatvány esetén a sportorvos aláírásának, pecsétszámát tartalmazó bélyegzője, valamint a sportegészségügyi szakrendelő bélyegzője lenyomatának megfelelő helyen történő feltüntetésével jelölve. Házi orvos, házi gyermekorvos esetén aláírásának, pecsétszámát tartalmazó bélyegzője lenyomatának megfelelő helyen történő feltüntetésével jelölve.”

2. melléklet a 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

„3. melléklet a 200/2013. (VI. 13.) Korm. rendelethez

A versenyzői pénzjutalom az IWGA által szervezett Világjátékok esetén (nettó összegben, forintban, 100%)

	A	B
1.	Eredményességi szint	Állami jutalom mértéke (forint/fő)
2.	Aranyérem (I. helyezés)	19 250 000
3.	Ezüstérem (II. helyezés)	13 744 500
4.	Bronzérem (III. helyezés)	10 972 500
5.	IV. helyezés	8 277 500
6.	V. helyezés	5 505 500
7.	VI. helyezés	4 389 000
8.	VII. helyezés	2 194 500
9.	VIII. helyezés	1 078 000

”

3. melléklet a 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

„10. melléklet a 200/2013. (VI. 13.) Korm. rendelethez

**A versenyzői eredményességi pénzjutalom mértéke világ- és Európa-bajnokság esetében olimpiai versenyszámban
(nettó összegben, forintban, 100%)**

1. Évenként rendezett versenyek esetében

	A	B	C	D
1.	Eredményességi szint		Európa-bajnokság	Világbajnokság
2.	Korosztály	Helyezés	Eredményességi jutalom mértéke	
3.	Felnőtt	I.	3 437 500	6 875 000
4.		II.	2 454 375	4 908 750
5.		III.	1 959 375	3 918 750
6.	Utánpótlás	I.	343 750	687 500
7.		II.	245 437	490 875
8.		III.	195 937	391 875

2. Kétévenként rendezett versenyek esetében

	A	B	C	D
1.	Eredményességi szint		Európa-bajnokság	Világbajnokság
2.	Korosztály	Helyezés	Eredményességi jutalom mértéke	
3.	Felnőtt	I.	6 875 000	13 750 000
4.		II.	4 908 750	9 817 500
5.		III.	3 918 750	7 837 500
6.	Utánpótlás	I.	687 500	1 375 000
7.		II.	490 875	981 750
8.		III.	391 875	783 750

3. Négyévenként rendezett versenyek esetében

	A	B	C	D
1.	Eredményességi szint		Európa-bajnokság	Világbajnokság
2.	Korosztály	Helyezés	Eredményességi jutalom mértéke	
3.	Felnőtt	I.	13 750 000	27 500 000
4.		II.	9 817 500	19 635 000
5.		III.	7 837 500	15 675 000
6.	Utánpótlás	I.	1 375 000	2 750 000
7.		II.	981 750	1 963 500
8.		III.	783 750	1 567 500

„

4. melléklet a 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

„11. melléklet a 200/2013. (VI. 13.) Korm. rendelethez

**A versenyzői eredményességi pénzjutalom mértéke világ- és Európa-bajnokság esetében paralimpiai versenyszámban
(nettó összegben, forintban, 100%)**

1. Évenként rendezett versenyek esetében

	A	B	C	D
1.	Eredményességi szint		Európa-bajnokság	Világ-bajnokság
2.	Korosztály	Helyezés	Eredményességi jutalom mértéke	
3.	Felnőtt	I.	1 718 750	3 437 500
4.		II.	1 227 187	2 454 375
5.		III.	979 687	1 959 375

2. Kétévenként rendezett versenyek esetében

	A	B	C	D
1.	Eredményességi szint		Európa-bajnokság	Világ-bajnokság
2.	Korosztály	Helyezés	Eredményességi jutalom mértéke	
3.	Felnőtt	I.	3 437 500	6 875 000
4.		II.	2 454 375	4 908 750
5.		III.	1 959 375	3 918 750

3. Négyévenként rendezett versenyek esetében

	A	B	C	D
1.	Eredményességi szint		Európa-bajnokság	Világ-bajnokság
2.	Korosztály	Helyezés	Eredményességi jutalom mértéke	
3.	Felnőtt	I.	6 875 000	13 750 000
4.		II.	4 908 750	9 817 500
5.		III.	3 918 750	7 837 500

„

5. melléklet a 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

„12. melléklet a 200/2013. (VI. 13.) Korm. rendelethez

A versenyzői eredményességi pénzjutalom mértéke világ- és Európa-bajnokság esetében IWGA által szervezett Világjátékok versenyszámaiban (nettó összegben, forintban, 100%)

1. Évenként rendezett versenyek esetében

	A	B	C	D
1.	Eredményességi szint		Európa-bajnokság	Világbajnokság
2.	Korosztály	Helyezés	Eredményességi jutalom mértéke	
3.	Felnőtt	I.	1 203 125	2 406 250
4.		II.	859 031	1 718 062
5.		III.	685 781	1 371 562

2. Kétévenként rendezett versenyek esetében

	A	B	C	D
1.	Eredményességi szint		Európa-bajnokság	Világbajnokság
2.	Korosztály	Helyezés	Eredményességi jutalom mértéke	
3.	Felnőtt	I.	2 406 250	4 812 500
4.		II.	1 718 062	3 436 125
5.		III.	1 371 562	2 743 125

3. Négyévenként rendezett versenyek esetében

	A	B	C	D
1.	Eredményességi szint		Európa-bajnokság	Világbajnokság
2.	Korosztály	Helyezés	Eredményességi jutalom mértéke	
3.	Felnőtt	I.	4 812 500	9 625 000
4.		II.	3 436 125	6 872 250
5.		III.	2 743 125	5 486 250

„

6. melléklet a 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

„13. melléklet a 200/2013. (VI. 13.) Korm. rendelethez

1. Az állami jutalomra, illetve eredményességi jutalomra vonatkozó határozat adattartalma versenyző esetén
 - 1.1. a sportesemény
 - 1.1.1. elnevezése
 - 1.1.2. időpontja
 - 1.1.3. helyszíne
 - 1.1.4. rendezési gyakorisága (hány évente rendezik a sporteseményt)
 - 1.2. a sportoló
 - 1.2.1. neve
 - 1.2.2. korosztálya
 - 1.2.3. sporteseményen elért helyezése
 - 1.3. az állami jutalomra, eredményességi jutalomra jogosító eredmény
 - 1.3.1. versenyszámának megnevezése

- 1.3.2. versenyszáma olimpiai vagy nem olimpiai jellegének megjelölése
- 1.3.3. versenyszáma egyéni, páros vagy csapat jellegének megjelölése
- 1.3.4. versenyszámában induló országok száma
- 1.3.5. versenyszámában induló versenyzők száma
- 1.4. a sporteseményen
 - 1.4.1. részt vevő földrészek száma
 - 1.4.2. részt vevő országok száma
- 1.5. az állami jutalom, illetve az eredményességi jutalom javasolt összege.
2. Az állami jutalomra, illetve eredményességi jutalomra vonatkozó határozat adattartalma edző, nevelőedző és más sportszakember esetén
 - 2.1. a sportesemény
 - 2.1.1. elnevezése
 - 2.1.2. időpontja
 - 2.1.3. helyszíne
 - 2.1.4. rendezési gyakorisága (hány évente rendezik a sporteseményt)
 - 2.2. a sportszakembert állami jutalomra, illetve eredményességi jutalomra jogosító sportoló
 - 2.2.1. neve
 - 2.2.2. korosztálya
 - 2.2.3. versenyszámának megnevezése
 - 2.2.4. sporteseményen elért helyezése
 - 2.3. a sportszakember
 - 2.3.1. neve
 - 2.3.2. sportszakmai felkészítésben végzett feladatköre
 - 2.4. az állami jutalom, illetve az eredményességi jutalom javasolt összege."

7. melléklet a 177/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

„14. melléklet a 200/2013. (VI. 13.) Korm. rendelethez

Az eredményességi pénzjutalomra jogosult utánpótlás korosztály

	A	B	C	D
1.	Sportág	Eredményességi támogatásra jogosult utánpótlás korosztály Európa-bajnokság esetén (szövegesen és életkorral, pl. junior U20)	Eredményességi támogatásra jogosult utánpótlás korosztály világbajnokság esetén (szövegesen és életkorral, pl. junior U20)	Egyéb specifikumok (súlycsoportok, versenytávok)
2.	Asztalitenisz	ifjúsági (16–18 évesek)	ifjúsági (16–18 évesek)	
3.	Atlétika	junior (U20)	junior (U20)	
4.	Baseball/Softball	junior (U18)	junior (U22)	
5.	Birkózás	U23	U23	az eredményre jogosító sportesemény nemzetközi szövetsége általí versenykiírásban meghatározott súlycsoportok
6.	Csúszókorong (Curling)	nincs	junior (U21)	
7.	Evezés	U23	U23	
8.	Fallabda (squash)	U19	U19	
9.	Flag football	U19	U20	
10.	Golf	nincs	nincs	
11.	Gördeszka	junior (U19)	junior (U19)	

12.	Gumiasztal	junior (13–17 évesek)	nincs	
13.	Gyeplabda	U16	U21	
14.	Hódeszka (Snowboard) / Parallel Óriás Műlesiklás, Parallel Műlesiklás, Hódeszkakrossz	nincs	junior (16–20 évesek)	
15.	Hódeszka (Snowboard) / Félcső, Szabadstílusú lesiklás	nincs	junior (14–18 évesek)	
16.	Hullámszörf	junior (14–18 évesek)	junior (14–18 évesek)	
17.	Íjászat	junior (U20)	junior (U20)	
18.	Jégkorong	nincs	női ifjúsági (U18) férfi junior (U20)	
19.	Judo	U23	junior (U21)	az eredményre jogosító sportesemény nemzetközi szövetsége által versenykiírásban meghatározott súlycsoportok
20.	Kajak-Kenu	ifjúsági	ifjúsági	
21.	Kerékpár / BMX, Pálya és Országúti kerékpár, Hegyi kerékpár	U19 kategória	U19 kategória	
22.	Kézilabda	junior – női: U19, férfi: U20	junior – női: U20, férfi: U21	
23.	Korcsolya / Rövidpályás Gyorskorcsolya, Gyorskorcsolya	nincs	legidősebb junior	
24.	Korcsolya/Műkorcsolya	nincs	junior	
25.	Korcsolya / Páros Műkorcsolya és Jégtánc	nincs	junior	
26.	Korcsolya/ Szinkronkorcsolya	nincs	junior	
27.	Kosárlabda	U20	U19	
28.	Krikett	nincs	U19	
29.	Labdarúgás	női: U19, férfi: U21	U20	
30.	Lovaglás	díjugratás – fiatal lovas (junior 19–21 évesek) díjlovaglás – fiatal lovas (junior 19–21 évesek) lovastusa (military) – fiatal lovas (junior 19–21 évesek)	nincs	
31.	Műugrás	ifjúsági A (16–18 évesek)	ifjúsági A (16–18 évesek)	
32.	Ökölvívás	ifjúsági	ifjúsági	az eredményre jogosító sportesemény nemzetközi szövetsége által versenykiírásban meghatározott súlycsoportok

33.	Öttusa	junior (19–21 évesek)	junior (19–21 évesek)	
34.	Rögbi	U18	U18	
35.	Röplabda	női: U19, férfi: U20	női: U20, férfi: U21	
36.	Sí / Alpesi Sí	nincs	U21	
37.	Sí/Sífutás	nincs	U21	női: 5 km C – 5 km klasszikus Skiathlon 5/5 km C/F – 5 km klasszikus, majd 5 km szabadstílus (kötelező síléc váltással) Rel 4×3.3 km M – váltó 4×5 km (első két váltótag klasszikus stílusban, második kettő szabad stílusban) férfi: 10 km C – 10 km klasszikus stílus Skiathlon 10/10 km C/F – 10 km klasszikus, 10 km szabad stílusban (kötelező síléc váltással) Rel 4×5 km M – váltó 4×5 km (első két váltótag klasszikus, második kettő szabad stílusban)
38.	Sí/Síugrás	nincs	U21	HS 100–100 m-es sáncon Team HS 100 – csapatverseny 100 m-es sáncon Mixed Team HS 100 – vegyes csapatverseny 100 m-es sáncon HS = Hill Size, a kifejezés a sánc méretére utal
39.	Sí / Északi összetett	nincs	U21	NH HS 100/10.0 km – síugrás 100 m-es sáncon, majd 10 km-es sífutás Team HS 100/4×5 km – csapatverseny síugrás 100 m-es sáncon, majd 4×5 km sífutó váltó NH HS100/5.0 km – síugrás 100 m-es sáncon, majd 5 km sífutás NH = Normal Hill, a kifejezés a sánc méretére, besorolására utal (85–109 m)
40.	Sí/Síakrobatika	nincs	junior (U19)	
41.	Sí/Síkrossz	nincs	U20	

42.	Sí / Biatlon (Sílövészet)	U21	U21	EB – női/férfi: junior vegyes váltó 2×6 km (lányok) + 2×7.5 km (fiúk) VB – női: 3×6 km váltó férfi: 4×7.5 km váltó
43.	Sportlövészet	junior (14–20 évesek)	junior (14–20 évesek)	
44.	Sportmászás	ifjúsági B (14–15 évesek)	ifjúsági A (16–17 évesek)	
45.	Súlyemelés	junior (15–20 évesek)	junior (15–20 évesek)	az eredményre jogosító sportesemény nemzetközi szövetsége általi versenykiírásban meghatározott súlycsoportok
46.	Szánkó és Bob	nincs	junior (19–23 évesek)	
47.	Szinkronúszás	junior (15–18 évesek)	junior (15–18 évesek)	
48.	Szörf	IQFoil Ifjúsági U19 (Youth)	IQFoil Ifjúsági U19 (Youth)	
49.	Taekwondo	junior (14–17 évesek)	junior (14–17 évesek)	az eredményre jogosító sportesemény nemzetközi szövetsége általi versenykiírásban meghatározott súlycsoportok
50.	Tenisz	U18	nincs	
51.	Tollaslabda	U19	U19	
52.	Torna	junior – női: 14–15 évesek, férfi: 14–18 évesek	junior	
53.	Triatlon	U23	U23	
54.	Úszás	ifjúsági nyílt vízi – junior	ifjúsági nyílt vízi – junior	az eredményre jogosító sportesemény nemzetközi szövetsége általi versenykiírásban meghatározott versenytáv
55.	Vitorlázás	Dinghy (ILCA laser) férfi – U21 Dinghy (ILCA laser radial) női – U21 Skiff (49er) férfi – junior (U24) Skiff (49er FX) női – U24 Kite – junior (U21) Multihull (Nacra 17) mix – U24 Dinghy (470) mix – junior (U24)	Dinghy (ILCA laser) férfi – U21 Dinghy (ILCA laser radial) női – U21 Skiff (49er) férfi – junior (U24) Skiff (49er FX) női – U24 Kite – junior (U21) Multihull (Nacra 17) mix – U24 Dinghy (470) mix – junior (U24)	
56.	Vívás	junior (U20)	junior (U20)	
57.	Vízilabda	U19	U20	

**A Kormány 178/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete
az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási
hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint
egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek
módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról**

- [1] A módosítás célja egyes közigazgatósági hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló kormányrendeletek esetében a koherencia megteremtése a megváltozott építésügyi jogszabályokkal.
- [2] A módosítás a Magyarország területén megvalósuló kiemelt beruházások gyorsabb, egyszerűbb és egységesebb eljárási rendben történő megvalósítását is célozza a befektetés-ösztönzési és gazdaságfejlesztési célkitűzések, valamint a nemzetgazdaság versenyképességének növelése érdekében.
- [3] A Kormány a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény 225. § (2) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

**1. A Debrecenben megvalósuló ipari telephely kialakításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek
nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok
kijelöléséről szóló 75/2015. (III. 30.) Korm. rendelet módosítása**

1. § A Debrecenben megvalósuló ipari telephely kialakításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 75/2015. (III. 30.) Korm. rendelet

1. 3. § (1) bekezdés a) pontjában az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK)” szövegrész helyébe az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK), illetve a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TÉKA)” szöveg,
2. 3. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
3. 3. § (3) bekezdés g) pontjában, 3. § (5) bekezdés g) pontjában és 3. § (6) bekezdés g) pontjában az „az OTÉK 4. számú melléklete” szövegrész helyébe az „az OTÉK 4. számú melléklete, illetve a TÉKA 4. melléklete” szöveg és az „az OTÉK 42. § (11) bekezdése” szövegrész helyébe az „az OTÉK 42. § (11) bekezdése, illetve a TÉKA 59. § (4) bekezdése” szöveg,
4. 3. § (4) bekezdés g) pontjában az „az OTÉK 4. számú melléklete” szövegrészek helyébe az „az OTÉK 4. számú melléklete, illetve a TÉKA 4. melléklete” szöveg és az „az OTÉK 42. § (11) bekezdése” szövegrész helyébe az „az OTÉK 42. § (11) bekezdése, illetve a TÉKA 59. § (4) bekezdése” szöveg,
5. 3. § (15) bekezdésében az „az OTÉK 104/A. §-ában” szövegrész helyébe az „az OTÉK 104/A. §-ában, illetve a TÉKA 127. §-ában” szöveg lép.

**2. A Miskolc Megyei Jogú Város keleti iparterület megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági
ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló
493/2015. (XII. 30.) Korm. rendelet módosítása**

2. § A Miskolc Megyei Jogú Város keleti iparterület megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 493/2015. (XII. 30.) Korm. rendelet

1. 3/A. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK), illetve a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TÉKA)” szöveg,
2. 3/A. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
3. 3/A. § (2) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg lép.

3. A komáromi ipari park bővítésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 344/2017. (XI. 15.) Korm. rendelet módosítása

3. § A komáromi ipari park bővítésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 344/2017. (XI. 15.) Korm. rendelet

1. 4/A. § (1) bekezdés a) pontjában az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK)” szövegrész helyébe az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK), illetve a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TÉKA)” szöveg,
2. 4/A. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
3. 4/A. § (6) bekezdésében az „az OTÉK 4. számú melléklete” szövegrész helyébe az „az OTÉK 4. számú melléklete, illetve a TÉKA 4. melléklete” szöveg és az „az OTÉK 42. § (11) bekezdése” szövegrész helyébe az „az OTÉK 42. § (11) bekezdése, illetve a TÉKA 59. § (4) bekezdése” szöveg

lép.

4. A Debrecen megyei jogú város külterületén, az Észak-Nyugati Gazdasági Övezetben ipari telephely kialakításával és a területen megvalósuló munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 58/2018. (III. 26.) Korm. rendelet módosítása

4. § A Debrecen megyei jogú város külterületén, az Észak-Nyugati Gazdasági Övezetben ipari telephely kialakításával és a területen megvalósuló munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 58/2018. (III. 26.) Korm. rendelet

1. 3/A. § (1) bekezdés a) pontjában az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK)” szövegrész helyébe az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK), illetve a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TÉKA)” szöveg,
2. 3/A. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
3. 3/A. § (6) bekezdés g) pontjában az „az OTÉK 38. § (8) bekezdés a) és b) pontja” szövegrész helyébe az „az OTÉK 38. § (8) bekezdés a) és b) pontja, illetve a TÉKA 55. § (8) bekezdés a) és b) pontja” szöveg

lép.

5. Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosítása

5. § Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet 4/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A 2. mellékletben foglalt táblázat 130. sora szerinti beruházás esetében a 2. mellékletben foglalt táblázat B:130 mezőjében megjelölt telkeken az OTÉK-ban, illetve a TÉKA-ban megengedett funkciók, valamint a környezetre jelentős hatást nem gyakorló ipari és gazdasági tevékenységi célú építmények, különleges nagy kiterjedésű szállítmányozási, raktározási és logisztikai célú építmények, üzemanyagtöltő állomás, szállásjellegű épület, irodaépületek és azok kiszolgálóépítményei helyezhetők el, az alábbi sajátos beépítési szabályok és egyedi építési követelmények alkalmazásával:

a) a terepszint feletti beépítettség legnagyobb mértéke 50%;

b) a kialakítható legkisebb telekterület 3000 m².”

6. § Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet a következő 163. §-sal egészül ki:

„163. § E rendeletnek az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 178/2025. (VI. 30.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr155.) módosított 4/A. § (2) bekezdését a Módr155. hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.”

7. § Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet

1. 4/A. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK), illetve a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TÉKA)” szöveg,
2. 4/A. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
3. 4/C. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
4. 4/C. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
5. 4/C. § (7) bekezdésében az „az OTÉK 104/A. §-ában” szövegrész helyébe az „az OTÉK 104/A. §-ában, illetve a TÉKA 127. §-ában” szöveg,
6. 4/D. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
7. 4/D. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
8. 4/E. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
9. 4/E. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrészek helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
10. 4/F. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
11. 4/F. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
12. 4/F. § (8) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
13. 4/F. § (8) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
14. 4/G. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
15. 4/G. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
16. 4/G. § (2) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
17. 4/I. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
18. 4/I. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
19. 5/E. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
20. 5/E. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
21. 5/N. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
22. 5/N. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
23. 5/N. § (2) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
24. 5/Q. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
25. 5/Q. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,

26. 5/Q. § (2) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
27. 5/Q. § (7) bekezdésében az „az OTÉK 104/A. §-ában” szövegrész helyébe az „az OTÉK 104/A. §-ában, illetve a TÉKA 127. §-ában” szöveg,
28. 5/Q. § (9) bekezdésében az „az OTÉK 4. számú melléklete” szövegrész helyébe az „az OTÉK. 4. számú melléklete, illetve a TÉKA 4. melléklete” szöveg és az „az OTÉK 42. § (11) bekezdése” szövegrész helyébe az „az OTÉK 42. § (11) bekezdése, illetve a TÉKA 59. § (4) bekezdése” szöveg,
29. 5/Q. § (15) bekezdés 13. pontjában az „az OTÉK 4. számú melléklete” szövegrész helyébe az „az OTÉK. 4. számú melléklete, illetve a TÉKA 4. melléklete” szöveg,
30. 5/Q. § (17) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
31. 5/Q. § (18) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
32. 5/Q. § (19) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
33. 5/Q. § (20) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
34. 5/Q. § (21)–(24) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
35. 5/R. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
36. 5/R. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
37. 5/S. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
38. 5/S. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
39. 5/S. § (2) bekezdésében az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
40. 5/S. § (4) bekezdésében az „az OTÉK 104/A. §-ában” szövegrész helyébe az „az OTÉK 104/A. §-ában, illetve a TÉKA 127. §-ában” szöveg,
41. 6. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
42. 6. § (6) bekezdésében az „az OTÉK 26. § (2) bekezdésétől” szövegrész helyébe az „az OTÉK 26. § (2) bekezdésétől, illetve a TÉKA 28. § (2) bekezdésétől” szöveg,
43. 6/F. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
44. 6/F. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
45. 6/F. § (4) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK. 4. számú melléklete” szövegrész helyébe az „az OTÉK. 4. számú melléklete, illetve a TÉKA 4. melléklete” szöveg és az „OTÉK 42. § (11) bekezdése” szövegrész helyébe az „OTÉK 42. § (11) bekezdése, illetve a TÉKA 59. § (4) bekezdése” szöveg,
46. 6/O. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
47. 6/O. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
48. 6/O. § (3) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK 4. számú melléklete” szövegrész helyébe az „az OTÉK 4. számú melléklete, illetve a TÉKA 4. melléklete” szöveg és az „az OTÉK 42. § (11) bekezdésében” szövegrész helyébe az „az OTÉK 42. § (11) bekezdésében, illetve a TÉKA 59. § (4) bekezdésében” szöveg,
49. 6/O. § (8) bekezdésében az „az OTÉK 104/A. §-ában” szövegrész helyébe az „az OTÉK 104/A. §-ában, illetve a TÉKA 127. §-ában” szöveg,
50. 6/R. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
51. 6/R. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
52. 6/X. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve” szöveg,
53. 6/X. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
54. 6/Y. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
55. 6/Y. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
56. 6/Z. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
57. 6/Z. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
58. 6/Z. § (2a) bekezdés 12. pontjában az „az OTÉK 4. számú melléklete” szövegrész helyébe az „az OTÉK 4. számú melléklete, illetve a TÉKA 4. melléklete” szöveg,
59. 6/Z. § (2b) bekezdés nyitó szövegrészeiben az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,

60. 6/Z. § (10) bekezdésében az „az OTÉK 104/A. §-ában” szövegrész helyébe az „az OTÉK 104/A. §-ában, illetve a TÉKA 127. §-ában” szöveg,
61. 6/ZS. § (1) bekezdés a) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg,
62. 6/ZS. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg,
63. 6/ZS. § (2c) bekezdésében az „az OTÉK 20. § (2) bekezdés b) pontjában” szövegrész helyébe az „az OTÉK 20. § (2) bekezdés b) pontjában, illetve a TÉKA 24. § (2) bekezdés b) pontjában” szöveg lép.

6. Az Iváncsa község külterületén megvalósuló ipari park fejlesztéssel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 359/2020. (VII. 23.) Korm. rendelet módosítása

8. § Az Iváncsa község külterületén megvalósuló ipari park fejlesztéssel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 359/2020. (VII. 23.) Korm. rendelet

1. 3/A. § (1) bekezdés a) pontjában az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK)” szövegrész helyébe az „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK), illetve a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TÉKA)” szöveg,
2. 3/A. § (1) bekezdés b) pontjában az „az OTÉK” szövegrész helyébe az „az OTÉK, illetve a TÉKA” szöveg és az „az OTÉK-ot” szövegrész helyébe az „az OTÉK-ot, illetve a TÉKA-t” szöveg lép.

7. Záró rendelkezések

9. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 179/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete

egyes gyermekvédelmi, szociális és fogyatékosügyei tárgyú kormányrendeletek módosításáról

- [1] E rendelet célja, hogy elősegítse a gyermekvédelmi és a szociális szolgáltatást nyújtó fenntartók feladatainak hatékony ellátását az egységes, világos, egyértelmű jogszabályi környezet megteremtésével, figyelembe véve az e fenntartóktól, valamint a gyermekvédelmi és a szociális ágazat egyéb jogalkalmazóitól érkező tapasztalatokat. Emellett célja, hogy növelje a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeinek értékállóságát, és hatékonyabbá tegye a támogatások felhasználását.
- [2] A Kormány továbbra is elkötelezett a gyermekek védelme mellett, ezért a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a gyámhivatal feladat- és hatáskörét bővíti.
- [3] A gyermek születését megelőző, új gyámhatósági eljárások eredményeként az újszülött gyermek sorsa rövid távon rendeződhet.
- [4] A Kormány a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés d), q) és sz) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a 2. alcím tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés g) és gy) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 3. alcím tekintetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 4. alcím tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés d) és n) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az 5. alcím tekintetében a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 86. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 6. alcím tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében eljárva,

a 7. alcím tekintetében a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 28. § (1) bekezdés a) pontjában és 28. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján,

a 8. alcím tekintetében a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 28. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 9. alcím tekintetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (1) bekezdés f) pontjában, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés i) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 10. alcím tekintetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (1) bekezdés z) pontjában, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés zs) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 11. alcím tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés h) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 12. alcím és az 1. melléklet tekintetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (1) bekezdés j) pontjában, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés o) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 13. alcím tekintetében az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 15. § (4) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 14. alcím tekintetében a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 28. § (1) bekezdés k) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 15. alcím és a 2. melléklet tekintetében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 139. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 16. alcím tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1a) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 26/A. § (6) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A gyámhivatal)
„a) a Ptk. 4:159. § a) pontjának alkalmazása során a szociális vetítési alap összegének ötszörösét meghaladó összeget tekinti úgy, hogy azt a rendes vagyonkezelés szabályai szerint készen tartani nem kell,”
- 2. §** A Gyer. 26/B. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A kiskorú gyámhatóságnak át nem adott vagyonáról való rendelkezést érintő, a Ptk. 2:15. § (1) bekezdés e) pontja szerinti szülői jognyilatkozathoz abban az esetben szükséges a gyámhivatal jóváhagyása, ha a szülői rendelkezéssel érintett vagyon értéke meghaladja a szociális vetítési alap összegének hatvanszorosát.”
- 3. §** A Gyer. 44/C. § (4a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4a) A gyámhivatal soron kívül, de legkésőbb az a)–c) pont szerinti eljárási cselekmények bekövetkeztétől számított három napon belül értesíti a gyermek születési helye szerint kijelölt gyámhivatalt, valamint azt az egészségügyi intézményt, ahol a gyermek született,
a) a jegyzőkönyv megküldésével a nyilatkozattételről, ha a hathetes időtartam alatt a szülő vagy a gyermek hozzátartozója nyilatkozatában kifejezi, hogy a gyermeket saját családjában nevelni szeretné,
b) a 83/B. § és a 130/E. § szerinti döntéséről vagy

c) az eljárása megindításáról, ha a hathetes időtartam alatt a gyámhivatal eljárást indít a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése vagy nevelésbe vétele iránt.”

4. § A Gyer. a következő XI/B. Fejezettel egészül ki:

„XI/B. FEJEZET

A SZÜLETENDŐ GYERMEK HAZA NEM ADHATÓSÁGÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA

83/B. § (1) A gyermekjóléti alapellátás eredménytelensége esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat legkésőbb a válsághelyzetben lévő várandós anya terhességének 31. hetében hatósági intézkedés megtételét javasolja a család- és gyermekjóléti központnál.

(2) A család- és gyermekjóléti központ a haza nem adhatóság megállapítása iránti eljárás megindítása érdekében legkésőbb a válsághelyzetben lévő várandós anya terhességének 32. hetében javaslatot tesz a gyámhivatalnak.

(3) A család- és gyermekjóléti központ a haza nem adhatóság megállapítása iránti eljárás megindítására irányuló javaslatában

a) részletesen feltárja az alapellátási előzményeket és az alapellátási tevékenység eredménytelenségének okait, a szülők együttműködési készségét,

b) megküldi a gyermekjóléti alapellátás során felvett környezettanulmányt és cselekvési tervet, valamint a rendelkezésre álló valamennyi releváns dokumentumot,

c) véleményt nyilvánít a születendő gyermek haza nem adhatóságának a szülőkkel összefüggő személyi és életkörülménybeli okairól, valamint arról, hogy mindezek mennyiben alapozzák meg közvetlenül a születendő gyermek súlyos veszélyeztetettségét, és

d) javaslatot tesz a születendő gyermek számára kirendelhető gyám személyére, vagy a gyámkeresés eredménytelensége esetén tájékoztatást nyújt annak okairól.

(4) A gyámhivatal a születendő gyermek haza nem adhatósága megállapítása iránti eljárásban hivatalból jár el.

(5) A születendő gyermek haza nem adhatóságának megállapítása iránti eljárásban az ügyintézési határidő negyvenöt nap.”

5. § A Gyer. 94. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A családbafogadó gyám éves jelentésének és számadásának elbírálásával egyidejűleg vagy a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó jelzés alapján a gyámhivatal hivatalból vizsgálja, hogy a családbafogadás fenntartása a gyermek érdekében továbbra is indokolt-e. A gyermek érdekében – a feltételek fennállása esetén – a gyámhivatal elrendelheti a gyermek védelembe vételét vagy a gyermek védelembe vételével együtt a megelőző pártfogását.”

6. § A Gyer. 124. § (1) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

(A fiatal felnőtt az utógondozói ellátásra irányuló kérelméhez csatolja)

„e) a külső férőhelyet működtető fenntartó nyilatkozatát az ellátás pénzügyi fedezetének biztosításáról, ha a fiatal felnőtt utógondozói ellátására a saját tulajdonát vagy bérleményét képező ingatlanban kerül sor.”

7. § A Gyer. 125. § c) pontja a következő ci) alponttal egészül ki:

(Az utógondozói ellátásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a fiatal felnőtt számára meghatározott magatartási szabályokat, így különösen felhívást)

„ci) a külső férőhelyen biztosított ellátás pénzügyi fedezetének az intézménnyel kötött megállapodásban foglaltak szerinti felhasználására és az ettől eltérő gyakorlat jogkövetkezményeire;”

8. § A Gyer. a 130/D. §-át követően a következő alcímmel egészül ki:

„A gyám kirendelését megelőző eljárás

130/E. § (1) A gyermek haza nem adhatóságának megállapítása iránti eljárásban a gyámhivatal a gyám kirendelése előtt hivatalból vizsgálja a gyámnak jelölt személy alkalmasságát.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárás során a gyámhivatal vizsgálja

a) a gyámrendelés okát,

b) a szülő által megnevezett vagy a család- és gyermekjóléti szolgálat által javasolt gyámnak jelölt személy (a továbbiakban: gyámnak jelölt személy) körülményeit, alkalmasságát a gyermek ellátására és azt, hogy a gyámság viselését vállalja-e, valamint

c) a gyámnak jelölt személlyel szemben felmerülő kizáró körülményeket.

(3) A gyámnak jelölt személy alkalmasságáról szóló határozat rendelkező része tartalmazza a gyámi tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről szóló tájékoztatást és a felhívást arra vonatkozóan, hogy az alkalmasnak minősített személy az elveszületést követően a határozatot hozó gyámhivatalnál haladéktalanul jelentkezzen.

(4) A gyermek elveszületését követő 5 munkanapon belül a gyámhivatal nyilatkozattételre hívja fel a gyám kirendelését megelőző eljárásban alkalmasnak minősített személyt, és a nyilatkozata alapján 3 munkanapon belül gyámnak rendeli. A gyámhivatal a gyámrendelő határozatot közli a vér szerinti anya lakóhelye szerint illetékes, Társadalombiztosítási Azonosító Jelet igazoló hatósági igazolvány kiállításáért felelős egészségbiztosítási szervvel.

(5) A gyámnak jelölt személy alkalmasságának megállapítása és a 83/B. § szerinti eljárásban keletkezett bizonyítékokat a gyámhatóság a gyámrendelési eljárás során felhasználja."

9. § A Gyer. 139. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdés szerinti tanúsítvány tartalmazza

a megbízáson alapuló vagy munkaköri kötelesség alapján eljáró gyám vagy gondnok]

„ba) természetes személyazonosító adatait,”

10. § (1) A Gyer. 159. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A családbafogadó gyám nem köteles éves számadásra, ha a gyámoltak nincsen vagyona és bevételeinek havi összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének háromszorosát. Nem köteles éves számadásra a gyermekvédelmi gyám, ha a gyámolt nem rendelkezik vagyonnal, és utána kizárólag családtámogatási ellátást folyósítanak.”

(2) A Gyer. 159. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy azok havonkénti összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének négyszeresét.”

11. § (1) A Gyer. 159/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A gyámhivatal nem kötelezi évenkénti rendes vagy egyszerűsített számadásra a gondnokot, ha a gondnokoltak nincs vagyona, és rendszeres jövedelmének havi összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének

a) nyolcszorosát, feltéve, hogy a gondnok a gondnokolt házastársa vagy szülője, ideértve a nevelő-, mostoha- és örökbefogadó szülőt is, vagy

b) ötszörösét az a) pont alá nem tartozó esetben.”

(2) A Gyer. 159/A. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és a háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy ezen költségek havonta nem haladják meg a szociális vetítési alap összegének hatszorosát.”

12. § A Gyer. a következő 177. §-sal egészül ki:

„177. § (1) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi, szociális és fogyatékosügyei tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 179/2025. (VI. 30.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr4.) megállapított, illetve módosított 94. § (1) bekezdését, 118. § (2) bekezdését, 124. § (1) bekezdés e) pontját, 125. § c) pont ci) alpontját, 126/A. § (8) bekezdését, 139. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontját és 158/A. § (5) bekezdését a Módr4. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E rendeletnek a Módr4.-gyel módosított 26/A. § (6) bekezdés a) pontját, 26/B. § (3) bekezdését, 146. § (1a) bekezdését, 159. § (1) és (3) bekezdését, valamint 159/A. § (3) és (6) bekezdését a Módr4. hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.”

13. § A Gyer.

a) 44/C. § (1) bekezdés nyitó szövegrészében a „gyermekvédelmi jelzés miatt” szövegrész helyébe az „a születendő gyermek haza nem adhatóságát megállapító gyámhatósági döntés alapján, illetve gyermekvédelmi jelzés miatt” szöveg,

b) 118. § (2) bekezdésében az „évente megküldi” szövegrész helyébe a „gyámhivatal megkeresésére megküldi” szöveg,

c) 126/A. § (8) bekezdés c) pontjában a „nevét” szövegrész helyébe a „természetes személyazonosító adatait” szöveg,

- d) 146. § (1a) bekezdésében a „szociális vetítési alap összegét” szövegrész helyébe a „szociális vetítési alap összegének háromszorosát” szöveg,
- e) 158/A. § (5) bekezdésében a „végszámadással” szövegrész helyébe a „számadással és végszámadással” szöveg, valamint a „végszámadás” szövegrész helyébe a „számadás és a végszámadás” szöveg lép.

2. A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítása

- 14. §** A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ar.) 11/N. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) A nevelőszülői hálózat fenntartójának 11/O. § (2) bekezdése szerinti e-képviselője a GYVR nevelőszülői alkalmassági alrendszerében állítja össze a keretmegállapodásra vonatkozóan a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzési és az adatmódosítási kérelmet, valamint a GYVR nevelőszülői alkalmassági alrendszeréből adja át azokat a szolgáltatói nyilvántartást vezető, működést engedélyező szerv részére.”
- 15. §** (1) Az Ar. 11/O. § (3) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A Központ – a honlapján közzétett kijelölő okirat formanyomtatvány beküldését követően – jóváhagyja)
„d) a gyámhivatal vezetőjének”
(regisztrációját.)
- (2) Az Ar. 11/O. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
„(3a) A miniszter által vezetett minisztérium e-képviselője – a Központ honlapján közzétett kijelölő okirat formanyomtatvány beküldését követően – jóváhagyja
a) a fővárosi és vármegyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró szervezeti egysége ügyintézőjének és
b) a gyermekjogi képviselőnek
regisztrációját.”
- 16. §** Az Ar. 11/O. § (2) bekezdés záró szövegrészében és (6) bekezdésében az „ügyfélkapu belépési jogosultsággal rendelkező” szövegrész helyébe az „a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló törvény szerinti, a Kormány által kötelezően biztosított elektronikus azonosítási szolgáltatással rendelkező” szöveg lép.

3. A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet módosítása

- 17. §** A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Pr.) 20. § (1) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:
(A gyermekek otthongondozási díja iránti kérelmet az arra rendszeresített kérelemnyomtatványon kell benyújtani. A kérelemnyomtatvány tartalmazza)
„k) az Szt. 39. § (1) bekezdés c) pont ca) és cb) alpontja esetén
ka) a gyermek ápolása révén korábban az ellátásban részesült szülőt azonosító adatot vagy
kb) az Szt. 39. § (1b) bekezdésének alkalmazása esetén az arra vonatkozó adatot, hogy az ápolat gyermek a 18. életévének betöltése előtt került a hozzátartozó gondozásába.”
- (2) A Pr. 20. § (3) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:
(A gyermekek otthongondozási díja iránti kérelemhez mellékelni kell)
„d) az (1) bekezdés k) pont kb) alpontja esetén az ápolat gyermek befogadása, elhelyezése vagy ideiglenes hatályú elhelyezése, valamint a gyámrendelés tárgyában hozott bírósági, illetve gyámhatósági döntést.”

(3) A Pr. 20. §-a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Az Szt. 39. § (1b) bekezdése esetén a gyermekek otthongondozási díját megállapító szerv, ha nem áll rendelkezésre, beszerzi a gyámrendelő határozat másolatát vagy a gyámhatósági nyilvántartásban a gyámrendelés tényéről megtalálható adatot.”

18. § A Pr. 21. § (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) A (8b) bekezdés alapján felkért szakfelügyelő főorvos az egészségügyi szolgáltatók szakfelügyeletéről szóló miniszteri rendeletben foglaltak szerinti díjazás ellenében, eseti megbízási szerződés alapján végzi a felülvizsgálatot.”

19. § A Pr. 23. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A szülőn kívüli más hozzátartozó a gyermekek otthongondozási díja megállapítása iránti kérelmet az Szt. 39. § (1) bekezdés c) pontja szerinti körülmények – ide nem értve az Szt. 39. § (1) bekezdés c) pont cc) alpontja és 39. § (1b) bekezdése szerinti esetet – bekövetkezésétől számított három hónapon belül nyújthatja be.”

20. § A Pr.

- a) 20. § (3) bekezdés c) pontjában az „igazolását” szövegrész helyébe az „igazolását és” szöveg,
 - b) 40. § (1) bekezdésében a „jogosultság kezdő időpontjáig” szövegrész helyébe a „jogosultságot megállapító határozat meghozatalát követő 15 napon belül” szöveg,
 - c) 1. számú melléklet 1. pontjában az „a 4. és az 5., illetve a 9. és a 10. sor nem tölthető ki” szövegrész helyébe a „nem tölthető ki diabétesz diagnózis esetén a 4. és az 5. pont, autizmus diagnózis esetén a 9. és a 10. pont” szöveg
- lép.

21. § Hatályát veszti a Pr.

- a) 1. § (3) bekezdésében az „Az ügyfél a kérelemnyomtatványon nyilatkozik arról, hogy a hatóság vele a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló törvény szerinti módon, elektronikus úton tarthat-e kapcsolatot.” szövegrész,
- b) 20. § (1) bekezdés i) pontjában az „a gyermek ápolása révén korábban az ellátásban részesült szülőt azonosító adatot és” szövegrész,
- c) 20. § (3) bekezdés b) pontjában az „és” szövegrész.

4. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

22. § A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyár.) 4. §-a a következő t) ponttal egészül ki:

(A gyámhivatal a gyermekek védelme érdekében)

„t) dönt a születendő gyermek haza nem adhatóságának megállapításáról,”

23. § A Gyár. 22. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az illetékesség nem változik a gondnokság alá helyezés iránti per, a gondnokság alá helyezés módosítása iránti per, a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránti per és a gondnokság felülvizsgálata iránti per befejezéséig.”

24. § A Gyár. 23. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ha a gyermeket a gyámhivatal ideiglenes hatállyal)

„a) a különélő másik szülőnél, másik hozzátartozónál vagy arra alkalmas más személynél helyezte el, a gyermek ügyében – a gyermek elhelyezésére irányuló per jogerős befejezéséig – az a gyámhivatal jár el, amelynél az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára irányuló eljárás indult,”

25. § A Gyár. a következő 27/B. §-sal egészül ki:
„27/B. § E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi, szociális és fogyatékosügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 179/2025. (VI. 30.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr1.) módosított 22. § (3) és (5) bekezdését, valamint 23. § (2) bekezdés a) pontját a Módr1. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”

26. § A Gyár.
a) 13. § e) pontjában a „43/B. §-a” szövegrész helyébe a „42. § (13) bekezdése” szöveg,
b) 22. § (3) bekezdésében az „ügyei vitelében akadályozott” szövegrész helyébe az „ismeretlen, az ügyei vitelében akadályozott” szöveg lép.

5. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény végrehajtásáról szóló 113/2007. (V. 24.) Korm. rendelet módosítása

27. § Hatályát veszti a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény végrehajtásáról szóló 113/2007. (V. 24.) Korm. rendelet
a) 21. § (1) bekezdés c) pontja,
b) 35. § (1) bekezdés c) pontja.

6. A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet módosítása

28. § A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mr.) 4. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A szerzési támogatás mértéke
a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben 2 000 000 forint,
b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a vételár 60%-a, de legfeljebb 1 200 000 forint,
c) az (1) bekezdés c)–d) pontja szerinti esetben a vételár 60%-a, de legfeljebb 600 000 forint.”

29. § Az Mr. 5. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az átalakítási támogatás mértéke az átalakítás költsége, de legfeljebb 150 000 forint.”

7. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása

30. § A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mmr.)
a) 2. § (3) bekezdésében az „Az Mmtv.” szövegrész helyébe az „A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.)” szöveg,
b) 6. § (6) bekezdés d) pontjában a „ha a kérelmező foglalkoztatott” szövegrész helyébe a „ha a kérelmező foglalkoztatott, és a dokumentum rendelkezésre áll” szöveg,
c) 16. § (3) és (4) bekezdésében a „60 napi” szövegrész helyébe a „90 napi” szöveg lép.

31. § Hatályát veszti az Mmr.
a) 1. § (2) bekezdése,
b) 7/B. § (3) bekezdése.

8. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet módosítása

- 32. §** A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet 20/B. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(6) A 31. § (1) bekezdés c) pontja szerinti egyéni támogatás egy főre jutó tervezett éves keretösszege – a miniszter által meghatározott támogatási elvekben kialakított kategóriák szerint – a munkáltatók között differenciáltan is megállapítható.”

9. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet módosítása

- 33. §** A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 17. alcíme a következő 50/K. §-sal egészül ki:
- „50/K. § A működést engedélyező szerv 2026. március 31-ig hivatalból bejegyzi a szolgáltatói nyilvántartásba az Szt. 92/K. § (2) bekezdés a) pontja szerinti adatok közül a fenntartó bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház nevét, ha az 2026. január 1-jén nem szerepel a nyilvántartásban. Ha az egyházi fenntartónak több vármegye területén van bejegyzett engedélyese, a fenntartó székhelye szerint illetékes működést engedélyező szerv jár el.”
- 34. §** A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 1. § h) pont záró szövegrészában a „lakhatási forma” szövegrész helyébe a „lakhatási forma, továbbá a he) alpont alkalmazásában az utógondozói ellátást igénybe vevő fiatal felnőtt tulajdona vagy bérleménye;” szöveg lép.

10. A szociális és gyermekvédelmi ellátások országos nyilvántartásáról szóló 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet módosítása

- 35. §** A szociális és gyermekvédelmi ellátások országos nyilvántartásáról szóló 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4) A szolgálati időre jogosító ellátások esetében a jogosultra irányadó nyugdíjkorhatár betöltését, vagy ha az ellátásra való jogosultság a nyugdíjkorhatár betöltését követően szűnik meg, a megszűnés dátumát követő öt év elteltével kell törölni az adatokat a Nyilvántartásból.”

11. A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló 513/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása

- 36. §** A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló 513/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nszzr.) 5. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4) A nevelőszülői hálózat a nevelőszülőnek jelentkező személy eredményes meghallgatása esetén a meghallgatástól számított tizenöt napon belül környezetanulmányt végez, amelynek mellékletét képezik az ingatlanról, annak külső homlokzatáról, a lakószobákról, a konyháról, a fürdőszobáról, az illemhelyről, az udvarról és a melléképületekről készült fényképek.”
- 37. §** Hatályát veszti az Nszzr. 6. § (3) bekezdés a) pontja.

12. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

- 38. §** A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a következő 21. §-sal egészül ki:
„21. § E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi, szociális és fogvatékoságügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 179/2025. (VI. 30.) Korm. rendelettel módosított 1. melléklete szerinti adatokkal kapcsolatos jelentési kötelezettséget első alkalommal a 2026. január 1-je és 2026. június 30-a közötti jelentési időszakra, valamint a 2026. június 30-ai jelentési időpontra vonatkozóan kell teljesíteni.”
- 39. §** A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

13. A fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet módosítása

- 40. §** Hatályát veszti a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés d) pont da) és dc) alpontja.

14. A rehabilitációs orvosszakértői névjegyzékről és a foglalkozási rehabilitációs szakértői névjegyzékről szóló 401/2017. (XII. 15.) Korm. rendelet módosítása

- 41. §** Hatályát veszti a rehabilitációs orvosszakértői névjegyzékről és a foglalkozási rehabilitációs szakértői névjegyzékről szóló 401/2017. (XII. 15.) Korm. rendelet
- a) 1. § b) pontja,
- b) 1. § c) pontjában az „és az egészségbiztosítási szakképesítés” szövegrész.

15. Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása

- 42. §** Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

16. A gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott személyek pszichológiai alkalmassági vizsgálatáról szóló 191/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet módosítása

- 43. §** A gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott személyek pszichológiai alkalmassági vizsgálatáról szóló 191/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Pavr.) 3. § a) pont aa) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A Gyvt. 10/C. §-a szerinti személyek (a továbbiakban: vizsgált személy) körében szakmai alkalmasságvizsgálatot kell lefolytatni]
„aa) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: Nmr.) 1. számú melléklet II. alcím 1. és 2. pontjában felsorolt szakmai munkakörökben történő foglalkoztatás esetén és”
- 44. §** (1) A Pavr. 27. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az alkalmasságvizsgálat eredményéről készült dokumentum (a továbbiakban: minősítő dokumentum) tartalmazza]
„b) a vizsgálatot kezdeményező intézmény nevét és címét, a vizsgált személy jelenlegi vagy tervezett munkakörének megnevezését,”
- (2) A Pavr. 27. § (1) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az alkalmasságvizsgálat eredményéről készült dokumentum (a továbbiakban: minősítő dokumentum) tartalmazza]
„f) „korlátozottan alkalmas” minősítés esetén a korlátozás fajtáját.”

- (3) A Pavr. 27. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) „Alkalmatlan” és „korlátozottan alkalmas” minősítés esetén a minősítő dokumentum külön íven tartalmazza a minősítést megalapozó okok 1., 2., illetve 3. melléklet érintett pontjára hivatkozással történő megjelölését.”
- (4) A Pavr. 27. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A vizsgálatot végző szerv
a) az (1) bekezdés szerinti minősítő dokumentum egy példányát a vizsgált személy részére, egy példányát a munkáltatói jogkör gyakorlója részére,
b) a (2) bekezdés szerinti dokumentum egy példányát a vizsgált személy részére adja át.
(4) A vizsgált személy részére a kézbesítés személyesen vagy elektronikus kézbesítési szolgáltatás útján történik.”

- 45. §** A Pavr.
a) 17. § (2) bekezdés a) pontjában a „két” szövegrész helyébe az „egy” szöveg,
b) 17. § (2) bekezdés b) pontjában a „két” szövegrész helyébe a „három” szöveg lép.

- 46. §** Hatályát veszti a Pavr. 27. § (1) bekezdés g) pontja.

17. Záró rendelkezések

- 47. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2025. július 1-jén lép hatályba.
(2) A 6. alcím, a 33. §, a 12. alcím és az 1. melléklet 2026. január 1-jén lép hatályba.
- 48. §** E rendelet 8. alcíme az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 179/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez
„1. melléklet a 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelethez

Az országos jelentési rendszerbe bejelentendő adatok

1. Szociális szolgáltatások:
- 1.1. Falugondnoki szolgáltatás és tanyagondnoki szolgáltatás:
 - 1.1.1. a jelentési időszakban a szolgáltatást igénybe vevők száma,
 - 1.1.2. a jelentési időszakban futott kilométer,
 - 1.1.3. a jelentési időpontban használt gépjármű rendszáma, forgalomba helyezésének időpontja és összes futott kilométere.
 - 1.2. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:
 - 1.2.1. a jelentési időpontban az ellátottak szociális rászorultság szerinti megoszlása,
 - 1.2.2. a jelentési időszakban a riasztások száma.
 - 1.3. Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás, szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás:
 - 1.3.1. a jelentési időszakban a gondozási órák összes száma,
 - 1.3.2. a jelentési időszakban az egy gondozóra jutó gondozási órák száma.
 - 1.4. Szendélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás: a jelentési időszakban a szolgáltatást igénybe vevők száma.
 - 1.5. Utcai szociális munka: jelentési időszakban a szolgáltatást igénybe vevők száma.

- 1.6. Bentlakásos intézményi ellátás:
 - 1.6.1. valamennyi tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a hajléktalanok otthona, a rehabilitációs intézmények és a rehabilitációs célú lakóotthon kivételével
 - 1.6.1.1. a jelentési időpontban a belépési hozzájárulással betölthető és betöltött férőhelyek száma,
 - 1.6.1.2. a jelentési időpontban a belépési hozzájárulás megállapított összege,
 - 1.6.1.3. a jelentési időszakban a belépési hozzájárulásból származó összes bevétel összege,
 - 1.6.2. idők otthona esetén
 - 1.6.2.1. a jelentési időpontban az emelt szintű férőhelyekre történő bekerüléshez szükséges egyszeri hozzájárulás összege,
 - 1.6.2.2. a jelentési időpontban ellátásban részesülők közül térítési díjpótlékot fizetők száma és a térítési díjpótlék átlagos összege.
- 1.7. Támogatott lakhatás:
 - 1.7.1. a jelentési időpontban a belépési hozzájárulással betölthető és betöltött férőhelyek száma,
 - 1.7.2. a jelentési időpontban a belépési hozzájárulás megállapított összege,
 - 1.7.3. a jelentési időszakban a belépési hozzájárulásból származó összes bevétel összege.
- 1.8. Valamennyi szociális szolgáltatás:
 - 1.8.1. a jelentési időpontban az engedélyesnél szakmai munkakörben foglalkoztatottak száma,
 - 1.8.2. a jelentési időpontban az engedélyesnél technikai munkakörben foglalkoztatottak száma,
 - 1.8.3. a jelentési időpontban az engedélyesnél tartósan távollévő foglalkoztatottak száma.
2. Gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységek:
 - 2.1. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás:
 - 2.1.1. az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységnek a jelentési időszakban történt igénybevétele feladatellátási helyek szerinti bontásban, valamint egyéni formában történő, első találkozást követően tett intézkedéssel lezárható, csoportos vagy közösségi óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység esetén a jelentési időszakban az igénybe vevők száma a tevékenység típusa szerinti bontásban,
 - 2.1.2. óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység kivételével a jelentési időszakban az igénybe vevők száma a tevékenység típusa szerinti bontásban.
 - 2.2. Bölcsődei ellátás:
 - 2.2.1. a jelentési időpontban a szabad férőhelyek száma,
 - 2.2.2. az engedélyesnél a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása biztosított-e.
 - 2.3. Családok átmeneti otthona: a jelentési időpontban a szolgáltatás igénybevételére várakozók száma.
 - 2.4. Nevelőszülői ellátás: a jelentési időpontban nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló nevelőszülők száma.
 - 2.5. Valamennyi gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység:
 - 2.5.1. a jelentési időpontban az engedélyesnél szakmai munkakörben foglalkoztatottak száma a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló nevelőszülők kivételével,
 - 2.5.2. a jelentési időpontban az engedélyesnél technikai munkakörben foglalkoztatottak száma,
 - 2.5.3. a jelentési időpontban az engedélyesnél tartósan távollévő foglalkoztatottak száma.
3. Kiegészítő szabályok:
 - 3.1. Jelentési időpont:
 - 3.1.1. bölcsődei ellátás esetén április 1-je és szeptember 1-je,
 - 3.1.2. a 2.4. pont szerinti adatok esetén minden hónap utolsó napja,
 - 3.1.3. a 3.1.1. és 3.1.2. pontban nem említett esetben december 31-e és június 30-a.
 - 3.2. Jelentési időszak:
 - 3.2.1. óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység esetén minden naptári hónap,
 - 3.2.2. a 3.2.1. pontban nem említett esetben a január 1-je és június 30-a, valamint a július 1-je és december 31-e közötti időszak.”

2. melléklet a 179/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

1. Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 15. pontjában foglalt táblázat D:9 mezője helyébe a következő mező lép:

	(D)
(9.)	Gyermekek napközbeni ellátása esetén a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter, gyermekvédelmi szakellátás esetén a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter, egyéb szolgáltatás esetén a szociálpolitikáért felelős miniszter

2. Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 15. pontjában foglalt táblázat D:10 mezője helyébe a következő mező lép:

	(D)
(10.)	Gyermekek napközbeni ellátása esetén a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter, gyermekvédelmi szakellátás esetén a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter, egyéb szolgáltatás esetén a szociálpolitikáért felelős miniszter

A Kormány 180/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete**az útdíj szolgáltatási gazdasági társaság, az útdíjszedő, az útdíjellenőrzés-támogatói feladatok ellátására kijelölt szervezet és az egyetemes útdíj szolgáltató egyes szerződéseinek miniszteri jóváhagyásáról**

- [1] A használatidő-rendszerben és az útdíj-rendszerben ellátott közfeladatok biztosításáról és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvény alapján a használatidő-rendszert és az útdíj-rendszert működtető szervezetek az e rendszerek rendszertámogatására irányuló olyan szerződést, amelynek ellenértéke a törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott értékhatárt eléri, a közlekedésért felelős miniszter előzetes jóváhagyásával köthetnek.
- [2] A rendelet meghatározza a jóváhagyáshoz kötött értékhatárt, valamint a jóváhagyás rendjét.
- [3] A Kormány a használatidő-rendszerben és az útdíj-rendszerben ellátott közfeladatok biztosításáról és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2025. évi LVI. törvény 6. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) Az útdíj szolgáltatási gazdasági társaság, az útdíjszedő, az útdíjellenőrzés-támogatói feladatok ellátására kijelölt szervezet és az egyetemes útdíj szolgáltató (a továbbiakban együtt: kijelölt szervezet) olyan, a használatidő-rendszer és az útdíj-rendszer rendszertámogatására irányuló szerződést, amely alapján a szerződésben rögzített ellenérték egy naptári évben fizetendő része a bruttó húszmillió forint értékhatárt eléri (a továbbiakban: szerződés), kizárólag a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) előzetes jóváhagyásával köthet.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti szerződésnek minősül az olyan keretmegállapodás vagy egységárat tartalmazó szerződés is, amelynek alapján az igénybe vett szolgáltatások ellenértéke egy naptári évben eléri a bruttó húszmillió forintot.
- (3) A szerződés tervezetét jóváhagyásra a kijelölt szervezet felett az állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló miniszter nyújtja be a miniszter részére, aki a tervezet beérkezésétől számított 15 napon belül dönt a szerződés jóváhagyásáról. A miniszter a döntéséről annak meghozatalát követő 8 napon belül tájékoztatja a kijelölt szervezet felett az állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló minisztert.
- (4) Ha a miniszter a szerződés jóváhagyásáról nem rendelkezik a (3) bekezdésben meghatározott határidőn belül, akkor a jóváhagyást megadottnak kell tekinteni.
- (5) A jóváhagyás hiányában megkötött szerződés semmis.
- (6) Ha a szerződés egyéb – a feladatkörében érintett miniszter, általa kijelölt szervezet vagy személy vagy a Kormány irányítása vagy felügyelete alatt álló más szerv általi – jóváhagyáshoz kötött, az egyéb jóváhagyás az (1) bekezdés szerinti jóváhagyást nem helyettesíti és nem pótolja.

2. § Ez a rendelet 2026. január 1-jén lép hatályba.

3. § E rendelet rendelkezéseit alkalmazni kell az olyan, az e rendelet hatálybalépésének napján már létrejött szerződések vonatkozásában kezdeményezett szerződésmódosításokra is, amelyek esetén a szerződésmódosítás eredményeként a szerződésben rögzített ellenérték egy naptári évben fizetendő része az 1. § (1) bekezdésében meghatározott értékhatárt eléri.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 181/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete a használatidő-rendszerrel és az útdíjrendszerrel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról

- [1] A rendelet célja, hogy a költséghatékonyság és a szolgáltatás színvonalának növelése, valamint az adminisztratív terhek csökkentése érdekében felülvizsgálja a bevallási közreműködői jogintézményt.
- [2] Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény módosítása 2025. július 1-jei hatállyal a fizetési közreműködő egyetemes útdíjszolgáltató általi igénybevétele részletes szabályainak megállapítására a közlekedésért felelős miniszter számára adott felhatalmazást. A rendelet célja, hogy a törvény módosításának megfelelően a fizetési közreműködő egyetemes útdíjszolgáltató általi igénybevételeire vonatkozó részletes szabályokat a kormányrendeletben hatályon kívül helyezze.
- [3] A rendelet az eddigitől eltérő szervezetet jelöl ki a használatidő-rendszer és az útdíjrendszer működtetésével összefüggő közfeladatok ellátására.
- [4] A rendeletben felülvizsgálatra kerül az útdíjszolgáltatási gazdasági társaság és az útdíjszedő működésének állam általi finanszírozásának módja. A jövőben e szervezetek működését a központi költségvetés a szervezet és az útdíjfizetési szolgáltatásért felelős miniszter között létrejövő szerződés alapján biztosítja.
- [5] A használatidő-rendszer és az útdíjrendszer olyan speciális felkészültséget igénylő informatikai szolgáltatásokat tartalmaz, amelyek indokolatlanná teszik a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatások igénybevételét, ennek megfelelően a rendelet megteremti a lehetőséget arra, hogy e rendszerek kikerüljenek a központosított szolgáltatások köréből.
- [6] A Kormány
az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény 28. § (1) bekezdés b), m), p) és t) pontjában,
a 2. alcím tekintetében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 55. alpontjában,
a 3. alcím tekintetében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 36. alpontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 4. alcím tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény végrehajtásáról szóló 209/2013. (VI. 18.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** (1) Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény végrehajtásáról szóló 209/2013. (VI. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 4. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) A miniszter a (2) bekezdés szerinti adatszolgáltatás alapján számlát állít ki az útdíjszedő részére, legkésőbb az adatszolgáltatás kézhezvételét követő 2. munkanapig a tárgyhavi útdíjbevétel összegéről. Az útdíjszedő a kiállított számla alapján, legkésőbb a számlakiállítás hónapjának utolsó munkanapjáig befizetést teljesít a számlán feltüntetett, a Magyar Államkincstárnál (a továbbiakban: Kincstár) vezetett kincstári számlák javára. Az általános forgalmi adó összegének befizetésekor az útdíjszedő feltünteti a miniszter által vezetett minisztérium adószámát.”

- (2) A Vhr. 18. és 19. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:
- „18. § Az útdíjszolgáltató és a bevallási közreműködő a bevallási közreműködői tevékenység ellátása érdekében szerződést köt, amely kötelezően tartalmazza
- a bevallási közreműködővel szemben támasztott műszaki és személyi követelményeket,
 - az útdíj megállapításával összefüggő földrajzi és egyéb – a bevallási közreműködői tevékenység ellátásához szükséges – adatokat,
 - az útdíjköteles elemi útszakaszok használatára vonatkozó úthasználoi adatok közlésére szolgáló formátumot, ezek megküldésének idejét és rendszerességét, az adatok pontosságára irányadó követelményeket, a hiányzó vagy hibás útdíjak százalékban kifejezett befogadási arányát, az operatív rendelkezésre állás teljesítményét.
19. § (1) A bevallási közreműködő felel az útdíjszolgáltató felé a bevallási közreműködői rendszer adatvesztésmentes működéséért.
- (2) A bevallási közreműködő helytállni tartozik a szerződött díjfizető felé a fedélzeti eszköz rendeltetésszerű használata mellett, a díjfizetésre kötelezett tudomása nélkül bekövetkező meghibásodásból eredően kiszabott bírságokért.
- (3) A bevallási közreműködő az útdíjszolgáltatónak és a szerződött díjfizetőnek okozott kár megtérítésére vonatkozóan pénzügyi biztosíték adására irányuló szerződést köt, és azt tevékenysége végzésének ideje alatt folyamatosan fenntartja. A biztosítéki szerződés legalább a bevallási közreműködő közreműködésével megállapított 2 napi átlagos útdíj összegéig fedezetet nyújt, amely összeget a bevallási közreműködő tevékenysége megkezdésekor az útdíjszolgáltató határozza meg.”
- (3) A Vhr. a következő 10/A. alcímmel egészül ki:
- „10/A. A végső menedékes bevallási közreműködő**
- 19/A. § (1) A végső menedékes bevallási közreműködőre a bevallási közreműködőre vonatkozó rendelkezéseket az ebben az alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- (2) A végső menedékes bevallási közreműködő a szerződött díjfizető számára, annak kérelmére, szerződéses ajánlatot tesz az általa nyújtott bevallási közreműködői szolgáltatás igénybevételére.
- (3) A 18. §-t a végső menedékes bevallási közreműködő tekintetében nem kell alkalmazni.
- (4) Az útdíjszolgáltató és a végső menedékes bevallási közreműködő a bevallási közreműködői tevékenység ellátása érdekében szerződést köt, amely kötelezően tartalmazza
- a bevallási közreműködővel szemben támasztott műszaki és személyi követelményeket,
 - az útdíj megállapításával összefüggő földrajzi és egyéb – a bevallási közreműködői tevékenység ellátásához szükséges – adatokat,
 - az útdíjköteles elemi útszakaszok használatára vonatkozó úthasználoi adatok közlésére szolgáló formátumot, ezek megküldésének idejét és rendszerességét, az adatok pontosságára irányadó követelményeket, a hiányzó vagy hibás útdíjak százalékban kifejezett befogadási arányát, az operatív rendelkezésre állás teljesítményét.”

2. §

A Vhr.

1. § (2) bekezdésében a „Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaságot” szövegrész helyébe a „Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságot” szöveg,
10. § (3) bekezdés b) pontjában és (4) bekezdés c) pontjában a „munka-, illetve vámjogi” szövegrész helyébe a „munkajogi” szöveg lép.

3. §

- (1) Hatályát veszti a Vhr.
 4. § (2a) és (2b) bekezdése, valamint
 - 10/A. alcíme.
- (2) Hatályát veszti a Vhr. 9/A. alcíme.

2. Az egyes szervezeteknek a közlekedési infrastruktúra fejlesztési feladataival összefüggő kijelöléséről szóló 774/2021. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

4. §

Az egyes szervezeteknek a közlekedési infrastruktúra fejlesztési feladataival összefüggő kijelöléséről szóló 774/2021. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. §-ában az „a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zártkörűen működő Részvénytársaság” szövegrész helyébe az „az MK NZrt.” szöveg lép.

3. Az úthasználati díjelszámolásról szóló 578/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

- 5. §** Az úthasználati díjelszámolásról szóló 578/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) A miniszter az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatás alapján legkésőbb az adatszolgáltatás kézhezvételét követő hónap ötödik munkanapjáig számlát állít ki az útdíjszolgáltatási gazdasági társaság részére. Az útdíjszolgáltatási gazdasági társaság a kiállított számla alapján, legkésőbb a számla kiállítását követő ötödik munkanapon befizetést teljesít a számlán feltüntetett, a Magyar Államkincstárnál vezetett kincstári számlák javára. Az általános forgalmi adó összegének befizetésekor az útdíjszolgáltatási gazdasági társaság feltünteti a miniszter által vezetett minisztérium adószámát.”
- 6. §** Hatályát veszti a Rendelet 1. § (2) bekezdése.

4. A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 341/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet módosítása

- 7. §** A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 341/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet 15. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
- „(1a) Az (1) bekezdést a használatidíj-rendszerben és az útdíjrendszerben ellátott közfeladatok biztosításáról és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényben meghatározott használatidíj-rendszer és útdíjrendszer tekintetében nem kell alkalmazni.”

5. Záró rendelkezések

- 8. §** (1) Ez a rendelet – a (2) és a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – 2025. július 1-jén lép hatályba.
(2) Az 1. § (3) bekezdése 2025. szeptember 1-jén lép hatályba.
(3) Az 1. § (1) és (2) bekezdése, a 2. § a) pontja, a 3. § (1) bekezdése, valamint a 2–4. alcím 2026. január 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 182/2025. (VI. 30.) Korm. rendelete
a 2024/2025. tanévi teljesítményértékelés alapján történő illetmény kifizetéséről és egyes köznevelési
tárgyú kormányrendeletek módosításáról**

- [1] A Kormány kiemelt célja, hogy az Európai Unióval kötött megállapodás alapján a 2025–2031. évekre biztosítsa, hogy a pedagógusok átlagbére elérje a diplomás átlagbér nyolcvan százalékát.
- [2] Cél a béremelésre biztosított források teljesítményalapú elosztása.
- [3] A Kormány a pedagógus továbbképzési rendszer minél professzionálisabb felépítése és a gyermekeinket nevelő pedagógusok minél alaposabb felkészítése, a tanulmányi rendszer pontos adatokkal való működése, a határon túli magyar pedagógusok megbecsülése érdekében az alábbi szabályokat alkotja.
- [4] A Kormány
a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (4) bekezdés q) pontjában,
az 5. § és a 6. § tekintetében a pedagógusok új életútjáról szóló 2023. évi LIII. törvény 155. § (1) bekezdés 16. pontjában,
a 7. § tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (4) bekezdés n) pontjában,
a 8. § és az 1. melléklet tekintetében a pedagógusok új életútjáról szóló 2023. évi LIII. törvény 155. § (1) bekezdés 1. pontjában,
a 9. § tekintetében a pedagógusok új életútjáról szóló 2023. évi LIII. törvény 155. § (1) bekezdés 4. pontjában,

a 10–14. § és a 2. melléklet tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (4) bekezdés f) pontjában

kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A 2024/2025. tanév végén végrehajtott teljesítményértékelés (a továbbiakban: 2024/2025-ös teljesítményértékelés) során a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) 98. § (3) bekezdése szerinti teljesítményértékelés eredményeként meghatározott illetményemelésre felhasználható összeg fenntartónként a pedagógus teljesítményértékelés hatálya alá tartozó, teljes munkaidőben foglalkoztatottakra átszámítva havonta és átlagosan fejenként 20 000 forint, amelyet a munkáltató kizárólag a jogosultak illetményemelésére használhat fel.
- (2) A tankerületi központ által fenntartott köznevelési intézmény esetén a teljesítményértékelés eredményeként meghatározott illetményemelésre felhasználható összeg tekintetében fenntartónak a Klebelsberg Központot kell tekinteni.
- 2. §** (1) A munkáltató a 2024/2025-ös teljesítményértékelés eredménye alapján, a 2024/2025-ös teljesítményértékelés során a (2) bekezdés a) pontja szerinti illetményemelést biztosíthat, illetve a (2) bekezdés b) pontja szerinti illetményemelést biztosít.
- (2) A munkáltató
- a) az átlagos teljesítményt nyújtó értékelendő személy számára legfeljebb havi 20 000 forint illetményemelést biztosíthat,
- b) a kiemelkedő teljesítményt nyújtó értékelendő személy számára legalább havi 20 000 forint, legfeljebb havi 60 000 forint illetményemelést biztosít.
- (3) Ha az érintettet 2025. szeptember 1-jén vagy 2026. január 1-jén magasabb pedagógus fokozatra kell átsorolni, ezen időponttól a rá vonatkozó illetményes alsó határánál legalább a (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti összeggel magasabb – esélyteremtési illetményrész, a gyakornoki besorolás, a mesterfokozat és meghatározott tantárgyak tanítása utáni illetménynövekedések, valamint pótlék és megbízási díj nélküli – havi illetményre jogosult.
- 3. §** A Púétv. 98. § (3) bekezdésének alkalmazásával a 2024/2025-ös teljesítményértékelés eredményeként az illetményt 2025. szeptember 1-jétől kell megállapítani, az erre vonatkozó kinevezésmódosítást legkésőbb 2025. szeptember 20-ig kézbesíteni kell.
- 4. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) Az 1–3. § 2025. július 20-án lép hatályba.
- 5. §** Az oktatási igazolványokról szóló 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 40/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) Ezen alcím alkalmazásában a köznevelésben és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 15. § (16) bekezdése szerinti intézményekben kiadható pedagógusigazolvány esetében adatkezelőn az Oktatási Hivatalt, közreműködő intézményen a köznevelésben az Nkt. szerinti nevelési-oktatási intézményt, a gyermekvédelmi intézmények esetében a Gyvt. 15. § (16) bekezdése szerinti intézményt kell érteni.”
- 6. §** Az oktatási igazolványokról szóló 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 18/A. alcíme a következő 40/K. és 40/L. §-sal egészül ki:
- „40/K. § (1) A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) hatálya alá tartozó pedagógusok (a továbbiakban: külhoni pedagógusok) részére kiadható pedagógusigazolvány esetében adatkezelőn és közreműködő intézményen az Oktatási Hivatalt kell érteni.
- (2) A külhoni pedagógusok a pedagógusigazolvány iránti kérelmüket az Oktatási Hivatalhoz nyújtják be.
- (3) A (2) bekezdésben foglalt kérelemhez csatolni kell a köznevelésért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján megjelölt külhoni pedagógus szervezet igazolását a kérelmező személy fennálló pedagógus-jogviszonyáról. Az Oktatási Hivatal ellenőrzi, hogy az igazolás

- a) kiállítója szerepel-e a köznevelésért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján megjelölt szervezetek között,
 - b) tartalmilag igazolja-e a pedagógus jogviszony fennállását.
- (4) A kérelemhez csatolni kell – az adott külföldi állam által kiállított hivatalos okirat másolatával – annak igazolását, hogy a kérelmező a Szátv. szerinti szomszédos államban lakóhellyel rendelkezik.
- (5) A külföldi pedagógusok pedagógusigazolvány-igénylései tekintetében alkalmazni kell a 40/C. § (3) bekezdését.
- 40/L. § Az adatkezelő külföldi pedagógusok pedagógusigazolványával összefüggő feladatai tekintetében alkalmazni kell a 40/D. § (1) bekezdését, azzal, hogy a közreműködő intézmények adatait nem kell nyilvántartani.”

- 7. §** Az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet 8/A. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
- „(3a) Ha jogszabály alapján
- a) a köznevelési intézmény a tanulmányi rendszer útján csatlakozik állami informatikai rendszerhez vagy szolgáltatáshoz, a köznevelési intézmény nevében,
 - b) a tanulmányi rendszer állami informatikai rendszerhez vagy szolgáltatáshoz köteles csatlakozni, a csatlakozáshoz szükséges eljárásban a Klebelsberg Központ jár el.”
- 8. §** A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 9. §** A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- a) 10. § c) pontjában az „a konduktor (tanító) és a konduktor (óvodapedagógus)” szövegrész helyébe az „a konduktor (óvodapedagógus vagy tanító szakiránnyal), a konduktor (óvodapedagógus vagy tanító specializációval) és a konduktor (óvodai, iskolai vagy pedagógiai rehabilitáció specializációval)” szöveg,
 - b) 26. § (3) bekezdésében a „konduktor (tanító) vagy konduktor (óvodapedagógus)” szövegrész helyébe a „konduktor (óvodapedagógus vagy tanító szakiránnyal), konduktor (óvodapedagógus vagy tanító specializációval) vagy konduktor (óvodai, iskolai vagy pedagógiai rehabilitáció specializációval)” szöveg,
 - c) 2. mellékletében foglalt táblázat C:17 mezőjében az „okleveles gyógypedagógus vagy gyógypedagógia-tanár vagy okleveles logopédus” szövegrész helyébe az „okleveles gyógypedagógus vagy okleveles gyógypedagógia-tanár vagy okleveles logopédus” szöveg lép.
- 10. §** Hatályát veszti a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdés a) pontjában a „középiskola esetén” szövegrész.
- 11. §** A pedagógus-továbbképzés rendszeréről szóló 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) A gyakornoki továbbképzés két, egyenként tizenöt kreditértékű képzésen való részvétellel és az előírt tanulmányi követelmények teljesítésével valósul meg. Az egyik továbbképzés a köznevelés közszolgálat voltával kapcsolatos ismeretekre készít fel, a másik a pedagógus munkaköréhez kapcsolódó, az igazgató által megjelölt 2. melléklet szerinti képzés, amely a nevelő-oktató munka során alkalmazott tartalomszabályozókról szól.”
- 12. §** (1) A pedagógus-továbbképzés rendszeréről szóló 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. § (5) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- (A pedagógus-továbbképzés választható képzési kredit száma – választható képzésen való részvétel helyett vagy amellett – teljesíthető)
- „c) nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban, kollégiumi nevelésben-oktatásban részt vevő pedagógus esetén a nemzetiség nyelve szerinti országban, továbbá a nemzetiségek nyelvén oktató, kultúrájukat ápoló külföldi intézményekben nyelvi felkészítésben, valamint népismeret, országismeret oktatásával összefüggő pedagógus-továbbképzésben való részvétellel vagy ilyen továbbképzés nemzetközi megállapodás alapján Magyarországon történő megszervezése esetén az abban való részvétellel,”

- (2) A pedagógus-továbbképzés rendszeréről szóló 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. § (5) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

(A pedagógus-továbbképzés választható képzési kreditszáma – választható képzésen való részvétel helyett vagy amellet – teljesíthető)

„e) idegen nyelvet oktató pedagógus esetén a nyelv szerinti országban nyelvi felkészítésben vagy ilyen továbbképzés nemzetközi megállapodás alapján Magyarországon történő megszervezése esetén az abban való részvétellel.”

- 13. §** A pedagógus-továbbképzés rendszeréről szóló 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a 2. melléklet szerinti 2. melléklettel egészül ki.

- 14. §** A pedagógus-továbbképzés rendszeréről szóló 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet
- a) 1. § (3) bekezdésében az „egy” szövegrész helyébe a „két” szöveg,
 - b) 3. §-ában a „kinevezéséhez” szövegrész helyébe a „megbízásához” szöveg,
 - c) 4. § (1) bekezdésében a „nyilvántartás adatai alapján” szövegrész helyébe a „nyilvántartás adatai alapján, a nyilvántartás felületén” szöveg,
 - d) 4. § (2) bekezdésében az „a tanévet megelőző év április 30-áig” szövegrész helyébe az „a tanévet megelőző április 30-áig” szöveg,
 - e) 6. § (5) bekezdés a) pont ac) alpontjában a „pedagógus munkakör betöltésére feljogosító új végzettség és szakképzettség” szövegrész helyébe a „pedagógus munkakör betöltésére feljogosító új szakképzettség” szöveg és
 - f) 13. § (1) bekezdésében a „kinevezése” szövegrész helyébe a „megbízása” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 182/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 16. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	A	B	C
1.	A nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszai / Nevelési-oktatási intézmények	Pedagógus-munkakör	Az alkalmazáshoz szükséges szakképzettség)
16.		konduktor	a) konduktor, b) konduktor-tanító, c) konduktor-óvodapedagógus, d) konduktor (óvodapedagógus vagy tanító szakiránnyal), e) konduktor (óvodapedagógus vagy tanító specializációval), f) konduktor (óvodai, iskolai vagy pedagógiai rehabilitáció specializációval), g) speciális pedagógia szakos tanár és szakpedagógus, ha az a)–f) alpontra épül, h) okleveles konduktortanár

*2. melléklet a 182/2025. (VI. 30.) Korm. rendelethez**„2. melléklet a 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelethez*

A nevelő-oktató munka során alkalmazott tartalomszabályozókról szóló gyakornoki továbbképzési programok:

1. A magyar nyelv és irodalom tantárgy tartalmi szabályozása az 5–8. évfolyamon a Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat.), a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
2. A magyar nyelv és irodalom tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
3. A történelem tantárgy tartalmi szabályozása az 5–8. évfolyamon a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
4. A történelem tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
5. A matematika tantárgy tartalmi szabályozása az 5–8. évfolyamon a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
6. A matematika tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
7. Az állampolgári ismeretek tantárgy tartalmi szabályozása az 8. évfolyamon a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
8. Az állampolgári ismeretek tantárgy tartalmi szabályozása a 12. évfolyamon a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
9. A természettudomány tantárgy tartalmi szabályozása a felső tagozaton a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
10. A természettudomány tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
11. A fizika tantárgy tartalmi szabályozása a felső tagozaton a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
12. A fizika tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
13. A kémia tantárgy tartalmi szabályozása a felső tagozaton a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
14. A kémia tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
15. A biológia tantárgy tartalmi szabályozása a felső tagozaton a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
16. A biológia tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
17. A földrajz tantárgy tartalmi szabályozása a felső tagozaton a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
18. A földrajz tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
19. A technika és tervezés tantárgy tartalmi szabályozása a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
20. A digitális kultúra tantárgy tartalmi szabályozása a felső tagozaton a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
21. A digitális kultúra tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
22. A testnevelés tantárgy tartalmi szabályozása a felső tagozaton a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
23. A testnevelés tantárgy tartalmi szabályozása a gimnáziumban a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
24. Az idegen nyelv és célnyelvi civilizáció tartalmi szabályozása a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben

25. A nemzetiségi nyelv és irodalom, valamint a nemzetiségi népismeret tantárgy tartalmi szabályozása a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
 26. Az ének-zene tantárgy tartalmi szabályozása a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
 27. A dráma és színház tantárgy tartalmi szabályozása a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
 28. Az etika tantárgy tartalmi szabályozása a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
 29. A hon- és népismeret tantárgy tartalmi szabályozása a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
 30. A vizuális kultúra tantárgy tartalmi szabályozása a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben
 31. Az általános iskola alsó tagozatának tartalmi szabályozása a Nat.-ban, a kerettantervekben és ennek megjelenése a tankönyvekben.”
-

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökének 8/2025. (VI. 30.) NMHH rendelete a honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátásában közreműködésre kötelezett elektronikus hírközlési szolgáltatók kijelöléséről és felkészülési feladataik meghatározásáról szóló 3/2013. (I. 11.) NMHH rendelet, valamint a peren kívüli vitarendezési testületekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 4/2024. (III. 21.) NMHH rendelet módosításáról

- [1] E rendelet célja a védelmi feladatok ellátására kijelölt, az informatikai és hírközlési ágazat ügyeleti rendszerébe bevont, valamint a riasztási és tájékoztatási feladat ellátásában részt vevő szolgáltatók elnevezésére, telephelyére, illetve székhelyére vonatkozó adatokban bekövetkezett változások átvezetése, aktualizálása.
- [2] A rendelet további célja a peren kívüli vitarendezési testületekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 4/2024. (III. 21.) NMHH rendelet szerinti jogviták hatékonyságának növelése érdekében az Online Platform Vitarendező Tanács számára biztosítani, hogy a tevékenysége ellátásához, működéséhez szükséges körben jogosult legyen a saját nevében jognyilatkozatokat tenni.
- [3] Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 182. § (3) bekezdés 20. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 109. § (5) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva,
a 2. alcím, valamint az 1. és a 2. melléklet tekintetében az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 182. § (3) bekezdés 31. és 32. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 109. § (5) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva,
a 3. alcím tekintetében az internetes közvetítő szolgáltatások egyes szabályairól szóló 2023. évi CIV. törvény 22. § a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 110. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva
a következőket rendelem el:

1. A nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz kapcsolódó adatvédelmi és titoktartási kötelezettségre, az adatkezelés és a titokvédelem különleges feltételeire, a hálózatok és a szolgáltatások biztonságára és integritására, a forgalmi és számlázási adatok kezelésére, valamint az azonosítókijelzésre és hívásátírányításra vonatkozó szabályokról szóló 4/2012. (I. 24.) NMHH rendelet módosítása

- 1. §** Hatályát veszti a nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz kapcsolódó adatvédelmi és titoktartási kötelezettségre, az adatkezelés és a titokvédelem különleges feltételeire, a hálózatok és a szolgáltatások biztonságára és integritására, a forgalmi és számlázási adatok kezelésére, valamint az azonosítókijelzésre és hívásátírányításra vonatkozó szabályokról szóló 4/2012. (I. 24.) NMHH rendelet 3. alcíme.

2. A honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátásában közreműködésre kötelezett elektronikus hírközlési szolgáltatók kijelöléséről és felkészülési feladataik meghatározásáról szóló 3/2013. (I. 11.) NMHH rendelet módosítása

- 2. §** A honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátásában közreműködésre kötelezett elektronikus hírközlési szolgáltatók kijelöléséről és felkészülési feladataik meghatározásáról szóló 3/2013. (I. 11.) NMHH rendelet (a továbbiakban: R.)
a) 1. melléklete az 1. melléklet szerint,
b) 2. melléklete a 2. melléklet szerint
módosul.

3. § Hatályát veszti az R. 2. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 13. sora.

3. A peren kívüli vitarendezési testületekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 4/2024. (III. 21.) NMHH rendelet módosítása

4. § A peren kívüli vitarendezési testületekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 4/2024. (III. 21.) NMHH rendelet 21. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az Online Platform Vitarendező Tanács (a továbbiakban: Tanács) egy elnökből és legalább nyolc tagból áll. A Tanács a tevékenysége ellátásához, működéséhez szükséges körben saját nevében jognyilatkozatokat tehet.”

4. Záró rendelkezések

5. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Dr. Koltay András s. k.,
a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke

1. melléklet a 8/2025. (VI. 30.) NMHH rendelethez

1. Az R. 1. mellékletében foglalt táblázat B:6 mezője helyébe a következő mező lép:

	(B)
(6.)	One Magyarország Zrt.

2. Az R. 1. mellékletében foglalt táblázat a következő 13–15. sorral egészül ki:

(A)	B	C	D	E)
13.	V-Hálózat Távközlési Zrt.	1112 Budapest, Boldizsár utca 2.	X	X
14.	4iG Műsorszóró Infrastruktúra Kft.	1121 Budapest, Csíz utca 2–8.	X	X
15.	Invitech ICT Infrastructure Kft.	1013 Budapest, Krisztina körút 39.	X	X

2. melléklet a 8/2025. (VI. 30.) NMHH rendelethez

Az R. 2. melléklet 3. pontjában foglalt táblázat a következő 3. sorral egészül ki:

(A)	B				C)
3.	4iG Műsorszóró Infrastruktúra Kft.	1121	Budapest	Csíz utca 2–8.	DVB–T, DVB–T2, URH, KH

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az energiaügyi miniszter 15/2025. (VI. 30.) EM rendelete az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelet módosításáról

- [1] A rendeletmódosítás célja, hogy a magyar családok és nyugdíjasok számára Európa legalacsonyabb földgázárait garantáló rezsicsökkentés fenntartása érdekében 2026. szeptember 30-ig meghatározza az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgáz árát és mennyiségét.
- [2] A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 133. § (1) bekezdés 3. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 160. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1–3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „1. § (1) A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: GET) 141/A. § (1) és (2) bekezdése alapján az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által az egyetemes szolgáltató részére értékesítendő földgázforrás mennyiségét a földgáztárolókból és a nem földgáztárolókból származó mennyiségek szerinti bontásban, továbbá az annak átvételére jogosult feleket az 1. melléklet határozza meg.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti földgázforrás árának megállapítása a GET 104. § (2) bekezdése alapján az ár kiszámítására vonatkozó előírásokkal történik, mértéke a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó értékesítési árak megállapításáról és alkalmazásáról szóló 69/2016. (XII. 29.) NFM rendeletben (a továbbiakban: Árrendelet), valamint a földgáz vételezéséért fizetendő egyéb, az egyetemes szolgáltató által alkalmazott díjakból számított átlagárnak (a továbbiakban: egyetemes szolgáltatói átlagár) a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó hatósági árak képzésének keretszabályairól szóló 70/2016. (XII. 29.) NFM rendelet (a továbbiakban: Árképzési rendelet) 3. § (1) bekezdés e), f) és h) pontja szerinti, a 4. melléklet szerint számított árelemekkel történő csökkentésével, illetve az egyetemes szolgáltatásban vételezők ellátásához felhasznált egyéb – a GET 141/A. §-a vagy 141/J. §-a hatályán kívül eső – földgázforrás GET 141/E. §-a szerinti árának, valamint az 5. § (4)–(6) bekezdése és a 7. § (2) bekezdése szerinti elszámolások figyelembevételével számított tétel.
- (3) A GET 141/A. §-a szerinti földgáz-értékesítés esetén az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő a szállítói vezeték kiadási pontján felmerülő kapacitás-túllépési pótdíjat az egyetemes szolgáltatóval szemben nem érvényesíthet.
- (4) Az 1. mellékletben meghatározott, az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által értékesítendő földgáztárolókból származó földgázforrás mennyisége az egyetemes szolgáltató által a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: GET. Vhr.), a hazai tárolókban elhelyezett földgázkészlet mennyisége, továbbá az egyetemes szolgáltató forrásigény-bejelentése alapján kerül meghatározásra.
2. § (1) A GET 141/J. § (1) bekezdése alapján az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által vételre felajánlott és a GET 141/J. § (3) bekezdése szerinti szerződés keretében az egyetemes szolgáltató részére értékesítendő földgázforrás mennyiségét, továbbá az annak átvételére jogosult a feleket a 2. melléklet határozza meg.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti földgázforrás árának megállapítása – a GET 104. § (2) bekezdésére is tekintettel – a (3) és a (4) bekezdés szerint történik.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti földgázforrás mennyiségarányos díjeleme tartalmazza a nagykereskedői árrés, a mobilgáz-finanszírozás, az éves elszámolási elem, a szállítás és a tárolás mennyiségarányos költségeinek indokolt mértékét, valamint az Árrendeletben szereplő, az egyetemes szolgáltató által alkalmazandó díjak mértéke alapján meghatározott földgáz árát. Az (1) bekezdés szerinti földgázforrás árának mennyiségarányos díjeleme az Árrendeletben, valamint a földgáz vételezéséért a felhasználók által fizetendő egyéb, az egyetemes szolgáltató

által alkalmazott díjakból számított átlagnak az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés e), f) és h) pontja szerinti árelemekkel, továbbá az egyetemes szolgáltató által az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedőnek megfizetendő szállítási és tárolási kapacitásdíjak fajlagos mértékével történő csökkentésével, illetve az egyetemes szolgáltatásban vételezők ellátásához felhasznált egyéb – a GET 141/A. §-a vagy 141/J. §-a hatályán kívül eső – földgázforrás GET 141/E. §-a szerinti árának, valamint az 5. § (4)–(6) bekezdése és a 7. § (2) bekezdése szerinti elszámolások figyelembevételével számított tétel.

(4) A 2. melléklet 1. pontjában meghatározott földgázmennyiség átvételéhez kapcsolódóan felmerülő, nem mennyiségarányos díjelem tartalmazza az egyetemes szolgáltató által az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedőnek megfizetendő szállítási és tárolási kapacitásdíjak mértékét. A nem mennyiségarányos díjelemet a GET 141/J. §-a alapján megkötött szerződés szerinti kilépési ponti csúscapacitások összege után kell megfizetni, a gázév hónapjaira vonatkozóan, egyenlő részletekben.

(5) A GET 141/J. §-a szerinti földgáz-értékesítés esetén az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő a szállítói vezeték kiadási pontján felmerülő kapacitás-túllépési pótdíjat az egyetemes szolgáltatóval szemben nem érvényesíthet.

(6) Az (1) bekezdés szerint értékesített földgázra vonatkozóan az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő az (1) bekezdés szerinti földgázforrás a (3) és (4) bekezdés szerinti díjelemein felül csak a szagosítási díjat, a 6. § (3) és (4) bekezdése szerinti felárat és díjat, valamint a vámokat, az adókat, az illetékeket, a szerződés szerinti pótdíjakat és szerződésszegési jogkövetkezményeket érvényesítheti.

3. § (1) A földgázforrás ára, valamint a rendszerhasználati kapacitás díja meghatározása során az egyetemes szolgáltatói átlagár, valamint az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés e), f) és h) pontja szerinti árelemek számítása az Árképzési rendelet figyelembevételével történik.

(2) A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) – a földgáz beszerzési költségre fedezetet nyújtó tétel tekintetében – az 1. és 2. § szerinti földgázforrás árán (a továbbiakban együtt: felajánlási ár) a 3. melléklet szerint meghatározott indokolt mértékéhez képest, a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsvédelmi szolgáltatásról szóló kormányrendelet alapján kifizetett ellentételezés, valamint különbözeti összeg figyelembevételével az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedőnél képződő többlet vagy veszteség mértékéről nyilvántartást vezet. A nyilvántartott többlet vagy veszteség egyenlegét a Hivatal az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő részére a tárgy félévet követő második hónap végéig megadja.

(3) A Hivatal az 5. § (4) bekezdése szerinti veszteség és az 5. § (5) bekezdése szerinti többletbevétel, valamint a 10/A. § (2) bekezdése szerinti összeg kumulált egyenlegéről nyilvántartást vezet. A nyilvántartott többlet vagy veszteség egyenlegét a Hivatal az egyetemes szolgáltató részére a tárgy félévet követő második hónap 15-ig megadja.

(4) A (2) bekezdés szerinti földgáz beszerzési költségre fedezetet nyújtó tétel

a) az 1. § szerinti földgázforrás tekintetében a felajánlási ár csökkentve az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés b), c), d) és g) pontjában meghatározott árelemekkel,

b) a 2. § szerinti földgázforrás tekintetében a felajánlási ár csökkentve az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés b), d) és g) pontjában meghatározott árelemekkel, valamint a szállítás és a tárolás mennyiségarányos költségeinek indokolt, fajlagos mértékével.

(5) Az 1. § szerinti földgázforrás tekintetében az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja szerinti árelem számítása az 5. melléklet 1. pontja szerint történik az Árképzési rendelet előírásainak figyelembevételével.

(6) A 9. melléklet szerinti dedikált tárolói forrást, valamint a 3. melléklet 6.7. alpontja szerinti tárolói fedezett mennyiséget és azok járulékos költségeit, illetve a 9. melléklet szerinti dedikált tárolói forrás fedezés esetén annak eredményét az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő számviteli nyilvántartásában mennyiségben és értékben elkülönítetten tartja nyilván, és a betárolási időszakot követő kitérési időszakban az egyetemes szolgáltatási célú tárolói készletből elsődlegesen a 9. melléklet szerinti dedikált tárolói forrást, majd a 3. melléklet 6. pont 6.7. alpontja szerinti tárolói fedezett mennyiséget kitérli."

2. §

A Rendelet 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) A hatósági árelőkészítés érdekében az egyetemes szolgáltató minden gázévet megelőző február 15-ig megadja a Hivatal részére a forrásszerződéseinek szerint az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók gázéves ellátására felhasználni tervezett földgáz mennyiségét források szerinti havi bontásban.

(2) Az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő a tárgy hónapot követő hónap 15. napjáig a tárgyhavi felajánlási ár 1. § (2) bekezdése és 2. § (2) bekezdése alapján kiszámított értékére vonatkozóan adatot szolgáltat az energiapolitikáért felelős miniszter és a Hivatal részére, indokolással alátámasztva.

(3) Az egyetemes szolgáltató a negyedévet követő hónap végéig megadja a Hivatal részére az elmúlt negyedév tény értékesítési adatait – elosztói területenként és forrásonként – havi bontásban.

(4) Ha az egyetemes szolgáltatónak az 1. melléklet alapján az egyetemes szolgáltatás céljára igénybe vett földgázforrásain a tényadatok szerint az egyetemes szolgáltatás árára tekintettel vesztesége keletkezik, annak indokolt mértéke az elszámolással érintett naptári évet követő tizenkettedik negyedév végéig figyelembevételre kerül az árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés h) pontja szerinti árelem megállapítása során.

(5) Ha az egyetemes szolgáltató az 1. melléklet alapján az egyetemes szolgáltató által alkalmazott árakra tekintettel a tényadatok szerint, az indokolt költségekhez képest többletbevételre tesz szert, az az árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés h) pontja szerinti árelem megállapítása során az elszámolással érintett naptári évet követő tizenkettedik negyedév végéig figyelembevételre kerül.

(6) Az egyetemes szolgáltató (4) bekezdés szerinti vesztesége és (5) bekezdés szerinti többletbevételének meghatározása az egyetemes szolgáltató éves beszámolójának alapját képező főkönyvi számlákon nyilvántartott

- a) főtevékenységből származó árbevétel,
 - b) elosztási költségek és ráfordítások, valamint
 - c) korrekciós elszámolás árbevétele és ráfordítása
- alapján történik.

(7) Ha az 1. § (2) bekezdése és a 2. § (2) bekezdése alapján az egyetemes szolgáltató által alkalmazott árakra tekintettel – figyelembe véve az Árrendeletben szereplő, az egyetemes szolgáltató által alkalmazandó díjak mértékét a szállításra vagy a tárolásra vonatkozóan – az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő az egyetemes szolgáltatás céljára értékesített földgázforrásain a tényadatok szerint az indokolt költségekhez képest többletbevételre tesz szert, vagy veszteséget szenved el, annak figyelembevétele az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés g) pontja szerinti árelem megállapítása során az alábbiak szerint történik:

- a) a szállítás és tárolás indokolt költsége és az 5. melléklet 1. pontja alapján számított árbevétel közötti különbségből adódó többlet vagy veszteség a tárgy gázévet követő negyedévben;
- b) az egyetemes szolgáltató kiegyensúlyozásához kötődő költségek és nyereségek nettó eredménye a tárgyévet követő első negyedévben;
- c) az Árképzési rendelet 2. melléklet 4. pontja szerinti elemek tényértékekhez viszonyított eltérése miatti tárgyévi árbevétel többlet vagy hiány a tárgyévi első három negyedéve vonatkozásában a negyedik negyedévben, a tárgyévi vonatkozásában a tárgyévet követő első negyedévben kerül elszámolásra.

(8) Az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő (7) bekezdés szerinti indokolt költsége

- a) az 5. melléklet 1. pont 1.1. alpont 1.1.2. pontja szerinti kapacitásköltség tény hőmérsékleti viszonyok alapján számított értékét,
 - b) az 5. melléklet 1. pontja szerinti egyéb költségek tényértékek alapján az 5. melléklet 2. pontja figyelembe vételével számított értékét,
 - c) a (7) bekezdés b) pontja szerinti nettó eredmény 5. melléklet 3. pontja szerint számított értékét, valamint
 - d) a nagykereskedelmi árrésben elismert tőkekölség Árképzési rendelet szerinti tényértékek alapján számított értékét
- jelenti.

(9) A földgáz beszerzési költségre fedezetet nyújtó tétel meghatározásakor figyelembe vett, az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés b)–h) pontja szerinti árelemek mértékét a Hivatal a 3. § (2) bekezdése szerinti egyenlegközléssel egyidejűleg megadja az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedőnek.”

3. §

A Rendelet 6. § (1)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a GET 141/A. §-a alapján földgázt vételező egyetemes szolgáltató az adott hónapban a Hivatalnak bejelentett, az 5. § (1) bekezdésében foglalt földgáz forrásait átvette, és – a Hivatal felé igazolt módon – az egyetemes szolgáltatásban vételezők ellátása érdekében vásárol többlet földgáz mennyiséget az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedőtől, a többlet földgáz ára az 1. § szerinti földgázforrás árával megegyezik.

(2) Ha a GET 141/J. §-a alapján földgázt vételező egyetemes szolgáltató az adott hónapban a Hivatalnak bejelentett, az 5. § (1) bekezdésében foglalt földgáz forrásait átvette, és – a Hivatal felé igazolt módon – az egyetemes szolgáltatásban vételezők ellátása érdekében vásárol többlet földgáz mennyiséget az egyetemes szolgáltatót

ellátó földgázkereskedőtől, a többlet földgáz ára a 2. § szerinti földgázforrás árának mennyiségarányos díjével megegyezik.

(3) A felek eltérő megállapodásának hiányában, ha az (1) vagy a (2) bekezdés szerinti, többlet földgáz mennyisége több mint 15%-kal meghaladja az 5. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a Hivatal felé az adott hónapra bejelentett mennyiséget, a GET 141/A. §-a vagy 141/J. §-a alapján földgázt vételező egyetemes szolgáltató a 15% fölött átvett földgázmennyiség után – annak árán túl – az adott egyetemes szolgáltatóra vonatkozó földgázforrás mennyiségarányos díjének 50%-át felárként is megfizeti.

(4) A felek eltérő megállapodásának hiányában, ha a GET 141/A. §-a vagy 141/J. §-a alapján földgázt vételező egyetemes szolgáltató az 5. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a Hivatal felé az adott hónapra bejelentett mennyiség kevesebb, mint 85%-át veszi át, az átvett mennyiség és a bejelentett mennyiség 85%-a közötti földgázmennyiség mértékéig az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedőnek megfizeti az egyetemes szolgáltatóra vonatkozó földgázforrás mennyiségarányos díjének 50%-át.”

4. § A Rendelet 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) Ha az egyetemes szolgáltató az 1. és 2. mellékletben szereplő földgázt nem az egyetemes szolgáltatásban vételezők ellátására fordítja, a Hivatal által ellenőrzött utólagos elszámolás mellett ezen mennyiség tekintetében – a megfizetett díjon felül – a 3. mellékletben meghatározott, az adott hónapra érvényes aktuális importár értékének 50%-ával megegyező felárat is megfizet az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő részére.

(2) Ha az adott hónapban az egyetemes szolgáltató az 1. és 2. mellékletben meghatározott földgáz mennyiséget közvetve vagy közvetlenül nem az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók ellátására használja,

a) és így az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedőnek vesztesége keletkezik, a veszteségnek a tárgyidőszakra vonatkozó Budapesti Bankközi Forint Hitelkamatlábbal növelt összege az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés g) pontja szerinti árelem megállapításakor figyelembevételre kerül, és

b) a Hivatal az egyetemes szolgáltatóval szemben a GET 119. § (1) bekezdésében foglalt jogkövetkezményeket alkalmazza.”

5. § A Rendelet 10/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10/A. § (1) E rendeletnek az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelet módosításáról szóló 15/2025. (VI. 30.) EM rendelet (a továbbiakban: Módr.) 2. §-ával megállapított 5. § (4)–(6) bekezdését a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő elszámolások során is alkalmazni kell.

(2) A Hivatal az 5. § (4) bekezdése szerinti veszteség és az 5. § (5) bekezdése szerinti többletbevétel (1) bekezdés szerinti időpontot megelőző időszakban keletkezett kumulált egyenlegét az egyetemes szolgáltató részére 2025. augusztus 15-ig megadja.

(3) Az egyetemes szolgáltató a (2) bekezdés szerinti összeg meghatározásához 2025. július 31-ig adatot szolgáltat a Hivatal részére.”

6. § (1) A Rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

(2) A Rendelet 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

(3) A Rendelet 3. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.

(4) A Rendelet a 4. melléklet szerinti 4. melléklettel egészül ki.

(5) A Rendelet az 5. melléklet szerinti 5. melléklettel egészül ki.

(6) A Rendelet 9. melléklete helyébe a 6. melléklet lép.

7. § A Rendelet 3. § (2) bekezdésében és 4. melléklet 4. pont 4.1. alpont 4.1.2. pontjában az „a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló kormányrendelet” szövegrész helyébe az „a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló kormányrendelet” szöveg lép.

8. § Hatályát veszti a Rendelet

a) 9. § (1) bekezdése,

b) 10. § (1)–(3) bekezdése,

c) 12. § (1) és (2) bekezdése.

- 9. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2025. július 1-jén lép hatályba.
 (2) A 7. § 2025. augusztus 1-jén lép hatályba.

Lantos Lajos Csaba s. k.,
 energiaügyi miniszter

1. melléklet a 15/2025. (VI. 30.) EM rendelethez

„1. melléklet a 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelethez

Az 1. § szerinti földgázforrás mennyisége, valamint a felek köre

Az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által értékesítendő földgázforrás mennyisége:

	A	B	C	D
1.	Hónap	Szerződött egyetemes szolgáltató	Nem földgáztárolóból származó földgázforrás mennyisége (MWh)	Földgáztárolóból származó földgázforrás mennyisége (MWh)
2.	2025. július	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	509 432	0
3.	2025. augusztus	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	509 448	0
4.	2025. szeptember	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	645 739	0
5.	2025. október	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	1 273 452	803 592
6.	2025. november	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	2 357 712	1 487 797
7.	2025. december	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	3 476 591	2 193 847
8.	2026. január	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	3 898 893	2 460 334
9.	2026. február	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	3 207 000	2 023 726
10.	2026. március	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	2 562 016	1 616 720
11.	2026. április	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	1 948 844	0
12.	2026. május	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	574 133	0
13.	2026. június	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	388 254	0
14.	2026. július	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	401 196	0
15.	2026. augusztus	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	401 196	0
16.	2026. szeptember	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	574 708	0

2. melléklet a 15/2025. (VI. 30.) EM rendelethez

„2. melléklet a 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelethez

Az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által a 2. § (1) bekezdése szerint értékesítendő földgázforrás mennyisége

	A	B	C
1.	Hónap	Szerződött egyetemes szolgáltató	Földgázforrás mennyisége (kWh)
2.	2025. július	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
3.	2025. augusztus	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
4.	2025. szeptember	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
5.	2025. október	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
6.	2025. november	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0

7.	2025. december	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
8.	2026. január	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
9.	2026. február	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
10.	2026. március	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
11.	2026. április	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
12.	2026. május	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
13.	2026. június	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
14.	2026. július	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
15.	2026. augusztus	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0
16.	2026. szeptember	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	0

„

3. melléklet a 15/2025. (VI. 30.) EM rendelethez

„3. melléklet a 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelethez

A felajánlási ár tekintetében a földgáz beszerzési költség indokolt mértékének meghatározásakor figyelembe vett elismert fajlagos földgázár

1. Elismert ár meghatározása betárolási hónapban (kivéve szeptember hónapot):

1.1. Ha $Q_{Tény} \geq (Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Fedezett} + Q_{Beárazódott})$, akkor

$$1.1.1. \text{ Elismert ár} = (Q_{Dedikált\ forrás} * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Beárazódott} * P_{Aktuális\ import\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Dedikált\ forrás} - Q_{Fedezett} - Q_{Beárazódott}) * P_{Likvid\ import\ ár+1} + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) + C_{EGY}) / Q_{Tény}$$

$$1.1.2. Q_{Többlet} = 0,$$

$$1.1.3. P_{Többlet} = 0,$$

$$1.1.4. Q_{Tárolói\ fedezés} = 0,$$

$$1.1.5. Q_{Dedikált\ tárolás} = 0,$$

$$1.1.6. Q_{Beárazódott\ tároló} = 0.$$

1.2. Ha $Q_{Tény} < (Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Fedezett} + Q_{Beárazódott})$ és $Q_{Tény} > (Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás})$, akkor

$$1.2.1. \text{ Elismert ár} = (Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Dedikált\ forrás} * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Fedezett} - Q_{Dedikált\ forrás}) * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) + C_{EGY}) / Q_{Tény}$$

$$1.2.2. Q_{Többlet} = 0,$$

$$1.2.3. P_{Többlet} = 0,$$

$$1.2.4. Q_{Tárolói\ fedezés} = 0,$$

$$1.2.5. Q_{Dedikált\ tárolás} = 0,$$

$$1.2.6. Q_{Beárazódott\ tároló} = Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Fedezett} + Q_{Beárazódott} - Q_{Tény}, \text{ de legalább } 0.$$

1.3. Ha $Q_{Tény} \leq (Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás})$ és $Q_{Tény} > Q_{Dedikált\ forrás}$, akkor

$$1.3.1. \text{ Elismert ár} = (Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Fedezett}) * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) + C_{EGY}) / Q_{Tény}$$

$$1.3.2. Q_{Többlet} = 0,$$

$$1.3.3. P_{Többlet} = 0,$$

$$1.3.4. Q_{Tárolói\ fedezés} = 0,$$

$$1.3.5. Q_{Dedikált\ tárolás} = Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás} - Q_{Tény}$$

$$1.3.6. Q_{Beárazódott\ tároló} = Q_{Beárazódott}, \text{ de legalább } 0.$$

1.4. Ha $Q_{Tény} \leq Q_{Fedezett}$, akkor

$$1.4.1. \text{ Elismert ár} = (Q_{Tény} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) + C_{EGY}) / Q_{Tény}$$

$$1.4.2. Q_{Többlet} = 0,$$

$$1.4.3. P_{Többlet} = 0,$$

$$1.4.4. Q_{Tárolói\ fedezés} = Q_{Fedezett} - Q_{Tény}$$

$$1.4.5. Q_{Dedikált\ tárolás} = Q_{Dedikált\ forrás}$$

$$1.4.6. Q_{Beárazódott\ tároló} = Q_{Beárazódott}, \text{ de legalább } 0.$$

2. Elismert ár meghatározása szeptember hónapban:

- 2.1. Ha $Q_{Tény} \geq (Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Fedezett} + Q_{Beárazódott})$, akkor
- 2.1.1.
$$\text{Elismert ár} = (Q_{Dedikált\ forrás} * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Beárazódott} * P_{Aktuális\ import\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Dedikált\ forrás} - Q_{Fedezett} - Q_{Beárazódott}) * P_{Likvid\ import\ ár+1} + C_{EGY}) / Q_{Tény}$$
- 2.1.2.
$$Q_{Többlet} = Q_{Nyitókészlet} + \Sigma(Q_{Tárolói\ fedezés}) + \Sigma 1T(Q_{Beárazódott}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolói\ forrás}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolás}) - Q_{Tárolói_célkészlet},$$
 de legalább 0,
- 2.1.3.
$$P_{Többlet} = P_{Fedezett\ tárolói\ ár'}$$
- 2.1.4.
$$Q_{Hiány\ tároló} = Q_{Tárolói_célkészlet} - (Q_{Nyitókészlet} + \Sigma(Q_{Tárolói\ fedezés}) + \Sigma 1T(Q_{Beárazódott\ tároló}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolói\ forrás}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolás})),$$
 de legalább 0,
- 2.1.5.
$$P_{Hiány} = P_{Likvid\ import\ ár+1},$$
- 2.1.6.
$$Q_{Tárolói\ fedezés} = 0$$
- 2.1.7.
$$Q_{Dedikált\ tárolás} = 0$$
- 2.1.8.
$$Q_{Beárazódott\ tároló} = 0$$
- 2.2. Ha $Q_{Tény} < (Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Fedezett} + Q_{Beárazódott})$ és $Q_{Tény} > (Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás})$, akkor
- 2.2.1.
$$\text{Elismert ár} = (Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Dedikált\ forrás} * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Fedezett} - Q_{Dedikált\ forrás}) * P_{Aktuális\ import\ ár} + C_{EGY}) / Q_{Tény'}$$
- 2.2.2.
$$Q_{Többlet} = Q_{Nyitókészlet} + \Sigma(Q_{Tárolói\ fedezés}) + \Sigma 1T(Q_{Beárazódott\ tároló}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolói\ forrás}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolás}) - Q_{Tárolói_célkészlet},$$
 de legalább 0,
- 2.2.3.
$$P_{Többlet} = P_{Fedezett\ tárolói\ ár'}$$
 ha $Q_{Többlet} > 0$ egyébként 0
- 2.2.4.
$$Q_{Hiány\ tároló} = Q_{Tárolói_célkészlet} - (Q_{Nyitókészlet} + \Sigma(Q_{Tárolói\ fedezés}) + \Sigma 1T(Q_{Beárazódott\ tároló}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolói\ forrás}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolás})),$$
 de legalább 0
- 2.2.5.
$$P_{Hiány} = P_{Likvid\ import\ ár+1},$$
- 2.2.6.
$$Q_{Tárolói\ fedezés} = 0,$$
- 2.2.7.
$$Q_{Dedikált\ tárolás} = 0,$$
- 2.2.8.
$$Q_{Beárazódott\ tároló} = Q_{Beárazódott} + Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Fedezett} - Q_{Tény},$$
 de legalább 0.
- 2.3. Ha $Q_{Tény} \leq (Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás})$ és $Q_{Tény} > Q_{Fedezett}$, akkor
- 2.3.1.
$$\text{Elismert ár} = (Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Fedezett}) * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + C_{EGY}) / Q_{Tény'}$$
- 2.3.2.
$$Q_{Többlet} = Q_{Nyitókészlet} + \Sigma(Q_{Tárolói\ fedezés}) + \Sigma 1T(Q_{Beárazódott\ tároló}) + Q_{Dedikált\ tárolói\ forrás} + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolás}) - Q_{Tárolói_célkészlet},$$
 de legalább 0,
- 2.3.3.
$$P_{Többlet} = P_{Fedezett\ tárolói\ ár},$$
- 2.3.4.
$$Q_{Hiány\ tároló} = Q_{Tárolói_célkészlet} - (Q_{Nyitókészlet} + \Sigma(Q_{Tárolói\ fedezés}) + \Sigma 1T(Q_{Beárazódott\ tároló}) + Q_{Dedikált\ tárolói\ forrás} + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolás})),$$
 de legalább 0
- 2.3.5.
$$P_{Hiány} = P_{Likvid\ import\ ár+1},$$
- 2.3.6.
$$Q_{Tárolói\ fedezés} = 0,$$
- 2.3.7.
$$Q_{Dedikált\ tárolás} = Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Fedezett} - Q_{Tény},$$
- 2.3.8.
$$Q_{Beárazódott\ tároló} = Q_{Beárazódott},$$
 de legalább 0.
- 2.4. Ha $Q_{Tény} \leq Q_{Fedezett}$, akkor
- 2.4.1.
$$\text{Elismert ár} = (Q_{Tény} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) + C_{EGY}) / Q_{Tény'}$$
- 2.4.2.
$$Q_{Többlet} = Q_{Nyitókészlet} + \Sigma(Q_{Tárolói\ fedezés}) + \Sigma 1T(Q_{Beárazódott}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolói\ forrás}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolás}) - Q_{Tárolói_célkészlet},$$
 de legalább 0,
- 2.4.3.
$$P_{Többlet} = P_{Fedezett\ tárolói\ ár'}$$
 ha $Q_{Többlet} > 0$ egyébként 0,
- 2.4.4.
$$Q_{Hiány\ tároló} = Q_{Tárolói_célkészlet} - (Q_{Nyitókészlet} + \Sigma(Q_{Tárolói\ fedezés}) + \Sigma 1T(Q_{Beárazódott\ tároló}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolói\ forrás}) + \Sigma(Q_{Dedikált\ tárolás})),$$
 de legalább 0,
- 2.4.5.
$$P_{Hiány} = P_{Likvid\ import\ ár+1'}$$
- 2.4.6.
$$Q_{Tárolói\ fedezés} = Q_{Fedezett} - Q_{Tény'}$$
- 2.4.7.
$$Q_{Dedikált\ tárolás} = Q_{Dedikált\ forrás'}$$
- 2.4.8.
$$Q_{Beárazódott\ tároló} = Q_{Beárazódott'}$$
 de legalább 0.

3. Elismert ár meghatározása kitárolási hónapban (kivéve december hónapot):

- 3.1. Ha $Q_{Tény} \geq (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Tervezett\ import})$ és $(Q_{Tény} - Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} - Q_{Fedezett} - Q_{Dedikált\ forrás} - Q_{Tervezett\ import}) \leq Q_{Hidegre\ elkülönített\ tárolói\ készlet'}$, akkor
- 3.1.1.
$$\text{Elismert ár} = (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} * P_{Fedezett\ tárolói\ ár} + Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Dedikált\ forrás} * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + Q_{Tervezett\ import} * P_{Aktuális\ import\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} - Q_{Fedezett} - Q_{Dedikált\ forrás} - Q_{Tervezett\ import}) * P_{Fedezett\ tárolói\ ár} + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) - E_{Lakossági\ célú} + C_{EGY} + C_{Halasztott}) / Q_{Tény}$$
- 3.1.2.
$$Q_{Többlet} = 0$$

- 4.3. Ha $Q_{Tény} \geq (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Tervezett\ import})$ és $(Q_{Tény} - Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} - Q_{Fedezett} - Q_{Dedikált\ forrás} - Q_{Tervezett\ import}) > Q_{Hidegre\ elkülönített\ tárolói\ készlet}$ de $Q_{Hidegre\ elkülönített\ tárolói\ készlet} > 0$, akkor
- 4.3.1. Elismert ár = $(Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} * P_{Fedezett\ tárolói\ ár} + Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Dedikált\ forrás} * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + Q_{Tervezett\ import} * P_{Aktuális\ import\ ár} + Q_{Hidegre\ elkülönített\ tárolói\ készlet} * P_{Fedezett\ tárolói\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} - Q_{Fedezett} - Q_{Dedikált\ forrás} - Q_{Tervezett\ import} - Q_{Hidegre\ elkülönített\ tárolói\ készlet}) * P_{Likvid\ import\ ár+1} - (MtM_t - MtM_{t-1}) + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) - E_{Lakossági\ célú} + C_{EGY} + C_{Halasztott}) / Q_{Tény}$
- 4.3.2. $Q_{Többlet} = 0$
- 4.3.3. $P_{Többlet} = 0$
- 4.4. Ha $Q_{Tény} < (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Tervezett\ import})$ és $Q_{Tény} > (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás})$ akkor
- 4.4.1. Elismert ár = $(Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} * P_{Fedezett\ tárolói\ ár} + Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Dedikált\ forrás} * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} - Q_{Fedezett} - Q_{Dedikált\ forrás}) * P_{Aktuális\ import\ ár} - (MtM_t - MtM_{t-1}) + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) - E_{Lakossági\ célú} + C_{EGY} + C_{Halasztott}) / Q_{Tény}$
- 4.4.2. $Q_{Többlet} = Q_{Tervezett\ import} - (Q_{Tény} - Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} - Q_{Fedezett} - Q_{Dedikált\ forrás})$, de legalább 0
- 4.4.3. $P_{Többlet} = P_{Aktuális\ import\ ár}$ ha $Q_{Többlet} > 0$ egyébként 0
- 4.5. Ha $Q_{Tény} \leq (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás})$ és $Q_{Tény} > (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett})$, akkor
- 4.5.1. Elismert ár = $(Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} * P_{Fedezett\ tárolói\ ár} + Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} - Q_{Fedezett}) * P_{Dedikált\ forrás\ ár} - (MtM_t - MtM_{t-1}) + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) - E_{Lakossági\ célú} + C_{EGY} + C_{Halasztott}) / Q_{Tény}$
- 4.5.2. $Q_{Többlet} = (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás} - Q_{Tény}) + Q_{Tervezett\ import}$
- 4.5.3. $P_{Többlet} = ((Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás} - Q_{Tény}) * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + Q_{Tervezett\ import} * P_{Aktuális\ import\ ár}) / Q_{Többlet}$ ha $Q_{Többlet} > 0$ egyébként 0
- 4.6. Ha $Q_{Tény} \leq (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett})$ és $Q_{Tény} > Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés}$, akkor
- 4.6.1. Elismert ár = $(Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} * P_{Fedezett\ tárolói\ ár} + (Q_{Tény} - Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés}) * P_{Fedezett\ import\ ár} - (MtM_t - MtM_{t-1}) + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) - E_{Lakossági\ célú} + C_{EGY} + C_{Halasztott}) / Q_{Tény}$
- 4.6.2. $Q_{Többlet} = (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett} - Q_{Tény}) + Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Tervezett\ import}$
- 4.6.3. $P_{Többlet} = ((Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} + Q_{Fedezett} - Q_{Tény}) * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Dedikált\ forrás} * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + Q_{Tervezett\ import} * P_{Aktuális\ import\ ár}) / Q_{Többlet}$ ha $Q_{Többlet} > 0$ egyébként 0
- 4.7. Ha $Q_{Tény} \leq Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés}$, akkor
- 4.7.1. Elismert ár = $(Q_{Tény} * P_{Fedezett\ tárolói\ ár} - (MtM_t - MtM_{t-1}) + Q_{Többlet-1} * (P_{Többlet-1} - P_{Likvid\ import\ ár}) - E_{Lakossági\ célú} + C_{EGY} + C_{Halasztott}) / Q_{Tény}$
- 4.7.2. $Q_{Többlet} = (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} - Q_{Tény}) + Q_{Fedezett} + Q_{Dedikált\ forrás} + Q_{Tervezett\ import}$
- 4.7.3. $P_{Többlet} = ((Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} - Q_{Tény}) * P_{Fedezett\ tárolói\ ár} + Q_{Fedezett} * P_{Fedezett\ import\ ár} + Q_{Dedikált\ forrás} * P_{Dedikált\ forrás\ ár} + Q_{Tervezett\ import} * P_{Aktuális\ import\ ár}) / Q_{Többlet}$
5. Kiegyensúlyozási költség számításának módszertana:
- 5.1. Napi kiegyensúlyozási költség számítása
- 5.1.1. Ha $Q_{ALL} - Q_{NOM} \geq 0$, akkor
- $$C_{EGY_ESZ} = \min(Q_{ALL} - Q_{NOM} - Q_{LPFS}, Q_{ALL} * 0,05) * (P_{mv} - P_{Aktuális\ import\ ár} + P_{elszámoló\ forgalmi\ díja}) + Q_{LPFS} * P_{LPFS}$$
- 5.1.2. Ha $Q_{ALL} - Q_{NOM} < 0$, akkor
- $$C_{EGY_ESZ} = \min(Q_{NOM} - Q_{ALL} + Q_{LPFS}, Q_{ALL} * 0,05) * (P_{Aktuális\ import\ ár} - P_{me} + P_{elszámoló\ forgalmi\ díja}) - Q_{LPFS} * P_{LPFS}$$
- 5.2. Havi kiegyensúlyozási költség számítása

$$C_{EGY} = \sum_{i=1}^n C_{EGY_ESZ}$$

- 5.3. A felajánlási ár tekintetében a földgáz beszerzési költség indokolt mértékének meghatározásakor figyelembe vett elismert fajlagos földgázár számításának során a nem számított adatok tekintetében az alábbi kerekítési szabályok alkalmazandók:

- 5.3.1. Mennyiségek, 3 tizedesjegyre kerekítve MWh mértékegységben kifejezve, kivéve $Q_{Fedezett\ mennyiség}$;
- 5.3.2. Árak, árfolyamok 6 tizedesjegyre kerekítve, mértékegységtől függetlenül, kivéve $P_{Fedezett\ ár}$;
- 5.3.3. Költségek és bevételek, forintba kerekítve.

6. E mellékletben alkalmazott rövidítések:

- 6.1. Betárolási hónap: minden olyan naptári hónap, amikor az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő egyetemes szolgáltató ellátása céljából nettó betárolást végez;
- 6.2. Kitárolási hónap: minden olyan naptári hónap, amikor az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő egyetemes szolgáltató ellátása céljából nettó kitárolást végez;
- 6.3. Q_{Terv} (tervezett értékesített mennyiség): az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által egyetemes szolgáltatónak a tárgy hónapban értékesített földgáz tervezett mennyisége kWh-ban, mely az egyetemes szolgáltatónak az adott tárgyhónapra vonatkozó 1. § (5) bekezdése, illetve 2. § (5) bekezdése szerinti éves igénybejelentéseinek összegével egyezik meg;
- 6.4. $Q_{Terv_éves}$ (tervezett éves értékesített mennyiség): az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által egyetemes szolgáltatónak a tárgyévben értékesített földgáz tervezett mennyisége kWh-ban, mely az egyetemes szolgáltatónak az adott évre vonatkozó 1. § (5) bekezdése, illetve 2. § (5) bekezdése szerinti éves igénybejelentéseinek összegével egyezik meg, ahol $Q_{Terv_éves} = \sum Q_{Terv}$;
- 6.5. $Q_{Tény}$ (tény értékesített mennyiség): az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által egyetemes szolgáltatónak a tárgy hónapban értékesített földgáz tény mennyisége kWh-ban;
- 6.6. $Q_{Fedezett}$ (fedezett mennyiség): az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által a tárgy hónapra lefedezett mennyiség kWh-ban;
- 6.7. $Q_{Tárolói_fedezés}$ (tárolói fedezett mennyiség): a betárolási időszak egyes hónapjaiban az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által fedezett mennyiség ($Q_{Fedezett}$), tárolóra jutó része;
- 6.7.1. $Q_{Rendelkezésre\ álló\ tárolói\ fedezés}$ (tárolói fedezett mennyiség): a tárolói fedezett mennyiség ($\sum Q_{Tárolói\ fedezés}$) csökkentve az allokált tárolói fedezett mennyiség ($\sum 1M-1 (Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés})$) és a hidegre elkülönített tárolói készlet ($\sum 1M-1 (Q_{Hidegre_elkülönített\ tárolói_havi})$) adott hónapban felhasznált részének, valamint a szeptemberi $Q_{Többlet}$ mennyiségnél figyelembe vett résznek az összegével;
- 6.8. $Q_{Nyitókészlet}$: 2018. április 1-jén az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által megadott, a tárolóban fizikailag bennlévő földgázkészlet kWh-ban. A 2018-as naptári évet követő betárolási időszakok kezdetén értéke megegyezik a hidegre elkülönített tárolói készlet mennyiségéből a március 31-ére megmaradt maradványkészlettel;
- 6.9. $P_{Nyitókészlet}$: 2018. április 1-jén értéke a betárolási időszakot megelőző kitárolási időszak hónapjaiban érvényes import földgáz árak ($P_{Aktuális\ import\ ár}$) számtani átlaga, HUF/kWh-ban kifejezve; a 2018-as naptári évet követő betárolási időszakok kezdetén értéke a betárolási időszak első napjára kiszámított maradék tárolói földgáz fedezett ára HUF/kWh-ban kifejezve ($P_{Fedezett\ tárolói\ ár}$) képlet alapján számolható, melyben a $Q_{Havi\ kitárolás}$ értékét a teljes maradványkészlet mennyiségével kell helyettesíteni;
- 6.10. $Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés}$ (allokált tárolói fedezett mennyiség): $Q_{Profilozott\ tárolói\ összmenyiség}$ -nek a kitárolási időszak adott hónapjára vonatkozó része, ahol az egyes hónapokra történő szétosztás a felhasználás tervezett havi mennyisége és a kitárolási időszakra vonatkozó felhasználás tervezett mennyisége arányában történik [$Q_{Allokált\ tárolói\ fedezés} = Q_{Profilozott\ tárolói\ összmenyiség} * Q_{Terv} / \sum Q_{Terv}$], ahol $\sum Q_{Terv}$ a kitárolási időszak hónapjaira (október–március) eső Q_{Terv} értékek összege];
- 6.11. $P_{Aktuális\ import\ ár}$ (import földgáz ára az adott hónapban, HUF/kWh-ban kifejezve): $P_{Aktuális\ import\ ár} = (fgS + sp) * EURHUF / 1000$, ahol:
- 6.11.1. fgS: A szállítási hónapra vonatkozó Argus TTF FMI EUR/MWh ár az Argus European Natural Gas kiadvány „Daily Natural Gas Market Prices” részében, a szállítási hónapot megelőző utolsó munkanapon (Egyesült Királyság munkanapjai alapján) közzétett, szállítási hónapra vonatkozó „Featured indexes” oszlopban található, TTF front month EUR/MWh ár;
- 6.11.2. sp: eltérés (spread), értéke 1,05 EUR/MWh;
- 6.11.3. EURHUF: Az EUR-ban megadott földgázforrás árak HUF-ra történő átváltásához tartozó árfolyam, melynek meghatározása során az EURHUF $_{Fedezett}$ árfolyam a földgázforrások igénybevételeinek sorrendjében, annak elfogyásáig kerül hozzárendelésre a forrásokhoz; ezt követően a földgázforrás HUF-ra történő átváltása az EURHUF $_{Aktuális}$ árfolyamon történik;
- 6.11.4. EURHUF $_{Aktuális}$: a szállítási hónapot követő hónap 16. napjával kezdődő, és a szállítási hónapot követő második hónap 15. napjával záródó időszakban a Bloomberg által a banki napokon közzétett BFIX EURHUF jegyzés budapesti idő szerint 14 óra 30 perckor érvényes értékeinek számtani átlaga. Banki napok alatt, a magyarországi munkaszüneti és a magyarországi munkarend áthelyezés eredményeképpen áthelyezésre kerülő munkanapok figyelmen kívül hagyásával, a hétfőtől péntekig terjedő napok értendőek, beleértve a hétfői és pénteki napokat is;

- 6.11.5. $EURHUF_{\text{Fedezett}}$: az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által az adott hónapra kötött EURHUF-ra vonatkozó fedezeti ügyletek mennyiséggel súlyozott átlagárfolyamának 0,1 HUF-fal növelt értéke, kizárólag tömegárura vonatkozó fedezeti ügyletek kötése esetén értéke megegyezik a 6.11.3. pont szerinti EURHUF értékkel;
- 6.12. $P_{\text{Fedezett import ár}}$ (import földgáz fedezett ára az adott hónapban, HUF/kWh-ban kifejezve): $P_{\text{Fedezett import ár}} = (fgS_{\text{Fedezett}} + sp) * EURHUF / 1000 + fk * EURHUF_{\text{Aktuális}} / 1000$, ahol:
- 6.12.1. fgS_{Fedezett} : az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által az adott hónapra vonatkozó fedezeti ügyletek mennyiséggel súlyozott átlagára EUR/MWh-ban;
- 6.12.1.1. Közvetlen fedezés esetén: a pénzügyi fedezés az alábbi termékre történik: Argus European NaturalGas kiadvány „Complete European gasprices” részében közzétett, tárgyhónapra vonatkozó „TTF Ask” napi árak számtani átlaga a tárgyhónapot megelőző hónapban), kizárólag EURHUF árfolyamra vonatkozó fedezeti ügyletek kötése esetén értéke megegyezik a 6.11. pont szerinti $P_{\text{Aktuális import ár}}$ értékkel;
- 6.12.1.2. Természetes (nem pénzügyi) úton történő fedezés esetén:
- a) a figyelembe veendő ár a természetes fedezéssel kapcsolatban felmerülő rendszerhasználati és finanszírozási költségekkel növelt, de az sp értékkel csökkentett és az fk értékének megfelelően korrigált, a beszerzés hónapjára mint szállítási hónapra vonatkozó fgS ár;
- b) a figyelembe veendő ár a különösen, de nem kizárólagosan költségmegtakarítást biztosító természetes fedezéssel kapcsolatban felmerülő rendszerhasználati, finanszírozási költségekkel növelt fix ár;
- 6.12.2. sp : eltérés (spread), értéke 1,05 EUR/MWh;
- 6.12.3. fk : tömegáru fedezési költség, értéke az fgS_{Fedezett} 0,25%-a + az fgS_{Fedezett} 0,075%-a;
- 6.13. $P_{\text{Fedezett tárolói ár}}$ (tárolói földgáz fedezett ára az adott hónapban HUF/kWh-ban kifejezve) meghatározása:
- 6.13.1. A Fedezett tárolói ár három különböző forrás árából épül fel:
- 6.13.1.1. Dedikált tárolói forrás $Q_{\text{Tároló dedikált}}$: az egyes hónapok során a tárolói ponton átvett $Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}}$ -ból az adott hónapban felhasznált mennyiség.
- 6.13.1.2. Tárolói fedezés $Q_{\text{Tároló fedezett}}$: a fedezeti ügyletekkel kezelt tárolóra alokált forrás mennyiségek ($Q_{\text{Tárolói fedezés}}$) az adott hónapban felhasznált mennyiség.
- 6.13.1.3. Egyéb tárolói források $Q_{\text{Egyéb tároló}}$: a nyitókészlet $Q_{\text{Nyitókészlet}}$, a $Q_{\text{Dedikált tárolás}}$, a $Q_{\text{Hiány tároló}}$ és a nem fedezett tárolói forrásokból az adott hónapban felhasznált mennyiség.
- A $P_{\text{Fedezett tárolói ár}}$ megállapításakor a releváns kitarólas időszakot közvetlenül megelőző betárolási időszak mennyiségeit kell figyelembe venni.
- $$Q_{\text{Havi kitarólas}} = Q_{\text{Alokált tárolói fedezés}} + Q_{\text{Hidrege_elkülönített tároló_havi}}$$
- $$Q_{\text{Tároló dedikált}} = \text{minimum}(Q_{\text{Rendelésre álló dedikált}}, Q_{\text{Havi kitarólas}})$$
- Ha $Q_{\text{Havi kitarólas}} > Q_{\text{Tároló dedikált}}$ akkor
- $$Q_{\text{Tároló fedezett}} = Q_{\text{Havi kitarólas}} - Q_{\text{Tároló dedikált}}, \text{ de legfeljebb } Q_{\text{Rendelésre álló tárolói fedezés}}, \text{ egyébként } 0.$$
- Ha $Q_{\text{Havi kitarólas}} > Q_{\text{Tároló fedezett}} + Q_{\text{Tároló dedikált}}$ akkor
- $$Q_{\text{Egyéb tároló}} = Q_{\text{Havi kitarólas}} - Q_{\text{Tároló fedezett}} - Q_{\text{Tároló dedikált}}, \text{ egyébként } 0.$$
- 6.13.2. $P_{\text{Fedezett tárolói ár}} = (Q_{\text{Tároló dedikált}} * P_{\text{Tároló dedikált}} + Q_{\text{Tároló fedezett}} * P_{\text{Tároló fedezett}} + Q_{\text{Egyéb tároló}} * P_{\text{Egyéb tároló}}) / Q_{\text{Havi kitarólas}}$
- 6.13.3. A 6.13.2. pontban az egyes tárolói forráselemek árai a következő módon számíthatók:
- $$P_{\text{Tároló dedikált}} = (\sum Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}} * P_{\text{Dedikált tárolói forrás}}) / (\sum Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}})$$
- $$P_{\text{Tároló fedezett}} = (\sum Q_{\text{Tárolói fedezés}} * (fgS_{\text{Fedezett tároló}} + sp) * EURHUF / 1000 + fk * \sum (Q_{\text{Tárolói fedezés}} * EURHUF_{\text{Aktuális}}) / 1000) / (\sum Q_{\text{Tárolói fedezés}})$$
- $$P_{\text{Egyéb tároló}} = ((Q_{\text{Tárolói ténykészlet}} - \sum Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}} - \sum Q_{\text{Tárolói fedezés}} - Q_{\text{Hiány tároló}} - Q_{\text{Nyitókészlet}}) * P_{\text{Nem_fedezett_tároló}} / 1000 + \sum Q_{\text{Dedikált tárolás}} * P_{\text{Dedikált forrás ár}} + Q_{\text{Hiány tároló}} * P_{\text{Hiány}} (\text{szeptember}) + Q_{\text{Nyitókészlet}} * P_{\text{Nyitókészlet}}) / (Q_{\text{Tárolói ténykészlet}} - \sum Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}} - \sum Q_{\text{Tárolói fedezés}})$$
- 6.13.4. Ahol:
- 6.13.4.1. $fgS_{\text{Fedezett tároló}}$: az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által a betárolási időszakban a $Q_{\text{Tárolói fedezés}}$ (tárolói fedezett mennyiség)-ek keretében kötött TTF-re vonatkozó fedezeti ügyletek mennyiséggel súlyozott átlagára EUR/MWh-ban (a fedezés az alábbi termékre történik: Argus European NaturalGas kiadvány „Complete European gasprices” részében közzétett, tárgyhónapra vonatkozó „TTF Ask” napi árak számtani átlaga a tárgyhónapot megelőző hónapban), kizárólag EURHUF árfolyamra vonatkozó

- fedezeti ügyletek kötése esetén értéke a 6.11. pont szerinti $P_{\text{Aktuális import ár}}$ alapján kerül meghatározásra;
- 6.13.4.2. sp: eltérés (spread), értéke 1,05 EUR/MWh;
- 6.13.4.3. fk: tömegáru fedezési költség, értéke az $fgS_{\text{Fedezett tároló}}$ 0,25%-a + az $fgS_{\text{Fedezett tároló}}$ 0,075%-a;
- 6.13.4.4. $P_{\text{Nem_fedezett_tároló}}$: az adott betárolási időszak egyes hónapjaira vonatkozó $P_{\text{Aktuális import árak}}$ ($Q_{\text{beárazódott tároló}}$) mennyiségekkel súlyozott átlaga;
- 6.13.5. Commodity árazódási nap: a tárgyhónapot megelőző hónap első munkanapja;
- 6.13.6. Hátralévő nyári hónapok száma: a Commodity árazódási nap hónapját követő nyári hónapok száma, ahol nyárnak tekintendő az április–szeptember időszak;
- 6.13.7. Tárolói fedezeti ügyletekhez tartozó kötési dátum: az adott nyári betárolandó mennyiségek pénzügyi műveletekkel történő fedezéseihez tartozó kötési dátum az ügyletkötés dátumával azonos. Az ESZ szegmens nyári többlet- vagy alulfogyasztásának következtében fellépő fedezett fix tárolói pozícióváltozáshoz tartozó kötési dátum a mennyiségi változással érintett hónapot követő hónap 15. napja;
- 6.13.8. $Q_{\text{Beárazódott}}$ (havi mennyiség kWh-ban): a Commodity árazódási napig megkötött tároló releváns tárolói fedezeti mennyiségekkel, beárazódott mennyiségekkel, valamint átvett $Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}}$ teljes mennyisége alapján kiszámított $Q_{\text{beárazódott}}$ képlettel azonos a beárazódott mennyiség;
- $$Q_{\text{Beárazódott tároló}} = (Q_{\text{Tárolói célkészlet}} - Q_{\text{Hidegre elkülönített tárolói készlet}} - \Sigma(Q_{\text{Tárolói fedezés}}) - \Sigma(Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}})) - \Sigma(Q_{\text{Dedikált tárolás}}) - \Sigma 1T - 1 (Q_{\text{beárazódott}}) / (\text{hátralévő nyári hónapok száma}) + Q_{\text{Tervezett import}}$$
- 6.14. MtM (nyitott fedezeti ügyletek aktuális piaci értéke): az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által kizárólag az egyetemes szolgáltatók ellátása érdekében kötött minden, a tárgyév utolsó napján nyitott, az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő számviteli nyilvántartásában a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 59/E. §-a alá nem tartozó fedezeti ügylet (beleértve a fedezett és tárolói fedezett mennyiségekre kötött tömegáru- és devizaügyleteket is) aktuális piaci értékének összege, a tárgyév utolsó napjára vonatkozóan meghatározva. Az MtM 2016. évi kezdeti értéke 0;
- 6.15. C_{EGY} : az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által végzett kiegyensúlyozó tevékenység indokolt havi költsége;
- 6.16. Q_{NOM} : a Get. 141/A. §-a és 141/J. §-a keretében földgázt vételező egyetemes szolgáltató számára (gáznapigénybejelentésére) az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által meghatározott napi nominált mennyiség [kWh];
- 6.17. Q_{ALL} : a Get. 141/A. §-a és 141/J. §-a keretében földgázt vételező egyetemes szolgáltató adott gáznapigénybejelentésére vonatkozó földgáz-forgalmi mérleg szerint – vételezett mennyisége [kWh];
- 6.18. $P_{\text{elszámoló forgalmi díja}}$: a kiegyensúlyozó földgáz-forgalmat elszámoló fél által felszámított forgalmi díj [Ft/kWh];
- 6.19. P_{me} : a szállítási rendszerüzemeltető által publikált gáznapigénybejelentés eladási ár [Ft/kWh];
- 6.20. P_{mv} : a szállítási rendszerüzemeltető által publikált gáznapigénybejelentés vételi ár [Ft/kWh];
- 6.21. n: az adott hónap napjainak száma;
- 6.22. $Q_{\text{Profílozott tárolói összmennyiség}}$ (a kitárolási időszak hónapjaiban Q_{Terv} arányában felhasználandó – profilozott – tárolt mennyiség): 2025. október 1-jétől a 2025/2026-os téli időszak végéig 10 586 016,236 MWh. A további gázévekre vonatkozó értékről a Hivatal tájékoztatja az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedőt;
- 6.23. $Q_{\text{Tárolói ténykészlet}}$: a betárolási időszak végi egyetemes szolgáltatási célú fizikai készlet;
- 6.23.1. $Q_{\text{Tárolói célkészlet}}$: a Hivatal által rendeletben meghatározott betárolási időszak végére elérendő egyetemes szolgáltatási célú fizikai készlet;
- 6.24. $Q_{\text{Hidegre elkülönített tárolói készlet}}$ (hidegre elkülönített tárolói készlet maradvány mennyisége): a betárolási időszak végi egyetemes szolgáltatási célú fizikai készlet ($Q_{\text{Tárolói ténykészlet}}$) és a felprofilozott tárolói készlet ($Q_{\text{Profílozott tárolói összmennyiség}}$) pozitív különbségéből az adott hónapig fel nem használt mennyiség;
- 6.24.1. $Q_{\text{Hidegre elkülönített tárolói havi}}$: a 6.24. pont szerinti $Q_{\text{Hidegre elkülönített tárolói készlet}}$ adott hónapban felhasznált mennyiség;
- 6.25. $Q_{\text{Tervezett import}}$ (tervezett import mennyiség): a szállítási hónapokban az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által, az egyetemes szolgáltató ellátása céljából az adott tárgyhónapra a külön jogszabályban meghatározott földgáz mennyiségeken ($Q_{\text{Dedikált forrás}}$) felül importálni tervezett, a Commodity árazódási napot megelőzően meghatározandó mennyiség; értéke a kitárolási tárgyhónapban: $Q_{\text{Tervezett import}} = Q_{\text{Terv}} - Q_{\text{Allokált tárolói fedezés}} - Q_{\text{Fedezett}} - Q_{\text{Dedikált forrás}}$, de legalább 0; értéke betárolási tárgyhónapban: $Q_{\text{Tervezett import}} = Q_{\text{Terv}} - Q_{\text{Fedezett}} - Q_{\text{Dedikált forrás}}$, de legalább 0;
- 6.26. $\Sigma Q_{\text{Tárolói fedezés}}$: a havi tárolói fedezett mennyiségek összege;

- 6.27. $E_{\text{Lakossági célú}}$: A külön jogszabályban meghatározott, egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő lakossági árak fenntarthatóságának céljából értékesített forrásainak eredménye, forintban kifejezve. A forrásokon realizált eredmény számítását az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő köteles transzparensszerűen bemutatni a Hivatal részére ellenőrzés és szükség esetén felülvizsgálat céljára; [Ft]
- 6.28. $Q_{\text{Dedikált forrás}}$: Külön jogszabályban meghatározott földgáz mennyiség, mely az egyetemes szolgáltatásban vételező felhasználók ellátása érdekében kerül az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő részére átadásra, és a következő forrás elemekből épül fel, $Q_{\text{Távhő dedikált}}$, $Q_{\text{Egyéb dedikált}}$;
- 6.28.1. $Q_{\text{Távhő dedikált}}$: Külön jogszabály alapján ellátott távhőtermelő felhasználók féléves szerződött mennyiségének 95%-át meghaladó, de 129%-ából el nem fogyasztott mennyiség;
- 6.28.2. $Q_{\text{Egyéb dedikált}}$: külön jogszabályban meghatározott, az egyetemes szolgáltatásban vételező felhasználók ellátása érdekében átvett földgáz mennyiség;
- 6.28.3. $P_{\text{Egyéb dedikált}}$: $A \cdot Q_{\text{Egyéb dedikált}}$ forrás ára;
- 6.29. $P_{\text{Dedikált forrás ár}}$ (havi ára HUF/kWh): az EUR-ban és HUF-ban megadott dedikált források mennyiséggel súlyozott átlagára, ahol az EUR/kWh-ról történő átváltás:
- $$P_{\text{Dedikált forrás ár EUR}} = (Q_{\text{Távhő dedikált}} \cdot P_{\text{Távhő dedikált}} + Q_{\text{Egyéb dedikált}} \cdot P_{\text{Egyéb dedikált}}) \cdot \text{EUR/HUF} / (Q_{\text{Távhő dedikált}} + Q_{\text{Egyéb dedikált}});$$
- 6.30. $P_{\text{Távhő dedikált}}$: a távhőtermelő felhasználók esetében elismert, indokolt költség alapját képező földgáz referenciaáráról szóló hirdetményben szereplő földgáz termékár;
- 6.31. $P_{\text{Likvid import ár}}$ (import likvid földgáz ára az adott hónapban, HUF/kWh-ban kifejezve): $P_{\text{Likvid import ár}} = (fgL + spL) \cdot \text{EURHUF}_{\text{Likvid}} / 1000$, ahol:
- 6.31.1. fgL : a CEEGEX honlapján, „Piaci adatok > Másnapi” menüpont alatt publikált, a szállítási hónap napjaira vonatkozó „Súlyozott átlagár (EUR/MWh)” értékek, EUR/MWh-ban kifejezett számtani átlaga. A napi ár meghatározásánál a „Kereskedési nap” a szállítási napot megelőző utolsó munkanap, a „Kontraktus” pedig DA. Munkanapnak azokat a magyarországi banki napokat kell tekinteni, amelyek a CEEGEX-n kereskedési napok. Banki napok alatt a magyarországi munkaszüneti napok és a magyarországi munkarend áthelyezés eredményeképpen áthelyezésre kerülő munkanapok figyelmen kívül hagyásával, a hétfőtől péntekig terjedő napok értendők, beleértve a hétfői és pénteki napokat is;
- 6.31.2. spL : eltérés (spread), értéke 0,0 EUR/MWh;
- 6.32. $\text{EURHUF}_{\text{Likvid}}$: a szállítási hónapot követő hónap első 5 banki napjának a Bloomberg által közzétett BFIX EURHUF jegyzés budapesti idő szerint 14 óra 30 perckor érvényes értékeinek számtani átlaga. Banki napok alatt a magyarországi munkaszüneti napok és a magyarországi munkarend áthelyezés eredményeképpen áthelyezésre kerülő munkanapok figyelmen kívül hagyásával, a hétfőtől péntekig terjedő napok értendők, beleértve a hétfői és pénteki napokat is;
- 6.33. $Q_{\text{Többlet}}$: Az egyes földgáz források adott hónapra alokált részéből fogyasztásra fel nem használt mennyisége;
- 6.34. $Q_{\text{Többlet-1}}$: Az egyes földgáz források tárgyhónapot megelőző hónapra alokált részéből fogyasztásra fel nem használt mennyisége;
- 6.35. $P_{\text{Többlet}}$ (HUF/kWh-ban kifejezve): a $Q_{\text{Többlet}}$ mennyiséggel súlyozott átlagára;
- 6.36. $P_{\text{Többlet-1}}$ (HUF/kWh-ban kifejezve): a $Q_{\text{Többlet-1}}$ mennyiséggel súlyozott átlagára;
- 6.37. $C_{\text{Halasztott}}$ (HUF-ban kifejezve): a 7. mellékletben szereplő, az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő beszerzési szerződésével összhangban megállapított tényező;
- 6.38. $Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}}$ (havi mennyiség kWh-ban): a földalatti gáztárolói készletben elkülönítetten kezelendő földgáz mennyiség;
- 6.39. $P_{\text{Dedikált tárolói forrás}}$ (HUF/kWh-ban kifejezve): a 6.38. szerinti $Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}}$ ára, melynek értékéről az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő tájékoztatja a Hivatalt;
- 6.40. Q_{LPFS} : az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által az egyetemes szolgáltató földgázfogyasztásának napi kiegyensúlyozásához igénybe vett földgázszállítói rugalmassági szolgáltatás szerinti napi mennyiség kWh-ban;
- 6.41. P_{LPFS} : a földgázszállítói rugalmassági szolgáltatás napi ára HUF/kWh-ban;
- 6.42. $Q_{\text{Rendelkezésre álló dedikált}}$: a tárolói dedikált mennyiség ($Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}}$), csökkentve az alokált tárolói fedezett mennyiséget ($\Sigma IM-1$ ($Q_{\text{Alokált tárolói fedezés}}$)) és a hidegre elkülönített tárolói készlet ($\Sigma IM-1$ ($Q_{\text{Hidegre elkülönített tárolói havi}}$)) eltelt hónapokban felhasznált részének, valamint a szeptemberi $Q_{\text{Többlet}}$ mennyiségnél figyelembe vett résznek az összegével, de legalább 0;
- 6.43. $Q_{\text{Dedikált tárolás}}$: a $Q_{\text{Dedikált forrás}}$ mennyiségéből a betárolási időszak egyes hónapjaiban tárolóra jutó rész kWh-ban kifejezve;

6.44. $Q_{\text{Hiány tároló}}$: az egyetemes szolgáltató által a GET. Vhr. 30. § (2) bekezdése alapján elvárt tárolói célkészlet elérése érdekében a $Q_{\text{Nyitókészlet}} + \Sigma(Q_{\text{Tárolói fedezés}}) + \Sigma(Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}}) + \Sigma(Q_{\text{Dedikált tárolás}}) + \Sigma T(Q_{\text{Beárazódott tároló}})$ tárolói készleten felül betárolt gázmennyiség, kWh-ban kifejezve.

$$Q_{\text{Hiány tároló}} = Q_{\text{Tárolói célkészlet}} - (Q_{\text{Nyitókészlet}} + \Sigma(Q_{\text{Tárolói fedezés}}) + Q_{\text{Dedikált tárolói forrás}} + \Sigma(Q_{\text{Dedikált tárolás}}) + \Sigma T(Q_{\text{Beárazódott tároló}}))''$$

4. melléklet a 15/2025. (VI. 30.) EM rendelethez

„4. melléklet a 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelethez

Az 1. § szerinti földgázforrás árának meghatározása során figyelembe vett átlagár és árelemek meghatározása

1. Az 1. § (2) bekezdése szerinti tárgyhavi átlagár az egyetemes szolgáltató éves beszámolójának alapját képező főkönyvi számlákon szereplő számlázott gázdíj árbevétel adatokból képzett súlyozott átlagár a tárgyhót megelőző tizenkét hónapban, melynek átváltása a minőség elszámolási rend elosztó rendszeri allokálásához tartozó, tárgyévre vonatkozó átszámítási tényező alkalmazásával történik (Ft/kWh).
2. Az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés e) pontja szerinti árelem tárgyhavi értékének meghatározása:

$$e = (e_f + e_a) / m$$

2.1. ahol:

2.1.1. e : az elosztás fajlagos díja, Ft/kWh;

2.1.2. e_f : a 20 m³/h-nál kisebb névleges kapacitású gázmérővel rendelkező felhasználók esetén a földgázelosztó által alkalmazott elosztási forgalmi díj és a felhasználók tervezett tárgy gázéves naturália és mennyiségi adatainak szorzataként adódó tervezett árbevétel igény, Ft;

2.1.3. e_a : a 20 m³/h-nál kisebb névleges kapacitású gázmérővel rendelkező felhasználók esetén a földgázelosztó által alkalmazott elosztási alapidj és elosztási általánydíjak, valamint az árrendelet szerinti alapidj, általánydíj és a felhasználók esetén tervezett tárgy gázéves naturália és mennyiségi adatainak szorzataként adódó tervezett árbevétel igény különbsége, Ft;

2.1.4. m : a földgázforrás 1. melléklet szerinti tárgyéves mennyisége.

3. Az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés f) pontja szerinti árelem értéke az Árképzési rendelet 3. mellékletében meghatározott egyetemes szolgáltatói árresek és a tárgy gázévre tervezett kategóriánkénti értékesítési mennyiség súlyozott átlaga (Ft/kWh).
4. Az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés h) pontja szerinti árelem tárgyhavi értékének meghatározása:

$$e_e = (k_e - k_e) / m_h$$

4.1. ahol:

4.1.1. e_e : az egyetemes szolgáltató éves elszámolási elem fajlagos értéke, Ft/kWh;

4.1.2. k_e : a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló kormányrendelet 3. §-a szerinti kérelemben vagy kérelem kiegészítésben az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés h) pontja szerinti árelem révén elszámolni tervezett tárgyéves összeg, Ft;

4.1.3. k_e : a tárgyév tárgyhónapot megelőző időszakában az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés h) pontja szerinti árelem révén elszámolt összeg, Ft;

4.1.4. m_h : a földgázforrás 1. melléklet szerinti tárgyéves mennyisége a tárgyév tárgyhónappal kezdődő hátralévő időszakában.

5. Az egyetemes szolgáltató éves elszámolási elem tárgyhavi mértéke legfeljebb az egyetemes szolgáltatói átlagár, valamint az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés e) és f) pontjaiban szereplő árelemek pozitív különbsége, csökkentve 0,001 Ft/kWh-val."

5. melléklet a 15/2025. (VI. 30.) EM rendelethez

„5. melléklet a 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelethez

A szállítás, tárolás és a kiegyensúlyozáshoz kötődő indokolt költség meghatározása

1. Az 1. § szerinti földgázforrás tekintetében az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja szerinti árelem tárgyhavi mértékének meghatározása:

$$k_{\text{sz}} = (sz_{\text{bk}} + sz_{\text{e}} + f + t - k_{\text{szte}}) / m_{\text{h}}$$

- 1.1. ahol:

- 1.1.1. k_{sz} : a szállítás és tárolás fajlagos díja, Ft/kWh;
- 1.1.2. sz_{bk} : az egyetemes szolgáltató ellátására vonatkozó, 10% valószínűségű hideg napok számának megfelelő hőmérsékleti viszonyokra vonatkozó gázellátási kötelezettséget minimális rendszerhasználati költségszint mellett biztosító szállítóvezetési belföldi kiadási ponti kapacitás termékek gázéves költsége, a $-0,6$ °C hőmérséklet-előrejelzési hiba korrekció figyelembevételével, Ft;
- 1.1.3. sz_{e} : az 1.1.2. pont szerinti szállítási költségen felül felmerülő egyéb, az egyetemes szolgáltató ellátására vonatkozó, illetve az 1. § (4) bekezdése szerinti tárolási kötelezettséget minimális rendszerhasználati költségszint mellett biztosító szállítóvezetési kapacitás termékek költsége, melynek meghatározása során az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő földgázforrásai és a források átvételéhez szükséges kapacitások egyetemes szolgáltatási célú allokálása megkülönböztetésmentesen történik (Ft), beleértve:
 - 1.1.3.1. az 1. § (4) bekezdése szerinti földgázkészlet betárolásának szállítási költségét, valamint
 - 1.1.3.2. a magyar gázkiegyenlítési ponton történő beszerzés vonatkozásában az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő által a forrás árától el nem különített módon, közvetve megfizetett kapacitásköltséget, melynek mértéke a gázévre vonatkozó harmadik feles éves szállítóvezetési kapacitás-lekötések költségének súlyozott átlaga;
- 1.1.4. f : az 1. melléklet szerinti gázéves mennyiség szállítási forgalmi költsége, Ft;
- 1.1.5. t : az 1. § (4) bekezdése szerinti földgázkészlet tárolási kapacitás és forgalmi költsége, Ft;
- 1.1.6. k_{szte} : a gázév tárgyhónapot megelőző időszakában az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja szerinti árelem révén elszámolt összeg, Ft;
- 1.1.7. m_{h} : a földgázforrás 1. melléklet szerinti mennyisége a gázév tárgyhónappal kezdődő hátralévő időszakában.

2. Az 5. § (7) bekezdése szerinti árelem megállapítása során az 1.1.3. pont szerinti, az egyetemes szolgáltatásra allokált kapacitások tényértéke legalább az Árképzési rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja szerinti árelem tárgyhavi mértékének meghatározásakor figyelembe vett kapacitások mértéke eltérő célú hasznosítás, illetve alternatív forrásútvonal alkalmazása kivételével, azzal, hogy az 1.1.3.2. pont szerinti beszerzés vonatkozásában a többlet kapacitás költsége a gázévre vonatkozó harmadik feles éven belüli szállítóvezetési kapcsolt betáplálási kapacitás-lekötések költségének súlyozott átlagából képzett fajlagos kapacitásköltség és az igénybe vett földgázforrás mennyiségének szorzata.
3. Az egyetemes szolgáltató ellátásához kötődő kiegyensúlyozási tevékenységhez kötődő költség:

$$e_{\text{kiegy}} = k_{\text{bizt}} - ny_{\text{kiegy}} + e_{\text{vk}}$$

- 3.1. ahol:

- 3.1.1. e_{kiegy} : kiegyensúlyozási tevékenységhez kötődő költség, Ft;
- 3.1.2. k_{bizt} : az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő részére a kiegyensúlyozó földgáz forgalmat elszámoló fél által előírt biztosítékok fenntartásának tárgyéves tény finanszírozási költsége az egyetemes szolgáltató forráshiányának arányában, Ft;
- 3.1.3. ny_{kiegy} : a 3. melléklet 5.2. pontja szerinti kiegyensúlyozási költség tárgyévben elszámolt összegének azon része, mely olyan napi forrás hiányon vagy többleten kerül elszámolásra, melynek kiegyensúlyozásához szükséges napi vagy napon belüli földgáz értékesítési vagy vételi ügyletet kötött az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő az adott gáznapra vonatkozóan a szervezett piacon, Ft;

- 3.1.4. e_{vk} : az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő részére a szállítási rendszerüzemeltető által kiszámlázott, a kiegyensúlyozáshoz kötődő költségsemlegességi díj az egyetemes szolgáltató kiegyensúlyozásának arányában, Ft.”

6. melléklet a 15/2025. (VI. 30.) EM rendelethez

„9. melléklet a 67/2016. (XII. 29.) NFM rendelethez

1. Az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő az egyetemes szolgáltatásban vételező felhasználók ellátása érdekében a következő földgázforrásokat a 3. melléklet szerinti $Q_{Dedikált\ tárolói\ forrás}$ -ként köteles kezelni, a 3. melléklet szerinti EURHUF felhasználásával (HUF/kWh):
- 1.1. A 2025. július–szeptember és a 2026. május–szeptember közötti időszakra fedezett földgázforrás mennyiségéből a földalatti gáztárolói betárolási célú volumenek:

	A	B
1	Hónap	Fedezett tárolói volumen MWh
2	2025. július	682 260
3	2025. augusztus	708 651
4	2025. szeptember	355 676
5	2026. május	305 942
6	2026. június	354 938
7	2026. július	361 509
8	2026. augusztus	367 180
9	2026. szeptember	271 645

a fedezeti ügyletek 3. melléklet szerinti sp és fk értékekkel növelt, mennyiséggel súlyozott átlagárán;

- 1.2. A 2025-ös és 2026-os földalatti gáztárolói betárolási időszakok (április–szeptember) nem fedezett betárolási mennyiségeit $(fgS + sp) \cdot \text{EURHUF} / 1000$ áron.
2. Az 1. pont szerinti dedikált földgázforrások nem képezik részét a 3. melléklet szerinti $Q_{Fedezett}$ és $Q_{beárazódott}$ mennyiségnek.”

Az építési és közlekedési miniszter 20/2025. (VI. 30.) ÉKM rendelete a fizetési közreműködő egyetemes útdíjszolgáltató általi igénybevételének részletes szabályairól

- [1] A rendelet célja, hogy megállapítsa a fizetési közreműködő egyetemes útdíjszolgáltató általi igénybevételének részletes szabályait, a fizetési közreműködővel szemben támasztott követelményeket, valamint a fizetési közreműködőkkel történő szerződéskötés alapvető szabályait.
- [2] Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény 28. § (2) bekezdés f) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 95. § 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A fizetési közreműködő a tevékenysége során ellátja az egyetemes útdíjszolgáltató által nyújtott egyes szolgáltatások utólagos fizetés melletti igénybevételével összefüggő feladatokat.
- (2) Ha az egyetemes útdíjszolgáltató fizetési közreműködőt vesz igénybe, az általa nyújtott szolgáltatásokat utólagos fizetés mellett a vele elsőként szerződést kötött fizetési közreműködő tevékenységének tényleges megkezdését követően kizárólag a fizetési közreműködőn keresztül nyújthatja.
- (3) Az egyetemes útdíjszolgáltató indokolatlan megkülönböztetéstől mentes módon működik együtt a fizetési közreműködőkkel.

- 2. §** (1) Az első fizetési közreműködő tényleges működése megkezdésének időpontjáról az egyetemes útdíjszolgáltató az első fizetési közreműködő tényleges működése megkezdését legalább 15 nappal megelőzően tájékoztatja a szolgáltatását utólagos fizetés mellett igénybe vevő szerződött díjfizetőt.
- (2) Az egyetemes útdíjszolgáltató és az első fizetési közreműködő között létrejött szerződés megkötését követő 15 napon belül az egyetemes útdíjszolgáltató tájékoztatást tesz közzé a honlapján
- arról, hogy az általa nyújtott szolgáltatásokat utólagos fizetés mellett a jövőben kizárólag fizetési közreműködőn keresztül lehet igénybe venni,
 - a fizetési közreműködő tényleges működése megkezdésének időpontjáról,
 - a szerződött fizetési közreműködők elérhetőségéről.
- (3) Ha az egyetemes útdíjszolgáltató fizetési közreműködőt kíván igénybe venni, a honlapján felhívást tesz közzé, amelyben megjelöli a csatlakozás feltételeit.
- 3. §** (1) Ha a fizetési közreműködőt igénybe vevő egyetemes útdíjszolgáltató már nem kíván fizetési közreműködőt igénybe venni, a fizetési közreműködővel kötött szerződés megszűnését legalább 15 nappal megelőzően tájékoztatást tesz közzé a honlapján
- arról, hogy az általa nyújtott szolgáltatásokat utólagos fizetés mellett a jövőben már nem lehet fizetési közreműködőn keresztül igénybe venni,
 - a fizetési közreműködővel kötött szerződés megszűnésének időpontjáról, valamint
 - az általa nyújtott szolgáltatás utólagos fizetés mellett történő igénybevételének további módjáról, ha azt a jövőben is biztosítja.
- (2) A fizetési közreműködővel kötött szerződés megszűnésének időpontjáról az egyetemes útdíjszolgáltató a megszűnést legalább 15 nappal megelőzően tájékoztatja a szolgáltatását utólagos fizetés mellett igénybe vevő szerződött díjfizetőt.
- 4. §** (1) A fizetési közreműködő által ellátandó feladatok, valamint a csatlakozási feltételek részletes szabályait – az ebben a rendeletben foglaltak figyelembevételével – az egyetemes útdíjszolgáltató általános szerződési feltételeiben állapítja meg.
- (2) Az egyetemes útdíjszolgáltató által a fizetési közreműködők számára készített általános szerződési feltételeket, továbbá azok módosítását, azok tervezett hatálybalépését megelőzően az egyetemes útdíjszolgáltató a közlekedésért felelős miniszternek (a továbbiakban: miniszter) jóváhagyásra benyújtja.
- (3) A miniszter megvizsgálja, hogy a benyújtott általános szerződési feltételek, illetve azok módosítása megfelel-e a jogszabályoknak. A miniszter az általános szerződési feltételeket, illetve azok módosítását jóváhagyja, feltételekkel hagyja jóvá, vagy megtagadja azok jóváhagyását. Ha a miniszter az általános szerződési feltételek vagy az általános szerződési feltételek módosításának benyújtását követő 8 napon belül nem nyilatkozik, jóváhagyását megadottnak kell tekinteni. Amennyiben a miniszter a jóváhagyását feltételhez köti, úgy az általános szerződési feltételek, illetve azok módosítása csak a miniszter által előírt valamennyi feltétel teljesülése esetén lép hatályba.
- 5. §** (1) Az egyetemes útdíjszolgáltató azzal köthet szerződést a fizetési közreműködői feladatok ellátására, aki
- MSZ EN ISO 9001 és 27001 tanúsítvánnyal rendelkezik, vagy annak megfelelő minőségbiztosítási rendszert üzemeltet,
 - rendelkezik a fizetési közreműködői feladatok elvégzéséhez szükséges technológiában való jártassággal és műszaki berendezésekkel, valamint megfelelő képzettséggel és gyakorlattal bíró szakszemélyzettel, amelyek révén a szerződés előírásaiban foglalt feltételek teljesítését folyamatosan biztosítani tudja,
 - rendelkezik a (2) bekezdésben meghatározott biztosítéki szerződéssel,
 - megfelel az üzleti jó hírnévvel összefüggő – e rendeletben meghatározott – követelményeknek.
- (2) A fizetési közreműködő köteles az egyetemes útdíjszolgáltatónak és a szerződött díjfizetőnek okozott kár megtérítésére vonatkozó pénzügyi biztosíték adására irányuló szerződést kötni, és azt tevékenysége végzésének ideje alatt folyamatosan fenntartani. A pénzügyi biztosítéknak legfeljebb a fizetési közreműködő közreműködésével a szerződött díjfizetők számára értékesített szolgáltatások egy naptári hónapra számított átlagos összegére kell fedezetet nyújtania. Ezt az összeget az előző naptári év során a ténylegesen értékesített szolgáltatások alapján az egyetemes útdíjszolgáltató állapítja meg. Új fizetési közreműködő esetén a pénzügyi biztosíték összegének alapja legfeljebb a fizetési közreműködő közreműködésével értékesített szolgáltatásokból származó várható bevétel egyetemes útdíjszolgáltató által meghatározott egy naptári hónapra számított becsült átlagösszege.

- 6. §** (1) Az üzleti jó hírnévvel összefüggő követelménynek az a kérelmező felel meg,
- amely ellen jogerősen elrendelt csőd-, illetve felszámolási eljárás nincs folyamatban,
 - amelyet szociális, egészségvédelmi, munkajogi jogszabályokban előírt kötelezettségeinek teljesítésében jelentkező súlyos vagy ismétlődő mulasztás miatt nem marasztaltak el jogerős határozatban, valamint
 - amelynek a Polgári Törvénykönyv szerinti vezető tisztségviselőjénél, egyéni cég ügyvezetését ellátó személynél vagy az egyéni vállalkozónál (a továbbiakban: vezető) személyes megbízhatóságot kizáró ok nem áll fenn.
- (2) A vezető személyes megbízhatóságát kizárja, ha
- az egyéni vállalkozói tevékenység gyakorlásától eltiltották, amennyiben egyéni vállalkozóként végzi tevékenységét;
 - vezető volt olyan polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezetnél (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet), amelyet a cégbíróóság kényszerszüneti eljárás során a cégjegyzékből törölt;
 - a korábban vezetése alatt álló gazdálkodó szervezetet vezetői megbízatása alatt szociális, egészségvédelmi, munkajogi jogszabályokban előírt kötelezettségeinek teljesítésében jelentkező súlyos vagy ismétlődő mulasztás miatt jogerősen elmarasztalták.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kizáró okokat az ügyben eljáró hatóság, illetve bíróság határozatának jogerőre emelkedésétől számított öt évig kell figyelembe venni.
- (4) A személyes megbízhatóság követelményének nem felel meg az a vezető sem, akire nézve a (2) bekezdésben meghatározott kizáró okok valamelyike a csatlakozási kérelem benyújtását követően és a csatlakozási szerződés megkötését megelőzően következik be.
- (5) Nem magyar állampolgár esetében az érintett vezető személyes jogának rendelkezései, a (2) bekezdés c) pontja esetében pedig az ott írt okokból elmarasztalt gazdálkodó szervezet személyes jogának rendelkezései az irányadók.
- 7. §** A fizetési közreműködő az úthasználati jogosultság ellenértékének kiegyenlítésére üzemanyagkártya elfogadását is biztosítja az úthasználók számára.
- 8. §** Ez a rendelet 2025. július 1-jén lép hatályba.

Lázár János s. k.,
építési és közlekedési miniszter

**Az igazságügyi miniszter 7/2025. (VI. 30.) IM rendelete
az igazságügyi hivatásrendek képzéséről, szakmai továbbképzéséről és vizsgáiról szóló egyes igazságügyi
miniszteri rendeletek módosításáról**

- [1] E rendelet célja, hogy az Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálatok Jogakadémiája által az igazságügyi szakértők, az önálló bírósági végrehajtójelöltek, a bírósági végrehajtási ügyintézők, valamint a pártfogó felügyelők, jogi segítségnyújtó és áldozatsegítő szolgálatok tisztségviselői számára szervezett képzések, továbbképzések lebonyolításának és a vizsgakötelezettségek teljesítésének szabályozását egységesítse.
- [2] Az új előírások a jelentkezések benyújtására, a halasztási lehetőségekre, a képzések, továbbképzések díjának, illetve a vizsgadíjnak a mértékére, a tanúsítványok kiállítására, valamint a vizsgabizottsági tagok juttatására vonatkozó koherens rendeleti szabályozást teremtik meg.
- [3] A módosítások biztosítják, hogy az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó, érintett hivatásrendek képviselői a képzések és továbbképzések teljesítésével a jövőben is minél magasabb színvonalú szakmai munkát végezhessenek, elősegítve ezáltal az igazságszolgáltatás hatékony működését.
- [4] E célok végrehajtására az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 139. § (2) bekezdés g) pontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 2. alcím tekintetében a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 307. § (2) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 3. alcím tekintetében a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 281. § (11) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján,
a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 119. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásához szükséges jogi oktatásról és vizsgáról szóló 10/2006. (III. 7.) IM rendelet módosítása

- 1. §** Az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásához szükséges jogi oktatásról és vizsgáról szóló 10/2006. (III. 7.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A jogi oktatás (a továbbiakban: tanfolyam) célja, hogy az igazságügyi szakértői névjegyzékbe (a továbbiakban: névjegyzék) való felvétel iránti kérelmet benyújtók (a továbbiakban: jelentkező), valamint a névjegyzékbe bejegyzett igazságügyi szakértők (a továbbiakban: szakértő) szervezett keretek között kapjanak tájékoztatást az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásához szükséges jogi ismeretekről, és a megszerzett jogi tudásuk frissítése érdekében rendszeres továbbképzésben részesüljenek.”
- 2. §** Az R. 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az igazságügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) ellátja a jelentkezők első képzésével, a szakértők rendszeres továbbképzésével és a vizsgák szervezésével kapcsolatos feladatokat. A képzést, továbbképzést és a vizsgák megszervezését, lebonyolítását az Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálatok Jogakadémiája (a továbbiakban: Jogakadémia) végzi.”
- 3. §** Az R. 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A Jogakadémia negyedévente – kivéve, ha a tanfolyamra jelentkezők száma a tíz főt nem éri el – indít jogi oktatást. A Jogakadémia – ha azt a jelentkezők nagyobb száma indokolja – a tanfolyam indítására további időpontokat is megjelölhet.”
- 4. §** Az R. 5. § (1) bekezdése a következő h) és i) ponttal egészül ki:
(*Mentesül a vizsga alól az, aki*)
„h) igazságügyi igazgatási szakirányú szakképzettséggel vagy
i) személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási szakirányú szakképzettséggel”
(*rendelkezik.*)
- 5. §** Az R. 8. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A jelentkező vagy a szakértő írásban nyilatkozik arról, hogy hozzájárul az igazságügyi szakértők jogi oktatásával és vizsgájával kapcsolatban személyes adatainak a Jogakadémia által történő kezeléséhez.”
- 6. §** Az R. 9. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Ha a tanfolyam, illetve a vizsga kitűzött időpontja a jelentkezőnek vagy a szakértőnek nem megfelelő, a tanfolyam, illetve a vizsga időpontjának módosítását a jelentkezési határidőn belül legfeljebb egy alkalommal halasztási díj megfizetése nélkül kérheti. A tanfolyam, illetve a vizsga kitűzött időpontjának a jelentkezési határidőn túli módosítása halasztási díj megfizetése mellett kérelmezhető. A jelentkezési határidő a tanfolyam, illetve a vizsga időpontját megelőző 15. nap.”
- 7. §** Az R. 10. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A vizsgabizottság 3 főből áll, amelynek elnökét és két tagját a Jogakadémia kéri fel. A vizsgabizottság elnöki tisztségét a miniszter képviselője látja el.”
- 8. §** Az R. 13. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgából áll.”

- 9. §** Az R. a következő 14. §-sal egészül ki:
„14. § (1) Az írásbeli vizsgán a jelölt a Jogakadémia zártrendszerű oktatási felületén az 1. számú melléklet A) részében megjelölt joganyagból összeállított írásbeli tesztet old meg.
(2) Az írásbeli vizsga kérdéssora negyven kérdésből áll.
(3) Az írásbeli teszt megoldására 40 perc áll a jelölt rendelkezésére.
(4) Az írásbeli vizsga eredményes, ha a jelölt az elérhető pontok legalább 60%-át megszerezte.
(5) Ha a jelölt az írásbeli vizsgán nem éri el az elérhető pontok 60%-át, az írásbeli vizsga nem felelt meg minősítéssel zárul, és a jelölt szóbeli vizsgára nem bocsátható.”
- 10. §** Az R. 16. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A szóbeli vizsga elektronikus kép és hang továbbítására alkalmas eszköz útján (videókonferencia) is megtartható.”
- 11. §** Az R. 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„18. § Ha a jelölt a vizsgán nem felelt meg minősítést kapott, a vizsgát megismételheti.”
- 12. §** Az R. 19. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„19. § (1) A jelölt a vizsgát az első képzés elvégzését követő egy éven belül köteles letenni.
(2) Az (1) bekezdésben meghatározott határidőt követően az első képzést ismételt el kell végezni.”
- 13. §** Az R. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„21. § (1) A Jogakadémia az eredményesen letett vizsgáról a (2) bekezdés szerinti adattartalommal, az e rendelet alapján jogi vizsga letételére nem köteles jelentkező vagy szakértő részére a tanfolyam elvégzéséről a (3) bekezdés szerinti adattartalommal tanúsítványt állít ki.
(2) Az eredményesen letett vizsgáról a Jogakadémia által kiállított elektronikus tanúsítvány tartalmazza
a) a vizsgára kötelezett személy
aa) nevét,
ab) születési helyét és idejét,
b) a vizsga teljesítésének tényét és időpontját,
c) a kiállítás időpontját és
d) a Jogakadémia elektronikus hitelesítését.
(3) A tanfolyam elvégzéséről a Jogakadémia által kiállított elektronikus tanúsítvány tartalmazza
a) a tanfolyamot elvégző személy
aa) nevét,
ab) születési helyét és idejét,
b) a tanfolyam teljesítésének tényét és időpontját,
c) a kiállítás időpontját és
d) a Jogakadémia elektronikus hitelesítését.
(4) A Jogakadémia a tanúsítványt a vizsga, illetve a tanfolyam teljesítéséhez szükséges határidő utolsó napjától számított 15 napon belül állítja ki és teszi letölthetővé a képzésszervezést támogató informatikai rendszerben a jelentkező, illetve a szakértő számára. A tanúsítvány a jelentkező vagy szakértő kifejezett kérelme esetén elektronikus úton, elektronikusan aláírt teljes bizonyító erejű magánokirat formájában is megküldhető.
(5) Ha az (1) bekezdés szerinti tanúsítvány elveszett, megsemmisült vagy megrongálódott, a 2016. január 1. napja után teljesített képzés vagy vizsga esetén a Jogakadémia, az ezt megelőzően teljesített képzés vagy vizsga esetén a miniszter pótolja a tanúsítványt.”
- 14. §** Az R. 25. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„25. § (1) A jelentkező vagy a szakértő – a 9. § (3) bekezdésében és a 25. § (2) bekezdésében foglalt eset kivételével – 7500 forint halasztási díj megfizetése mellett kérheti a tanfolyam, illetve a vizsga időpontjának jelentkezési határidőn túli módosítását.
(2) Ha a jelentkező a vizsgán nem jelent meg, és távolmaradását a kitűzött időponttól számított 8 napon belül megfelelően igazolja, és újabb vizsgaidőpontot kér, akkor egy alkalommal a jelentkezőt halasztási díj, illetve vizsgadíj ismételt megfizetése nélkül a soron következő vizsgára kell beosztani. Ha a jelentkező a távolmaradását nem mentette ki, a befizetett vizsgadíjat elveszíti.”

- 15. §** Az R. a következő 35. §-sal egészül ki:
„35. § (1) E rendeletnek az igazságügyi hivatásrendek képzéséről, szakmai továbbképzéséről és vizsgáiról szóló egyes igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról szóló 7/2025. (VI. 30.) IM rendelettel (a továbbiakban: Mód3r.) módosított rendelkezéseit a Mód3r. hatálybalépését követően
a) megtartásra kerülő tanfolyam,
b) benyújtott vizsgára jelentkezés és
c) benyújtott halasztási kérelem
esetén kell alkalmazni.
(2) Ha a Mód3r. hatálybalépését követően megtartásra kerülő tanfolyam, illetve vizsga részvételi díját a Mód3r. hatálybalépését megelőzően befizették, – az (1) bekezdéstől eltérően – a tanfolyam, illetve vizsga részvételi díja a befizetéskor hatályos rendelkezések szerinti részvételi díj összegével egyezik meg.”
- 16. §** Az R. 1. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 17. §** Az R.
a) 3. § (2) bekezdésében a „félévente” szövegrész helyébe az „évente” szöveg,
b) 4. § (1) bekezdésében a „16” szövegrész helyébe a „24” szöveg,
c) 5. § (2) bekezdésben az „az igazságügyi miniszterhez (a továbbiakban: miniszter)” szövegrész helyébe az „a miniszterhez” szöveg,
d) 11. § (2) bekezdésében az „a tanfolyamot” szövegrész helyébe az „az első képzést” szöveg,
e) 23. § (1) bekezdésében a „18 000” szövegrész helyébe a „28 000” szöveg,
f) 23. § (2) bekezdésében a „18 000” szövegrész helyébe a „28 000” szöveg,
g) 23. § (3) bekezdésében a „12 000” szövegrész helyébe a „18 000” szöveg,
h) 26. § (1) bekezdésében az „5000” szövegrész helyébe a „6000” szöveg,
i) 26. § (2) bekezdésében a „3000” szövegrész helyébe a „4000” szöveg,
j) 26. § (3) bekezdésében a „bruttó 20 000” szövegrész helyébe a „30 000” szöveg lép.
- 18. §** Hatályát veszti az R.
a) 8. § (1) bekezdés c) pontjában a „ , vagy” szövegrész,
b) 8. § (2), (3), (5) és (6) bekezdése,
c) 24. §-a,
d) 26. § (4) bekezdése,
e) 28. §-a,
f) 29. §-a,
g) 32. §-a,
h) 1. számú melléklet B) rész 5. pontja,
i) 2. és 3. számú melléklete.

2. A bírósági végrehajtói és a bírósági végrehajtási ügyintézői szakvizsgáról szóló 13/2021. (XI. 16.) IM rendelet módosítása

- 19. §** A bírósági végrehajtói és a bírósági végrehajtási ügyintézői szakvizsgáról szóló 13/2021. (XI. 16.) IM rendelet (a továbbiakban: R2.) 2. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A szakvizsgára való felkészülést elősegítő rendszeres oktatásról az igazságügyi alkalmazottak esetén a törvényszék elnöke, az önálló bírósági végrehajtójelöltek esetén a szakvizsgára felkészítő képzésről, valamint a szakvizsgára felkészítő képzésen szerzett ismeretek fenntartása érdekében a továbbképzésről az igazságügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) az Igazságügyi Szolgálatok Jogakadémiája (a továbbiakban: Jogakadémia) útján gondoskodik.”
- 20. §** Az R2. 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Ha az önálló bírósági végrehajtójelölt a képzés vagy a továbbképzés esetén négy előadásnál többről hiányzik, akkor a képzést vagy a továbbképzést köteles megismételni.”

- 21. §** Az R2. 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az önálló bírósági végrehajtójelölteknek a 3. § (1) bekezdésében meghatározott képzésre, továbbképzésre történő jelentkezését a Jogakadémia képzésszervezést támogató informatikai rendszere útján vagy a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló törvényben szabályozott elektronikus úton nyújthatja be. A képzés, valamint a továbbképzés díja 55 000 Ft.”
- 22. §** Az R2. 6. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Bíróági végrehajtói szakvizsgára (a továbbiakban: végrehajtói szakvizsga) az jelentkezhet, aki]
„a) egyéves végrehajtójelölti szakmai gyakorlatot szerzett, és a végrehajtójelölti képzésen, illetve a továbbképzésen való részvételét tanúsítvánnyal igazolja, vagy”
- 23. §** Az R2. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„7. § A szakmai gyakorlat tartamára vonatkozó adatokat önálló bírósági végrehajtójelölt esetén a Kar hivatali szerve igazolja.”
- 24. §** Az R2. 8. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:
„8. A bírósági végrehajtói tanúsítvány
18. § (1) A Jogakadémia az eredményesen letett szakvizsgáról a (2) bekezdés szerinti adattartalommal papíralapú tanúsítványt, a képzési kötelezettség teljesítéséről a (3) bekezdés szerinti, a továbbképzési kötelezettség teljesítéséről a (4) bekezdés szerinti adattartalommal elektronikus tanúsítványt állít ki.
(2) A Jogakadémia által a szakvizsgáról kiállított papíralapú tanúsítvány tartalmazza
a) a szakvizsgára kötelezett személy
aa) nevét,
ab) születési helyét és idejét,
b) a szakvizsga teljesítésének tényét és időpontját,
c) a kiállítás időpontját,
d) a vizsgabizottság elnökének és tagjainak aláírását és
e) a Jogakadémia bélyegzőlenyomatát.
(3) A Jogakadémia által a képzésről kiállított elektronikus tanúsítvány tartalmazza
a) a képzésre kötelezett személy
aa) nevét,
ab) születési helyét és idejét,
b) a képzési kötelezettség teljesítésének tényét és időpontját,
c) a kiállítás időpontját és
d) a Jogakadémia elektronikus hitelesítését.
(4) A továbbképzési kötelezettség teljesítéséről a Jogakadémia által kiállított elektronikus tanúsítvány tartalmazza
a) a továbbképzési kötelezettséget teljesítő személy
aa) nevét,
ab) születési helyét és idejét,
b) a továbbképzési kötelezettség teljesítésének tényét és időpontját,
c) a kiállítás időpontját és
d) a Jogakadémia elektronikus hitelesítését.
(5) A szakvizsgára kötelezett személynek a szakvizsgáról kiállított papíralapú tanúsítványa a szakvizsga eredményes letételét követően kerül átadásra.
(6) A képzésről, továbbképzésről az elektronikus tanúsítványt a Jogakadémia a képzés, illetve a továbbképzés teljesítéséhez szükséges határidő utolsó napjától számított 15 napon belül állítja ki és teszi letölthetővé a képzésszervezést támogató informatikai rendszerben a jelölt számára. A tanúsítvány a jelölt kifejezett kérelme esetén elektronikus úton, elektronikusan aláírt teljes bizonyító erejű magánokirat formájában is megküldhető.
19. § Az elveszett, megsemmisült vagy megrongálódott bírósági végrehajtói oklevél, illetve tanúsítvány pótlására az érintett kérelme alapján a 2016. július 1. napja után teljesített szakvizsga esetén a Jogakadémia, az ezt megelőzően teljesített szakvizsga esetén a miniszter tanúsítványt állít ki.”
- 25. §** Az R2. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„20. § Ha a jelölt a végrehajtói szakvizsgán nem felelt meg minősítést kapott, a szakvizsgát megismételheti.”

- 26. §** Az R2. 21. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A végrehajtói szakvizsgáról jelöltenként külön jegyzőkönyvet kell készíteni, és ebben fel kell tüntetni)
„e) azt, hogy a jelölt a végrehajtói szakvizsgán megfelelt vagy nem felelt meg.”
- 27. §** Az R2. 24. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Ha a jelölt a szakvizsgán nem jelent meg, távolmaradását a kitűzött időponttól számított 8 napon belül megfelelően igazolja, és újabb vizsgaidőpontot kér, akkor egy alkalommal a jelöltet halasztási díj, illetve vizsgadíj ismételt megfizetése nélkül a soron következő szakvizsgára kell beosztani. Ha a jelölt a távolmaradását nem mentette ki, a befizetett vizsgadíjat elveszíti.”
- 28. §** Az R2. 29. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„29. § (1) Az eredményesen letett végrehajtási ügyintézői vizsgáról a 18. § (2) bekezdése szerinti tartalommal papíralapú bírósági végrehajtási ügyintézői tanúsítványt kell kiállítani.
(2) A bírósági végrehajtási ügyintézői tanúsítványra és a vizsgáról készült jegyzőkönyvre megfelelően irányadóak a végrehajtói tanúsítványra és a végrehajtói szakvizsgáról készült jegyzőkönyvre vonatkozó rendelkezések.”
- 29. §** Az R2. a következő 36. §-sal egészül ki:
„36. § (1) E rendeletnek az igazságügyi hivatásrendek képzéséről, szakmai továbbképzéséről és vizsgáiról szóló egyes igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról szóló 7/2025. (VI. 30.) IM rendelettel (a továbbiakban: Módr.3.) módosított rendelkezéseit a Módr.3. hatálybalépését követően
a) megtartásra kerülő képzés, továbbképzés,
b) benyújtott vizsgára jelentkezés és
c) benyújtott halasztási kérelem
esetén kell alkalmazni.
(2) Ha a Módr.3. hatálybalépését követően megtartásra kerülő képzés, illetve továbbképzés részvételi díját a Módr.3. hatálybalépését megelőzően befizették, – az (1) bekezdéstől eltérően – a képzés, illetve továbbképzés részvételi díja a befizetéskor hatályos rendelkezések szerinti részvételi díj összegével egyezik meg.”
- 30. §** Az R2.
a) 3. § (3) bekezdésében az „Az igazságügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter)” szövegrész helyébe az „A miniszter” szöveg,
b) 24. § (1) bekezdésében a „6900” szövegrész helyébe a „7500” szöveg lép.
- 31. §** Hatályát veszti az R2.
a) 4. § (3) bekezdése,
b) 21. § (1) bekezdés c) pontja,
c) 24. § (3) bekezdése,
d) 1. és 2. melléklete.

3. A pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtó és áldozatsegítő szolgálatként, valamint kárpótlási hatóságként kijelölt szervnél működő pártfogó felügyelők és kormánytisztviselők ügyviteli vizsgájáról szóló 9/2023. (VII. 20.) IM rendelet módosítása

- 32. §** (1) A pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtó és áldozatsegítő szolgálatként, valamint kárpótlási hatóságként kijelölt szervnél működő pártfogó felügyelők és kormánytisztviselők ügyviteli vizsgájáról szóló 9/2023. (VII. 20.) IM rendelet (a továbbiakban: R3.) 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Vizsga csak szóban tehető.”
- (2) Az R3. 1. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) Az igazságügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) ellátja a pártfogó felügyelői, a jogi segítségnyújtási, az áldozatsegítési szolgálatoknál és a kárpótlási hatóságként kijelölt szervnél működő pártfogó felügyelők és kormánytisztviselők vizsgáinak szervezésével kapcsolatos feladatokat. A szakmai oktatás és a vizsga megszervezését, lebonyolítását az Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálatok Jogakadémiája (a továbbiakban: Jogakadémia) végzi.”

- 33. §** Az R3. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „2. § (1) A vizsgára történő jelentkezést a Jogakadémia képzésszervezést támogató informatikai rendszere útján vagy a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló törvényben szabályozott elektronikus úton kell a Jogakadémiához benyújtani. A jelentkezésben fel kell tüntetni a beosztást, a munkáltató megnevezését és a vizsgakötelezettséget keletkeztető feladatkör ellátására történt kinevezés időpontját.
- (2) A vizsga helyét és időpontját a Jogakadémia állapítja meg, és arról a vizsga időpontja előtt legalább harminc nappal a jelentkezőt írásban értesíti.
- (3) A vizsga lebonyolítására ügyviteli vizsgabizottságokat kell alakítani. Az ügyviteli vizsgabizottságok számát a Jogakadémia határozza meg.
- (4) A vizsgát háromtagú ügyviteli vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság tagjait vizsgázónként 6000 forint vizsgáztatói díj illeti meg. Ha a vizsgán a vizsgázó – anélkül, hogy előzetesen jelezte volna távolmaradását – nem jelenik meg, a vizsgáztató részére 4000 forint vizsgáztatói díj jár.”
- 34. §** Az R3. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „3. § (1) A vizsga – a vizsgázó felkészültségéhez igazodóan – „megfelelt” vagy „nem felelt meg” eredménnyel minősíthető. Az eredményesen letett vizsgáról a jelentkező részére a Jogakadémia a (2) bekezdés szerinti adattartalommal tanúsítványt állít ki.
- (2) A Jogakadémia által kiállított papíralapú tanúsítvány tartalmazza
- a) a vizsgára kötelezett személy
- aa) nevét,
- ab) születési helyét és idejét,
- b) a vizsga teljesítésének tényét és időpontját,
- c) a kiállítás időpontját,
- d) a vizsgabizottság elnökének és tagjainak aláírását és
- e) a Jogakadémia bélyegzőlenyomatát.
- (3) Ha az (1) bekezdés szerinti tanúsítvány elveszett, megsemmisült vagy megrongálódott, a vizsgázó kérelme esetén a Jogakadémia a tanúsítvány pótlásáról gondoskodik.
- (4) Ha a vizsgázó „nem felelt meg” minősítést kapott a vizsgán, a vizsgát megismételheti.”
- 35. §** Az R3. a következő 9/A. §-sal egészül ki:
- „9/A. § E rendeletnek az igazságügyi hivatásrendek képzéséről, szakmai továbbképzéséről és vizsgáiról szóló egyes igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról szóló 7/2025. (VI. 30.) IM rendelettel (a továbbiakban: Módr.) módosított rendelkezéseit a Módr. hatálybalépését követően megtartásra kerülő oktatás és vizsga esetén kell alkalmazni.”
- 36. §** Az R3.
- a) 2. § (2) bekezdésében a „tizenöt” szövegrész helyébe a „harminc” szöveg,
- b) 4. § (2) bekezdésében a „miniszter” szövegrész helyébe a „Jogakadémia” szöveg lép.
- 37. §** Hatályát veszti az R3. 1. melléklete.

4. Záró rendelkezések

- 38. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
- (2) Az 1. és a 2. alcím, valamint az 1. melléklet 2025. augusztus 1-jén lép hatályba.

Dr. Tuzson Bence s. k.,
igazságügyi miniszter

1. melléklet a 7/2025. (VI. 30.) IM rendelethez

Az R. 1. számú melléklet A) rész 9. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. A szakvélemény formai és tartalmi követelményei, annak írásbeli elkészítése és szóbeli előadása, a szövegezés és fogalmazás.”

**A kultúráért és innovációért felelős miniszter 6/2025. (VI. 30.) KIM rendelete
a szabadalmi ügyvivői vizgáról szóló 76/1995. (XII. 29.) IKM rendelet módosításáról**

- [1] E rendelet célja a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény szabadalmi ügyvivői vizsgával kapcsolatos rendelkezéseinek módosításával összefüggő miniszteri rendeleti szintű részletszabályok megalkotása.
- [2] A szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény 40. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 1. melléklet H) pontjában foglalt táblázat 4. sorában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala elnöke véleményének kikérésével, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 119. § 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró igazságügyi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. § (1) A szabadalmi ügyvivői vizgáról szóló 76/1995. (XII. 29.) IKM rendelet [a továbbiakban: 76/1995. (XII. 29.) IKM rendelet] 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vizsgára bocsátás iránti kérelemhez mellékelni kell a kérelmező

a) mérnöki vagy azzal egyenértékű természettudományi szakos egyetemi oklevelének másolatát és

b) felsőfokú iparjogvédelmi szakképesítéséről kiállított bizonyítványának másolatát.”

(2) A 76/1995. (XII. 29.) IKM rendelet 3. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A (2) bekezdésben foglaltakon kívül a kérelmezőnek a vizsgára bocsátás iránti kérelemhez mellékelnie kell a következő dokumentumok valamelyikét:

a) legalább hároméves szabadalmi ügyvivőjelölti gyakorlatáról a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara (a továbbiakban: Kamara) igazolását,

b) legalább kétéves szabadalmi ügyvivőjelölti gyakorlatáról a Kamara igazolását és a Szellemi Tulajdon Világszervezete által szervezett szabadalmi bejelentések szerkesztésére vonatkozó képzés elvégzéséről kiállított tanúsítványának másolatát vagy

c) szabadalmi elbírálói vagy a szabadalmi elbírálók szakmai felügyeletét ellátó munkakörben folytatott tevékenységének folytatásáról szóló igazolást, amely tartalmazza e jogviszony fennállásának időtartamát és a betöltött munkakör leírását.”

2. § A 76/1995. (XII. 29.) IKM rendelet a 14. §-t követően a következő alcímmel egészül ki:

„Átmeneti rendelkezések

15. § E rendeletnek a szabadalmi ügyvivői vizgáról szóló 76/1995. (XII. 29.) IKM rendelet módosításáról szóló 6/2025. (VI. 30.) KIM rendelettel megállapított 3. § (2a) bekezdését a 2025. július 1. napját követően benyújtott szabadalmi ügyvivői vizsgára bocsátás iránti kérelmek tekintetében kell alkalmazni.”

3. § A 76/1995. (XII. 29.) IKM rendelet

a) 3. § (1) bekezdésében a „letelepedett vagy bevándorló” szövegrész helyébe a „huzamos tartózkodási jogosultsággal rendelkezik” szöveg,

b) 5. § (1) bekezdés d) pontjában az „Európai Közösség” szövegrész helyébe az „Európai Unió” szöveg lép.

4. § Ez a rendelet 2025. július 1. napján lép hatályba.

Dr. Hankó Balázs Zoltán s. k.,
kultúráért és innovációért felelős miniszter

**A külgazdasági és külügyminiszter 8/2025. (VI. 30.) KKM rendelete
a konzuli védelem részletes szabályairól szóló 17/2001. (XI. 15.) KüM rendelet módosításáról**

- [1] A konzuli védelemhez való jog fokozottabb érvényesülése érdekében, abban az esetben, ha a bajba jutott magyar állampolgár hazatérési kölcsönből biztosított hazaindulásáig elhelyezése, lakhatása nincs biztosítva, a hazatérési kölcsön az útiköltség fedezésén túl az ideiglenes szállás költségének fedezésére is fordítható.
- [2] A konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény 21. § a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 139. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 119. § 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró igazságügyi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A konzuli védelem részletes szabályairól szóló 17/2001. (XI. 15.) KüM rendelet 7. § (4)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4) A hazatérési kölcsönből – az (5) bekezdésében rögzített esetet kivéve – kizárólag útiköltség fedezhető.
- (5) Olyan esetben, ha a bajbajutott hazatérési kölcsönből biztosított hazatéréséig szállása nem megoldott, és a fogadó állam viszonyainak ismeretében semmilyen más módon nem biztosítható, a hazatérési kölcsön az útiköltség fedezésén túl ideiglenes szállás költségeinek fedezésére is fordítható, a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.
- (6) A hazatérési kölcsön összegét a kölcsönt biztosító állomáshely függvényében euróban, illetve a miniszter által engedélyezett más devizában és az ennek megfelelő, a kölcsönszerződés aláírásának napján érvényes MNB deviza árfolyama alapján számított forint összegben is fel kell tüntetni a szerződésben.”
- (2) A konzuli védelem részletes szabályairól szóló 17/2001. (XI. 15.) KüM rendelet 7. §-a a következő (7) és (8) bekezdéssel egészül ki:
- „(7) A konzuli tisztviselő a hazautazáshoz szükséges menetjegyet beszerzi, szükség esetén a szállást lefoglalja, és a menetjegyet, valamint a szállásfoglalás igazolását átadja a kérelmezőnek. Gépkocsival történő hazautazás esetén az üzemanyagköltségek és a közúthasználati díj fedezésére a hazatérési kölcsön készpénzben is nyújtható.
- (8) 500 EUR összeghatár felett, valamint ha a hazatérési kölcsön – összeghatártól függetlenül – az útiköltségen túl szállás fedezését is biztosítja, a hazatérési kölcsön nyújtásáról szóló hatósági szerződés érvényességéhez a miniszter hozzájárulása szükséges. A konzuli tisztviselő a miniszter hozzájárulásának beszerzése iránt soron kívül intézkedik, és a kérelemről öt munkanapon belül dönt.”

- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

**A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter 12/2025. (VI. 30.) MK rendelete
a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter által adományozható elismerésekről szóló
2/2023. (II. 3.) MK rendelet módosításáról**

- [1] Az Országgyűlés megalkotta a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának jogállásáról szóló törvényt.
- [2] A rendelet módosítása a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának jogállásáról szóló törvénnyel való összhangot szolgálja.
- [3] A Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 24. § (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés 4. és 5. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter által adományozható elismerésekről szóló 2/2023. (II. 3.) MK rendelet [a továbbiakban: 2/2023. (II. 3.) MK rendelet] 1. § 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)
„2. *altiszti besorolási kategória szerinti illetmény*sáv *alsó határa*: a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának illetményéről, az illetményen felüli juttatásokról, költségtérítésekről, kedvezményekről és támogatásokról szóló MK rendelet 1. mellékletében meghatározott altiszti rendfokozati állománycsoportba sorolt szolgálati beosztások besorolási kategória illetményének alsó határa,”
- (2) A 2/2023. (II. 3.) MK rendelet 1. § 8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)
„8. *személyi állomány*: a minisztérium kormányzati szolgálati jogviszonyban és munkaviszonyban foglalkoztatott dolgozója, valamint a tárca tulajdonosi joggyakorlásában álló 100%-os állami tulajdonú gazdasági társaság munkavállalója, a miniszter irányítása alatt álló központi költségvetési szerv által foglalkoztatottak és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományában (a továbbiakban: nemzetbiztonsági állomány) álló tagja, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálat által foglalkoztatott nemzetbiztonsági alkalmazott.”
- 2. §** A 2/2023. (II. 3.) MK rendelet 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A Miniszteri Elismerő Oklevéllel járó pénzjutalom összege bruttó 500 000 forint.”
- 3. §** (1) A 2/2023. (II. 3.) MK rendelet 5. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(1) A Nemzet Biztonságáért Díj a nemzetbiztonsági állomány tagja szolgálati tevékenysége során tanúsított kiemelkedő helytállása és szakmai életútja elismerésére, évente 5 fő részére adományozható.
(2) A Nemzet Biztonságáért Díj a nemzetbiztonsági alkalmazott, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálat tevékenységét segítő személy részére is adományozható, ha az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelel, vagy tevékenységével jelentősen hozzájárult a polgári nemzetbiztonsági szolgálat eredményes munkájához.”
- (2) A 2/2023. (II. 3.) MK rendelet 5. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A miniszteri díjjal járó pénzjutalom az altiszti besorolási kategória szerinti illetmény sáv alsó határa 2,5-szeresének megfelelő bruttó összeg.”
- 4. §** A 2/2023. (II. 3.) MK rendelet 6. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdés szerinti elismerés átadására
a) az állami és nemzeti ünnepek (március 15., augusztus 20. és október 23.) alkalmából,
b) a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok ünnepnapja (március 1.) alkalmából,
c) rendkívüli, kiemelkedő szolgálatteljesítésért
kerülhet sor.
(4) Az (1) bekezdés szerinti elismeréssel pénzjutalom jár, amelynek bruttó összege az altiszti besorolási kategória szerinti illetmény sáv alsó határának 2-szerese.”
- 5. §** A 2/2023. (II. 3.) MK rendelet 7. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
„(7) Az (1) bekezdés szerinti elismeréssel pénzjutalom jár, amelynek bruttó összege a Nemzet Biztonságáért Érem
a) arany fokozatában az altiszti besorolási kategória szerinti illetmény sáv alsó határának 2-szerese,
b) ezüst fokozatában az altiszti besorolási kategória szerinti illetmény sáv alsó határának 1,5-szerese,
c) bronz fokozatában az altiszti besorolási kategória szerinti illetmény sáv alsó határának 1-szerese.”

- 6. §** A 2/2023. (II. 3.) MK rendelet a következő 41. §-sal egészül ki:
„41. § A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok nemzetbiztonsági állományának tagja a részére 2025. március 1-jét megelőzően adományozott tanácsosi, főtanácsosi címet munkája során, szolgálati érintkezés közben, valamint társadalmi kapcsolataiban jogosult használni.”
- 7. §** A 2/2023. (II. 3.) MK rendelet 8. § (1) bekezdésében a „hivatásos szolgálati jogviszonyban” szövegrész helyébe a „nemzetbiztonsági állományban” szöveg lép.
- 8. §** Hatályát veszti a 2/2023. (II. 3.) MK rendelet
- a) 1. § 5. és 7. pontja,
 - b) 4. § a) pont ah) és ai) alpontja, valamint b) és c) pontja,
 - c) 8. § (4) bekezdésében az „és főigazgató-helyettesek” szövegrész,
 - d) 9. és 10. alcíme,
 - e) 12–18. alcíme,
 - f) 22. §-a,
 - g) 23. §-ában az „és a főigazgatói” szövegrész,
 - h) 24. §-a,
 - i) 26. § (1) és (2) bekezdése,
 - j) 26. § (7) bekezdésében az „, a főigazgatónak állományparancsban” szövegrész,
 - k) 28. § (1) bekezdésében a „, jutalomüdülés értéke” szövegrész.
- 9. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Rogán Antal s. k.,
Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter

VII. Az Alkotmánybíróság döntései

Az Alkotmánybíróság 5/2025. (VI. 30.) AB határozata a klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény 3. § (1) bekezdésének alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, valamint mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjának és nemzetközi szerződésbe ütközésének utólagos vizsgálata tárgyában – *dr. Patyi András* és *dr. Varga Réka* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Handó Tünde*, *Haszonicsné dr. Ádám Mária* és *dr. Márki Zoltán* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény 3. § (1) bekezdése az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből, XX. cikk (1) bekezdéséből és XXI. cikk (1) bekezdéséből fakadó nemzedékek közötti igazságosság, elővigyázatosság és megelőzés elveinek sérelme miatt alaptörvény-ellenes, ezért azt 2026. június 30-i hatállyal megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja, hogy az Országgyűlés az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését és XXI. cikk (1) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azzal, hogy nem szabályozta átfogóan és kifejezetten a Kárpát-medence és Magyarország sajátosságainak megfelelően a klímaváltozást előidéző üvegházhatású gázok csökkentésének a hagyományos kibocsátás szabályozásán túli eszközeit (mitigáció), a klímaváltozás következményeihez történő alkalmazkodás eszközeit (adaptáció), valamint a klímaváltozás következményeivel szembeni ellenálló képesség növelésének eszközeit (reziliencia). Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2026. június 30. napjáig tegyen eleget.
3. Az Alkotmánybíróság a klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény 3. § (1) bekezdése nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
4. Az Alkotmánybíróság a klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény 1. §-a, 2. §-a, 3. § (2) és (3) bekezdése, valamint 4. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, valamint nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Ötven országgyűlési képviselő (kapcsolattartó: dr. Keresztes László Lóránt) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) és f) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (1) bekezdése és 32. § (2) bekezdése alapján indítványozta a klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény (a továbbiakban: Klímatv.) 1. §-a, 2. §-a, 3. § (1)–(3) bekezdése és 4. §-a alaptörvény-ellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítását és megsemmisítését. Az utólagos normakontroll indítvány szerint a Klímatv. támadott rendelkezései ellentétesek az Alaptörvény II. cikkével, XX. cikkével, XXI. cikk (1) bekezdésével, P) cikk (1) bekezdésével, B) cikk (1) bekezdésével, Q) cikk (1) és (2) bekezdésével, valamint az 1995. évi LXXXII. törvénnyel kihirdetett ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménnyel (a továbbiakban: Keretegyezmény), a 2016. évi L. törvénnyel kihirdetett, az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben Részes Feleknek 21. Konferenciáján elfogadott Párizsi Megállapodással (a továbbiakban: Párizsi Megállapodás), továbbá az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: EJE) 8. cikkével.

- [2] 1.1. Az Országgyűlés a 2020. június 3-i ülésnapján fogadta el a Klímatv.-t, annak preambuluma szerint „a környezeti örökségünk védelme, a magyar emberek és nemzedékek együttes erőfeszítései eredményének megőrzése, valamint a magyar nemzet Kárpát-medencében való megmaradásának biztosítása” érdekében. A törvény 1. §-a a Klímatv. elvi alapjait, 2. §-a a nemzeti klímapolitika négy alapelvét, 3. §-a az érdemi kibocsátáscsökkentési és dekarbonizációs vállalásokat tartalmazza, ideértve egy rövid távú (2030-ra szóló) kibocsátási célszámot és egy hosszú távú (2050-re kitűzött) klímasemlegességi vállalást. A 4. § rendelkezik a Kormány kapcsolódó tevékenységéről, míg az 5. § a hatályba léptető rendelkezés.
- [3] A Klímatv. 3. §-a ugyan konkrét vállalásokat tartalmaz, ám az indítvány szerint azok nem igazodnak sem az éghajlatváltozási folyamatos súlyosságához, sem pedig a nemzetközi közösség és az Európai Unió klímavédelmi célkitűzéseéhez. A Magyarország által 2030-ra vállalt 40%-os kibocsátáscsökkentési cél elmarad az Európai Klímarendeletben [az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról] meghatározott nettó 55%-os csökkentési céltól. Az indítványozók hivatkoznak arra is, hogy tudományos jelentések szerint az Európai Uniónak és így Magyarországnak is 1990-hez képest 58–70%-os kibocsátáscsökkentési célt kellene meghatároznia ahhoz, hogy összhangban legyen a Párizsi Megállapodásban foglalt 1,5 Celsius-fokos felmelegedési pályával. A Klímatv. szerinti konkrét vállalások eléréséhez kapcsolódó részcek, illetőleg intézkedések a Klímatv.-ben nem kerültek megjelölésre. Az indítványozók arra is hivatkoznak, hogy az energiaügyi miniszter már 2023-ban hivatalosan (a Kormány honlapján) kijelentette, hogy Magyarország teljesítette a 2030-ra vonatkozó célkitűzését.
- [4] 1.2. A Klímatv. alaptörvény-ellenességét az indítványozók az alábbi indokokra tekintettel állítják.
- [5] 1.2.1. Az indítvány szerint az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése szerinti egészséges környezethez való jogot az állam elsősorban az objektív intézményvédelmi kötelezettsége útján teljesíti, mely magában foglalja az élet természeti, környezeti alapjának fenntartását is, márpedig a környezethasználat elfogadható mértékét jogszabályok, eljárási és szervezeti garanciák megalkotásával az állam köteles meghatározni {17/2018. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [86]–[87]}. A Klímatv. támadott szabályai ugyanakkor nem minősülnek ilyen jogszabályi garanciának, ami sérti az állam intézményvédelmi kötelezettségét. Ugyancsak a XXI. cikk (1) bekezdése szerinti egészséges környezethez való jog sérelmére vezet, hogy a Klímatv. figyelmen kívül hagyja az elővigyázatosság elvét {13/2018. (IX. 4.) AB határozat, Indokolás [20]} azáltal, hogy egy túlságosan alacsony (megengedő) köztes kibocsátáscsökkentési célszámot határoz meg, amely nem alkalmas arra, hogy a természettudomány előrejelzései szerint bizonyosan fenyegető klímakárok bekövetkezését elkerülje. Az indítványozók arra is utalnak, hogy a Magyarország tekintetében várható ismert klímahatásokkal a jogalkotó is nyilvánvalóan tisztában van, hiszen azokat az Országgyűlés által elfogadott második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia [Melléklet a 23/2018. (X. 31.) OGY határozathoz] is részletesen ismerteti (a továbbiakban: NÉS-2). Ugyancsak a XXI. cikk (1) bekezdésének sérelmére vezet az indítvány szerint a megelőzés elvének {13/2018. (IX. 4.) AB határozat, Indokolás [21]} figyelmen kívül hagyása, melynek értelmében a jogalkotó által is ismert károk bekövetkezésének megelőzése érdekében minden szükséges intézkedést meg kell tenni. Az indítványozók rámutatnak: az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete (International Panel on Climate Change, a továbbiakban: IPCC) szerint ahhoz, hogy a globális felmelegedést nagy valószínűséggel 1,5, illetve 2 fokon belül lehessen tartani, „gyors, mélyreható és a legtöbb esetben azonnali üvegházhatású gázkibocsátás-csökkentésre van szükség ebben az évtizedben minden ágazatban”, amihez képest a Klímatv. semmilyen érdemi rendelkezéssel, illetőleg garanciával nem biztosítja a 2050-re kitűzött klímasemlegességi cél teljesülését, a 2030-as köztes mitigációs cél pedig annyira megengedő, hogy az semmilyen érdemi változtatást nem igényel.
- [6] 1.2.2. Az Alaptörvény II. és XX. cikkének sérelmét az utólagos normakontroll indítvány azért állítja, mert az élethez való jog objektív oldalának részét képezi az emberi lét feltételeinek biztosítása is [64/1991. (XII. 17.) AB határozat], az állam intézményvédelmi kötelezettsége pedig kiterjed a jövő generációk életfeltételeinek biztosítására is. Az Alaptörvény XX. cikke kifejezetten nevesíti a környezetvédelmi feladatokat is az intézményvédelmi kötelezettségek között, az Alkotmánybíróság pedig korábban már kiemelte, hogy bár a XX. és XXI. cikk „védett tárgya eltérő, de azok szükségképpen összefüggenek, hiszen az egészséges környezethez való jogban esett sérelem részeként felmerülhet a testi és lelki egészséghez való jog korlátozása is” [3114/2016. (VI. 10.) AB határozat, Indokolás [49]]. Az indítványozók arra is rámutatnak, hogy az emberi üvegházhatású gázok (a továbbiakban: ÜHG) kibocsátásával okozott globális felmelegedés egészségkárosító hatással jár, különösen az olyan sérülékeny csoportokra nézve, mint a gyermekek, idősek, illetve krónikus betegek, akiket különösen károsan érint a hőstressz [EJEB, Verein KlimaSeniorinnen és mások kontra Svájc (53600/20), Nagykamara, 2024. április 9., 478. pont; a továbbiakban: KlimaSeniorinnen ügy]. Az éghajlatváltozás éppen ezért a jelen generációk életfeltételeit, valamint

testi és lelki egészséghez való jogát is közvetlenül befolyásolja, ekként pedig a Klímatv. az Alaptörvény II. és XX. cikkét is sérti.

- [7] 1.2.3. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésének védelmi köre a nemzet közös örökségére terjed ki, melyeket az Alaptörvény csak példálózó jelleggel sorol fel, és már az Alkotmánybíróság is megállapította, hogy „az Alaptörvény P) cikkében nem nevesített elemek is védelmet élvezhetnek” {16/2024. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [68]}. Az indítványozók álláspontja szerint az éghajlat is egy ilyen, a P) cikk (1) bekezdése által kifejezetten nem nevesített, ám a P) cikk (1) bekezdésének védelmi körébe tartozó elem. A P) cikk (1) bekezdésében kifejezetten nevesített környezeti értékeket ugyanis csak akkor lehet a jövő nemzedékek számára megőrizni és fenntartani, ha biztosított a veszélyes mértékű felmelegedés elkerülése, és az élhető, biztonságos éghajlat Magyarországon. Ezt az értelmezést a Klímatv. preambuluma is alátámasztja az indítványozók álláspontja szerint, amikor a jogalkotó a klímavédelmi szabályok megalkotásának egyik indokaként „a környezeti örökségünk védelmét” nevesítette. A P) cikk (1) bekezdésével összefüggésben az Alkotmánybíróság már megállapította, hogy a public trust doktrínának megfelelően a jelen nemzedék a jövő generációk bizalmi vagyongazdálkodójaként jár el, az államnak pedig a jogszabályok megalkotása során „egyaránt tekintetbe kell vennie a jövő nemzedékek érdekeit is” {16/2024. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [56]}, „adott esetben akár a jelen generációk (pillanatnyi gazdasági) érdekeivel szemben is” {14/2020. (VII. 6.) AB határozat, Indokolás [35]}. A Klímatv. támadott rendelkezései ugyanakkor nem azonos súllyal veszik figyelembe a jövő nemzedékek érdekeit, és azokat nem részesítik megfelelő védelemben a jelen nemzedék rövid távú gazdasági érdekeivel szemben.
- [8] 1.2.4. Az indítvány szerint a Klímatv. támadott rendelkezései sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó normavilágosság követelményét is, mert a Klímatv. tartalma, hatásai és működése nem előreláthatóak a társadalom számára: nem tudható, hogy melyik ágazatnak, milyen ütemezésben, milyen szabályozási eszközökkel kell számolnia annak érdekében, hogy a törvény 2050-re kitűzött klímasemlegességi célja megvalósuljon. A Klímatv. 1. § d) pontjával összefüggésben az indítványozók külön is kiemelik, hogy abból nem derül ki, hogy milyen jellegű „intézkedések” megtételére kapott a Kormány „felkérését”, márpedig a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 5. § (1) bekezdése értelmében a felhatalmazó jogszabálynak meg kell határoznia a felhatalmazás tárgyát és kereteit is.
- [9] 1.2.5. Az indítványozók a Q) cikk (1) és (2) bekezdésének sérelmét az alábbi érvelés alapján állítják. A Q) cikk (1) bekezdése az Alkotmánybíróság megközelítésében „Magyarország nemzetközi elköteleződésével és a nemzetközi életben képviselt értékrendszerével összefüggő általános alkotmányjogi célokat és elvárásokat tartalmazza” {3076/2017. (IV. 28.) AB határozat, Indokolás [14]}, az Alkotmánybíróság pedig „az Alaptörvény értelmezése során tekintettel van [...] a Magyarországot nemzetközi szerződés alapján terhelő kötelezettségekre.” {2/2019. (III. 5.) AB határozat, Indokolás [38]}. Márpedig mind a Keretegyezményből, mind pedig a Párizsi Megállapodásból a gazdaság egészére vonatkozó abszolút kibocsátáscsökkentési célok követése fakad, az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) a KlimaSeniorinnen ügyben pedig kiemelte, hogy még a globális szinten relatíve kis kibocsátó államokat is terheli az a kötelezettség, hogy minden tőlük telhető intézkedést megtegyenek az ÜHG kibocsátásának csökkentése érdekében, ezt a felelősségüket nem háríthatják át más országokra, illetve nem odázhatják el a cselekvést a nagyobb kibocsátók felelősségére, illetve cselekvési kötelezettségére hivatkozással (EJEB, KlimaSeniorinnen ügy, 442. pont). A Klímatv. vállalásai ugyanakkor nem tesznek eleget az Alaptörvény Q) cikk (1) bekezdésének nevesített, a fenntartható fejlődés érdekében végzett együttműködési kötelezettségnek, és nem is biztosítják a nemzetközi jog [különösen a Keretegyezmény, a Párizsi Megállapodás és az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJEE)] és a magyar jog összhangját – ahogyan az a Q) cikk (2) bekezdéséből következik.
- [10] 1.2.6. Az indítványozók a Klímatv. támadott rendelkezéseinek nemzetközi szerződésekbe ütközését is állítják, az alábbi érvekre figyelemmel.
- [11] A Keretegyezmény 3. cikke kifejezetten előírja annak kötelezettségét, hogy „[a] Felek tegyenek elővigyázatossági intézkedéseket az éghajlatváltozás okainak megelőzésére, megakadályozására vagy okainak csökkentésére és káros hatásainak enyhítésére.” A Klímatv. ugyanakkor figyelmen kívül hagyja az elővigyázatosság alapelvét (mely a Keretegyezmény alapján is irányadó), nem ír elő átfogó, valamennyi ÜHG forrásra és nyelőre vonatkozó érdemi rendelkezést, és nem rendeli megfelelően védeni a klímarendszert a jövő nemzedékek számára, hiszen a kibocsátáscsökkentési intézkedések oroszánrészt egyoldalúan rájuk hárítja.
- [12] A Párizsi Megállapodás 2. cikke alapján a részes felek, így Magyarország is, célul tűzték ki, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval az iparosodás előtti átlaghőmérsékletnél 2 Celsius-fokkal magasabb hőmérsékletszint alatt tartsák, törekedve arra, hogy a hőmérséklet-emelkedés 1,5 Celsius-fok mértékre korlátozódjon. Az Európai Unió maga is részes fél a Párizsi Megállapodásban, és a megállapodás alatt vállalt

Nemzetileg Meghatározott Hozzájárulásából (a továbbiakban: NMH) fakadó kötelezettségét a tagállamok együttműködésében hajtja végre. Az Európai Unió ezért egy egységes NMH-t határoz meg az Unió egésze tekintetében, amely jelenleg 2030-ig 55%-os kibocsátáscsökkentést ír elő. Magyarországnak a Klímatv.-ben tett önkéntes, nemzeti szintű vállalása a Párizsi Megállapodás nemzetközi jogi kontextusában értelmezendő, mivel a hazai kibocsátáscsökkentési tevékenység a Párizsi Megállapodás hatálya alá tartozik. A Klímatv. támadott rendelkezései az indítvány szerint három okból sértik a Párizsi Megállapodást. (i) Egyrészt, a Klímatv. túlságosan enyhe köztes mitigációs célszáma nem valósít meg kellően gyors és jelentős ÜHG-kibocsátás csökkentést, ezáltal nem járul hozzá kellő mértékben a hőmérséklet-emelkedés csökkentéséhez, ahogyan az a Párizsi Megállapodásból, annak is különösen a 3. cikkéből következik. (ii) Másrészt, Magyarország a 4. cikk alapján köteles lenne az éghajlatvédelmi intézkedéseit a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismeretek fényében, azok alapján megállapítani, a Klímatv. azonban sem szövegében, sem tartalmában nem utal ilyen szempontokra, a hatályos köztes mitigációs célszám tudományos megalapozottsága is megkérdőjelezhető. (iii) Harmadrészt, azáltal, hogy a köztes mitigációs cél már teljesült is, sérült a Párizsi Megállapodás 4. cikke is, melynek értelmében a kibocsátáscsökkentési intézkedéseknek „a lehető legnagyobb törekvést” kell tükrözniük. Magyarország azonban valójában nem kibocsátáscsökkentést vállalt, hanem csak a kibocsátás csökkenését foglalta törvénybe.

- [13] Az EJEB Nagykamarája a KlimaSeniorinnen ügyben 2024. április 9. napján hozott ítéletében kifejtette, hogy az EJEE 8. cikkében foglalt jogok hatékony tiszteletben tartása megköveteli, hogy „minden szerződő állam” intézkedéseket hozzon az ÜHG kibocsátási szintjének jelentős és fokozatos csökkentése érdekében (548. pont), az EJEE 8. cikke pedig „magában foglalja az egyének jogát az állami hatóságok általi hatékony védelemhez az éghajlatváltozásnak az életükre, egészségükre, jólétükre és életminőségükre gyakorolt súlyos káros hatásaival szemben” (519. pont). A Klímatv. az alacsony 2030-as mitigációs célszámával és az elnagyolt, felszínes és nem kellően tisztázott szabályaival alkalmatlan e súlyos káros hatások megelőzésére. Az EJEB a KlimaSeniorinnen ügyben tevőleges kötelezettségeket is előírt az államok számára (550. pont), továbbá azt is előírja, hogy a nemzeti intézkedések ne rójanak aránytalan terhet a jövő generációkra (549. pont), mely kötelezettségeknek a Klímatv. nem felel meg.
- [14] 1.3. A lehetséges jogkövetkezmények körében az indítványozók elsődlegesen a Klímatv. támadott rendelkezéseinek megsemmisítését, illetőleg az Abtv. 42. § (2) bekezdésében foglalt jogkövetkezmény alkalmazását kérték, azzal, hogy megítélésük szerint a támadott rendelkezések pro futuro hatályú megsemmisítése is alkalmas lehet az Alaptörvényből és a nemzetközi szerződésekből fakadó célok elérésére. Az indítványozók javasolták, hogy a Klímatv. támadott rendelkezéseinek megsemmisítését követően az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását is állapítsa meg.
- [15] 2. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (az indítvánnyal érintett jogterület vonatkozásában az Energiaügyi Minisztérium jogelődje, a továbbiakban: ITM) körforgásos gazdaság fejlesztéséért, energia- és klímapolitikáért felelős államtitkára az Abtv. 57. § (1b) bekezdése alapján tájékoztatta az Alkotmánybíróságot jogi véleményéről.
- [16] 3. A Társadalmi Reflexió Intézet, a Magyar Természetvédők Szövetsége (önállóan), a Magyar Természetvédők Szövetsége, a Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség és a Reflex Környezetvédő Egyesület (közös), valamint a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány amicus curiae beadványban fejtették ki szakmai álláspontjukat. A három civil szervezet közös beadványa tartalmazza a Magyar Természetvédők Szövetsége ifjúsági programja fiatal tagjainak levelét is.
- [17] 4. Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalát megelőzően szakmai álláspontjának kifejtése céljából megkereste az alapvető jogok biztosa jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettesét (a továbbiakban: biztoshelyettes), a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) elnökét, valamint valamennyi magyarországi nemzeti park igazgatóját (Aggteleki Nemzeti Park, Bükk Nemzeti Park, Balaton-felvidéki Nemzeti Park, Duna–Dráva Nemzeti Park, Duna–Ipoly Nemzeti Park, Fertő–Hanság Nemzeti Park, Hortobágyi Nemzeti Park, Kiskunsági Nemzeti Park, Körös–Maros Nemzeti Park, Őrségi Nemzeti Park).

II.

[18] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„P) cikk (1) A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

„Q) cikk (1) Magyarország a béke és a biztonság megteremtése és megőrzése, valamint az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.”

„XX. cikk (1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.”

„XXI. cikk (1) Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.”

[19] 2. A Keretegyezmény indítvánnyal érintett rendelkezése:

„3. cikkely – Elvek

A Feleket az Egyezmény célkitűzéseinek elérésére és rendelkezéseinek végrehajtására irányuló intézkedéseikben, egyebek között, a továbbiak vezetik.

1. A Feleknek a ma élő és az eljövendő generációk javára az igazságosság alapján közös, de megkülönböztetett felelősségeiknek, valamint saját lehetőségeiknek megfelelően óvniuk kell az éghajlati rendszert. Következésképpen a fejlett országot képviselő Feleknek kell vezető szerepet játszaniuk az éghajlatváltozás és annak káros hatásainak leküzdésében.

[...]

3. A Felek tegyenek elővigyázatossági intézkedéseket az éghajlatváltozás okainak megelőzésére, megakadályozására vagy okainak csökkentésére és káros hatásainak enyhítésére. Ahol súlyos vagy visszafordíthatatlan károk veszélye fenyeget, a teljes tudományos bizonyosság hiánya nem használható fel indokként ezen intézkedések elhalasztására, számításba véve, hogy az éghajlatváltozással foglalkozó politikai tevékenységek és intézkedések költséghatékonyak legyenek annak biztosítása végett, hogy a globális előnyök a lehető legkevesebb költséggel járjanak. Ennek elérésére e politikai tevékenységek és intézkedések vegyék számításba a különböző társadalmi-gazdasági összefüggéseket, legyenek átfogóak, terjedjenek ki az üvegház-gázok valamennyi vonatkozó forrására, nyelőire és tározóira, valamint az alkalmazkodásra, továbbá öleljenek fel minden gazdasági ágazatot. Az érdekelt Felek együttműködésben is végrehajthatják az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedéseket.

[...]

[20] 3. A Párizsi Megállapodás indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. cikk

1. A jelen Megállapodás célja, hogy a Keretegyezmény és annak célkitűzése megvalósításának elősegítése során erősítse az éghajlatváltozás veszélyére adott globális választ a fenntartható fejlődéssel és a szegénység felszámolására irányuló törekvésekkel összefüggésben, többek között:

(a) a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval az iparosodás előtti átlaghőmérsékletnél 2 °C-kal magasabb hőmérsékletszint alatt tartva; egyúttal arra törekedve, hogy a hőmérsékletemelkedés az iparosodás előtti átlaghőmérséklet feletti 1,5 °C mértékre korlátozódjon, felismerve, hogy ez jelentősen csökkentené az éghajlatváltozás kockázatait és hatásait;

[...]

„3. cikk

Az éghajlatváltozásra adott globális válaszhoz nemzetileg meghatározott hozzájárulásként valamennyi Részes Fél köteles a 4., 7., 9., 10., 11. és 13. cikkben meghatározott jelentős erőfeszítéseket tenni, és azokat bejelenteni a jelen Megállapodás 2. cikkében foglalt cél teljesülése érdekében. A Részes Felek erőfeszítései idővel haladást fognak

eredményezni, annak elismerésével, hogy szükség van a részes fejlődő országok támogatására a jelen Megállapodás hatékony megvalósításához.”

„4. cikk

1. A 2. cikkben meghatározott hosszú távú hőmérsékleti cél teljesülése érdekében a Részes Felek törekednek arra, hogy mielőbb elérjék az üvegházhatású gázok kibocsátásának globális tetőzését, felismerve, hogy a tetőzés tovább fog tartani a részes fejlődő országok esetében, valamint azt követően törekszenek a gyors csökkentés elérésére a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismeretek alapján, hogy a jelen század második felében méltányossági alapon, a fenntartható fejlődés és a szegénység felszámolásának összefüggésében egyensúly jöjjön létre az üvegházhatású gázok emberi eredetű forrásokból való kibocsátásai és a nyelők általi eltávolításai között.

2. Valamennyi Részes Fél kidolgoz, bejelent és fenntart egymást követő, általa teljesíteni kívánt nemzetileg meghatározott hozzájárulásokat. A Részes Felek nemzeti mérséklési intézkedéseket vezetnek be e hozzájárulások célkitűzéseinek teljesülése érdekében.

3. Minden Részes Fél egymást követő, nemzetileg meghatározott hozzájárulása előrehaladást jelent az adott Részes Fél aktuális nemzetileg meghatározott hozzájárulásához képest, és tükrözi annak lehető legnagyobb törekvését, tükrözve a közös, de megkülönböztetett felelősség és az eltérő képességek elvét, tekintettel az eltérő nemzeti körülményekre.

4. A részes fejlett országoknak továbbra is élen kell járniuk a gazdaság egészére vonatkozó abszolút kibocsátáscsökkentési célok követésében. A részes fejlődő országoknak tovább kell fejleszteniük mérséklési törekvéseiket, és arra ösztönözzük őket, hogy törekedjenek idővel a gazdaság egészére vonatkozó kibocsátáscsökkentési vagy -korlátozási célokhoz közelíteni az eltérő nemzeti körülmények figyelembevételével.

[...]”

[21] 4. Az EJEE indítvánnyal érintett rendelkezése:

„8. cikk – Magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog

1. Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák.

2. E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.”

[22] 5. A Klímatv. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„1. § Az Országgyűlés

a) megállapítja, hogy az éghajlatváltozás, a szélsőséges időjárási jelenségek gyakoriságának növekedése a világon mindenütt egyértelműen érzékelhető, az általuk okozott természeti, gazdasági és társadalmi hatások egyre több embert érintenek,

b) elhivatott abban, hogy megvédje természeti örökségünket és annak az életformának a természeti feltételeit, amelyet itt e hazában mi, magyarok, együtt kialakítottunk,

c) megerősíti, hogy fontos a teremtet világ, a környezet védelme és az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásai elleni védekezés,

d) felkéri a Kormányt a rövid-, közép- és hosszú távú klímavédelmi és klímaalkalmazkodási intézkedések megvalósítására.

2. § A nemzeti klímapolitikának

a) igazodnia kell a klímavédelmet szolgáló nemzetközi és európai uniós vállalásainkhoz,

b) az egész Kárpát-medencét érintően érvényes válaszokat kell adnia,

c) a hazai környezetet, társadalmat és gazdaságot tekintve is meg kell felelnie minden előttünk álló kihívásnak,

d) a karbonsemleges atomenergia-felhasználás lehetőségét is figyelembe kell vennie, és

e) a szennyező fizet elvén, valamint az arányos és reális beavatkozások logikáján kell alapulnia.

3. § (1) Magyarország az üvegházhatású gázok kibocsátását legalább 40%-kal csökkenti 2030-ig az 1990. évhez képest.

(2) Magyarország 2030-at követően a végső energiafelhasználás 2005. évi szintet meghaladó növekedése esetén a növekményt kizárólag karbonsemleges energiaforrásból biztosítja.

(3) Magyarország a bruttó végső energiafogyasztásban legalább 21%-os megújuló energiaforrás részarányt ér el a 2030. évig.

[...]

4. § (1) A Kormány kidolgozza

- a) a bruttó végsőenergia-fogyasztásban 2030-ra legalább 21%-os megújuló energiaforrás részarány eléréséhez szükséges intézkedéseket,
 - b) a lakosság és a helyi közösségek fogyasztókból aktív energiatermelőkké válásának támogatását,
 - c) a hazai vállalkozások megújuló energia és energiahatékonysági fejlesztéseinek támogatási programját,
 - d) a kapcsolódó közpolitikai szabályozások (elsősorban közlekedés-, energia- és hulladékgazdálkodási politika, víz-, mező- és erdőgazdálkodási politika, területhasználati, terület- és településfejlesztési politika) módosítását a fenntarthatóság szempontjai alapján, valamint
 - e) azokat a támogatási programokat, amelyek a klímavédelem technológiai szempontú megoldásainak ösztönzését szolgálják.
- (2) A Kormány gondoskodik a klímavédelmet szolgáló, költségvetésből finanszírozott fejlesztések forrásának megteremtése céljából Zöld Államkötvény kibocsátásáról, valamint társadalmi szemléletformáló kampányokat folytat, különös tekintettel a gazdasági döntéshozókra.”

III.

- [23] 1. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja alapján az Alkotmánybíróság „a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját”, az f) pont alapján pedig „vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését”. Az Abtv. 32. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján a jogszabályok vizsgálatát az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi. Az Abtv. 32. § (2) bekezdésének jelen indítvány elbírálása szempontjából releváns eleme értelmében „[a]z eljárást az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kormány, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, valamint az alapvető jogok biztosa indítványozhatja”. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ötven országgyűlési képviselő által benyújtott indítványt az Alaptörvény és az Abtv. idézett rendelkezéseinek megfelelően, az eljárás kezdeményezésére jogosultak terjesztették elő. Az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) és f) pontja, továbbá az Abtv. 24. § (1) bekezdése és 32. § (1) bekezdése alapozza meg.
- [24] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 24. § (1) bekezdése, illetőleg 32. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelő indítványt – egyéb feltételek megléte mellett – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a határozott kérelem követelményének csak részben tesz eleget, az alábbiak szerint.
- [25] 2.1. A Klímatv. 1. és 2. §-a részben a klímaváltozás tényét és a klímaváltozás elleni küzdelem fontosságát, részben pedig a nemzeti klímapolitika alapelveit rögzíti. A Klímatv. 4. §-a a Kormány számára írja elő egyes intézkedések kidolgozásának kötelezettségét, melyekre vonatkozóan (ahogyan arra az indítványozók is rámutatnak) konkrét feladatok, célok, eljárások, illetve határidők nem kerültek megjelölésre.
- [26] Az indítványozók a Klímatv. ezen rendelkezéseivel összefüggésben elsősorban azt kifogásolják, hogy azok „nem szólnak az elővigyázatosság és a megelőzés alkotmányos alapelveiről, a természettudományos ismeretek figyelembe vételéről, a fenntartható fejlődés és a jövő nemzedékek érdekeinek figyelembevételéről”, azaz az indítványozók álláspontja szerint az alkotmányos és nemzetközi kötelezettségekből fakadó alapelvek érvényesülését a Klímatv. nem biztosítja. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók a Klímatv. 1., 2. és 4. §-ával összefüggésben tartalmilag valójában jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet állítanak, márpedig az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján az Abtv. 46. § (1) és (2) bekezdése a jogalkotói mulasztás megállapítását az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható jogkövetkezményként (és nem pedig önálló hatáskörként) szabályozza, így annak indítványozására senki sem jogosult (így az indítványozók sem) {hasonlóan például: 3045/2022. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [29]}.
- [27] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben azt is megjegyzi, hogy jelen esetben nem látta szükségesnek a jogalkotói mulasztás hivatalbóli megállapításának vizsgálatát az indítványozók által megjelölt indokok alapján, tekintettel arra, hogy az egyébként közvetlenül az Alaptörvényből fakadó követelmények (így különösen az elővigyázatosság és a megelőzés elvei, a jövő nemzedékek érdekeinek figyelembevétele, a fenntartható fejlődés követelménye) abban az esetben is teljes mértékben irányadóak a jogforrási hierarchiában az Alaptörvény alatt elhelyezkedő törvényekre, ha ezeket az elveket valamely jogszabály nem nevesíti kifejezetten.

- [28] Az Alkotmánybíróság azt is megjegyzi továbbá, hogy olyan kötelezettség, hogy valamely, egyébként az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésben az Országgyűlés köteles lenne jogalkotásra vonatkozó felhatalmazást adni a Kormány számára, az Alaptörvényből egyébként sem vezethető le. Ellenkezőleg, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdéséből fakadóan a Kormány „törvényben nem szabályozott tárgykörben, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján” alkothat rendeletet, ami egyben azt is jelenti, hogy az indítványozók által a Klímatv.-ből hiányolt felhatalmazó rendelkezések nem eredményeznek szabályozási hiányosságot még a felhatalmazás keretei vonatkozásában sem, és különösen nem eredményeznek ezen kérdésekben általános jogalkotási tilalmat, legfeljebb azzal a következménnyel járhatnak, hogy egyes kérdések jogszabályban történő szabályozására nem a Kormány, hanem az Országgyűlés rendelkezik hatáskörrel.
- [29] Az Alkotmánybíróság azt is megjegyzi végezetül, hogy a Klímatv. 1. § d) pontja szerinti „felkérés” nyilvánvalóan, a Klímatv. vonatkozó rendelkezésének nyelvtani értelmezéséből következő módon nem tekinthető a Jat. 5. § (1) bekezdése szerinti, jogszabály alkotására adott felhatalmazásnak, ekként azzal összefüggésben az indítványban állított okból az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti normavilágosság követelményének sérelme sem vethető fel.
- [30] Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése értelmében „Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.” Abban az esetben, ha a magyar jog valamely forrása nem rendelkezik kifejezetten valamely, Magyarországot kötelező nemzetközi jogi szabály megismétléséről (és különösen nem tartalmaz azzal oly módon nyilvánvalóan ellentétes rendelkezést, hogy a nemzetközi jog és a magyar jog összhangja jogértelmezéssel egyébként nem lenne feloldható), tartalmi értelemben valójában nem állapítható meg a nemzetközi jog szabálya és a magyar jog rendelkezése közötti olyan ellentét, melynek feloldása az Alkotmánybíróság eljárását igényelné. Az indítványban foglaltak alapján ugyancsak nem azonosítható olyan, valamely nemzetközi szerződésből fakadó kifejezett jogalkotói feladat elmulasztása, mely az Alkotmánybíróság eljárását indokolná.
- [31] Tekintettel arra, hogy az utólagos normakontroll indítvány Klímatv. 1., 2. és 4. §-ai elleni elemei önálló petitumnak tekinthetők, ezért azokat az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint visszautasította.
- [32] 2.2. Ugyancsak nem bírálható el érdemben a Klímatv. 3. § (2) és (3) bekezdésének alaptörvény-ellenességét, illetőleg nemzetközi szerződésbe ütközését állító petítm. A Klímatv. 3. § (2) bekezdése azt rögzíti, hogy „Magyarország 2030-at követően a végső energiafelhasználás 2005. évi szintet meghaladó növekedése esetén a növekményt kizárólag karbonsemleges energiaforrásból biztosítja.,” míg a (3) bekezdés értelmében „Magyarország bruttó végső energiafogyasztásban legalább 21%-os megújuló energiaforrás részarányt ér el a 2030. évig.” Az indítványozók utólagos normakontroll indítványukban sem az Alaptörvénnyel, sem pedig a felhívott nemzetközi szerződésekkel összefüggésben nem adtak elő olyan önálló, alkotmányjogilag is értékelhető érvelést, amely akár az energiafelhasználás növekedésének energiaforrásaira [(2) bekezdés], akár a megújuló energiaforrások részarányára [(3) bekezdés] vonatkozna. Az indítvány ezért ezekben az elemeiben nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja törvényi követelményét.
- [33] Tekintettel arra, hogy az utólagos normakontroll indítvány Klímatv. 3. § (2) és (3) bekezdését támadó elemei is önálló petitumnak tekinthetők, ezért azokat az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint visszautasította.
- [34] 2.3. A Klímatv. 3. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, illetőleg nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányuló petítm a határozott kérelem követelményét teljesíti.

IV.

- [35] Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése értelmében a természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelezettsége. Az Alaptörvény Nemzeti hitvallása értelmében „vállaljuk, hogy [...] a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk. Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.” Az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdése értelmében az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.

- [36] Az Alkotmánybíróság a 14/2020. (VII. 6.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh1.) már akként foglalt állást, hogy „az állami és magántulajdonú erdők megóvásának kötelezettségét a történeti alkotmány olyan vívmányának tekinti, melyet az Alaptörvény értelmezése során az R) cikk (3) bekezdésének megfelelően figyelembe kell venni.” (Abh1., Indokolás [29]).
- [37] Tekintettel arra, hogy az Abh1. vizsgálatának tárgyát kifejezetten és kizárólagosan az erdők képezték, ezért az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésében nevesített, a nemzet közös örökségének részét képező természeti erőforrásokkal összefüggésben további, a történeti alkotmány vívmányának tekinthető megállapítások is azonosíthatóak-e.
- [38] A köztudomás szerinti első vadászati törvényünk I. (Szent) László királytól (1077–1095) származik, amely bár vallási törvények megtartását célozta, a vadászat korlátok közé szorítását célzó szabályokat is tartalmazott. Egy IV. Béla király (1235–1270) uralkodása alatt, az 1262. esztendőben kelt oklevél tanúsága szerint már az erdőtelepítés is létező gyakorlat lehetett, melynek oka talán a mezőgazdasági termőterületek javára történt erdőirtás vagy a közelben működő bányák szükségleteit kielégítő fakivágások hatásainak enyhítése volt. Luxemburgi Zsigmond (1387–1437) a bányászati célokkal összefüggésben előre és rendszerben megtervezett fa- és erdőkitermelési tevékenységet írt elő, annak rögzítésével, hogy a teljesen kivágott erdők esetében megtiltotta azok mezőgazdasági termelés alá vonását. Az egyes, elsősorban az erdőkre vonatkozó gazdálkodási szabályok betartásának biztosítására, illetőleg azok ellenőrzésére utóbb Miksa (1564–1576) által kibocsátott erdőrendtartás érvényre juttatása érdekében első alkalommal Besztercebányán neveztek ki kamarai erdészeket, és itt állítottak fel elsőként erdőhivatalt is. A Mária Terézia uralkodása alatt kibocsátott erdőrendtartás (amely a magyar erdészet és erdőgazdálkodás történetének addigi legjelentősebb irata volt) az elsősorban a bányavidékeken kialakult, túlzott mértékű használatot és az erdei legeltetést korlátozta, az erdőirtások megakadályozását célozta.
- [39] A III. Károly uralkodása alatt megalkotott 1729. évi XXII. törvénycikk a korábbiakhoz képest jóval részletesebb szabályozási keretet adott a vadászathoz, a törvény céljaként kifejezetten azt jelölve meg, hogy „[a] vadászatnak és madarászatnak fentebbi módon történt szabályozását azon okból rendelték el, hogy a vadakat jobban megtarthassák és szaporíthassák.”
- [40] Összességében megállapítható, hogy már a kora középkori Magyarország uralkodói is szabályozták a természeti erőforrások (különösen az erdők, vadak és madarak) használatát és hasznosítását, oly módon, hogy a használat és hasznosítás korlátozása mellett megjelentek az erőforrások megújulását, illetőleg megújítását biztosító rendelkezések is.
- [41] Az alföldi erdő telepítéséről és fásításokról szóló 1923. évi XIX. törvénycikk az erdőtelepítést (a lakosság faszükségletének biztosításán túlmenően) kifejezetten a klimatikus viszonyok javítása érdekében írta elő. Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935. évi IV. törvénycikk önálló részben szabályozta az erdő megóvásával kapcsolatos egyes kérdéseket, a fenntartható erdőhasználat kívánalmainak megfelelően. A törvénycikk 213. §-a értelmében a természetvédelem célja „egyfelől minden olyan behatást elhárítani, amely a védelem tárgyának eredeti épségében való fennmaradását, illetőleg tájképi szépségét vagy egyéb sajátos természeti tulajdonságát sértené vagy veszélyeztetné; másfelől lehetővé tenni a védelem alá vont állat- és növényfaj zavartalan tenyésztését; megóvni a védett forrás és patak vizének tisztaságát és biztosítani a forrásokat a vadon tenyésző állatok számára.” A törvénycikk a természetvédelem tárgyaként azonosította (egyebek között) a természeti és történelmi emlékeket, a különösen értékes természeti alakulatokat, a különösen becses tájrészeket, a kipusztulás veszélyével szemben oltalomra érdemes állat- és növényfajokat, valamint a vadon tenyésző állatok számára nélkülözhetetlen forrásokat és patakokat (212. §). Az 1935. évi IV. törvénycikk ennek megfelelően a természeti értékeket nem külön-külön, hanem összességükben, egymásra tekintettel rendelte védeni.
- [42] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Abh1. megállapításait a P) cikk (1) bekezdése szerinti valamennyi természeti értékre vonatkozóan irányadónak tekinti, és a Kárpát-medence természet adta természeti erőforrások védelmére, a jelen és a jövő generációk számára történő megóvására, valamint hosszú távon is fenntartható használatának és hasznosítására vonatkozó kötelezettséget általában is a történeti alkotmány olyan vívmányának tekinti, melyet az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése értelmezése során az R) cikk (3) bekezdésének megfelelően figyelembe kell venni.

V.

- [43] Az Alkotmánybíróság ezt követően az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésével, XX. cikk (1) bekezdésével és XXI. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos, jelen utólagos normakontroll indítvány elbírálása szempontjából releváns irányadó gyakorlatát foglalta össze.

- [44] 1. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése értelmében „[a] természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.” A P) cikk (1) bekezdésébe tartozó természeti (és kulturális) értékek felsorolása nem taxatív jellegű (Abh1., Indokolás [21]), azaz a P) cikk (1) bekezdésében kifejezetten nem nevesített természeti és kulturális értékek is a P) cikk (1) bekezdése védelmi körébe tarthatnak.
- [45] 2. A P) cikk (1) bekezdése a public trust alaptörvényi szintű megjelenítésének tekinthető, melynek lényege, hogy „az állam a jövő nemzedékek, mint kedvezményezettek számára egyfajta bizalmi vagyonkezelőként kezeli a rá bízott természeti és kulturális kincseket, és a jelen generációk számára csak addig a mértékig teszi lehetővé ezen kincsek használatát és hasznosítását, ameddig az a természeti és kulturális értékeket mint önmagukért is védelemben részesítendő vagyontárgyak hosszú távú fennmaradását nem veszélyezteti. Az államnak ezen kincsek kezelése és az arra vonatkozó szabályozás megalkotása során egyaránt tekintetbe kell vennie a jelen és a jövő generációk érdekeit. A természeti és kulturális erőforrások jövő nemzedékek számára történő megőrzésének magyar Alaptörvényben található szabálya ily módon az újonnan kialakult és megszilárdult univerzális szokásjog részének is tekinthető, és kifejezi az alkotmányozó elköteleződését a környezeti, természeti és kulturális értékek fontossága és megőrzése iránt.” (Abh1., Indokolás [22]).
- [46] 3. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése a nemzedékek közötti méltányosságot (intergenerational equity) is megjeleníti, melynek értelmében a jelen nemzedékek mindaddig szabadon hozzáférhetnek a rendelkezésre álló erőforrásokhoz, amíg tiszteletben tartják a jövő generációk méltányos érdekeit [28/2017. (X. 25.) AB határozat, Indokolás [33], a továbbiakban: Abh2.]. Az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése pedig a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének céljaként egyaránt nevesíti a jelen generációk érdekeit (közérdek szolgálata, közös szükségletek kielégítése), a természeti erőforrások önmagukért való megőrzésének kötelezettségét és a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevételét, mely szempontok között maga az Alaptörvény sem tesz hierarchikus különbséget, azokat egyidejűleg kell a jogalkotónak és a jogalkalmazónak figyelembe vennie [9/2024. (IV. 30.) AB határozat, Indokolás [42]]. Az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése szerinti „nemzeti vagyon” és P) cikk (1) bekezdése szerinti „nemzet közös öröksége” fogalmak nem teljesen azonosak, ám amennyiben valamely konkrét, a P) cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó természeti, környezeti vagy kulturális érték egyben a nemzeti vagyon körébe is tartozik, úgy az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonosi felelősséget a 38. cikk (1) bekezdésére (a nemzeti vagyon kezelésének és megőrzésének szempontjai) és a P) cikk (1) bekezdésére (a nemzet közös örökségének védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára történő megőrzése) is tekintettel, azokat összeegyeztetve lehet és kell meghatározni [13/2018. (IX. 4.) AB határozat, Indokolás [54], a továbbiakban: Abh3.].
- [47] 4. Az Alaptörvény P) cikkének normaszöveg-javaslatához fűzött indokolás szerint ez a rendelkezés „[d]eklarálja, hogy Magyarország védi és fenntartja az egészséges környezetet. Ezzel az Alaptörvényben új elemként megjeleníti a fenntarthatóság követelményét, ami az állam és a gazdaság részére irányt szab a környezeti értékekkel való felelős bánásmódhoz. Külön kiemeli a saját magyar környezeti értékeket és a magyar kultúra értékeit, amelyek oltalmazását mindenki kötelezettségévé teszi a jövő nemzedékek számára való megőrzés érdekében” [idézi: Abh3., Indokolás [13]]. Az Alaptörvény P) cikke ennek megfelelően mind kötelezett oldalán („az állam és mindenki”), mind a védendő értékek oldalán („környezeti értékek és a magyar kultúra értékei”), mind pedig a védelem célja („a jövő nemzedékek számára való megőrzés”) tekintetében kifejezetten előremutató, a korábbi Alkotmány rendelkezéseit tartalmában is meghaladó előírásokat rögzített, az alábbiak szerint.
- [48] Egyfelől, az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése a környezet védelmének kötelezettségét (a korábbi Alkotmány rendelkezéseit meghaladóan) immáron az állam és mindenki számára kifejezetten előírja [17/2018. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [84], a továbbiakban: Abh4.]. Másfelől, a P) cikk (1) bekezdése a nemzet közös örökségének részét képező természeti és kulturális értékeket önmagukért (az emberiség, a jelen és a jövő nemzedék érdekeitől függetlenül) is védelemben részesíti [Abh3., Indokolás [54]]. Harmadfelől, a védelem tartalma körében az Alaptörvény külön is nevesíti a jövő nemzedékek érdekeinek megkerülhetetlen figyelembevételét. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése ennek megfelelően „kifejezi Magyarország elkötelezettségét a természeti értékeink megóvása iránt, annak érdekében, hogy azokat megőrizve adhassuk tovább a jövő generációk számára.” (Abh2., Indokolás [25]).

- [49] 5. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése a nemzet közös örökségébe tartozó természeti és kulturális erőforrások esetében egyértelműen megjelöli az „állam és mindenki” részéről elvárt magatartásokat: (i) védelem, (ii) fenntartás, (iii) a jövő nemzedékek számára történő megőrzés. Ennek alapján a jelen generációt három fő kötelezettség terheli: a választás lehetőségének megőrzése, a minőség megőrzése és a hozzáférés lehetőségének biztosítása. „A választás lehetőségének biztosítása azon a megfontoláson alapul, hogy a jövő nemzedékek életfeltételei akkor biztosíthatóak leginkább, ha az átörökölt természeti örökség képes a jövő generációk számára megadni a választás szabadságát problémáik megoldásában ahelyett, hogy a jelenkor döntései kényszerpályára állítanák a későbbi generációkat. A minőség megőrzésének követelménye szerint törekedni kell arra, hogy a természeti környezetet legalább olyan állapotban adjuk át a jövő nemzedékek számára, mint ahogy azt az elmúlt nemzedékektől kaptuk. A természeti erőforrásokhoz való hozzáférés követelménye szerint pedig a jelen nemzedékei mindaddig szabadon hozzáférhetnek a rendelkezésre álló erőforrásokhoz, amíg tiszteltben tartják a jövő generációk méltányos érdekeit” (Abh2., Indokolás [33]).
- [50] 6. Az élet minőségét, és ezáltal az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése szerinti „egészséges környezet” a természet és a környezet állapota jelentősen meghatározza. Az Alaptörvény XXI. cikkében foglalt egészséges környezethez való jog pedig szükségképpen összefügg az Alaptörvény XX. cikke szerinti testi és lelki egészséghez való joggal is, hiszen ezen utóbbi jog érvényesülését Magyarország egyebek között „a környezet védelmének biztosításával segíti elő”. (Abh3., Indokolás [11]). Az Alkotmánybíróság pedig korábban már azt is rögzítette, hogy „az ember egészségére hatással van az embert körülvevő környezet is. Ez az alapvető összefüggés képeződik le az alapjog megnevezésében, amely az »egészséges környezet« biztosításáról rendelkezik”, továbbá „[a]z élet és az egészség védelme elképzelhetetlen a természet és a környezet védelme nélkül” (Abh4., Indokolás [85]).
- [51] Az Alaptörvény P) cikke ennek megfelelően alapvetően az állam (és mindenki) kötelezettségét rögzíti, melynek alapjogi oldalát a környezet és természet védelme esetében az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése, az emberi egészség védelme esetében pedig a XX. cikk (1) bekezdése tölti meg tartalommal {a P) cikk és a XXI. cikk vonatkozásában lásd 25/2021. (VIII. 11.) AB határozat, Indokolás [48]}. A P) cikk (1) bekezdése ennek megfelelően egyszerre tekinthető a XXI. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető emberi jog garanciájának, illetőleg a nemzet közös öröksége védelmét előíró olyan sui generis kötelezettségnek, mely a XXI. cikk (1) bekezdésén túlmenően, általános jelleggel is érvényesül (Abh3., Indokolás [14]).
- [52] Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése egyszerre tartalmaz objektív intézményvédelmi kötelezettséget [mely a fentiek szerint az Alaptörvény P) cikkének is részét képezi] és alanyi alapjogot {4/2019. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [72], a továbbiakban: Abh5.}. Az objektív intézményvédelmi kötelezettségét az állam mindenekelőtt (környezetvédelmi tárgyú) jogalkotással teljesítheti, melyre vonatkozóan az Alkotmánybíróság korábban már kiemelte, hogy a környezet védelme érdekében elfogadott konkrét jogszabályoknak megismerhetőeknek, egyértelműeknek, jogilag kikényszeríthetőeknek kell lenniük ahhoz, hogy az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésében nevesített értékek hatékony védelme érvényesüljön (Abh2., Indokolás [30]). Tartalmi értelemben pedig az Alaptörvényből fakadó, a jövő nemzedékekkel szemben, illetőleg a természeti és kulturális erőforrások védelméért önmagában is fennálló felelősség azt kívánja meg a jogalkotótól, hogy intézkedései várható hatását a tudományos ismeretek alapján, az elővigyázatosság és a megelőzés elvének megfelelően értékelje (Abh3., Indokolás [13]). A környezetvédelmi tárgyú jogalkotási kötelezettséggel kapcsolatosan az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy mindazokat a feladatokat, amelyeket másutt alanyi jogok védelmével lát el az állam, ebben az esetben törvényi és szervezeti garanciák biztosításával teljesíti {az Alaptörvény hatálybalépése utáni gyakorlatban elsőként: 16/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [80]}, melynek a jogalkotó csak akkor tud eleget tenni, ha döntéseinek meghozatala során távlatosan, kormányzati ciklusokon átívelően mérlegel (Abh2., Indokolás [34]).
- [53] Ezen távlatos, kormányzati ciklusokon átnyúló szakmai szempontok feltárásának és figyelembevételének eszközei azok a stratégiák is, melyek ugyan jogforrási jellegüket tekintve jellemzően a közjogi szervezetszabályozó eszközök köré tartoznak, ennek megfelelően a kibocsátót kötik, „ugyanakkor azonban a közép- és hosszú távú tervezés és kiszámítható jogalkotás olyan szakmai kiindulópontjai is egyben, melyek figyelembevétele az elővigyázatosság és a megelőzés elveire is tekintettel különösen fontos az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésében nevesített, a nemzet közös örökségének körébe tartozó elemek esetében. Ennek megfelelően ezen szakmai tartalmú stratégiák figyelmen kívül hagyása valamely jogszabályváltozás alaptörvény-ellenességének vizsgálata során külön is értékelendő a nemzet közös örökségét érintő, és az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése szerint a jövő nemzedékek számára is megőrzendő szabályozási tárgyak esetében.” (Abh3., Indokolás [40]).

- [54] 7. Az elővigyázatosság és a megelőzés közvetlenül az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből, illetőleg XXI. cikk (1) bekezdéséből fakadó elveiből következő módon tehát az államnak kell biztosítania azt, hogy a környezet állapotának romlása egy adott intézkedés következményeként ne következzen be {27/2017. (X. 25.) AB határozat, Indokolás [49]}. Ebből következően a jogalkotónak kell azt igazolnia, hogy valamely tervezett szabályozás nem valósít meg visszalépést, és ezáltal nem okoz adott esetben akár visszafordíthatatlan károkozást, illetőleg nem teremti meg egy ilyen károkozás elvi lehetőségét sem (Abh3., Indokolás [62]). Mindez azt is jelenti, hogy az elővigyázatosság, illetőleg a megelőzés elvéből következő módon a P) cikk (1) bekezdése, illetőleg a XXI. cikk (1) bekezdése sérelmének megállapításához nem szükséges a környezet állapotának tényleges romlása, hanem már az állapotromlás kockázata (illetőleg az állapotromlás kockázatának felmérésére vonatkozó kötelezettség elmulasztása vagy figyelmen kívül hagyása) is megalapozza az alaptörvény-ellenesség megállapítását (Abh1., Indokolás [37]).
- [55] 8. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséhez, illetőleg XXI. cikk (1) bekezdéséhez a visszalépés tilalma (non-derogation) elv is szorosan hozzátartozik, azokból közvetlenül fakadóan (Abh3., Indokolás [20]). A visszalépés tilalma egyaránt vonatkozik a környezet és természet védelmére vonatkozó anyagi jogi, eljárásjogi és szervezeti szabályozásra, hiszen ezek együttesen biztosíthatják csak az elv maradéktalan, az Alaptörvényből következő érvényesülését, és azt az egyedi ügyekben eljáró jogalkalmazóknak is figyelembe kell venniük a jogszabályok alkalmazása során {3223/2017. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [28]–[29]}. A visszalépés tilalma nem abszolút természetű szabály: „A környezethez való jog tárgyából és dogmatikai sajátosságából az következik, hogy a természetvédelem jogszabályokkal biztosított szintjét az állam nem csökkentheti, kivéve, ha ez más alkotmányos jog vagy érték érvényesítéséhez elengedhetetlen. A védelmi szint csökkentésének mértéke az elérni kívánt célhoz képest ekkor sem lehet aránytalan.” {16/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [80]}. Mindez azt jelenti, hogy amennyiben egy adott szabályozás a P) cikk (1) bekezdése, illetőleg a XXI. cikk (1) bekezdése hatálya alá tartozik, és a már elért védelmi szintben visszalépést valósít meg, az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell, hogy a visszalépésben megnyilvánuló korlátozás igazolható-e az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének megfelelően, azaz azonosítható-e olyan alapvető jog vagy alkotmányos érték, amelynek védelme a korlátozást indokolja, és amennyiben igen, úgy megállapítható-e a visszalépés szükségessége, illetőleg arányossága (Abh5., Indokolás [44]). A visszalépés tilalma az elővigyázatosság és megelőzés elveivel azonos alkotmányjogi jelentőséggel bír, ennek megfelelően egy formálisan a védelmi szintben visszalépést meg nem valósító, ám az elővigyázatosság és megelőzés elveit figyelmen kívül hagyó szabályozás sem igazolható alkotmányosan.
- [56] 9. Az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Alaptörvény XXI. cikk (2) bekezdésében immáron önállóan is nevesített és ekként önállóan is felhívható, tartalmi értelemben mind az egészséges környezethez való jog, mind pedig a P) cikk részét képező „szennyező fizet” elve „mind a magyar, mind a nemzetközi, mind pedig az uniós jogban kiemelt jelentőséggel bír, és szorosan hozzátartozik a környezet minőségének megőrzéséhez, védelméhez és javításához, az emberi egészség védelméhez, a nemzet közös örökségébe tartozó természeti erőforrások gondos hasznosításához és megővéséhez.” {5/2022. (IV. 14.) AB határozat, Indokolás [87]}. A szennyező fizet elve „nem csupán a jogalkotás számára ír elő abszolút tartalmi korlátot, hanem az egyedi ügyekben eljáró jogalkalmazóknak is mindenkor tekintettel kell lenniük ezen elv érvényesülésére a jogszabályok alkalmazása során” {3162/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [18]}. A „szennyező fizet” elve az Alaptörvény Nemzeti hitvallásából is egyenesen következik: „Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.”
- [57] 10. Az Alkotmánybíróság végezetül megjegyzi, hogy korábbi gyakorlatában már hangsúlyozottan kiemelte: a biológiai sokféleség megőrzésének kötelezettsége nem csupán az Alaptörvény P) cikkéből fakad, hanem a vállalt (egyebek között a Magyarországon az 1995. évi LXXXI. törvénnyel kihirdetett Biológiai Sokféleség Egyezményre is visszavezethető) nemzetközi kötelezettségként a nemzetközi jog olyan feltétlenül alkalmazandó szabálya is egyben, mely a nemzetközi közösség mint egész akaratát is tükrözi (Abh2., Indokolás [38]). Az Alkotmánybíróság korábban már az erdők megővésének (ugyancsak alaptörvényi szintű) kötelezettségével összefüggésben rögzítette, hogy egyfelől a Magyarországon élő növény- és állatfajok többsége az erdőkhöz kötődik, ekként az erdők megővése a biológiai sokféleség megőrzése szempontjából alapvető jelentőséggel bír, másfelől pedig az erdők „a klímaváltozás elleni küzdelemben is fontos szerepet játszanak: a fotoszintézis folyamata során a széndioxidot megkötik, ezáltal csökkentik a légkör széndioxid-tartalmát” (Abh1., Indokolás [24]). „Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése által biztosított jogi védelem pedig különösen nagy jelentőséggel bír akkor,

ha valamely faj lényegében csak Magyarországon rendelkezik élőhellyel, illetőleg a faj egyedeinek megóvása a faj veszélyeztetettsége miatt az egész faj fennmaradásának biztosítója. Ilyen esetekben az állam objektív intézményvédelmi kötelezettségének megfelelően az állam szerveinek és intézményeinek Alaptörvényből fakadó kifejezett kötelezettsége a faj egyedeinek megóvása érdekében szükséges valamennyi intézkedés megtétele, és ezáltal a nemzet közös örökségének a védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára történő megőrzése” {3330/2022. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [30]}.

VI.

- [58] Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatala során nem hagyhatta figyelmen kívül, hogy az indítványban megjelölt (alkotmány)jogi problémák elválaszthatatlanok a mögöttük húzódó természettudományos aspektusoktól, ezért a következőkben az ITM, az MTA, a biztoshelyettes és a nemzeti park igazgatóságok jelen határozat meghozatala szempontjából különösen jelentős megállapításait összegezte. Az Alkotmánybíróság a fentiekben túl figyelembe vette az Alkotmánybírósághoz benyújtott amicus curiae beadványok megállapításait, az Országgyűlés stratégiai környezeti tanácsadó intézménye, a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Tanácsa (a továbbiakban: NFFT) által a 18/2013. (III. 28.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (a továbbiakban: NFFS) végrehajtására vonatkozó előrehaladási jelentéseit (a továbbiakban: NFFT jelentés), valamint az ITM „Jelentés az éghajlatváltozás Kárpát-medencére gyakorolt esetleges hatásainak tudományos értékeléséről” című, 2020. évi jelentését (a továbbiakban: ITM jelentés) is.
- [59] 1. Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálat által végzett klímamodellezés eredményeit a NÉS-2 tartalmazza. Ennek alapján az évszázad közepéig nyáron 1,4–2,6 Celsius-fokos, ősszel 1,6–2,0 Celsius-fokos átlaghőmérséklet-emelkedésre kell számítanunk az 1961–1990 közötti referencia-időszakhoz képest. Az évszázad végére a növekedés ősszel megközelítheti, nyáron pedig meghaladhatja a 4 Celsius-fokot, a hóhullámok száma pedig a megfigyelt 3–4 napról 7–13 napra, míg a távolabbi jövőben 17–23 napra emelkedik majd, azaz az évi átlagosan három kánikulai napot felváltja az évi összesítésben több mint három hétig tartó, extrém hóhatással érintett nap. A nyári csapadék a következő évtizedekben 5%-ot, az évszázad végére pedig 20%-ot elérő csökkenése bizonyosnak tűnik. Csökken a csapadékos napok száma, a száraz időszakok hossza nő, a csapadék egyre inkább rövid idegi tartó intenzív záporok, zivatarok során hullik. Az utóbbi negyven évben igen intenzív melegedésnek vagyunk tanúi, a hóhullámos napok különösen érintik a Kisalföldi és a Dél-alföldi régiót. 1981-től több, mint két héttel emelkedett a hóhullámos napok száma. Az egyes éghajlati körzetek területe és eloszlása jelentősen megváltozott a 20. század eleje óta. Legszembetűnőbb a meleg-száraz körzetek térhódítása: az 1990-es évekig csak nagyon kis területek tartoztak ebbe a legszélsőségesebb kategóriába, ami azóta azonban az ország területének mintegy 50%-ára terjed ki (NFFT 3. jelentés, 103. oldal).
- [60] Az ITM jelentés megállapítja: „A jelenleg tapasztalt melegedési trendekben azonban a változás sebessége ad aggodalomra okot, hiszen a legutóbbi 3-4 évtizedben sokkal gyorsabban emelkedett a földi átlaghőmérséklet, mint az elmúlt évezredekben.” Az ITM jelentése azt is kiemeli, hogy az éghajlatváltozás jelentős következményekkel jár a Kárpát-medencében a természetes ökoszisztémákra és az emberi tevékenységre nézve (ITM jelentés, 5–6. oldal). E körben az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy 1901 óta a tíz legmelegebb évből nyolc 2000 után következett be (NFFT 5. jelentés, 72. oldal).
- [61] Az elődeink olyan módon alakították át a természetes medreket, hogy azok a vizet gyorsan elvezessék. A Fertő–Hanság Nemzeti Park az Alkotmánybíróság megkeresésére adott állásfoglalásában kiemelte: a több lépcsőben elvégzett beavatkozások során a gyors vízvezetés miatt kiegyenesített, lerövidített és töltések közé szorított folyók, a partjukat vesztett tavak és lecsapolt más vizes élőhelyek az ember és a táj kapcsolatát alapjaiban alakították át. Az ívóhelyüket vesztett halállományok fenntartása problémákat okoz, holott ez a helyi lakosság élelmezésének egyik fő forrása volt, és számos, ma csökkenő állományú védett madár- és emlősfaj megmaradását biztosította. Hosszú távon az idegen fajok inváziója a maradék élőhelyeket is erősen veszélyezteti. Az állandó vízi kis vízfolyásaink időszakossá válnak, és jellemző élőviláguk eltűnik. Kifejezetten a vízfolyások vízhozamának csökkenését, a vizes élőhelyek kiszáradását, a víztől függő fajok populációinak visszaszorulását nevesítette problémaként az Őrségi Nemzeti Park Igazgatósága a klímaváltozás nemzeti parki területet érintő hatásaival összefüggésben. A Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága a vizes élőhelyek zsugorodása mellett külön is kiemelte, hogy a klimatikus viszonyok változása miatt jelentősen csökkent a nemzeti park területén telelő vízimadarak létszáma, melynek eredményeként a Ramsari Egyezmény alapján nemzetközi jelentőségűnek minősíthető vizes élőhelyek két kritériuma is gyakorlatilag teljesíthetlenné vált.

- [62] A természetes és természetközeli növényzeti takaró az ország kétharmadán hiányzik. Helyette mezőgazdasági monokultúrát vagy épített környezetet találunk. Prognosztizálható, hogy a hazai növény- és állatvilág honos fajainak a száma, a ritka és veszélyeztetett fajaink állománya tovább csökken, egyes sérülékeny fajok pedig kipusztulnak. Az élőhelyek átalakulnak, és a regenerációs potenciáljuk romlik. A már erősen megritkult élőhelyek (lápok, üde erdei élőhelyek) eltűnnek, a biológiai invázió fokozódik, mivel az élőhelyek ellenálló képessége csökken, nyitottabbá válnak, miközben a bevándorlás, behurcolás veszélye továbbra is magas szintű (MTA állásfoglalás, 44. oldal).
- [63] A természeti környezetben bekövetkező változások jelentős mértékben a hozzáférhető víz mennyiségében, a téli fagy intenzitásában és nyáron a növekvő hőstresszben manifesztálódnak. Ezen hatások csak részben a klímaváltozás következményei, részben pedig az intenzív emberi tájhasználatból fakadnak. A felszín alatti vizek talajvízszintet csökkentő kitermelése, a felszíni vizek elvezetése, az úgynevezett belvízvédkezés, az alapkőzet vízzáró rétegei közötti izoláció csökkentése, mélyfúrások, repesztések bányászati céllal jelentősen csökkentik a hozzáférhető víz mennyiségét. A talajfelszín klímáját kedvezőtlenül befolyásolja a párologtatócsökkentő szervesanyag-takarás nélküli szántóföldi állapot kialakulása meleg és csapadékhányos időszakokban, a nagy területeken végzett, a korábbi kedvező mikroklimát megszüntető erdei tarvágások, a meleg és csapadékhányos időszakban a növényzet borítását túlzottan csökkentő intenzív gyephasználat. Az emberi tevékenység következményei, az általuk kiváltott hatások, környezeti állapotváltozások, így a regionális talajvízszint süllyedése, az élőhelyek kiszáradása, a felszíni vizek eltűnése, hasonlítanak a klímaváltozás által okozott hatásokhoz, és azokkal együtt, egységben akumulálódva jelentkeznek. A bekövetkezett talajvízszint-csökkenést részben a természeti tényezők, részben pedig az emberi beavatkozások okozták.
- [64] 2. A klímaváltozásnak jelentős hatása van az emberi egészségre is. Magyarország az EU tagállamai sorában kiemelkedő éghajlati sérülékenységgel rendelkezik. A hőhullámokkal szembeni sérülékenység esetében a kiemelten és fokozottan sérülékeny területeken él a lakosság egynegyede (NFFT 3. jelentése, 21. oldal) az 1384/2014. (VII. 17.) Korm. határozattal elfogadott „Magyarország nemzeti katasztrófakockázat-értékelési módszertanáról és annak eredményeiről szóló jelentés” aláhúzza, hogy a 2000 óta végzett klímaegészségügyi vizsgálatok alapján a Kárpát-medencében az extrém hőmérsékleti események jelentik a legfontosabb egészségügyi kockázatot. A 2022-es nyári hőhullámok több, mint 15 000 halálesetért voltak felelősek Európában a WHO felmérései alapján. A klímaváltozás emberi egészségre gyakorolt közvetlen hatásai (és így az Alaptörvény XX. cikkének bevonása az indítvány értékelésébe) éppen ezért nem kerülhető meg.
- [65] A Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ 2020. évi „Éghajlatváltozás és egészség” jelentése is kiemeli, hogy „[a] klímaváltozás várhatóan befolyásolni fogja egyes, állati közvetítők (rovarok, rágcsálók) által terjesztett fertőző betegségek térbeli és időbeli megjelenését. A hazánkban elsősorban a kullancsok által terjesztett Lyme kór fog gyakoribbá válni, de megjelennek egyes szúnyogok által terjesztett betegségek is. A növekvő hőmérséklet hatására gyakoribbá válhatnak egyes mikrobiális eredetű élelmiszer-fertőzések és -mérgezések. Számolni kell az allergén növények változó elterjedésével és növekvő pollenszórásával is.” (elérhető: <https://www.nnk.gov.hu/attachments/article/2368/%C3%89ghajlatv%C3%A1ltoz%C3%A1s%20%C3%A9s%20eg%C3%A9szs%C3%A9g.pdf>, benne közvetlen linkkel az elkészült jelentésre, kézikönyvre és vezetői összefoglalóra).
- [66] A NÉS-2 is arra a következtetésre jut, hogy a hőhullámok következtében megnövekedő halálozás, szív- és érrendszeri betegségek, élelmiszerellátási változások és zavarok, nyári típusú szmoghelyzetek, valamint allergén növények elterjedésének térbeli és időbeli megváltozása várható. A szúnyogok, kullancsok, rágcsálók elterjedése számos fertőző betegség kialakulásának gyakoriságát fogja növelni (Lyme-kór, nyugat-nílusi vírus, malária, dengue-láz stb.). Növekedni fog a vízzel, illetőleg nem megfelelően kezelt (elsősorban nem megfelelően hűtött) élelmiszerekkel terjedő bakteriális, vírusos és protozoon fertőzések gyakorisága is. A megnövekedett UV-sugárzás következtében a daganatos betegségek számának növekedése is várható (NÉS-2, 151–152. oldal).
- [67] 3. A klímaváltozás érzékenyen érinti a felszíni vizeink állapotát is. Az MTA állásfoglalása megállapítja, hogy a klímaváltozás és a szélsőséges időjárási viszonyok jelentős mértékben hatnak a felszín alatti vízkészletekre. Ilyen hatások a természetes utánpótlás és a tárolt vízmennyiség csökkenése, a kiszámíthatatlan hatású villámárvizek gyakoriságának a növekedése és a vízminőség kedvezőtlen irányú változása (MTA állásfoglalás, 26. oldal). A felszín alatti vizeket érintő hatás az Alföldön lesz a legnagyobb. Az aszály előfordulásának valószínűsége, intenzitása és súlyossága Magyarország teljes területén egyre növekvő tendenciát mutat. E körben a legaggasztóbb a rendszeresen fellépő csapadékhány, illetőleg a csapadék hektikus eloszlása és kedvezőtlen hasznosulása. Az éghajlati vízigény egyre nő, egyre több vízre van szükségünk a természetes táji hűtőhatás működéséhez.

A vízviszattartás jelentősége megnőtt, az éghajlati vízigény biztosítása a környezeti fenntarthatóság alapvető feltétele.

- [68] Az NFFT álláspontja szerint „a felszín alatti vizek jó mennyiségi állapota szempontjából az EU utolsó öt tagállamába tartozunk. Ez azt jelenti, hogy hazánk felszín alatti vizei könnyen veszélybe kerülhetnek a későbbiekben azok túlhásználata, valamint a kapcsolódó felszíni vizes élőhelyek leromlása miatt” (NFFT 3. jelentése, 101. oldal). „Problémát jelent, hogy a műtrágyahasználat növekszik, az intenzív mezőgazdasági termelés továbbra is kiterjedt, amellyel a felszíni és felszín alatti vizeink állapota romlik.” (NFFT 3. jelentése, 73. oldal). „A felszín alatti vizek védelmét veszélyezteti a vízkivételt szolgáló kutak nyilvántartásának hiánya, az illegális kútlétesítés megelőzésének és az illegálisan létesített, megszüntetett kutakkal szembeni fellépés hiánya.” (NFFT 3. jelentése, 119. oldal). Így a túlzott talajvízkivétel (főként öntözés) miatt a Duna–Tisza közí hátság vízháztartási állapota kritikus (NFFT 5. jelentése, 67. oldal).
- [69] Több nemzeti park igazgatóság nyilatkozott akként, hogy a területükön található vízfolyások vízhozamának csökkenése volt tapasztalható az elmúlt évtizedekben. Számos, korábban bővíző vízfolyás vízhozama jelentős mértékben csökkent, és ennek eredményeképpen több patak teljesen kiszáradt, elmocsarasodott vagy feltöltődött, vagy időszakos jellegűvé vált, így pedig már nem nyújtanak megfelelő szaporodóhelyet a vízi élőlényeknek. A láprétek és egyéb vizes élőhelyek kiterjedése folyamatosan zsugorodik Magyarországon. Egész régiókban teljes ökológiai rendszereket boríthat fel az időszakos és állandó vizes élőhelyek megszűnése. A Magyar Természetvédők Szövetsége, a Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség és a Reflex Környezetvédelmi Egyesület közös amicus curiae beadványukban kiemelték: „Magyarországon az elmúlt 50 évben a vizes élőhelyek 95%-át felszámoltuk, a maradékot pedig jelentősen átalakítottuk.”
- [70] Az MTA állásfoglalása szerint a szikes talajok víz- és sóforgalmának változása ugyanakkor az eredetileg szikes talajok sztyeppesedéséhez vezethet, amelynek következménye, hogy a „magyar pusztá” kezd bizonyos helyeken eltűnni, ami természetvédelmi és örökségvédelmi szempontból bír jelentőséggel (MTA állásfoglalás, 38. oldal). A pusztai fajok rovására a Duna–Tisza közén megjelenik a fügekaktusz és a prérifű (MTA állásfoglalás, 41. oldal). A Balatonon az extrém alacsony vízállások előfordulási gyakorisága növekszik, a realista klímaforgatókönyv szerint „tartósan és jelentősen csökkenni fog a teljes és nyílt víz felülete is. A vízmérleg drámai romlása miatt a tó tartósan lefolyástalanná válik” (MTA állásfoglalás, 22. oldal). A meteorológiai viszonyok változása és a vízhőmérséklet növekedése az egyik kulcstényezője a Balatonon előforduló újkori algavirágzásoknak (MTA állásfoglalás, 43. oldal).
- [71] 4. A klímaváltozás és a szélsőséges időjárási viszonyok negatív hatásai már megjelentek a hazai felszín alatti víztestek mennyiségi és minőségi állapotában. A felszín alatti sekély víztestek döntően gyenge mennyiségi állapottal rendelkeznek, a klímaváltozás negatív hatásai a talajvíz csökkenésében érhetőek tetten az Alföldön. Egyértelműen a szélsőséges időjárási viszonyok hatása tapasztalható a Bükk hegységben található karsztvíz esetében is. A szélsőséges időjárási viszonyok miatt érzékelhetően csökken a felszín alatti vizek természetes utánpótlása is hazánkban.
- [72] Az Aggteleki Nemzeti Park állásfoglalása szerint az ivóvízellátás szempontjából is kulcsfontosságú karsztos víztározók alapvetően a lassan beszivárgó víz révén töltődnek fel, amelyek mennyisége folyamatosan csökken, a tározók vízkészlete kimerülhet. A karsztvíztározók hozamának csökkenése az ivóvízellátás biztonságát is negatívan befolyásolja. A természeti folyamatok a karsztos alakzatok pusztulását eredményezhetik, amely Magyarország kiemelt természeti világörökségi értékének, az Aggteleki-karszt barlangjainak megőrzése tekintetében is kiemelkedő jelentőséggel bír.
- [73] 5. Az MTA állásfoglalása megállapítja, hogy a magyarországi erdőket fenyegeti leginkább a kiszáradás Közép-Európában. A gyertyános tölgyesek, mely országunk egyik legelterjedtebb erdőtípusa, a Börzsöny és a Kőszegi-hegység kivételével teljesen el fognak tűnni a klímaváltozás következtében (MTA állásfoglalás, 44. oldal). Az ITM jelentése szerint „[m]ár sajnálatos valóság, hogy a párás klímát kedvelő lucfenyő fokozatosan kipusztul hazánkban. Az erdészeti kutatás által készített előterjesztések alapján 2050-re a bükk számára alkalmas termőhelyek is eltűnnek az országból, a legszárazabb erdészeti klímátípus, az erdős sztyepp területe sokszorosára növekszik.” (ITM jelentés, 23. oldal).
- [74] Az NFFT jelentésének megállapítása szerint „[a]z erdőállományok egészségi állapota a klímaváltozás és a légszennyezés következtében tovább romlott.” (NFFT 3. jelentése, 120. oldal). Az erdők fakitermelési célú hasznosítása domináns az ökológiai funkciók érvényre juttatásával szemben, kevés a kizárólag természetvédelmi kezelés, vagy ahol megfelelő egyensúly van a két funkció között. Erdeink egészségi állapota jelentősen romlik, fafajaink közül leginkább a tölgy és a bükk helyzete aggasztó, ami az egyre hosszabb ideig tartó aszályos

- időszakoknak tulajdonítható. Az NFFT 5. jelentése szerint a megelőző két évben 8,8%-kal csökkent a tünetmentes és 3,7%-kal a gyengén károsodott faállomány nagysága. Az erdők sérülékenysége tekintetében az ország területének hozzávetőleg 50%-át alkotják a kiemelten és erősen sérülékeny térségek (NFFT 3. jelentése, 20. oldal). Sajnálatos módon a kedvezőtlen folyamatok tovább folytatódnak, és hatásukban egyre erősödnek.
- [75] Az Aggteleki Nemzeti Park megfigyelései alapján általánosan elmondható, hogy az élőhelyek átalakulása kihat a teljes élővilág átrendeződésére, a fajkészlet változására. „Emiatt új élőhelyek jelennek meg, az erdők felnyílnak, várható az erdőszyepp kinézetű erdők kialakulása. Ez azonban nem jelenti az élőhelyek sokszínűségének valódi növekedését, hiszen az igazán fajgazdag, stabil élőhelyek létrejötte ilyen rövid idő alatt nem lehetséges. Sokkal valószínűbb, hogy az így kialakult erdőállományok leromlott szerkezetűek, fajszerkezetűek és inváziós fajaktól terhes élőhelyek lesznek. Ez a gyors átrendeződés maga után vonja az inváziós fajok gyorsabb terjedését is. Hiszen az eddig is stabil ökológiai szerkezet felszakadozik, és a keletkező új nichek alkalmasak az agresszívebben terjedő fajok megteremtésére.”
- [76] A Duna–Ipoly Nemzeti Park megfigyelései szerint hatalmas méreteket ölt az extrém szárazságtűrő nyugati osterfa, a tövises lepényfa, a bugás csörgőfa, a turkesztáni szil terjedése hagyományos őshonos fáink helyett. Az erdészeti mikroklima megváltozása miatt az erdőszerkezet leromlása figyelhető meg. Az erdészeti beavatkozások, véghasználat, gyérítések, közelítő nyomok kialakítása stb. jelentős hatással vannak az erdei mikroklimára, amit az éghajlatváltozás tovább erősít, és közvetlenül módosít. Amikor az életközösségek szövege meg bomlik, számos degradációs jelenség kap erőre, amely egy idő után hógolyóeffektus-szerűen vezet az adott életközösség eltűnéséhez vagy drasztikus megváltozásához. A rossz időben végrehajtott fakitermelések súlyos mikro-, mezo- és makroklimatikus változásokhoz járulnak hozzá.
- [77] 6. A klímaváltozás és a biodiverzitás csökkenése szorosan összefonódik egymással. A klímaváltozás hozzájárul a biodiverzitás csökkenéséhez, a biológiai sokféleség csökkenésével ugyanakkor megszűnnek a klímaváltozás hatásait lassító és enyhítő eszközeink is. A változó éghajlattal tájaink is megváltoznak, egyes őshonos növény- és állatfajok eltűnnek, veszélybe kerülnek a vízhez kötődő fajok, a hullók, a kételtűek, a vízi gerinctelenek, a halak és az ezekkel táplálkozó vízimadarak, továbbá emlősök közül először a hód, a hiúz, a hermelin, egyes denevérfajok, az üregi nyúl és a vakond. A beporzást végző rovarok pusztulása nemcsak a biodiverzitás csökkenését jelenti, hanem a biztonságos élelmiszertermesztést is veszélybe sodorja a rovarok számának drasztikus csökkenése. A Magyar Méhészeti Nemzeti Program monitoring vizsgálatából kiderül, hogy 2021. augusztustól 2022. július végéig 40 méhészet jelentett méhcsaládjainak állapotáról kórtani problémák jeleit mutató, összeomló vagy összeomlás-közelbeli tüneteket. A legnagyobb veszteséget a 10–50 és az 50–150 méhcsaládos állományokban szenvedték el a tulajdonosok. A veszteség mindkét kategóriában meghaladja a 23%-ot (NFFT 5. jelentése, 81. oldal).
- [78] Erősödik az invazív növény- és állatfajok terjedése, a védett természeti területeken az egyik legnagyobb veszélyeztető tényezővé vált (NFFT 3. jelentése, 120. oldal). „Az elmúlt két évben tovább romlott az élőhelyek természetvédelmi helyzete: 2016-ban az élőhelyek 60%-ának természetvédelmi helyzete volt kedvezőtlen, ez az arány 2018 végére elérte a 87%-ot, míg a kedvező természetvédelmi helyzetű élőhelyek aránya csupán 13%.” (NFFT 3. jelentése, 120. oldal). Összességében megállapítható, hogy Magyarországon a természetes növényzeti örökség igen veszélyeztetett (NFFT 5. jelentése, 83. oldal). Az elemzések szerint természetes növényzeti örökségünk 90–95%-át már elvesztettük. Az ország területének csupán 0,6%-át fedi természetesnek tekinthető növényzet, további 5,6%-án természetközeli a növényzet, 8,1%-án leromlott, és további 3,0%-án nagyon leromlott. A természeti tőke csökkenésének leggyakoribb oka a természetes élőhelyek pusztulása, ezért a biodiverzitás csökkentésének mérséklése érdekében a természetes élőhelyek megóvása, valamint helyreállítása a legsürgetőbb feladat (NFFT 5. jelentése, 81. oldal). A mesterséges felszínborítottság jelentős negatív hatást gyakorol a természeti környezetre és a biodiverzitásra. A mesterséges felszínborítottság Magyarországon a 2009–2018-as időszakban 12%-kal növekedett (NFFT 5. jelentése, 75. oldal).
- [79] A Hortobágyi Nemzeti Park tapasztalatai szerint az aszályal érintett területein élő fajok nagyobb része rendkívül érzékeny a hőmérséklet- és csapadékviszonyok változására, ezért a víztestek eltűnése és felmelegedése a kételtű- és halfaunára nagy hatással volt. A leginkább veszélyeztetett élőhelyek a sekély vizes élőhelyek, a lápok, a mocsarak, a zsombékosok, kisebb mocsarak mindenütt teljesen kiszáradnak, a vonuló és fészkelő parti madarak állománya egyre inkább csökken. A jelentősebb áradások elmaradása alacsonyabb tetőzésű ár hullámokat eredményez, amely a parti fecskék és a jégmadarak költését korlátozza.
- [80] Az MTA állásfoglalása szerint az édesvízi ökoszisztémákban az éghajlatváltozás a folyók vízhozamának csökkenéséhez, sótartalmuk növekedéséhez és az eutropizációhoz vezethet, amely veszélyezteti az őshonos fajok túlélését. A ritka édesvízi fajok 77%-a elveszítheti földrajzi elterjedési területének 90%-át. A természet növények

- számára egyre kedvezőtlenebb időjárási jelenségek a tavasszal korábban bekövetkező és intenzívebb melegeedés, és ezzel összefüggésben a talajnedvesség-tartalom csökkenése (MTA állásfoglalás, különösen 37., 41. és 45. oldal).
- [81] A Balaton-felvidéki Nemzeti Park területén szembetűnő változás a nagy számban felszaporodó, melegebb éghajlathoz alkalmazkodott gyomok és rovarok tömeges megjelenése. Ezek a folyamatok az adott térségben a biológiai sokféleség csökkenéséhez vezetnek.
- [82] A Duna–Dráva Nemzeti Park területén jelentősen csökkent a tűzeges nádas, zsombéksásos láprét és láperdő, és ezzel összefüggésben a darvak egyedszáma, a feketególyák szaporodása visszaesett, a vonuló és fészkelő parti madarak állománya a vízszintcsökkenés következtében jelentősen csökkent. A nyári aszályok a magyar szegfű állományát jelentős mértékben csökkentették. A hullámtéren elhelyezkedő mellék- és holtágak vízellátása hosszú ideig elégtelen, és nemcsak a halfauna ívási lehetőségeit csökkenti, de a hullámtéren fészkelő fekete gólya költési sikerére is drasztikus hatással bír.
- [83] 7. A fentiek alapulvételével az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a klímaváltozás nem önmagában jelentkezik, hanem más antropogén hatásokkal együtt érvényesül. Ezek a hatások egymást erősítve jelennek meg, egymástól nem elválaszthatók. A Kiskunsági Nemzeti Park az Alkotmánybíróság megkeresésére adott állásfoglalásában kiemelte, hogy „az olyan környezeti állapotváltozások ellen, amelyek mögött érdemi részbeni tájhasználati okok is állnak, egyelőre még sokat lehet tenni a tájhasználat kedvező irányú változásával.”
- [84] A Magyar Természetvédők Szövetségének amicus curiae beadványában foglalt megállapításával egyetértve az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az embernek a szülőföldjével eltéphetetlen a kapcsolata. A magyar nemzettudat része a közösséghez tartozás, mely részben az emberek közötti személyes és társadalmi kapcsolatok szövődékét jelenti, részben pedig a magyarságnak a megmaradásért folytatott küzdelmeihez kapcsolódik a Kárpát-medencében, amely a kulturális hagyományokhoz és a bennünket körülölelő Kárpát-medencei tájhoz köt bennünket. Az Alaptörvény Nemzeti hitvallása külön is kiemeli, hogy „a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit” vagyunk kötelesek megővni.
- [85] Az Alkotmánybírósághoz benyújtott tudományos állásfoglalások szerint a bennünket körülvevő táji adottságok jelentősen megváltoznak. Kipusztulnak a fenyveseink, radikálisan lecsökken a bükkösök és tölgyesek területe, nagy volumenben csökken a Balaton vízmennyisége, a magyar pusztá elvészíti az eredeti természeti adottságait. Ezen folyamatok mérséklése és enyhítése nem csupán lehetőség, hanem a jelen generációk, a jogalkotó és jogalkalmazó, valamint „az állam és mindenki kötelessége”. A jogalkotót az a kötelezettség terheli, hogy megalkossa azt a jogszabályi környezetet, amely biztosítja a Kárpát-medence egyedi tájának és élővilágának, természeti értékeinek megőrzését, ideértve az anyagi jogi, eljárásjogi és intézményi kereteit is, míg a jogalkalmazót, valamint a Magyarország területi joghatósága alatt álló természetes és jogi személyeket ezen táj és élővilág megővésének alaptörvényi kötelezettsége terheli.

VII.

- [86] 1. A Klímatv. indítványozók által támadott, és az indítványban foglaltak alapján érdemi alkotmányossági vizsgálat lefolytatására is alkalmas 3. § (1) bekezdése értelmében „Magyarország az üvegházhatású gázok kibocsátását legalább 40%-kal csökkenti 2030-ig az 1990. évhez képest.”
- [87] 2. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből, XX. cikk (1) bekezdéséből és XXI. cikk (1) bekezdéséből a jelen generációt háromirányú, mind a jogalkotás, mind pedig a jogalkalmazás teljes spektrumára kiterjedő kötelezettség terheli: (i) a jelen generációk tagjainak irányába [melynek alaptörvényi alapja elsődlegesen az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése szerinti testi és lelki egészséghez való jog és az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése szerinti egészséges környezethez való jog]; (ii) a jövő generációk tagjainak irányába [melynek alaptörvényi alapja különösen az Alaptörvény Nemzeti hitvallása, P) cikk (1) bekezdése és 38. cikk (1) bekezdése]; és (iii) a nemzet közös örökségét képező természeti, környezeti és kulturális erőforrások megővésének irányába [melynek alaptörvényi alapja a P) cikk (1) bekezdése]. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett mindenekelőtt megvizsgálnia, hogy a klíma védelmére irányuló kötelezettség levezethető-e az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből.
- [88] Az Alkotmánybíróság az Abh1.-ben (Indokolás [21]) egyértelművé tette, hogy az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésének „különösen” fordulatából következően a nemzet közös örökségébe tartozó értékek alaptörvényi felsorolása nem taxatív jellegű, azaz a P) cikk (1) bekezdésében kifejezetten nem nevesített természeti és kulturális értékek is a P) cikk (1) bekezdése védelmi körébe tartozhatnak. A P) cikk (1) bekezdése kifejezetten három megjelölt célt fogalmaz meg: az erőforrások védelmét, fenntartását és a jövő nemzedékek számára történő

megőrzését. Ahogyan arra az Alkotmánybíróság (a jelen eljárásában beszerzett állásfoglalások, illetőleg *amicus curiae* beadványok alapulvételével) jelen határozat VI. részében már megállapította, a klímaváltozás alapvető következményekkel jár Magyarország és a Kárpát-medence valamennyi természeti értékére nézve, ideértve azok jelentős, egyes esetekben akár végzetes és visszafordíthatatlan megváltozását (megsemmisülését) is. A P) cikk (1) bekezdésében foglalt alaptörvényi célok elérése éppen ezért kizárólag abban az esetben lehetséges, ha a P) cikk (1) bekezdése védelmi köre a klímára mint a természeti (és kulturális) erőforrások megóvásához nélkülözhetetlen környezeti elemre is kiterjed, a klíma változása ugyanis közvetlenül és alapvetően befolyásolja a nemzet közös örökségébe tartozó természeti értékek állapotát és fennmaradását. A biztoshelyettes is kiemelte az Alkotmánybíróság megkeresésére adott állásfoglalásában, hogy ez az éghajlatra is kiterjedő holisztikus felfogás kifejezetten összhangban áll a P) cikk rendszertani értelmezésével. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azonban arra is utal, hogy a klíma védelmével kapcsolatos kötelezettségek nem azonosíthatóak egyetlen állam önálló kötelezettségeként: a nemzetközi jogban is ismert közös, de megkülönböztetett felelősség elve egyebek között éppen azért jelent „közös” felelősséget, mert valamennyi állam és a joghatóságuk alatt álló valamennyi személy („mindenki”) közös erőfeszítését igényli. A klíma védelmére vonatkozó nemzetközi jogi (és uniós jogi) kötelezettségeket éppen ezért az Alkotmánybíróság nem hagyhatta figyelmen kívül az indítvány elbírálása során.

- [89] Az Alkotmánybíróság a fentiekkel összefüggésben arra is utal, hogy Ferenc pápa *Laudato si'* kezdetű enciklikájában hasonlóan fogalmaz, mint az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésének „az állam és mindenki” kötelezettségét rögzítő fordulata: „Az éghajlat közjó, mindenki és mindenkinek a javát szolgálja.” (23), továbbá „az éghajlatváltozásért megkülönböztetett felelősséggel tartozunk” (52). Ennek alapja, hogy „[e]lfelejtkezünk arról, hogy mi magunk is föld vagyunk (vö. Ter 2,7). Testünket a bolygó elemei alkotják, annak levegőjét lélegezzük be, annak vize éltet és frissít fel bennünket.” (2). Az Alaptörvény maga is kifejezetten elismeri a kereszténység, a keresztény kultúra és értékrend fontosságát (lásd például a Nemzeti hitvallást, az R) cikk (4) bekezdését, illetőleg a XVI. cikk (1) bekezdését), az Alkotmánybíróság pedig a biológiai sokféleség megőrzésére vonatkozó kötelezettséggel összefüggésben maga is kifejezetten hivatkozott már korábban a *Laudato si'* enciklikára {28/2017. (X. 25.) AB határozat, Indokolás [36]}.
- [90] 2. A közös, de megkülönböztetett felelősség elve a Keretegyezmény, illetőleg a Párizsi Megállapodás egyik fontos alapelve is (lásd a Keretegyezmény Preambulumát, 3. cikk 1. pontját és 4. cikk 1. pontját, valamint a Párizsi Megállapodás Preambulumát, 2. cikk 2. pontját, 4. cikk 3. és 19. pontjait). Az elv tartalmát az 1992. évi Rioi Nyilatkozat a környezetről és fejlődésről akként bontja ki, hogy „[t]ekintettel arra, hogy a világméretű környezetpusztulásban eltérő mértékben vettek és vesznek részt, az államok közös, de megkülönböztetett felelősséget viselnek. A fejlett országok elismerik azt a felelősséget, amit a fenntartható fejlődés elérésére irányuló nemzetközi törekvésekben viselnek, tekintettel azokra a hatásokra, amelyeket társadalmak a globális környezetre gyakorolnak és azokra a technológiákra s pénzügyi forrásokra, amelyekkel rendelkeznek.” Az Alkotmánybíróság e helyütt csak utal arra, hogy az elv keletkezésének körülményeit, tartalmát és nemzetközi jogi jelentőségét a szakirodalom már részletesen vizsgálta (csak a példa kedvéért: Philippe Cullet: *Principle 7 – Common, but Differentiated Responsibilities*. In: Jorge E. Vinuales (ed.): *The Rio Declaration on Environment and Development: A Commentary*. Oxford University Press, 2015, 229–244.).
- [91] A Keretegyezmény, valamint a Párizsi Megállapodás kifejezetten nevesítik, hogy „a Föld éghajlatának változása és annak káros hatásai az emberiség közös gondját képezik”, illetőleg „az éghajlatváltozás az emberiség közös ügye” (*common concern of humankind*, lásd a Keretegyezmény és a Párizsi Megállapodás Preambulumát). Jellegét tekintve az emberiség közös ügyei (*common concern of humankind*) az emberiség közös örökségének (*common heritage of mankind*) részét képező egyes erőforrásokhoz hasonlíthatók annyiban, amennyiben ezek egyaránt az emberiség egészének a közös, együttes fellépését igénylik, azok kezelése, illetőleg megóvása ugyanis nyilvánvalóan túlmutat az egyes államok szintjén. [Csak a példa kedvéért: Frederiech Soltau: *Common Concern of Humankind*. In: Kevin R. Gray et al. (eds.): *The Oxford Handbook of International Climate Change Law*. Oxford University Press, 2016, 202–212.]
- [92] Az Alkotmánybíróság korábban már rámutatott: „A P) cikk (1) bekezdésében szereplő „nemzet közös öröksége” megfogalmazás a Biológiai Sokféleség Egyezmény szerinti „emberiség közös ügye”, illetőleg a madárvédelmi irányelvben szereplő „európai népek öröksége” és az élőhelyvédelmi irányelvben szereplő „természeti örökség” koncepció konkretizálásának tekinthető. Eszerint ugyanis a magyar állampolgárok és a magyar állam azt vállalja, hogy az állam intézményrendszere a jövő nemzedékek számára is biztosítja a P) cikk (1) bekezdésében nem taxatív módon rögzített értékek védelmét. Mindez a nemzetközi jogban létező „emberiség közös ügyéhez” képest konkretizált kötelezettségvállalásnak tekinthető.” (Abh2., Indokolás [31]).

- [93] Az Alaptörvény Q) cikk (1) bekezdése értelmében „Magyarország a béke és a biztonság megteremtése és megőrzése, valamint az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.” Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésében foglalt, a nemzet közös örökségének védelmét a magyar állam és a magyar jogrendszer megkerülhetetlen feladatává tevő kötelezettség ennek megfelelően nem csupán egy kiemelt alaptörvényi szabály, hanem egyben Magyarország hozzájárulása is az „emberiség fenntartható fejlődése” céljának eléréséhez, az emberiség közös ügye (common concern of humankind) és az emberiség közös öröksége (common heritage of mankind) részeként, a közös, de megkülönböztetett felelősség elvének megfelelően. Ahhoz ugyanis, hogy a nemzetközi közösség mint egész, sikeresen fellépjen a Földet, annak erőforrásait és az emberiséget fenyegető olyan veszélyekkel szemben, mint amilyen maga a klímaváltozás is, elengedhetetlen, hogy az egyes államok is teljesítsék a földrajzi elhelyezkedésük, népességük, gazdasági erőforrásaik és más jellemzőik alapján rájuk eső kötelezettségeiket, és megóvják a nemzeti örökségük részének azon egyedi mozaikdarabjait, amelyek aztán együttesen teszik ki az emberiség közös örökségét és az emberiség közös ügyeit [bővebben lásd Marie-Claire Cordonier Segger et al. (eds.): *Intergenerational Justice in Sustainable Development Treaty Implementation*. Cambridge University Press, 2021, különösen 68–98.].
- [94] 3. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése a nemzedékek közötti méltányosság (intergenerational equity) koncepcióját is magában hordozza (Abh2., Indokolás [33]). A nemzedékek közötti méltányosság gondolatát az 1992. évi Rioi Nyilatkozat a környezetről és fejlődésről akként határozza meg, hogy „[a] fejlődéshez való jogot úgy kell érvényesíteni, hogy a ma élő és a jövő nemzedékek fejlődési és környezeti szükségletei egyaránt kielégítést nyerjenek.” Az Alaptörvény rendszere a nemzedékek közötti méltányosság koncepcióját azzal egészíti ki, hogy a jelen és a jövő generációk érdekeinek egyenrangúsága mellett külön is figyelmet kell fordítani a természeti erőforrások önmagukért való megőrzésének kötelezettségére is, mely szempontokat a jogalkotónak és a jogalkalmazónak egyidejűleg kell figyelembe vennie [9/2024. (IV. 30.) AB határozat, Indokolás [42]]. A nemzedékek közötti méltányosság elvének érvényesítésének eszköze a public trust doktrína: a public trust doktrínából következik a jelen generációnak a nemzet közös örökségébe tartozó értékekkel való felelős, a bizalmi vagyonkezelés követelményének megfelelő gazdálkodása, az intergenerational equity pedig ezen értékek használatának és hasznosításának kereteit határozza meg, oly módon, hogy egyaránt és azonos mértékben figyelembe kell venni a természeti, környezeti és kulturális értékek önmagukért való védelmét, a jelen és a jövő nemzedék érdekeit. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben utal arra, hogy a Magyar Természetvédők Szövetsége ifjúsági programjának tagjai (úgyis mint a jövő nemzedék jelenben élő képviselői) amicus curiae beadványukban generációs igazságtalanságként nevesítették ugyanezt a kötelezettséget.
- [95] 4. Az Alkotmánybíróság jelen eljárásában vizsgált Klímatv. sem felépítése, sem pedig tartalma alapján nem tekinthető Magyarország klímaváltozás elleni küzdelemben tett jogi lépései összességét tartalmazó jogszabálynak, annak csupán egyetlen (ugyanakkor jogforrási jellege és címe miatt központi, kiemelt helyet elfoglaló, szimbolikus) dokumentuma. Az Alkotmánybíróság ezért a Klímatv. alkotmányossági vizsgálatához elengedhetetlennek tartotta, hogy áttekintse Magyarország klímaváltozással kapcsolatos, kifejezetten a nemzeti jog szabályain alapuló előírásait is. A klímaváltozással kapcsolatos legfontosabb, az Országgyűlés, illetőleg a Kormány által elfogadott stratégiai dokumentumok az alábbiak: a 2018–2030 közötti időszakra vonatkozó, 2050-ig tartó időszakra kitekintést nyújtó NÉS-2, a Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia 2020–2050 (a továbbiakban: NTF5), a Nemzeti Energia- és Klímaterv 2024. évi aktualizált változata (a továbbiakban: NEKT), valamint az NFFS.
- [96] 4.1. A NÉS-2-t az Országgyűlés a 23/2018. (X. 31.) OGY határozattal fogadta el, a Keretegyezmény és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény 3. §-a alapján. A NÉS-2 alapján a Kormánynak háromévente kell Éghajlatváltozási Cselekvési Tervet (a továbbiakban: ÉCsT) kidolgoznia, melynek dekarbonizációs, alkalmazkodási és szemléletformálási alprogramokból kell felépülnie. Az Alkotmánybíróság megjegyzi: a Kormány ugyan 2020. január 9. napján elfogadta a 2018–2020 közötti időszakra vonatkozó I. ÉCsT-t, azonban az azóta eltelt időszakban újabb cselekvési terv kidolgozására nem került sor. Sem az egyes stratégiák, sem az azokban megfogalmazott, kötelezően elkészítendő cselekvési tervek megalkotása, illetőleg aktualizálása nem pusztán formalitás: nem ezen dokumentumok formális megléte, hanem azok szakmailag megalapozott, folyamatosan aktualizált, betartott és betartatott tartalma teszi azokat szükséges és egyben alkalmas eszközzé a klímaváltozás elleni küzdelemben, a természeti erőforrások, a jelen és a jövő nemzedékek védelmére vonatkozó alaptörvényi kötelezettség részeként.

- [97] A NÉS-2 értelmében a stratégiában foglalt célok végrehajtásában az állami szervek elsődleges feladatai közé tartozik a megfelelő jogszabályi keretrendszer biztosítása, az éghajlati és zöldgazdaság-fejlesztési ügyekre, ökoszisztéma-szolgáltatások megőrzésére kiemelt hangsúlyt helyező pályázati struktúra és programok kialakítása, a kapcsolódó intézményrendszer megszervezése és működtetése és az ellenőrző hatóságok, hivatalok kialakítása, felhatalmazása. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a fenti feladatok maradéktalan teljesítése (az állam objektív intézményvédelmi kötelezettségének részeként) elengedhetetlen ahhoz, hogy a klímaváltozás elleni hatékony küzdelem jogi keretrendszere a maga teljességében rendelkezésre állhasson, és hatékonyan működhessen.
- [98] 4.2. Az NTFS egy hosszú távú, 2050-ig szóló átfogó klímastratégiai dokumentum, amelyet a Kormány a 1620/2021. (IX. 3.) Korm. határozattal fogadott el, és amely benyújtásra került a Keretegyezmény Titkárságához is. A Klímatv. elfogadását követően megalkotott NTFS ambíciója, hogy egy 30 éves előretekintésű társadalmi-gazdasági és technológiai fejlődési útvonalat vázoljon fel, melynek segítségével 2050-re Magyarország úgy lesz képes megvalósítani a klímasemlegességet, hogy közben a magyar emberek jólétét középpontba helyezve tudja biztosítani természeti értékeink védelmét és a gazdasági fejlődést. Az NTFS kifejezetten megerősíti, hogy a klímavédelem, a gazdasági fejlődés és az energiabiztonság céljai egymással összeegyeztethető, sőt egymást erősítő célok is lehetnek. A stratégia három forgatókönyvet vázol fel („Ölbe tett kéz”, „Korai cselekvés” és „Halasztott cselekvés”) Magyarország 2050-ig tartó fejlődési pályájára vonatkozóan, és ismerteti ezek hatásait is az ÜHG kibocsátásának csökkentésére, a megújuló energiaforrások felhasználására és a gazdaság különböző ágazataira. A „Halasztott cselekvés” és „Korai cselekvés” forgatókönyvei egyaránt biztosítják 2050-re a klímasemlegesség elérését, és megfelelnek az Európai Unió 2030-ra kitűzött, legalább 55%-os nettó ÜHG-csökkentési céljának is. Az Alkotmánybíróság megjegyzi: az Alaptörvényből fakadó, a jelen generációkat háromirányú kötelezettségként (jelen nemzedékek, jövő generációk, természeti erőforrások) terhelő, azonos fontosságú követelmények alapján Magyarország az elővigyázatosság alaptörvényi elvének megfelelően mindenekelőtt a „Korai cselekvés” forgatókönyvének megvalósítását köteles megcélozni, és az ezen cél megvalósításához szükséges intézkedéseket köteles megtenni.
- [99] Az NTFS rögzíti, hogy a 2050-es nettó nulla ÜHG-kibocsátás eléréséhez az alábbi területeken szükséges erőfeszítéseket tenni: (i) az energiahatékonyság javítása a nemzetgazdaság valamennyi területén, illetve a körkörös gazdaság kiépítése; (ii) elektrifikáció a gazdaság minden területén; (iii) a széndioxid-leválasztási, -hasznosítási és -tárolási technológia (CCUS technológia) alkalmazása az energiatermelési szektorban, valamint a nagy kibocsátással bíró ipari létesítmények esetében; (iv) a hidrogén felhasználása és kapcsolódó hidrogéntekológiák elterjedése; (v) bioenergia fenntartható (és korlátok közé szorított) hasznosítása; (vi) fenntartható, modern, innovatív mezőgazdaság; (vii) a természetes nyelőkapacitások, elsősorban az erdők szénmegkötő képességének növelése, illetve az erdők mint legjelentősebb nyelőkapacitás fennmaradásának biztosítása és ennek érdekében az erdészeti szektor gazdasági, pénzügyi ösztönzőinek újragondolása; valamint (viii) kutatás-fejlesztés és innováció, és megfelelő oktatási és képzési programok.
- [100] 4.3. Az uniós jogi kötelezettségen alapuló, eredetileg 2020-ban benyújtott, majd 2024-ben aktualizált NEKT az Energiaunió dekarbonizációs, energiahatékonysági, energiabiztonsági, belső energiapiaci, valamint a kutatás, innováció és versenyképesség dimenzióit fedi le, és középtávon, 2030-ig rögzíti a magyar klíma- és energiapolitika legfontosabb céljait. A NEKT legfontosabb célkitűzése az energiaszuverenitás és az energiabiztonság megerősítése, valamint a dekarbonizáció, a lakosság támogatásának fenntartása mellett. A NEKT kiemeli, hogy Magyarország fokozottan kitett az éghajlatváltozás nem kívánt hatásainak Európa többi országához képest, a kontinens belsejében való fekvése és a Kárpát-medence speciális mikroklimája miatt. Magyarország ezért eltökélt abban, hogy megvédje természeti örökségét, melyhez a környezet védelme és az éghajlatváltozás elleni küzdelem, valamint az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásai elleni védelem is kiemelten szükséges.
- [101] A NEKT a Klímatv.-hez képest megemelt klímacélokat is tartalmaz, így például az ÜHG bruttó kibocsátását legalább 50%-kal tervezi csökkenteni 2030-ig, az 1990-es bázisévhez képest, amely önmagában is 10%-os növekedést jelent a Klímatv. 3. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségvállaláshoz képest. A NEKT ezen túlmenően a bruttó végsőenergia-fogyasztásban mért megújuló energia-résarányt 2030-ra legalább 30%-ban határozza meg, amely ugyancsak jelentős (9%-os) emelkedést jelent a Klímatv. 3. § (3) bekezdésében foglalt vállaláshoz képest. Az Alkotmánybíróság megjegyzi: a Klímatv. hivatkozott rendelkezései önmagukban sem tiltják egy-egy, a törvényben foglaltnál ambiciózusabb vállalás megfogalmazását [lásd a Klímatv. 3. § (1) és (3) bekezdésének „legalább” fordulatát, melyek természetszerűleg csak az adott vállalás minimális szintjét rögzítik], a stratégiák jogforrási jellegéből adódóan pedig azokban a magasabb szintű jogszabályokkal (jelen esetben a Klímatv. rendelkezéseivel) összhangban álló célok megfogalmazására kerülhet csak sor. Abban az esetben, ha valamely stratégia (jelen esetben a NEKT) elfogadója valamely szakkérdésben szakmai szempontok alapján

a Klímatv. rendelkezéseinél ambiciózusabb célkitűzéseket fogalmaz meg, úgy az Alaptörvényből fakadó követelmények, különösen az elővigyázatosság és megelőzés elveinek maradéktalan érvényre juttatása ezen szigorúbb célkitűzések követését és megvalósítását követeli meg. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó jogállamiság és különösen a jogbiztonság és normavilágosság követelményei alapján ugyanakkor kívánatos, hogy az egyes stratégiákban megfogalmazott célok ne csupán ne álljanak ellentétben a magasabb szintű jogszabályokban (jelen esetben a Klímatv.-ben) megfogalmazott célokkal, hanem azokkal kifejezetten összhangban legyenek. Különösen igaz ez akkor, ha az adott kérdés mind a jelen, mind a jövő nemzedékek, mind pedig a természeti erőforrások megóvása szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír.

- [102] 4.4. Az Országgyűlés a 18/2013. (III. 28.) OGY határozatával fogadta el az NFFS-t, megerősítve, hogy az NFFS-ben foglalt, a magyar nemzet hosszú távú sikeres fennmaradását célzó alapelveket és stratégiai célkitűzéseket a jogalkotásban (többek között a költségvetés elfogadásakor és a szakpolitikai stratégia- és programalkotásban) folyamatosan érvényre kell juttatni, illetve az Országgyűlés és a Kormány döntéseit az NFFS által javasolt intézkedésekre és teendőkre figyelemmel kell meghozni. Az NFFS kiemeli, hogy a Magyarországon belüli fenntarthatóságnak vannak olyan vonatkozásai, amelyeket szuverén módon befolyásolhatunk (mint például az egészségre kiható életmódunk, az oktatási-nevelési rendszerünk, az ország területéről bányászható földgáz mennyiségének alakulása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás), míg más tényezőkre Magyarország ráhatása szükségképpen korlátozott (mint például az éghajlat változása, a Föld népességének alakulása vagy éppen az itthon nem bányászható ásványkincsek kimerítésének sebessége).
- [103] Az NFFS rögzíti, hogy az éghajlatváltozás és a fenntartható fejlődés közötti kapcsolat körkörös jellegű, mivel az éghajlatváltozás befolyásolja a fenntartható fejlődés lehetőségeit, míg a különböző fejlődési pályák eltérően befolyásolják az éghajlat jövőbeli alakulását. Az NFFS átfogó célja az alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az alkalmazkodás célja pedig az, hogy növelje a természeti-társadalmi-gazdasági rendszerek ellenálló képességét (reziliencia) az éghajlatváltozás jövőbeli hatásaival szemben.
- [104] 4.5. A fenti, a klímaváltozás elleni küzdelem szempontjából kiemelt jelentőségű stratégiákon túlmenően az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a klímaváltozás közvetlenül befolyásolja a jelen és a jövő nemzedékek életfeltételeit, és ekként az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésében foglalt természeti erőforrások állapotát is, ahogyan arra az Alkotmánybíróság is utalt jelen határozatának VI. pontjában, az Alkotmánybíróság megkeresésére érkezett szakmai állásfoglalások, illetőleg az Alkotmánybírósághoz benyújtott amicus curiae beadványok alapulvételével. Ezen egyes, a P) cikk (1) bekezdése körében külön is védelemben részesített, a nemzet közös örökségének részét képező természeti erőforrások jogi helyzetét számos további stratégiai dokumentum részletezi, melyek a klímaváltozás elleni küzdelemben ugyancsak megkerülhetetlenek (a teljesség igénye nélkül: Nemzeti Természetvédelmi Alapterv, Nemzeti Biodiverzitás Stratégia, Nemzeti Környezetvédelmi Program, Kvassay Jenő Terv – Nemzeti Vízstratégia).
- [105] 5. Az Alkotmánybíróság a következőkben azt is megvizsgálta, hogy mennyiben képeznek zárt és koherens rendszert azok a klimatikus hatások enyhítését szolgáló hatályos jogi keretek, amelyeket a Klímatv. céljainak érvényesítése érdekében alkalmazni kell. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbiakat tartotta fontosnak külön is kiemelni, figyelemmel a P) cikk (1) bekezdésében nevesített természeti értékekre, illetőleg az Alkotmánybíróság korábbi határozataira.
- [106] Az MTA állásfoglalása szerint a klímaváltozás légkörtudományi jellemzői alapján felvethető intézkedések magukban foglalják a kritikus infrastruktúra, különösen a katasztrófavédelem, a veszélyt jelző szolgáltatások, az energetikai és egyéb közüzemi rendszerek, az élelmiszer-ellátás és a közlekedés fejlesztésére és védelmére vonatkozó szabályok újragondolását. Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy ezen kérdéseket egyes, a jelen határozat VII/4. pontjában külön bemutatásra nem került stratégiai dokumentumok is vizsgálják és elemzik.
- [107] Az NFFT álláspontja szerint a biodiverzitás visszaszorulásának mérséklése érdekében a természetes élőhelyek megóvása sürgető feladat, mivel a természeti tőke csökkenésének leggyakoribb oka a természetes élőhelyek pusztulása. Sürgető és elkerülhetetlen feladat a városokban a meglévő zöldterületek védelme, illetőleg növelése, kiemelten is az árnyékot adó fák telepítése mint olyan megoldás, mely a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásban segítséget jelent (NFFT 3. jelentése, 34. oldal). A biológiai sokféleség megőrzésének fontosságával összefüggésben az Alkotmánybíróság utal az Abh2.-ben tett megállapításaira.
- [108] A hazai vizeink védelmében számos jogi relevanciával is bíró szakmai javaslat megfogalmazható. Elengedhetetlen, hogy nagyobb hangsúly kerüljön a hazai vízkészletek megóvására, illetve a vízbőséges időkben a vízkészletek raktározására (NFFT 3. jelentése, 34. oldal), továbbá az árvizek levonulásának késleltetésére és a víz megtartására a Kárpát-medencében (MTA állásfoglalás, 46. oldal). Kiemelten fontos a vízkészletek öntözési célú túlhasználatának

- elkerülése, ami vízhiányt, a felszíni víztestek hidrológiai, felszín alatti víztesteknél mennyiségi rossz, illetve gyenge állapotot okozhat (NFFT 3. jelentése, 79. oldal). Ugyancsak indokolt a megőrzendő vizes élőhelyek és a belvíz levezetésre kijelölt területek szabályozásának reformja (beleértve az okszerű gazdálkodást nem gátló vízborítottság túrési kötelezettségét), tekintettel arra, hogy ezek a területek átfedésben vannak egymással, a belvizes területek jelentős visszaszorítására irányuló törekvések (melyek az agrártámogatások igénybevétele szempontjából adott esetben prioritást is élveznek) pedig a vizes élőhelyek csökkenésével járnak együtt.
- [109] A klímaváltozás következményeként egyre aszályosabbá váló nyári időszakok, illetőleg egyre aránytalanabb csapadékeloszlás orvoslásának egyik eszköze az (ár)vizek levonulásának késleltetése, a (csapadék)víz megtartása lehet, mely jogi eszközökkel is ösztönözhető, illetőleg előírható. A víz mennyiségének megőrzését célzó intézkedések kiemelt jelentőséggel bírnak a felszín alatti vizek védelmében is, és különösen nagy jelentőséggel bírnak az egyre aszályosabbá váló területeken (mindenekelőtt a Duna–Tisza köze térségében), továbbá természetvédelmi célú vízpótlással, így például a Mohácsi-sziget és a Riha-tó esetében. A vizek mennyiségi és minőségi védelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság utal az Abh3.-ban tett megállapításaira.
- [110] Az erdőkkel kapcsolatos tudományos-szakmai javaslatok megfontolása a természetvédelmi és erdőgazdálkodási jogszabályok részbeni újragondolását tehetik szükségessé (MTA állásfoglalás, 46. oldal). A védett területeken elhelyezkedő erdőállományokban természetvédelmi erdőkezelési módok alkalmazása, az őshonos fafajtájú nagyon idős erdőkben a szentély jellegű megőrzés megfontolása, továbbá valamennyi erdőben a folyamatos lombkorona-borítás fenntartása a hazai erdőállomány megmaradására vonatkozó kedvezőtlen klímaszcenário fényében indokoltnak tűnik. Az erdők védelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság utal az Abh1.-ben tett megállapításaira.
- [111] Az MTA állásfoglalása szerint a fenntartható földhasználati gyakorlat, táji adottságokhoz igazodó – a lehető legnagyobb felszínborítottságot biztosító – racionálisabb földhasználat előírása olyan intézkedés lehet, amely a vízvízsszartatás növekedéséhez és talajvédelemhez vezet (MTA állásfoglalás, 40. oldal). Ugyancsak alapvető jelentőséggel bír a gyepterületek további csökkenésének megakadályozása, a természetes és természetközeli területek használatának minimalizálása, a művelési ágak közötti átjárhatóság lehetővé tétele (mindenekelőtt a szegélyélőhelyek, mezsgyék, erdősávok, erdőcsoportok létrehozása érdekében), vagy éppen a tájleptéktű területi tervezés gyakorlata. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság (figyelemmel a Körös–Maros Nemzeti Park Igazgatóság Alkotmánybíróság megkeresésére adott állásfoglalására is) kiemeli, hogy a természetes felszínborítottság növelése már rövid távon is alkalmas a klímaváltozáshoz kapcsolódó mitigációs célok javítására. A természetes felszínborítottság növelésének elsődleges eszköze a gyepterületek és a természetes állapotú erdők arányának növelése. Ez már csak azért is igaz, mert a felszínborításban okozott negatív változások az ÜHG kibocsátásával egyenrangú terhelést jelentenek.
- [112] Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Abh2.-ben a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 földrészletek hasznosítása során a természetvédelmi szempontok érvényesítését szolgáló biztosítékok megteremtésére a jogalkotó számára kitűzött határidő 2018. június 30. napján letelt, azonban a jogalkotó mind ez ideig nem tett eleget az Alkotmánybíróság határozatából fakadó jogalkotási kötelezettségének, amely már önmagában is egy alaptörvény-ellenes helyzet fenntartását eredményezi.
- [113] 6. Az indítványozók a Klímatv. Keretegyezménybe, Párizsi Megállapodásba és EJEE-be ütközését is állították. A Keretegyezmény 3. cikkének indítványozók által felhívott rendelkezései megnevezésük szerint is csupán a Keretegyezményt meghatározó „elveknek” tekinthetők, melyek kijelölik azon egyedi intézkedések irányát, amelyeket a Keretegyezményben részes államoknak teljesíteniük kell. A Párizsi Megállapodás „az éghajlatváltozásra adott globális válaszhhoz nemzetileg meghatározott hozzájárulásként” írja elő a részes államok erőfeszítéseinek megtételét a globális átlaghőmérséklet emelkedésének megfékezésére, anélkül azonban, hogy pontosan meghatározható konkrét vállalások megtételére (és ezek teljesítésére) köteleznék az egyes államokat. A Klímatv. támadott rendelkezése annak nyilvánvaló nyelvtani értelmezése szerint Magyarország ÜHG-kibocsátásának csökkentését írja elő, ekként az nem áll ellentétben a Keretegyezményből, illetőleg a Párizsi Megállapodásból fakadó követelményekkel. A szerződések jogáról szóló 1969. évi bécsi szerződés rendelkezéseinek (lásd különösen a 26. cikket) megfelelően valamennyi részes államot (így Magyarországot is) terheli a szerződések jóhiszemű betartásának kötelezettsége (pacta sunt servanda). Valamely nemzetközi szerződés szabályainak megszegése kizárólag abban az esetben vethető fel, ha a részes állam vagy kifejezetten megsérti az adott nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, vagy pedig egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a szerződés tárgyával és céljával lényegileg összeegyeztethetetlen, azzal ellentétes. Az Alkotmánybíróság jelen esetben, az indítványban foglaltakra is figyelemmel (melyek az indítványhoz kötöttség elvéből fakadóan szükségképpen kijelölik az Alkotmánybíróság

vizsgálatának irányát és kereteit) ilyen, a Keretegyezménnyel és a Párizsi Megállapodással ellentétes jogszabályi rendelkezést nem azonosított.

- [114] Az indítványozók azt is állították, hogy a Klímatv. támadott rendelkezése az EJEE 8. cikkét sérti. Az EJEB-nek nem tartozik a hatáskörébe a tagállami jogszabályok absztrakt vizsgálata és annak megállapítása, hogy az adott jogszabály általában összeegyeztethető-e az EJEE-vel, hanem elsősorban az egyes nemzeti jogi szabályok hatósági, illetőleg bírói mérlegelésen alapuló alkalmazásának egyedi kérelmezőkre gyakorolt eredményét értékeli, és amennyiben az egyedi ügyben megállapítja az EJEE megsértését, akkor a bepanaszolt államnak az EJEB által az EJEE rendelkezései szerint megállapított jogkövetkezményt kell viselnie {10/2020. (V. 28.) AB határozat, Indokolás [21]}. Amikor az Alkotmánybíróság az Abtv. 32. § (2) bekezdése szerinti eljárásában a magyar jog valamely rendelkezése nemzetközi szerződésbe ütközésének absztrakt vizsgálatát végzi el, akkor ugyan a vizsgálatának mércéje nem az Alaptörvény, hanem az adott nemzetközi szerződés, azonban ez a vizsgálat az Abtv. 32. § (2) bekezdésének megfelelően absztrakt jellegű. Az Alkotmánybíróság az EJEB és az Alkotmánybíróság eljárásának fenti nyilvánvaló különbsége ellenére korábban már azt is rögzítette, hogy az Alkotmánybíróság „a nemzetközi szerződésből fakadó, Magyarországot terhelő kötelezettség feltárása során (vagy a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata esetén) nem csak a nemzetközi szerződés szövegét, hanem az annak értelmezésére feljogosított szerv joggyakorlatát is alapul veszi” {3157/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [21]}. „Amikor az Alkotmánybíróság az Abtv. 32. § (2) bekezdése szerinti eljárásában jár el, és vizsgálatát az Egyezményre mint nemzetközi szerződésre tekintettel végzi el, érvelését ugyanakkor nem önmagukban az EJEB egyes ítéleteire, hanem közvetlenül az Egyezményre alapozhatja. Ez még akkor is igaz, ha az egyes ügyek között adott esetben akár több, kifejezetten Magyarországgal kapcsolatos döntés is megtalálható, melyekre az Alkotmánybíróság adott esetben figyelmet fordít. Az Alkotmánybíróság a hazai jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközését mindezen szempontok figyelembevételével akkor állapíthatja meg, ha annak egyetlen lehetséges értelmezése és adott esetben mérlegelést nem tűrő alkalmazása az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése szerinti vállalt kötelezettség megsértése. Minden egyéb esetben az Alkotmánybíróság feladata annak biztosítása, hogy a magyar jog kérdéses szabályának értelmezése az Alaptörvénnyel, valamint a nemzetközi szerződésből fakadó kötelezettséggel is összhangban álljon” {21/2018. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [16]}.
- [115] Az indítványozók az EJEE 8. cikkének sérelmét kifejezetten az EJEB KlimaSeniorinnen ügyben hozott döntésének indokolására tekintettel állították. Az EJEB Nagykamarája ebben az ítéletében meghatározta azokat a szempontokat, amelyek figyelembevételével eldönthető, hogy az egyes részes államok az EJEE által biztosított mérlegelési jogkör keretein belül maradvá jártak-e el az ÜHG-kibocsátással és klímaváltozással kapcsolatos szabályozásuk megalkotása során (lásd különösen az EJEB ítéletének 550. pontját). Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az Abtv. 32. § (2) bekezdése alapján eljárva soha nem a magyar jogrendszer egészének, hanem mindig csak a magyar jogrendszer valamely, az indítványozók által támadott szabályának (jelen esetben a Klímatv.-nek) nemzetközi szerződésbe ütközését vizsgálhatja. Ahogyan azonban az Alkotmánybíróság ezt már megállapította a jelen határozat VII/4. pontjában, a Klímatv. nem tekinthető a Magyarország klímaváltozás elleni küzdelemben megtett jogi válaszlépései közül az egyetlen és kizárólagos lépésnek, hanem a Klímatv. előírásait az egyes stratégiai dokumentumokban meghatározott célokkal és a célok megvalósítására rendelt eszközökkel és intézkedésekkel együttesen kell értékelni. Maga az EJEB is rámutatott arra, hogy amikor az egyes részes államok vállalásait értékeli, azt átfogóan végzi el, valamely, az ítélet 550. pontjában nevesített hiányosság még nem eredményezi szükségképpen annak megállapítását, hogy az állam túllépte a mérlegelési jogkörét, és megsértette az EJEE rendelkezését (KlimaSeniorinnen ügy, 551. pont).
- [116] Figyelemmel arra, hogy az EJEB maga is a klímaváltozás elleni küzdelemben meghozott részes állami intézkedések átfogó értékelésének követelményét írta elő, továbbá figyelemmel az indítványhoz kötöttség elvére (mely alapján az Alkotmánybíróság kizárólag a Klímatv. támadott rendelkezésének nemzetközi szerződésbe ütközését vizsgálhatta), valamint figyelemmel a Klímatv. rendelkezéseivel összhangban álló, a jelen határozat VII/4. pontjában külön is nevesített stratégiákra, és végezetül figyelemmel az Alkotmánybíróság és az EJEB eljárásának említett különbségeire, az Alkotmánybíróság a Klímatv. támadott rendelkezésének nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló indítványt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.
- [117] 7. Az Európai Tanács 2019. március 21–22-i ülésén konszenzussal elfogadott Következtetések szerint felszólította a tagállamokat a nemzeti hosszú távú stratégiák időben történő véglegesítésére, továbbá hangsúlyozta, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit oly módon kell megvalósítani, hogy az „igazságos és társadalmilag kiegyensúlyozott legyen mindenki számára”. Az Európai Tanács 2019. december 12-i ülésén elfogadott

Következtetések szerint az Európai Uniónak 2050-re klímasemlegessé kell válnia. Ezt a kötelezettséget rögzíti a Klímatv. 3. § (4) bekezdése is.

- [118] Az Európai Tanács következtetéseinek megfelelően az Európai Parlament és a Tanács módosították a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves ÜHG-kibocsátás-csökkentések meghatározásáról szóló 2018/842 rendeletet (a továbbiakban: erőfeszítés-megosztási rendelet). Az erőfeszítés-megosztási rendelet 4. cikk (1) bekezdése és I. számú melléklete értelmében Magyarország a 2005-ös bázisévhez képest az eredetileg vállalt 7%-os kibocsátás-csökkentési kötelezettségét a rendelet 2023-ban történt módosítása 18,7%-ra növelte. A Green Policy Center számításai szerint ez a kötelezettség (az eltérő bázisév-számítás miatt) tartalmilag lényegében megegyezik az 1990-es bázisévhez képest számított 50%-os kibocsátás-csökkentési kötelezettséggel (amelyet a már említett NEKT is tartalmaz).
- [119] 8. A Klímatv. 3. § (1) bekezdése értelmében „Magyarország az üvegházhatású gázok kibocsátását legalább 40%-kal csökkenti 2030-ig az 1990. évhez képest.”
- [120] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság korábban már rámutatott, a visszalépés tilalmának elve (non-derogation) a jogszabállyal már biztosított védelmi szint korlátozhatóságával kapcsolatosan támaszt alkotmányos előírást a jogalkotó számára (Abh4., Indokolás [93]). A védelmi szint első alkalommal történő meghatározása során a visszalépés tilalma ugyan fogalmilag nem alkalmazható, ám a jogalkotó szabadsága ebben az esetben sem korlátlan: az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből, illetőleg XXI. cikk (1) bekezdéséből fakadó általános követelmények, így különösen az elővigyázatosság és megelőzés elvei az irányadóak. A visszalépés tilalma és az elővigyázatosság, illetve megelőzés elvei egymással tartalmi értelemben is összefüggenek, és együttesen érvényesülnek: valamely szabályozás csak abban az esetben teljesíti maradéktalanul az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből, illetőleg XXI. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeket, ha a szabályozás egyfelől nem valósít meg a már elért védelmi szintben történő visszalépést, másfelől pedig a tudomány és technika állásának megfelelően az elővigyázatosság és megelőzés elveiből fakadó követelményeket is teljesíti. Amíg a visszalépés tilalmának elve jogi természetét tekintve statikus, addig az elővigyázatosság és megelőzés elvei dinamikus követelményt támasztanak a jogalkotóval és a jogalkalmazóval szemben, és megkövetelik a környezet és természet védelmére vonatkozó szabályozás folyamatos felülvizsgálatát, és szükség esetén a szabályozás (a jogszabályokkal biztosított védelmi szint) szigorítását. Valamely jogi szabályozás hosszabb időn keresztül változatlanlaga éppen ezért ugyan formálisan nem sérti a visszalépés tilalmának elvét (formális visszalépés hiányában), ám tartalmi értelemben mégis elképzelhető, hogy a korábban (a tudományos bizonyosság szabályozás megalkotásakor) szintjének változása miatt) még az elővigyázatosság és megelőzés elvéből fakadó követelményeket teljesítő szabályozás utóbb nem csupán elavulttá, hanem egyben alaptörvény-ellenessé is válik. A természeti erőforrásaink, illetőleg a jövő nemzedékek életfeltételeinek tényleges védelme ugyanis nem azonosítható egy pillanatnyi jogalkotási kötelezettség pusztán formális, egyszeri teljesítésével: ez a védelmi kötelezettség „az államot és mindenkit”, „mindenkor” (azaz folyamatosan) terhel.
- [121] A Klímatv. 3. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségvállalás a védelmi szint első alkalommal történő kijelölésének tekinthető, melyen a jogalkotó a Klímatv. elfogadása óta eltelt időszakban sem változtatott. Ez egyben azt is jelenti, hogy a Klímatv. támadott rendelkezése fogalmilag nem sértheti a visszalépés tilalmának (non-derogation) elvét.
- [122] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azonban az alábbiakat is megállapította a Klímatv. 3. § (1) bekezdésével összefüggésben. Egyfelől, az energiaügyi miniszter hivatalos, a Kormány honlapján közzétett kijelentése szerint is Magyarország már 2023-ra teljesítette a Klímatv. szerint 2030-ra vonatkozó célkitűzését, azaz a Klímatv. 3. § (1) bekezdése a 2023–2030 közötti időszakra vonatkozóan valójában semmilyen további kötelezettségvállalást nem tartalmaz, ami ellentétes az intergenerational equity követelményével (azaz a terhek jelen nemzedékek és jövő generációk közötti méltányos elosztásával). Másfelől, a Klímatv. 3. § (1) bekezdése ugyan nyelvtani értelemben nem szükségképpen áll ellentétben az erőfeszítés-megosztási rendelet szerint Magyarországot terhelő kibocsátáscsökkentési kötelezettséggel („legalább” 40%), és a NEKT-ben megjelenő kötelezettség tartalmilag lényegében megfeleltethető az erőfeszítés-megosztási rendeletből fakadó követelményeknek, azonban (ahogyan arra az Alkotmánybíróság korábban már utalt) a Klímatv. szimbolikus jelentőségű dokumentum a klímaváltozás elleni küzdelemben, amely kijelöli „az állam és mindenki” feladatait és kötelezettségeit, miközben az egyes stratégiák (így a NEKT) alkalmazhatósága azok jogi természetéből fakadóan szükségképpen korlátozott. Harmadfelől, a hágai Nemzetközi Bíróság maga is úgy fogalmazott a bős–nagygyarosi vízlépcsőper ügyében hozott ítéletében (Gabcikovo–Nagygyaros Project Case, ICJ, Hungary versus Slovakia, 1997 ICJ Reports 7, 136. pont), hogy adott esetben egyes korábban vállalt kötelezettségeken „az események túlhaladtak. A valóságtól teljesen

elrugaskodott igazságszolgáltatás lenne”, ha a hágai Nemzetközi Bíróság ezen, a Magyarország és Csehszlovákia között megkötött nemzetközi szerződésben szereplő kötelezettségeket venné alapul az ítéletének meghozatala során. A Klímatv. 3. § (1) bekezdésében rögzített kötelezettség esetében is ugyanez a helyzet: azon a Klímatv. elfogadása óta eltelt időszakban „az események túlhaladtak”. Negyedfelől, az Alkotmánybíróság korábban már a 2/2019. (III. 5.) AB határozatában rögzítette, hogy „az Alkotmánybíróság az Alaptörvény értelmezése során tekintettel van az Európai Unió tagsággal együtt járó, valamint a Magyarországot nemzetközi szerződés alapján terhelő kötelezettségekre”, miközben az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése a nemzetközi jogi kötelezettségek teljesítése érdekében alkotmányos parancsként írja elő a nemzetközi jog és a magyar jog összhangjának biztosítását.

- [123] Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből, XX. cikk (1) bekezdéséből és XXI. cikk (1) bekezdéséből nem csupán a védelmi szint első alkalommal történő kijelölésének kötelezettsége és a visszalépés tilalmának megfelelően ezen kötelezettség változatlan formában történő megőrzése fakad, hanem egy, az elővigyázatosság és megelőzés elvének tartalmilag is megfelelő folyamatos védelmi kötelezettség, mely egyaránt tekintetbe veszi a nemzedékek közötti méltányosság (intergenerational equity) elvét a jelen és a jövő generációk közötti tehermegosztás meghatározása során, továbbá figyelemmel van a tudomány, a technika és a klímaváltozás elleni küzdelem legújabb (jogi) fejleményeire is. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Abtv. 31. § (1) bekezdésének megfelelően a körülmények alapvető megváltozása esetén az Alkotmánybíróság ismételt megvizsgálhatja valamely jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját még akkor is, ha ebben a kérdésben az Alkotmánybíróság korábban már döntött. Az elővigyázatosság és megelőzés elvének megfelelően az államnak kifejezetten „biztosítania” kell azt, hogy a környezet állapotának romlása egy adott intézkedés következményeként nem következik be [27/2017. (X. 25.) AB határozat, Indokolás [49]], mely kötelezettségnek a Klímatv. 3. § (1) bekezdése nem tesz eleget. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése, illetőleg XXI. cikk (1) bekezdése sérelmének megállapításához már az állapotromlás kockázatának felmérésére vonatkozó kötelezettség elmulasztása vagy figyelmen kívül hagyása is elegendő (Abh1., Indokolás [37]).
- [124] Mindezen indokokra figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Klímatv. 3. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenes. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 45. § (1) bekezdéséből következően főszabály szerint ex nunc hatállyal rendelkezik az alaptörvény-ellenes jogszabály megsemmisítéséről, az Abtv. 45. § (4) bekezdése ugyanakkor lehetőséget ad az Alkotmánybíróság számára arra, hogy a 45. § (1) bekezdésétől eltérően határozza meg az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Jelen esetben az Alkotmánybíróság, figyelemmel a Klímatv. szimbolikus jelentőségére, valamint arra, hogy a public trust, az intergenerational equity, továbbá az elővigyázatosság és megelőzés elvei nem csupán a klímavédelmi célkitűzések megalapozott meghatározását, hanem ezen célkitűzések rendszeres szakmai felülvizsgálatát és aktualizálását is megkövetelik, a Klímatv. 3. § (1) bekezdésének pro futuro, 2026. június 30-i hatállyal történő megsemmisítéséről határozott, a rendelkező részben foglaltak szerint.
- [125] 9. A klímaváltozás elleni küzdelem három kiemelt területe a mitigáció az adaptáció és a reziliencia, melyek csak együttesen lehetnek alkalmasak arra, hogy biztosítsák az Alaptörvény P) cikke hatálya alá tartozó, a nemzet közös örökségének részét képező vagyontárgyak megóvását, valamint az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből, XX. cikk (1) bekezdéséből és XXI. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelmények maradéktalan érvényesülését.
- [126] A mitigáció az éghajlatváltozást okozó ÜHG légkörbe kerülésének visszafogását, azaz végeredményben az éghajlatváltozás ütemének lassítását jelenti, melybe egyaránt beletartozik a hagyományos értelemben vett kibocsátás-szabályozás és a széndioxid-elnyelő kapacitás szabályozása is. Az adaptáció az éghajlatváltozásra való alkalmazkodás követelményét fogalmazza meg. A reziliencia az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rugalmas ellenálló- és megújulási képesség követelménye. A klímaváltozás elleni küzdelemben a mitigáció (a kibocsátás-csökkentés) és az adaptáció-reziliencia (a klímaváltozás következményeihez történő alkalmazkodás, illetőleg az arra való megfelelő felkészülés) egyaránt fontos eszközök, azok nem helyettesítik, hanem kiegészítik egymást, és azokat a jelen határozat VII/4. pontjában nevesített egyes stratégiai dokumentumok is részletesen tárgyalják. A mitigáció alapvetően a nemzetközi közösség mint egész számára fogalmaz meg egy olyan globális célkitűzést, melynek teljesítése az egyes államok tényleges szerepvállalásának függvénye, ekként az egyes államok kibocsátáscsökkentési céljainak maradéktalan teljesítése csupán előfeltétele a globális klímacélok elérésének. Ezzel szemben az adaptáció és a reziliencia már elsősorban az egyes államok szintjén érvényesülő és számon kérhető kötelezettségként érvényesül: valamennyi állam önállóan is köteles megteremteni a saját joghatósága alatt álló területen azt a jogi-gazdasági környezetet, amely biztosítja a klímaváltozás következményeinek enyhítését, az azokhoz

való fizikai és jogi alkalmazkodást. Magyarországon ezt a kötelezettséget az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése is kifejezetten nevesíti, amikor a nemzet közös örökségébe tartozó erőforrások védelmét és fenntartását önmagukért és a jövő nemzedékek számára történő megőrzésért is előírja.

- [127] A Klímatv. csupán a mitigációs kötelezettség ÜHG-kibocsátással kapcsolatos elemére vonatkozóan tartalmaz kifejezett előírást, sem a széndioxid-elnyelő kapacitás, sem pedig az adaptáció-reziliencia kérdéséről nem szól, miközben azok egyenlő fontossággal bíró jogi eszközök, és csak együttesen lehetnek alkalmasak arra, hogy hatékonyan biztosítsák a klímaváltozás elleni fellépés jogi kereteit, érvényesítve ezzel az Alaptörvény P) cikkéből, XX. cikkéből és XXI. cikkéből fakadó követelményeket. Ahogyan arra az Alkotmánybíróság jelen határozatának VII/4. pontjában már utalt, számos stratégiai dokumentum tartalmaz kifejezetten a klímaváltozás hatásaihoz kapcsolódó adaptációs, illetőleg ellenálló képességet növelő intézkedést. Az Alkotmánybíróság ezen stratégiákkal összefüggésben már azt is megállapította, hogy azok (i) a távlatos, kormányzati ciklusokon átnyúló szakmai szempontok feltárásának és figyelembevételének eszközei, (ii) melyek figyelmen kívül hagyása külön is értékelendő valamely szabályozás alaptörvény-ellenességének vizsgálata során (Abh3., Indokolás [40]), ugyanakkor azonban (iii) ezek jogforrási jellegüket tekintve jellemzően olyan közjogi szervezetszabályozó eszközök, melyek csak a kibocsátót kötik. Ezek a stratégiák éppen ezért bár alapvetően befolyásolják Magyarország vállalt kötelezettségeit a klímaváltozás elleni küzdelemben (is), mégis jogforrási jellegükből adódóan önmagukban nem tekinthetők elégséges jogi eszköznek ahhoz, hogy megfelelően biztosítsák a nemzet közös örökségébe tartozó természeti értékek megőrzését, és különösen nem tekinthetők a jogszabályi szinten (mindenekelőtt a Klímatv.-ben) meghatározott mitigációs kötelezettséggel egyenértékű jogi eszközöknek. Különösen igaz ez azért, mert az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése a nemzet közös örökségének megóvását nem csupán az egyes közjogi szervezetszabályozó eszközök kibocsátói, hanem „az állam és mindenki” számára generálisan írja elő, a Klímatv. pedig szimbolikus jelentőséggel bír a klímaváltozás elleni küzdelemben „az állam és mindenki” kötelezettségeinek meghatározása során. Márpedig kifejezett, az erőforrások védelmét, fenntartását és jövő nemzedékek számára történő megőrzését mindenkre kötelező jogszabályban átfogóan biztosító, megismerhető, betartható és számonkérhető (betartatható) jogi szabályozás hiányában a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos, mely hiányosság formai értelemben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, tartalmi értelemben pedig az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése, XX. cikk (1) bekezdése és XXI. cikk (1) bekezdése sérelmét eredményezi.
- [128] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság már korábban utalt, a jelen generációt alapvetően háromirányú, mind a jogalkotás, mind pedig a jogalkalmazás teljes spektrumára kiterjedő kötelezettség terheli az Alaptörvény alapján: a jelen generációk, a jövő nemzedékek és a nemzet közös örökségét képező erőforrások irányába egyaránt. A jelen generációk az Alaptörvényből fakadó, jogszabályok által garantált jogait maguk is érvényesíthetik, azok sérelme esetén közvetlenül is felléphetnek (hatósági és bírósági eljárások kezdeményezésével, adott esetben alkotmányjogi panasz benyújtásával). A jövő nemzedékek érdekeinek védelmét az Alaptörvény 30. cikk (3) bekezdésének megfelelően külön biztoshelyettes látja el, akinek alkotmányos feladata a jövő nemzedékek érdekében történő fellépés, ideértve adott esetben a jogi eszközökkel történő fellépés kötelezettségét is minden olyan esetben, ahol ezt valamely jogszabály kifejezetten nem zárja ki. A természeti erőforrások védelmét és megőrzését elsősorban a nemzeti parkok és a nemzeti park igazgatóságok látják el, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 28. § (2) bekezdésének, illetőleg a 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendeletnek megfelelően (lásd különösen a Korm. rendelet 19. §-át). Az Alkotmánybíróság külön is kiemeli, hogy határozatának meghozatala során mind a biztoshelyettes, mind pedig mind a tíz nemzeti park szakmai álláspontját beszerezte, és hangsúlyosan figyelembe vette. Sem a jelen generáció tagjai, sem a biztoshelyettes, sem pedig a nemzeti parkok nem tudják ugyanakkor ellátni az Alaptörvényből fakadó kötelezettségeiket, illetőleg nem tudnak élni az Alaptörvényből fakadó jogaikkal akkor, ha a mitigációval, adaptációval és rezilienciával kapcsolatos egyes kérdések nem egy mindenki számára egyaránt kötelező jogszabályi formában kerülnek rögzítésre, függetlenül attól, hogy a korábbiakban kifejtettek szerint az egyes stratégiai dokumentumok jelentősége nem hagyható figyelmen kívül, tartalmuk nem mellőzhető.
- [129] Ahogyan arra a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány is felhívta a figyelmet az amicus curiae beadványában, az adaptáció és a reziliencia egyes stratégiákban megjelenő szempontjain túl a gazdasági, technológiai, pénzügyi, szabályozási, intézményi és oktatási kérdésekre is kiterjed, ekként a klímaváltozás kihívásainak megfelelő kezelése egyaránt vonatkozik a humán (társadalmi), a természeti, az épített (infrastrukturális) és a pénztőke elemekre. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben kiemeli: ahhoz, hogy az ENSZ által is célul tűzött (Addisz Abeba-i Akcióterv, illetőleg Agenda 2030) fenntartható fejlődési keretrendszer megvalósulhasson, annak előfeltételeként elengedhetetlen egy olyan nemzeti vagyontár megalkotása, mely felméri az Alaptörvény P) cikke, illetőleg 38. cikke hatálya alá tartozó nemzeti vagyon egyes elemeit, illetőleg azok állapotát (ideértve azok ismert károsodásait is), ezzel is segítve a mindenkor jogalkotót és jogalkalmazót abban, hogy a környezet és természet valós állapotának

figyelembevételével hozza meg a legfontosabb környezet- és természetvédelmi tárgyú döntéseit. Egy ilyen nemzeti vagyontár továbbá arra is alkalmas lehet, hogy alapját képezze egy, a piacon megjelenő áruforgalom mennyiségén alapuló bruttó hazai termék (GDP) kimutatásánál lényegesen tágabb, a fenntartható fejlődési fordulatot a maga egészében bemutató integrált, rugalmas és pragmatikus értékelő rendszernek (lásd például a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány és az MTA koordinálásában elkészített, Methodology for Integrated Measurement of Sustainability Transition javaslatcsomagot).

- [130] Az Alkotmánybíróság éppen ezért az Abtv. 46. § (2) bekezdés c) pontja alapulvételével hivatalból eljárva megállapítja, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azzal, hogy nem szabályozta átfogóan és kifejezetten a Kárpát-medence és Magyarország sajátosságainak megfelelően a klímaváltozást előidéző ÜHG csökkentésének hagyományos kibocsátásszabályozásán túli eszközeit (mitigáció), a klímaváltozás következményeihez történő alkalmazás eszközeit (adaptáció), valamint a klímaváltozás következményeivel szembeni ellenálló képesség növelésének eszközeit (reziliencia), ideértve azok jogon túli (a fenntartható fejlődési keretrendszer bevezetéséhez szükséges) elemeit is. Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2026. június 30. napjáig tegyen eleget.

VIII.

- [131] A határozatot az Abtv. 44. § (1) bekezdés első mondata alapján közzé kell tenni a Magyar Közlönyben.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes alkotmánybíró helyett

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde alkotmánybíró helyett

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/3536/2021.

Dr. Patyi András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [132] A határozat rendelkező részét, így a Klímatv. 3. § (1) bekezdésének pro futuro megsemmisítését, illetve a jogalkotói mulasztás megállapítását is támogattam, de indokoltan láttam volna a törvény Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek való megfelelése vizsgálatát, a megfelelés hiányában pedig a Klímatv. egészének megsemmisítését. Így csatlakozom dr. Varga Réka alkotmánybíró asszony párhuzamos indokolásához.

- [133] Nagyon nehéz elvonatkoztatni attól, hogy az Országgyűlés által a környezeti örökség védelme, a magyar emberek és nemzedékek együttes erőfeszítései eredményének megőrzése, valamint a magyar nemzet Kárpát-medencében való megmaradásának biztosítása érdekében megalkotott Klímatv. alapvetően nem magatartási szabályokat, hanem deklarációkat tartalmaz. Ezért éppen nem túlzás azt mondani, hogy materiális (tartalmi) értelemben nem, csak formailag törvény, hiszen éppen a felismerhető és követendő magatartási szabály az, amelynek híján van. Meglátásom szerint ezen hiátus miatt a Klímatv. nem csupán jogkövetkezmény (szankció) nélküli szabály, úgynevezett *lex imperfecta*, hanem sokkal inkább *non-lex*.
- [134] A felismerhető normatartalom nélkül megalkotott törvény pedig nem tesz eleget annak az elemi, a jogállam-elv meghatározó részét (lényegében annak a magját) képező jogbiztonságból fakadó alapvető követelménynek, hogy kiszámítható, érthető és teljesíthető szabályokat tartalmazzon. Mindez történeti érvekkel is könnyen szemléltethető, hiszen az, hogy a törvény mire való, milyen szerepet tölt be a jogrendszerben (azaz mikor nevezhető igazán törvénynek), sem az európai állami és jogi kultúra eredőjét jelentő római jogban, sem a magyar jogi hagyományban nem ismeretlen. Az egyik római „remekjogász”, Modestinus megfogalmazásában: „*Legis virtus haec est: imperare, vetare, permittere, punire.*” (D. 1.3.7.), azaz „[a] törvény képessége (ereje) ez: parancsolni, tiltani, megengedni, büntetni.” Ugyanez jelenik meg Werbőczy István egykori országbírói ítélőmester, nádor alapvető, a magyar jogot évszázadokra keretekbe foglaló könyvében: „[a] törvény tiszte pedig négyféle; mert minden törvény vagy enged, vagy tilt, vagy büntet, vagy parancsol [...]” (Hármaskönyv (1514) ELŐBESZÉD 7. CZIM 3. §). A törvénynek tehát nemcsak nevében kell hordoznia ezt a jellemzőt, de jogi normaként szabályozó tartalommal is bír (vagyis azzal kell bírnia), meghatározva a jogalanyok számára a követendő magatartást.
- [135] Ebből adódóan vizsgálendő lett volna, hogy a Klímatv. maga megfelel-e az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében meghatározott és a dr. Varga Réka alkotmánybíró asszony párhuzamos indokolásában idézett alkotmánybírói döntésekben testet öltött jogbiztonsági követelményeknek. Az Alaptörvényben megalkotott és részletesen szabályozott, a hatalom megosztására épülő magyar alkotmányos államszervezetben a törvényalkotás hatalma (az államhatalom a törvényalkotásban) az Országgyűlést illeti meg, törvényt az Országgyűlés alkothat.
- [136] Az Országgyűlés sokféle törvényt alkothat, de természetesen nem akármilyen vagy bármilyen törvény alkotható, csak olyan, ami az Alaptörvénnyel összhangban van, hiszen annak hatásköre (bírói hatalma – az államhatalom az alkotmánybíráskodásban), mely a megalkotott törvény és az Alaptörvény összhangját vizsgálja és ítélt fölötté, az Alkotmánybírásgot illeti meg.
- [137] Az Alkotmánybírósnak kell azt vizsgálnia, hogy az eljárása tárgyává tett törvény vagy annak egyes részei teljesítik-e a jogbiztonság fundamentális jellegű elvből fakadó kiszámíthatósági, érthetőségi követelményeket, melyek sem a jogállam-elv részeként, sem a magyar alkotmánybíráskodásban újnak egyáltalán nem tekinthetők. Ennek az aprólékos és a jogrendszer legalitása szempontjából kiemelkedő jelentőségű alkotmányossági vizsgálatnak tehát az Alkotmánybírósnak a letéteményese, és (nem túlzás azt állítani) az Alkotmánybírósnak személyi összetétele a záloga. A tagok között a jog különböző ágazataiban és rétegeiben, valamint az alkotmányos állami rend egyes területein közvetlen és jelentős jártasságot szerzett szakemberek (volt ügyvéd, bíró, bírósági és igazságszolgáltatási vezető, egyetemi tanár, a törvényhozásban, a kormányzásban vagy éppen autonóm szervek irányításában tapasztalatot szerző) egyaránt megtalálhatók, a döntések során az alkotmányos állami és a jogi rend széles körű ismerete és megértése van jelen.
- [138] Ezekkel a kiegészítő gondolatokkal csatlakozom dr. Varga Réka alkotmánybíró asszony párhuzamos indokolásához.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [139] A határozat rendelkező részével egyetértettem, ugyanakkor megsemmisítést a Klímatv.-nyel elérni kívánt célok megerősítése, illetve a határozatban is megjelenő P) cikkben foglalt kötelezettség teljesítése érdekében, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére lefolytatott alkotmányossági vizsgálat alapján is megállapíthatónak tartottam volna, az egész Klímatv.-re vonatkozóan is.

- [140] A Klímatv.-nyel szembeni alkotmányossági probléma meglátásom szerint elsősorban abban ragadható meg, hogy annak normatartalma bizonytalan, az általános magatartási szabályok nem felismerhetők, betarthatók és számonkérhetők, továbbá kihatással van a P) cikkben foglalt kötelezettség érvényesítésére. Erre a határozat indokolása is kitér az Alaptörvény P) cikkének sérelmével összefüggésben. Álláspontom szerint a Klímatv. szabályozási hiányosságai, pontatlansága és számonkérhetőségének hiánya közvetlenül az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére is vezet. Az Alkotmánybíróság először a 9/1992. (III. 5.) AB határozatában mondta ki, és azóta állandó gyakorlata részeként számos későbbi döntésében megerősítette, hogy a jogbiztonság az államtól és elsősorban a jogalkotótól azt várja el, hogy a jog egésze, egyes részterületei és egyes szabályai is világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek [legutóbb pl. 3326/2024. (VII. 29.) AB határozat, Indokolás [28], illetve 14/2024. (VII. 8.) AB határozat, Indokolás [113]]. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján közvetlenül sérti a normavilágosság követelményét, ha éppen a normatív tartalom az, ami nem felismerhető.
- [141] Ezt az érvet erősíti az is, hogy a Klímatv. megfogható felhatalmazó rendelkezések helyett a „Kormányt felkéri”, a „Kormány kidolgozza”, illetve a „Kormány gondoskodik” fordulatokat alkalmazza, konkrét felelős és tárgykör nélkül, amelyek nem értelmezhetők az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének megfelelő és a Jat. szerinti felhatalmazásként, így nem alkalmasak a jogalkotó által kitűzött azon cél betöltésére, hogy a Klímatv.-ben foglalt elvárások ténylegesen végrehajthatók és számonkérhetők legyenek. Az Országgyűlés feladata a törvényalkotás és a Kormány ellenőrzése: annak egyértelműnek kell lennie, hogy jogalkotásra vagy politikai program kidolgozására vonatkozik a „felkérés” (kidolgozás, gondoskodás), és ha jogalkotásra, akkor pontosan milyen tárgykörre. Úgy vélem, hogy nem felel meg a normavilágosság követelményének, ha a felkérés normatartalma nem beazonosítható. Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jogállamisági klauzula alapján következetes elvárást fogalmaz meg arra is, hogy a felhatalmazó rendelkezésnek egyértelműnek és konkrétan kell lennie. Az Alkotmánybíróság számos határozatában megállapította, hogy ha törvény valamely alkotmányos vagy törvényben szabályozott jog korlátozására ad jogalkotási felhatalmazást, a jogállamiság elvéből következően a törvénynek meg kell határoznia a jogalkotási hatáskör terjedelmét és annak korlátait is [6/1999. (IV. 21.) AB határozat; hasonló a 19/2004. (V. 26.) AB határozat, legutóbbi gyakorlatból: 29/2015. (X. 2.) AB határozat, 19/2023. (VIII. 7.) AB határozat, Indokolás [28]–[34]]. Az Alkotmánybíróság több esetben semmisített meg olyan törvényi felhatalmazó rendelkezést (és/vagy arra hivatkozással kibocsátott rendeleti szabályozást), amely alapján nem volt meghatározható a felhatalmazás jogosultja, de a szabályozási tárgykörök sem [15/2008. (II. 28.) AB határozat; 41/2008. (IV. 17.) AB határozat, legutóbbi gyakorlatból pl. 19/2023. (VIII. 7.) AB határozat]. Álláspontom szerint a Klímatv. alkotmányosságának vizsgálata során elsődleges jelentősége a törvény normatív mivoltának van: annak egyértelműnek, kiszámíthatónak, pontosan körülhatároltnak kell lennie, hogy a jogalanyok a magatartásukat a törvényi szabályokhoz tudják igazítani. Ezen keresztül vethető fel az Alaptörvény egyes alapjogi rendelkezéseinek sérelme arra tekintettel, hogy a jogalkotó az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének megsértésével az egyes indítványban hivatkozott alapjogi rendelkezések sérelmét is eredményező törvényt alkotott. A Klímatv. megsemmisítés után fennmaradó rendelkezései leginkább politikai célkitűzéseket fogalmaznak meg (többnyire az Országgyűlés felé, közjogi szervezetszabályozó eszközökre jellemző tartalommal), és nem a B) cikk (1) bekezdése, T) cikke és a Jat. értelmében vett általános magatartási szabályokat, így ténylegesen nem alkalmasak a P) cikk szerinti követelmény teljesítésére, az abban foglalt célok elérésére sem.
- [142] Az indokolás logikájából álláspontom szerint ezért a törvény egésze (pro futuro) megsemmisítéshez is el lehetett volna jutni. Különös figyelemmel következne ez abból is, hogy a megsemmisítés folytán megmaradó törvényszövegben lévő normatív tartalom inkább értékelhető nemzetközi kötelezettségvállalásként – mint egyoldalú állami aktus – a nemzetközi jog forrásaként, ténylegesen azonban belső jogi szempontból a jogszabályok normativitásának kellékeivel nem rendelkezik, úgy, hogy erről a tárgykörrel a jogalkotó más jogszabályban sem rendelkezett. A megsemmisítés folytán a jogalkotó – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének is megfelelően – a P) cikkben foglalt követelményeknek eleget téve olyan szabályozást tudna alkotni, amely egyúttal alkalmas a Klímatv. mögötti jogalkotói cél érvényre juttatására.
- [143] Ugyanakkor a rendelkező rész szerinti mulasztás megállapítása a Klímatv. 3. § (1) bekezdésének megsemmisítése mellett lényegében ugyanezt a követelményt támasztja a jogalkotóval szemben: mindenképpen újra kell szabályoznia a Klímatv.-t a határozatban foglaltakat figyelembe véve. Ennek során a jogalkotó – erre vonatkozó külön felhívás nélkül – sem hagyhatja figyelmen kívül az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeket. Erre tekintettel támogattam a rendelkező részben foglalt megoldást.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

[144] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária alkotmánybíró különvéleménye

- [145] Egyetértek a többségi határozat alapjául is szolgáló azon állásponttal, hogy a klímavédelem napjaink egyik legfontosabb globális kihívása, amely nemcsak a jelenlegi generációk életminőségét érinti, hanem meghatározó hatással van a jövő nemzedékek sorsára is. A jövő generációinak biztonságos, élhető környezethez való joga nemcsak erkölcsi, hanem az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből, XX. cikk (1)–(2) bekezdéséből és XXI. cikk (1) bekezdéséből következő jogi felelősséget is ró az államra. A klímavédelem célja, hogy mérsékelje a környezeti ártalmakat, csökkentse az ÜHG-kibocsátást, elősegítse a fenntartható fejlődést, és biztosítsa a természeti erőforrások megőrzését.
- [146] Nem értek egyet ugyanakkor a többségi határozatnak a Klímatv. 3. § (1) bekezdése, nevezetesen az ÜHG-kibocsátásnak az 1990. évhez képest 2030-ig legalább 40%-kal való csökkentésének az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből, a XX. cikk (1) bekezdéséből és a XXI. cikk (1) bekezdéséből fakadó nemzedékek közötti igazságosság, elővigyázatosság és megelőzés elveinek sérelme miatti alaptörvény-ellenessége megállapításával és megsemmisítésével. Az indokolás VII/8. pontja (Indokolás [122]) megállapítja, hogy „Magyarország már 2023-ra teljesítette a Klímatv. szerint 2030-ra vonatkozó célkitűzését”, az alaptörvény-ellenesség a többségi határozat indokolása szerint tehát abban nyilvánul meg, hogy a jogalkotó nem változtatott a Klímatv. támadott rendelkezésén annak elfogadása óta, nem tartalmaz semmilyen további kötelezettségvállalást, bár elismeri azt is, hogy nyelvtani értelemben – a legalább kifejezés miatt – ez utóbbi akadályát sem képezi.
- [147] Az alaptörvény-ellenesség megítéléséhez álláspontom szerint figyelemmel kellett volna lenni arra, hogy az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 4. cikk (2) bekezdés e) pontja értelmében a környezetvédelem területén az Európai Unió a tagállamokkal megosztott hatáskörrel rendelkezik. A konkrét esetben ez azt jelenti, hogy amennyiben az Európai Unió él a hatáskörével, akkor – nem zárja ki, de – elsőbbséget élvez a tagállami szabályozással szemben. A Párizsi Megállapodást illetően pedig az Európai Unió jogi kötelezettségként határozta meg az egységes uniós célkitűzést, a kötelező uniós célértéket, az előrehaladás és az uniós és nemzeti intézkedések értékelésével együtt [lásd az Európai Parlament és a Tanács 2021. június 30-i (EU) 2021/1119 rendelete]. A többségi határozat maga is behivatkozta az Energiaügyi Minisztériumnak a Kormány honlapján közzétett nyilatkozatát az aktuális klímavédelmi eredményekről, és utal a Nemzeti Energia- és Klímaterv 2024-ben az Európai Bizottsághoz benyújtott tervezetére is, amely szerint Magyarország az eddigi 40 helyett 1990-hez képest legalább 50 százalékkal szándékozik csökkenteni az ÜHG bruttó kibocsátást 2030-ig. A határozat elismeri tehát a Kormány cselekvési programját, azonban egy 2021-es indítvány alapján, a 2020-ban megfogalmazott, valójában már teljesített törvényi célkitűzést ítél alaptörvény-ellenesnek.
- [148] Aggályosnak tartom ebben a kérdésben a visszalépés tilalmának a határozatban megjelenő értelmezését és alkalmazását is. A jövőben teljesítendő cél konkrét %-os mértékének – tartalmát tekintve – változatlanul hagyása álláspontom szerint nem hozható közvetlen összefüggésbe az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből levezetett visszalépés tilalmával. Az Alkotmánybíróság legutóbb zajkibocsátási határértékkel összefüggésben, de általános jelleggel mutatott rá arra, „hogy az Alaptörvényre visszavezethető non-derogation elve csak azt a visszalépést tiltja, amelyből következhet a természet vagy a környezet orvosolhatatlan károsodása. Az elővigyázatosság és a megelőzés elve miatt az a kérdés, hogy van-e esély a károsodás bekövetkeztére. A léptéket nem lehet általánosan rögzíteni [...]”. A visszalépés tilalma nem vonatkozik a védelmi szint kijelölésére, de érvényesül akkor, amikor a környezetterhelés már kialakított korlátait úgy derogálja a jogalkotó, hogy akár orvosolhatatlan környezetromboló folyamatok is beindulhatnak” {17/2018. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [91]–[92]}. Az Alkotmánybíróság ezen

hivatkozott megállapítására is figyelemmel, véleményem szerint ebben az esetben az alaptörvény-ellenesség megállapítása ebből az okból sem igazolható.

Budapest, 2025. június 3.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

[149] A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Márki Zoltán alkotmánybíró különvéleménye

- [150] 1. Nem értek egyet a határozat rendelkező rész 1. pontja szerinti alaptörvény-ellenesség megállapításával és az ezen okból megsemmisítő rendelkezéssel. Kisebbségben maradván a határozathoz különvéleményt csatolok [Abtv. 66. § (2) bekezdés].
- [151] 2. Álláspontom a következő.
- [152] Általában véve azt gondolom, hogy amit nem muszáj megsemmisíteni, azt muszáj nem megsemmisíteni. A Klímatv. 3. § (1) bekezdését kifejezetten ilyen rendelkezésnek tartom. Nem tartom sem közvetlennek, sem pedig közvetettnek a megsemmisítendő törvényi rendelkezés és az Alaptörvénybe ütközés közötti kapcsolatot.
- [153] Megemlítem, hogy a határozat egyébkénti indokolását helyénvalónak tartom.
- [154] 3. A Klímatv. 3. § (1) bekezdése szerint „Magyarország az üvegházhatású gázok kibocsátását legalább 40%-kal csökkenti 2030-ig az 1990. évhez képest.”
- [155] E rendelkezés alapvetően és értelemszerűen inkább gazdasági természetű kötelezettségvállalás [és mint ilyen, kapcsolatba, bár kétségtelen távoli és nem okszerű kapcsolatba hozható akár az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében foglaltakkal is].
- [156] A törvényi rendelkezés tartalma – a legalább szóból következően – az, hogy a csökkentési vállalás 40%-nál kisebb nem lehet, több viszont igen. Másrészt a vállalás teljesítésére 40 éves futamidő áll rendelkezésre.
- [157] Jelenleg – és a 2021-ben érkezett indítvány esetében – részint a futamidőn belüli a helyzet, részint kétségtelen, hogy ezen törvényi elvárás mentén történtek, illetve történnek teljesítések a kötelezettségvállalásnak eleget téve.
- [158] Utóbbi azt is jelenti, hogy megsemmisítés pro futuro (2026. június 30-án kezdődő) hatálya folytán – értelemszerűen – nem mondható, hogy a törvényi kötelezettségvállalás eleve helytelen.
- [159] A megsemmisítés viszont azt mutatja, hogy az Alkotmánybíróság megfontolása szerint más futamidő, avagy más mérvűség (más %) lenne indokolt; vagy pedig azt, hogy a határozat indokolásában egyébként helyes tartalmi gondolatiság kifejezéséhez egyfajta kiindulópontként volt rá szükség. Előbbi – tartalmi szempontból – nem tartom helyesnek, utóbbit – érvelési szükség szempontjából – nem tartom helyénvalónak.
- [160] Kétségtelen, hogy a Klímatv. 3. § (1) bekezdése mint jogi rendelkezés, deklaratív, ehhez képest szimbolikus, és mint ilyen, *lex imperfecta* (következmény nélküli).
- [161] Viszont épp e természete folytán azt sem lehet mondani rá, hogy ártalmas.
- [162] 4. Nem vitatom annak létjogosultságát, hogy az Alkotmánybíróság féltő óvatosságból – akár megsemmisítéssel – beavatkozó döntést hozhasson. Ugyanakkor tisztában kell lenni a beavatkozással szándékolt, értelemszerűen új mérvű kötelezettségvállalás teljesítésének képességével, illetve a teljesítőképességgel. Utóbbi természetes záloga az öntörvényűségnek (ekként szuverenitásnak).

- [163] Értelemszerűnek tartom, hogy a vállalat teljesítésének klímára való hatása részint nem áll teljesen az állam, a jog, a társadalom hatalmában. A klíma jövőbenisége nem áll teljesen uralmunk alatt. Amit tenni lehet, amiről dönthetünk, az a saját cselekvéseink, magatartásunk iránti elszánás.
- [164] Másrészt azt is realitásnak tartom, hogy a Klímatv. 3. § (1) bekezdésében megfogalmazott kötelezettségvállalás a Kormány (a mindenkori kormány) cselekvési lehetőségére és képességére méretezett. E viszony viszont közvetlen összefüggésben álló. Értelemszerűen azért, mert e viszony hatalmunkban áll, uralmunk alatt áll.
- [165] A klíma féltése tekintetében az állam szerveinek és a társadalomnak felelőssége közös, de nem azonos. Senki nincs a megoldás birtokában, a megoldandó feladat összetettsége miatt. Mindenkinek arról kell tennie, amiről tehet. És minden bizonnyal az Alkotmánybíróság sem mondhatja el magáról, hogy e téren a stratégiai gondolkodás, illetve cselekvések középpontja.
- [166] A Klímatv. 3. § (1) bekezdése az állam elszánását mutatja.
- [167] Ehhez képest sem azt az álláspontot nem tartom helyénvalónak, ami a Klímatv. 3. § (1) bekezdése megsemmisítését a jogi perfekció hiányára alapítja, ilyen hiányból vezeti le, sem pedig azt, ami – lényegében előbbivel egyező alapon – az időközben bekövetkezett nemzetek közötti megállapodás megváltozásának szempontjához igazodás igényére alapítja.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

- [168] A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Az Alkotmánybíróság 6/2025. (VI. 30.) AB határozata

az azonos nemű párok által külföldön kötött házasság Magyarországon bejegyzett élettársi közösségként való elismerésével kapcsolatos, mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése – *dr. Horváth Attila* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, *dr. Handó Tünde*, *dr. Márki Zoltán* és *dr. Patyi András* alkotmánybírók különvéleményével – alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Alaptörvény II. cikkét és VI. cikk (1) bekezdését sértő, mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség áll fenn amiatt, hogy a jogalkotó nem tette lehetővé az azonos nemű párok által külföldön kötött házasság Magyarországon bejegyzett élettársi közösségként való elismerését.
Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói kötelezettségének 2025. október 31-ig tegyen eleget.
2. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 111.K.706.727/2021/15. ítélete és a Kúria Kfv.I.37.601/2022/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 11.K.702.815/2023/8. számú ítélete és a Kfv.VI.37.719/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában indult eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Indokolás

I.

- [1] 1. Az Alkotmánybírósághoz két hasonló tartalmú indítvány érkezett a külföldön, azonos nemű személyek által kötött házasság Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatként (a továbbiakban: BÉK) történő elismerésével összefüggésben, a következők szerint.
- [2] 2. Az első ügy indítványozói jogi képviselőjük (dr. Muhi Erika ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszukban a Fővárosi Törvényszék 111.K.706.727/2021/15. ítélete és a Kúria felülvizsgálati jogkörben hozott Kfv.I.37.601/2022/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték. Kérelmüket az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, I. cikk (1)–(3) bekezdésére, II. cikkére, VI. cikk (1) bekezdésére, XV. cikk (1)–(2) bekezdésére, XXVIII. cikk (1) bekezdésére és 28. cikkére alapították.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az indítványozók – egy magyar és egy vele azonos nemű német állampolgár – a 2021-ben Németországban kötött házasságuk BÉK-ként történő magyarországi anyakönyvezését kérték. Magyarország müncheni főkonzulátusa a kérelmet elutasította.
- [4] Az indítványozók keresetét a Fővárosi Törvényszék 111.K.706.727/2021/15. számú ítéletével elutasította. A bíróság abból indult ki, hogy a külföldi okiratnak a bejegyezni kért tény alá kell támasztania. A csatolt okirat viszont nem a külföldön létesített, és az eljárást indító kérelemben szereplő BÉK-et tanúsítja, hanem a külföldi házasságkötést. A nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvényben (a továbbiakban: Nmjtvt.) pedig nincs olyan „konvertáló” szabály, mely szerint a házasságot BÉK-nek lehet tekinteni az anyakönyvezési eljárásban. Az Nmjtvt. 4. § (2) és (3) bekezdésének értelmezése a bíróság szerint azonos eredményre vezet, az Nmjtvt. „17. A házasságra vonatkozó különös szabályok” címére utal tovább. A bíróság rámutatott, hogy a magyar és a német jog egyaránt ismeri a házasság jogintézményét, azzal a különbséggel, hogy míg a német jog az azonos neműek közti házasságot is elismeri, a magyar jog csak a nő és férfi közti házasságot ismeri el. A magyar jogban a bejegyzés alapjául [szolgáló] házassági anyakönyvi kivonat érvénytelen okiratnak minősült. Így a „felperesek Nmjtvt. 4. § (2)–(3) bekezdésére tett hivatkozásából [...] nem következik, hogy az anyakönyvezési eljárásban a felperesek házasságát bejegyzett élettársi kapcsolatként kell figyelembe venni” (Indokolás [14]–[21]).
- [5] A Kúria Kfv.I.37.601/2022/3. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta, mert arra jutott, hogy sem a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában, sem ab) alpontjában foglalt befogadási feltétel nem áll fenn az ügyben.
- [6] 3. A második ügy indítványozói jogi képviselőjük (dr. Muhi Erika ügyvéd) útján az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszukban a Fővárosi Törvényszék 11.K.702.815/2023/8. számú ítélete és a Kúria felülvizsgálati jogkörben hozott Kfv.VI.37.719/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték. Kérelmüket az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, I. cikk (1)–(3) bekezdésére, II. cikkére, VI. cikk (1) bekezdésére, XV. cikk (1)–(2) bekezdésére, XXVIII. cikk (1) bekezdésére és 28. cikkére alapították.
- [7] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az indítványozók – egy amerikai-magyar és egy vele azonos nemű amerikai állampolgár – a 2014-ben az Amerikai Egyesült Államokban kötött házasságuk magyarországi anyakönyvezését kérték. Hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban Budapest Főváros Kormányhivatala BP/A/05741/2022/II. számú végzésével a kapcsolat elsődlegesen házasságként, másodlagosan BÉK-ként való anyakönyvezésére irányuló kérelmet elutasította. Az indokolás lényege, hogy a házasfelek közös személyes joga az amerikai jog, amely elismeri az azonos nemű személyek házasságát. A magyar jogban viszont – az Alaptörvény kifejezett rendelkezése alapján – házasság csak férfi és nő között jöhet létre, ezért az Nmjtvt. 12. §-ába foglalt közrendi klauzula alkalmazandó, és a házasság nem ismerhető el. A BÉK-ként történő anyakönyvezésre pedig csak erre vonatkozó kifejezett jogszabályi rendelkezés esetében lenne mód.
- [8] Az indítványozók keresetét a Fővárosi Törvényszék 11.K.702.815/2023/8. ítéletével elutasította. A bíróság megalapozottnak tartotta mind a házasságként (ítéleti indokolás [9]–[12]), mind a BÉK-ént (ítéleti indokolás [13]–[18]) történő hazai anyakönyvezés kizártságára vonatkozó következtetést. Ami az alkotmányjogi panasz szempontjából releváns BÉK-et érinti, a bíróság a következő körülményekre hivatkozott.
- [9] Az Nmjtvt. 4. § (3) bekezdésében írt, ún. minősítő szabály – amelynek alkalmazásával az indítványozók szerint számukra pozitív döntés született volna – nem arra ad lehetőséget, hogy egy jogintézményt (itt: házasságot) egy másikra (itt: BÉK-re) átminősítsenek, hanem az ún. kollíziós kapcsoló szabály kiválasztását szolgálja. (A kapcsoló szabály szerepe, hogy választ adjon arra a kérdésre, hogy az adott jogviszonyt illetően a felmerülő külföldi elem

- miatt elvileg figyelembe vehető – de egymással ellentétes – hazai és külföldi jogszabály közül ténylegesen melyiket kell alkalmazni.)
- [10] Az Nmjtvt. ráadásul nemcsak, hogy hallgat az azonos nemű felek külföldön kötött házasságának BÉK-ként történő elismeréséről, hanem megállapítható, hogy a jogalkotó kifejezetten elvetette az új nemzetközi magánjogi törvény koncepciójáról szóló 1673/2016. (XI. 29.) Korm. határozatban még szereplő, erre vonatkozó szabály megalkotását. (A Koncepció IX/48. pontja szerint a Koncepció „fenntartani javasolja a bejegyzett élettársakra vonatkozó hatályos kollíziós jogi szabályozást, kiegészítve azzal, hogy a más államban azonos neműek között érvényesen megkötött házasság Magyarországon nem ismerhető el, azonban az ilyen házasságot – kérelemre – a magyar jog szerint bejegyzett élettársi kapcsolatnak kell tekinteni.” Ez nem valósult meg.)
- [11] Alátámasztja mindezt a bírósági ítélet értelmében a Kúria Kfv.V.37.135/2023/6. számú más, de hasonló tárgyú ügyben hozott végzése is, amely szerint „a nemzetközi magánjog területén nem ismeretlen valamely külföldi jog szerinti jogosultság átalakítása, megfeleltetése a címzett állami joga szerinti jogosultsággá, de ennek jogszabály kifejezett rendelkezésén kell alapulnia” (Indokolás [27]). A „házasságkötésről külföldön, az Amerikai Egyesült Államokban kiállított okirat alapján házasság élettársi kapcsolatként való hazai anyakönyvezésére nincs jogszabályi lehetőség, az At. [az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény] szabályai ezt nem teszik lehetővé” (Indokolás [28] és [32]).
- [12] A bíróság rámutatott arra is, hogy a hazai jogalkalmazási gyakorlat az indítványozókéhoz hasonló esetben nem teszi a BÉK létesítésének feltételévé a házasságkötési akadály hiányának az Nmjtvt. 37. § (2) bekezdése szerinti igazolását (a BÉK létesítéséhez a nem magyar állampolgárnak igazolnia kell, hogy személyes joga szerint házasságkötésének nem lenne akadály).
- [13] A Kúria Kfv.VI.37.719/2023/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta, mert arra jutott, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn.
- [14] 4. az indítványozók által előterjesztett alkotmányjogi panasz lényege a két ügyben tartalmát tekintve alapvetően megegyezik.
- [15] A Fővárosi Törvényszék támadott ítéleteivel kapcsolatban – az Alkotmánybíróságnak a BÉK-re vonatkozó gyakorlatát citálva, valamint egyebek mellett az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) és az Európai Unió Bírósága gyakorlatára, valamint az új nemzetközi magánjogi törvény koncepciójáról szóló 1673/2016. (XI. 29.) Korm. határozatra utalva – mindkét ügyben arra hivatkoznak az indítványozók, hogy az a jogértelmezés, amely a külföldön azonos neműek által kötött házasságot nem létezőnek, illetve a magyar jogban ismeretlennek tekinti, és megtagadja annak BÉK-ként való anyakönyvezését, ellentétes az Alaptörvény II. cikkével és VI. cikk (1) bekezdésével. Ezáltal ugyanis megtagadják az érintettektől, hogy tartós életközösségük a magyar jogban a házassághoz hasonló jogi elismerést nyerjen. Az indítványozók nem minősülhetnek egymás családtagjának sem. A házasság – és így a családtagnak minősülés – valamilyen formában való elismerésének hiányában a szabad mozgáshoz való jog sérelme is felmerül.
- [16] Az Alaptörvény 28. cikkében írt értelmezési szabályra, valamint az Alkotmánybíróságnak a BÉK-re vonatkozó gyakorlatára is figyelemmel az Nmjtvt. 4. §-át és az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: At.) 65. §-át az indítványozók megítélése szerint úgy kellett volna értelmezni és alkalmazni, hogy az az Alaptörvény II. cikkével és VI. cikk (1) bekezdésével összhangban álljon. Bár a törvényszék arra jutott, hogy az Nmjtvt. 4. § (3) bekezdése értelmében a minősítést annak figyelembevételével kell elvégezni, hogy az adott jogintézmény a külföldi jogban milyen célt és funkciót tölt be, erre nem került sor. A bíróság semmilyen formában nem vizsgálta az azonos neműek házasságának a külföldi jogban betöltött célját és funkcióját. E jogintézmény célja – ahogy Magyarországon a BÉK-é is – többek között a magán- és családi élethez való alapvető emberi jognak az érvényre juttatása az azonos nemű párok esetében, mutatnak rá az indítványozók. Mindkét jogintézmény funkciója pedig az, hogy ezen alapvető emberi jog/jogok esetében meghatározza a jogilag szabályozott kereteket. Az azonos nemű párok esetében külföldön adott esetben ez a jogi keret lehet a házasság, Magyarországon pedig a BÉK érhető el számukra.
- [17] Az EJEB Orlandi-ítéletében [EJEB, Orlandi és társai kontra Olaszország (26431/12; 26742/12; 44057/12 és 60088/12), 2017. december 14.] szereplő jogi vákuumnak tűnik az indítványozók szerint, ha a külföldön kötött házasság semmilyen formában, például BÉK-ként sem kerül elismerésre, és így a feleknek Magyarországon, a jogviszony kontinuitását tagadva, BÉK létesítését kell kérniük. De még ennek a lehetősége sem egyértelmű. Az Nmjtvt. 37. § (2) bekezdése alapján a BÉK létesítésének ugyanis feltétele, hogy „a magyar állampolgársággal nem rendelkező leendő bejegyzett élettárs igazolja, hogy személyes joga szerint házasságkötésének nem lenne akadály”. A külföldön létező, de Magyarországon el nem ismert házasság viszont meggátolja, hogy a külföldi fél igazolást

szerezzen be a személyes joga szerinti házasságkötési akadály hiányáról, mert ő a saját személyes joga szerint már házas. Előfordul, hogy – az At. és az Nmjt. szabályaival ellentétesen – elfogadják, ha a külföldi állampolgár nem a fennálló, hanem a külföldi házasságkötést megelőző családi állapotát igazolja, de a gyakorlat nem egységes, anyakönyvvezetőként eltérő, ami jogbizonytalanságot okoz. Következésképpen az indítványozók szerint az egymással külföldön kötött házasságukra tekintettel csak úgy nyerhet egyértelmű jogi elismerést a kapcsolatuk Magyarországon, ha a házasságukat BÉK formájában anyakönyvezik.

- [18] A második indítvány mindezek mellett kifogásolja – illetve hiányosnak tartja – a Fővárosi Törvényszék ítéletének a kettős állampolgárságú indítványozó személyes jogára – az amerikai jogra – vonatkozó részét, szerinte a bíróságnak „vizsgálni kellett volna annak a lehetőségét, hogy milyen esetekben lehet a külföldi személyes jogot alkalmazni”. A bíróságnak arra is magyarázatot kellett volna adnia, „hogymiért nem alkalmazható az Nmjt. 10. § (1) bekezdésének „általános kitérő klauzulája, azaz kivételesen miért nem lehet a külföldi jogot alkalmazni”, illetve az Nmjt. 27. § (1) bekezdése, amelynek értelmében a házastársak személyi és vagyoni jogviszonyaira főszabály szerint annak az államnak a joga alkalmazandó, amelynek az elbírálás időpontjában mindkét házastárs állampolgára. Mivel mindkét indítványozó személyes joga – a bíróság szerint is – az amerikai jog, felmerül a kérdés, hogy a közrendi klauzulát fel lehet-e hívni, alkalmazható-e az ügy vizsgálata során, ha annak a következménye diszkriminatív – hangzik az érvelés.
- [19] Az indítványozók a Kúria támadott végzéseivel kapcsolatban mindkét ügyben azt kifogásolják, hogy a Kúria nem vizsgálta meg kellő alaposággal az ügy lényegi részeire vonatkozó – a családi élet tiszteletben tartására és a hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó – észrevételeiket, illetve azok értékeléséről nem adott számot a végzésében, ami miatt sérült a tisztességes eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] részjogosítványát képező indokolt bírói döntéshez való joguk. Az indítványozók szerint az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből és 28. cikkéből következően „a Kúriának a hatáskörei gyakorlása során biztosítania kell, hogy az alapvető jogok esetleges korlátozása az alaptörvényi keretek között maradjon. A Kúriának ezért erre irányuló bírósági felülvizsgálati kérelem alapján az Alaptörvényből fakadó kötelezettsége a törvényi alap nélkül, illetve a szükségesség követelményét megsértve alapvető jogot korlátozó kormányhivatali határozat megváltoztatása”.

II.

- [20] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„I. cikk (1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

[21] 2. Az Nmjt. érintett rendelkezései:

- „4. § (1) Annak megítélése során, hogy a tényállásra alkalmazandó jogot melyik kollíziós szabály alapján kell meghatározni, a magyar jog fogalomrendszere az irányadó.
- (2) A magyar jogban ismeretlen jogintézmény minősítését a jogintézményt szabályozó külföldi jog alapján kell elvégezni, különös tekintettel annak a külföldi jogban betöltött funkciójára és céljára.
- (3) Ha a külföldi jogintézmény a magyar jogban nem ismeretlen, de funkciója vagy célja eltér attól, amit a külföldi jogban betölt, akkor a minősítés során a külföldi jogra is figyelemmel kell lenni.”

III.

- [22] 1. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mindkét ügyben megvizsgálta a befogadhatóság feltételeit.
- [23] 1.1. Az indítványokat az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvannapos határidőt betartva nyújtották be. Az indítványozók alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, az ügyükben folytatott per felpereseként érintettek minősülnek, jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették, továbbá a jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [24] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott, nem érdemi döntésén keresztül csak akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg. Ez a feltétel mindkét ügyben fennáll, mivel a Kúria mérlegelési jogkörben eljárva tagadta meg az indítványozók felülvizsgálati kérelmének befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján. Ez azt jelenti, hogy a Kúria két végzésén – eljárást befejező döntésén – túl a Fővárosi Törvényszék ítéletei is vizsgálhatók a benyújtott alkotmányjogi panaszok alapján.
- [25] Az alkotmányjogi panaszok az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdése és 28. cikke vonatkozásában nem tesznek eleget az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltételnek, mivel ezek a rendelkezések nem tartalmaznak Alaptörvényben biztosított jogot, ezért azokra alkotmányjogi panasz nem alapítható {a 28. cikk tekintetében lásd például: 3120/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [16]; az I. cikk (1)–(3) tekintetében lásd például: 3163/2023. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [15]}. Töretlen gyakorlat az is, hogy a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani {lásd például: 3120/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [17]}. Az indítványozók nem e vonatkozásban hivatkoztak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, ezért kérelmük ebben e tekintetben az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján szintén nem vizsgálható.
- [26] A befogadhatóság vizsgálata során megállapítható volt az is, hogy az indítványozók az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdései sérelmét csupán állították, de ezt nem indokolták, ezzel kapcsolatban nem hivatkoztak érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességre. A második ügy indítványozói is csupán az Nmjt. közrendi klauzulájának alkalmazhatóságával – a házasságként történő elismerés kérdésével – kapcsolatban említették a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, viszont az alkotmányjogi panaszt kifejezetten arra hivatkozással kezdeményezték, hogy elmaradt a házasság BÉK-ként történő elismerése. E tekintetben ezért a kérelmek nem felelnek meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában írt követelményének.
- [27] A fentiek figyelembevételével az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a Fővárosi Törvényszék 111.K.706.727/2021/15. ítélete és 11.K.702.815/2023/8. számú ítélete vonatkozásában az Alaptörvény II. cikkére és VI. cikk (1) bekezdésére, illetve a Kúria Kfv.I.37.601/2022/3. számú végzése és Kfv.VI.37.719/2023/2. számú végzése tekintetében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított indítvány lehet alkalmas érdemi vizsgálatra.
- [28] 1.2. Az alkotmányjogi panaszok alappal vetik fel, hogy megvalósul-e az azonos nemű párok kapcsolatának elismerésére vonatkozó – az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint alapvető jogokra visszavezethető – követelmény a külföldön kötött házasságuk BÉK-ként történő anyakönyvezésének kizártsága esetében. Különösen akkor, ha felmerül, hogy házasságukra tekintettel az érintettek számára a BÉK létesítése nem lehetséges Magyarországon. Emiatt felmerül a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye. Az a kérdés továbbá, hogy az azonos nemű párok kapcsolata milyen módon nyerhet jogi elismerést akkor, ha külföldön házasságot kötöttek, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is jelent az Alaptörvény II. cikkével és VI. cikk (1) bekezdésével összefüggésben.
- [29] Az Alkotmánybíróság ennek alapján az Abtv. 29. §-ában írt feltételek fennállását is megállapította mindkét indítvány vonatkozásában.

- [30] 1.3. Az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa az első panaszt 2023. november 21-én, a második panaszt pedig 2024. október 8-án tartott ülésén érdemi vizsgálat céljából befogadta.
- [31] 2. Az első panasz tárgyában az Abtv. 57. § (2) bekezdése, valamint az Ügyrend 36. § (7) bekezdése alapján 2024. február 5-én személyes meghallgatást tartott az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa az indítványozók jogi képviselőjének, a Külgazdasági és Külügyminisztérium (a továbbiakban: KKM) képviselőjének, valamint az Igazságügyi Minisztérium (a továbbiakban: IM) képviselőjének részvételével.
- [32] 2.1. A személyes meghallgatás során az indítványozók jogi képviselője kifejtette, hogy nem csupán az Alkotmánybíróság rögzítette az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján az azonos neműek számára a házassághoz hasonló jogállás szükségességét, a családi élet védelme és a jogi elismerés az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: EJE) 8. cikkéből és az ahhoz kapcsolódó gyakorlatból is következik. A 61/2011. (VII. 13.) AB határozat szerint pedig a nyújtandó alapjogvédelem szintje nem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi jogvédelem szintje. A jelenlegi helyzet pedig azonos az Oliari-ügyben [EJEB, Oliari és mások kontra Olaszország (18766/11, 36030/11), 2015. július 21.] fennálló helyzettel: elmaradt az azonos neműek kapcsolatának formális elismerése a magyar állam által.
- [33] A jogi elismerés hiánya miatt az indítványozók semmilyen jogilag elismert kapcsolatban nincsenek egymással Magyarországon, ami számos hátránnyal jár, illetve ellentmondásos módon azt is eredményezi, hogy a magyar indítványozó egy másik személlyel BÉK-et vagy akár házasságot is köthet. Ha egyáltalán jogilag lehetséges a BÉK létesítése az érintetteknek (erre nem tettek kísérletet), ezáltal a magyar állam egy létező kapcsolat megduplázását rendeli el – az Orlandi-üggyel [EJEB, Orlandi és társai kontra Olaszország (26431/12; 26742/12; 44057/12 és 60088/12), 2017. december 14.] ellentétesen tagadva a házasság és a BÉK jogi értelemben vett kontinuitását –, költségtöbbletet, extra adminisztratív terheket okoz, és szimbolikusan azt üzeni, hogy az azonos nemű párok másodrendű állampolgárok.
- [34] Az Nmjt. 4. § (2)–(3) bekezdése mindezt megoldást nyújt, a „minősítés” fordulat átkonvertálásként értelmezendő: azt kell vizsgálni, milyen jogintézmény a Magyarországon az adott esetben nem vagy nem így létező külföldi jogintézmény. Amit külföldön házasságnak hívnak, azt Magyarországon nem feltétlenül kell házasságnak minősíteni. Egy jogilag elismert kapcsolatot kell biztosítani, ami a családjogi és egyéb jogági szempontok alapján a házasság joghatásaival jár. Ez Magyarországon a BÉK.
- [35] 2.2. A KKM képviselője a személyes meghallgatáson az ügy érdemét tekintve kifejtette, hogy a nemzetközi magánjog feladata kijelölni az alkalmazandó jogot egymásnak ütköző jogrendszerek esetében, de mint kollíziós jognak nem feladata, hogy a különböző törvények rendelkezéseit pótolja. Az azonos nemű személyek számára az Alaptörvény II. cikkére és VI. cikk (1) bekezdésére visszavezethetően kell az államnak jogilag elismert párkapcsolati formát biztosítania. Ezt nem korlátozza az Nmjt. hatályos szabályozása. Arra viszont a magyar államnak nincs kötelezettsége, hogy egy külföldi jog szerinti jogosultságot – az azonos neműek házasságát – a magyar állam joga szerinti jogosultsággá kötelezően átalakítsa.
- [36] 2.3. Az IM a személyes meghallgatást megelőzően írásban nyújtotta be az ügygel kapcsolatos álláspontját (melyet a személyes meghallgatáson kifejtetni nem kívánt). Eszerint az Nmjt. 26. § (1) és (3) bekezdése figyelembevételével az azonos nemű felek külföldön házasságának létezését személyes joguk alapján kell megítélni. A házasság csak akkor tekinthető létezőnek, ha ennek anyagi jogi feltételei a házasságkötés időpontjában mindkét házasuló személyes joga szerint fennállnak. Az olyan azonos nemű felek közötti házasságot, amelyben az egyik fél személyes joga a magyar, Magyarországon – az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:5. § (1) és (3) bekezdése alapján – nemlétezőnek kell tekinteni. Egyébként, ha az egyik fél személyes joga sem a magyar, de mindkettejük személyes joga elismeri az azonos nemű személyek házasságkötését, a házasságot Magyarországon akkor sem lehet elismerni, mert az a magyar közrendbe ütközik, ezért pedig az Nmjt. 12. § (1) és (2) bekezdése alapján mellőzni kell az irányadó külföldi jog alkalmazását.
- [37] Az azonos neműek házassága a magyar jogban ismeretlen jogintézmény, amelyre nem az Nmjt. 4. § (3) bekezdése, hanem (2) bekezdése vonatkozik.
- [38] Az azonos nemű felek által külföldön kötött házasság BÉK-ként történő elismerését lehetővé tevő rendelkezést sem az Nmjt., sem más magyar jogszabály nem tartalmaz, így erre nincs lehetőség (amit alátámaszt a Kúria Kfv.V.37.135/2023/6. számú végzése is). Ennek oka, hogy a hazai jogszabályi környezet azon alapul, hogy a házasság és a BÉK jogintézménye alapvetően különböző személyi kört érint, létrejöttük célja és feltételei is különböznek. Az Alaptörvényből eredő kötelezettségre tekintettel pedig szükséges e két jogintézmény közötti elhatárolás fenntartása.

- [39] Nincs akadálya annak, hogy az indítványozók Magyarországon BÉK-et létesítsenek. Ehhez a külföldi félnek a „házasságkötést megelőző családi állapotát szükséges közokirattal igazolnia”, illetve azt, hogy a személyes joga szerint azzal él – a magyar jog szerint nem létező – házasságban, akivel a magyar jognak megfelelő BÉK-et kíván létesíteni.
- [40] 3. Az Alkotmánybíróság a két alkotmányjogi panasz indítványt tárgyuk azonosságára és tartalmuk összefüggésére tekintettel az Abtv. 58. § (2) bekezdése alapján 2024. október 10-én kelt végzésével egyesítette.
- [41] 4. A második alkotmányjogi panaszt az indítványozók 2024. október 28-án okafogyottságra hivatkozással visszavonták.
- [42] Budapest Főváros Kormányhivatalának 2024. október 31-én érkezett levele szerint a kormányhivatal megállapította, hogy házasságkötésük előtt az indítványozók BÉK-et létesítettek, és a hatóság ezt a külföldön kötött BÉK-et 2024 októberében „hazailag anyakönyvezte”. Mint írták: „[h]atóságunknak arról nincs tudomása, hogy a felek a házasságkötésük előtt felbontották volna a külföldön létesített bejegyzett élettársi kapcsolatukat”.
- [43] A második indítvány ezért okafogyottá vált, így ebben a tekintetben az eljárást az Alkotmánybíróság az Ügyrend 67. § (2) bekezdés c) pontja alapján a rendelkező rész 3. pontja szerint megszüntette.

IV.

- [44] Az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint részben megalapozott.
- [45] 1. Az Alkotmánybíróság először a Kúria Kfv.I.37.601/2022/3. számú végzésével kapcsolatban előadott – az indokolt bírói döntéshez való jog sérelmét állító – indítványozói kifogást vizsgálta meg.
- [46] Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik, és „a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabályok alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]].
- [47] Az indítványozók a Kúria támadott végzésével kapcsolatban azt kifogásolják, hogy a Kúria nem vizsgálta meg kellő alapossággal az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeiket, és nem orvosolta – mert a hiányos mérlegelés eredményeképpen nem is észlelte –, hogy az ügyben alapvető jogokat sértő döntés született.
- [48] Az Alkotmánybíróságnak mindezek alapján jelen ügyben az ügy természetére (felülvizsgálati kérelem befogadásáról való döntés), az ügyben alkalmazandó eljárási szabályok jellegére és tartalmára is tekintettel azt kellett mérlegelnie, hogy az eljáró bíróság döntésének indokairól az Alaptörvényből fakadó „fair trial” követelményének megfelelő módon határozatában számot adott-e.
- [49] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásáról szóló döntés célja annak vizsgálata és értékelése volt, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamelyik feltétel fennáll-e.
- [50] Megállapítható, hogy a Kúria a döntése alapjául szolgáló indokokról és szempontokról határozatában számot adott: a Kúria a tényállás, az elsőfokú ítélet, a befogadás iránti kérelem ismertetését követően részletesen kitért arra, hogy megítélése szerint a befogadás feltételei miért nem állnak fenn, és a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat abban a körben, amely indokokra kérelem befogadását megtagadó döntését alapította, kellő alapossággal megvizsgálta. A döntésből egyértelműen kitűnik, hogy a Kúria milyen érvek mentén alakította ki az ügyben elfoglalt álláspontját. A tisztességes eljárás részét képező indokolt bírói döntéshez való jog tehát az eljárásban nem szenvedett sérelmet.
- [51] Ezért az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.37.601/2022/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.
- [52] 2. Az Alkotmánybíróság ezt követően a Fővárosi Törvényszék támadott 111.K.706.727/2021/15. számú ítélete alaptörvény-konformitását vizsgálta meg.

- [53] Ennek során áttekintette a BÉK szabályozásának eredetét, indokait és főbb jellemzőit (Indokolás IV/2.1. pont, Indokolás [54] és köv.), az Alkotmánybíróság azzal összefüggő gyakorlatát (Indokolás IV/2.2. pont, Indokolás [67] és köv.), megvizsgálta a hatályos nemzetközi magánjogi jogszabályi környezet fényében a Fővárosi Törvényszék támadott döntését (Indokolás IV/2.3. pont, Indokolás [77] és köv.). Végezetül az Alkotmánybíróság megállapította az ügyből levonható további alkotmányjogi következtetéseket (Indokolás IV/2.4. pont, Indokolás [90] és köv.).
- [54] 2.1. A BÉK szabályozásának kialakulását és főbb jellemzőit illetően az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [55] 2.1.1. Magyarországon a házasság jogintézményére vonatkozó szabályozást – amely hosszú ideig az egyetlen jogilag elismert, joghatásokkal rendelkező párkapcsolati forma volt – a XIX. század végéig a felekezeti jog határozta meg, amelyek közül a római katolikus kánonjog bírt meghatározó szereppel. A középkorban a kánonjogot a magyar jog kiegészítésének és jogforrásának tartották. A házasság ekkor kialakult jellemzőinek (például a házasság monogám jellege, szabad akaratból való megkötése, felbonthatatlansága) jelentős része napjainkig változatlanul fennmaradt. A protestánsok házasságot saját felekezeti joguk szerint, saját lelkészük előtt köthettek, de házassággal kapcsolatos pereikben a bíráskodás joga továbbra is a katolikus szentszékeket illette. Az 1791. évi XXVI. és XXVII. törvénycikkek rendezték a vallásszabadságot, a felekezeti jogokra vonatkozó szabályozást. E törvények visszaállították a felekezeti bíráskodást, a protestánsok felett elismerték saját egyházi székeik hatáskörét, valamint a vegyes házasságok megítélésénél a kánonjog alkalmazását írták elő. A XIX. század végén öt egyházpolitikai törvényt alkottak meg: a kötelező polgári házasságot a házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. törvénycikk vezette be; a vegyes vallású házasságokban, illetve a házasságon kívül született gyermekek vallásáról a gyermekek vallásáról szóló 1894. évi XXXII. törvénycikk, a születések, házasságok és halálozások állami anyakönyvezéséről az állami anyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. törvénycikk rendelkezett; ezután fogadták el az izraelita vallás bevett vallássá nyilvánításáról az izraelita vallásról szóló 1895. évi XLII. törvénycikket, valamint a vallás szabad gyakorlásáról szóló 1895. évi XLIII. törvénycikket.
- [56] Mindezek alapján a házasság védelme a történeti alkotmány részének tekinthető [vesd össze: 154/2008. (XII. 17.) AB határozat, ABK 2008, 1203, 1211.]. Amint azt továbbá a 154/2008. (XII. 17.) AB határozat megfogalmazta, a házasságot az Alkotmány (lásd: Alkotmány 15. §) is a magyar társadalom egyik alapintézményének tekintette (ABK 2008, 1203, 1210.), és ezt az Alaptörvény L) cikke nyomatékosította.
- [57] A házasság az adott korban jellemző európai hagyományokat követve nő és férfi szövetségeként került meghatározásra. Az Alkotmánybíróság az Alkotmányt értelmezve szintén a különmű párok jogaként értelmezte a házasságkötéshez való – az emberi méltóságból levezetett – jogot [154/2008. (XII. 17.) AB határozat, ABK 2008, 1203, 1213.]. Az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése pedig kifejezetten tartalmazza, hogy a házasság intézménye mint egy férfi és egy nő között létrejött életközösség védendő. A házasságnak tehát a felek különműsége Magyarországon eddig fogalmi eleme volt, és jelenleg is az.
- [58] 2.1.2. A házasságon kívül más együttélési formákat a jog hosszú időn keresztül nem ismert el.
- [59] A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 578. §-ába 1978. március 1-jei hatállyal került bele egy olyan rendelkezés (578. §, majd később: 578/G. §), amely az élettársak – házasságkötés nélkül, közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben együtt élő nő és férfi – vagyoni viszonyait rendezte.
- [60] Az Alkotmánybíróság 14/1995. (III. 13.) AB határozata (ABH 1995, 82.) nyomán bevezetett, 1996. június 19. napjától hatályos módosítástól kezdve a különböző és az azonos neműek ún. de facto élettársi kapcsolatát a jog egyenlően kezeli [lásd jelenleg: Ptk. 6:514. § (1) bekezdés].
- [61] 2.1.3. A BÉK-et mint azonos neműek és különműek által is létesíthető jogviszonyt a bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló 2007. évi CLXXXIV. törvény hozta létre, de ez a törvény az Alkotmánybíróság 154/2008. (XII. 17.) AB határozata alapján nem lépett hatályba. Az alkotmányellenesség abban állt, hogy a különműek vonatkozásában a BÉK a házasság megkettőzéseként volt értelmezhető. Viszont a határozat rendelkező részének első pontjában az Alkotmánybíróság kifejezetten kimondta, hogy az azonos nemű személyek számára a BÉK jogintézményének létrehozása nem alkotmányellenes.
- [62] A jogintézmény emiatt kizárólag azonos nemű személyek által létesíthető kapcsolatként került újraszabályozásra a bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvényben (a továbbiakban: BÉKtv.). E törvény határozza meg a BÉK-nek mint személyi státuszjognak a keletkezését, joghatásait és megszűnését, rendezi annak a házasság jogintézményéhez, valamint a bejegyzett élettársaknak és a házastársak státuszához való viszonyát, illetve megállapítja az azoktól való eltéréseket.

- [63] A BÉK létrehozására az azonos neműek közötti párkapcsolatok jogi rendezettség iránti igénye adott indokot, összefüggésben azzal, hogy a házasságnak Magyarországon – ahogy az korábban kifejtésre került – fogalmi eleme a házastársak különmeműsége, tehát az azonos nemű párok Magyarországon házasságot nem köthetnek. Amint a BÉKtv. előkészítői indokolása fogalmaz: „Magyarországon sem lehet figyelmen kívül hagyni az azonos neműek partnerkapcsolatának jogi rendezettség iránti igényét”. A „jognak az a feladata, hogy a társadalomban végbemenő változásokra tekintettel szembenézzon a kérdéssel, hogy Magyarországon is szükség van a jelenlegi szabályoknak a társadalmi változásokhoz való igazítására. A törvény ezért egyrészt az azonos nemű élettársak számára lehetővé teszi, hogy kapcsolatukat bejegyzett élettársi kapcsolatként tegyék hivatalossá, és váltsanak ki ezáltal a házasság jogintézményéhez hasonló joghatásokat.”
- [64] A törvényjavaslat előkészítői indokolásában említett „hasonló joghatások” lényege a BÉKtv. 3. § (1) bekezdésének generális utaló szabályában akként jelenik meg, hogy a jogszabály a BÉK-re és a bejegyzett élettársakra főszabályként – néhány, kifejezetten meghatározott kivétellel – a házasságra és a házastársakra vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni.
- [65] A különmeműek házassága és az azonos neműek által létesíthető BÉK nemcsak joghatásaiban, hanem bizonyos tekintetben funkciójában is hasonló: a házasság és a BÉK is a véglegesség szándékával létrehozott párkapcsolat – tartós életközösség –, amely a felek kölcsönös gondoskodásban élésének és támogatásának a kerete. A funkció hasonlóságára az Alkotmánybíróság is hivatkozott: a testület a 154/2008. (XII. 17.) AB határozatával a még hatályba nem lépett, a bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló 2007. évi CLXXXIV. törvényt – amely azonos és különmemű pároknak egyaránt lehetővé tette volna a BÉK létesítését – azért semmisítette meg, mert arra jutott, hogy a „különmeműek vonatkozásában az azonos funkciójú házasság és BÉK »felcserélhető« jogintézményeknek tekinthetők” [154/2008. (XII. 17.) AB határozat, ABK 2008, 1203, 1223.], így pedig az a BÉK férfi és nő vonatkozásában az Alkotmány által védett házasság intézményének a megkettőződését jelentené [154/2008. (XII. 17.) AB határozat, ABK 2008, 1203, 1222.]. Ehhez hasonlóan a 3003/2021. (I. 14.) AB határozat is „a házassághoz bizonyos tekintetben hasonló funkciójú kapcsolati forma”-ként utal a BÉK-re (Indokolás [40]).
- [66] A BÉK ennek megfelelően egy, a magyar jog szerint a (de facto és a nyilvántartásba vett) élettársi kapcsolaton kívüli, funkciójában és joghatásaiban a házassággal nem azonos, de ahhoz hasonló, kizárólag az azonos nemű párok által létesíthető társkapcsolati forma.
- [67] 2.2. Ezt követően az Alkotmánybíróság a saját korábbi döntéseinek a BÉK jogintézménye és az alapvető jogok összefüggése tárgyában tett alkotmányjogi következtetéseit foglalta össze.
- [68] Az Alkotmánybíróság – megerősítve a 154/2008. (XII. 17.) AB határozatot (ABK 2008, 1203.) és a 32/2010. (III. 25.) AB határozatot (ABK 2010, 192.) – 2021-ben kimondta, hogy az „Alaptörvény fokozott védelemben részesíti az együttélés más formáival szemben a házasság intézményét, mint férfi és nő közötti önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, melyet az azonos nemű személyek regisztrált élettársi kapcsolata nem befolyásolhat; ugyanakkor a kizárólag azonos nemű párok részére nyitva álló bejegyzett élettársi kapcsolat intézménye szintén alkotmányos védelemre jogosult” [3003/2021. (I. 14.) AB határozat, Indokolás [40]].
- [69] Az azonos neműek párkapcsolata számára „az elismerés és a védelem igényét” az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogból – elsődlegesen az annak részét képező önrendelkezési jogból – vezette le: „[k]ét személy tartós életközössége megvalósíthat olyan értékeket, hogy az érintettek személyi méltóságának egyenlő figyelembevételére alapján az együttélő személyek nemétől függetlenül igényt tarthat jogi elismerésre” [154/2008. (XII. 17.) AB határozat, ABK 2008, 1203, 1224.]. Hangsúlyozta ezzel összefüggésben, hogy „a házasságkötési joggal rendelkező különböző nemű személyek helyzetét az azonos neműek regisztrált élettársi kapcsolata nem befolyásolja, különösen nem sérti, vagy veszélyezteti” (ABK 2008, 1203, 1224–1225.).
- [70] A 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény az Alkotmánytól eltérően már kifejezetten tartalmazta a magán- és családi élet védelméhez való jogot is. „Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magánszférához való jog és az Alaptörvény II. cikke által garantált emberi méltósághoz való jog között különösen szoros a kapcsolat. Az Alaptörvény II. cikke megalapozza a magánszféra alakítása érinthetetlen területének védelmét, ami teljesen ki van zárva minden állami beavatkozás alól, mivel ez az emberi méltóság alapja. Az Alaptörvény értelmében a magánszféra védelme azonban nem szűkül le az Alaptörvény II. cikke által is védett belső vagy intimszférára, hanem kiterjed a tágabb értelemben vett magánszférára (kapcsolattartás), illetve arra a térbeli szférára is, amelyben a magán- és családi élet kibontakozik (otthon). Ezen túlmenően önálló védelmet élvez az egyén életéről alkotott kép is (jó hírnévhez való jog)” [32/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [84]]. A magánszférához való jog – ahogyan a magán- és családi élethez való jogot az Alkotmánybíróság döntéseiben gyakorta nevezi – tipikusan védelmi jog, s mint ilyen, e jog lényegi eleme, hogy „az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek” [3516/2021. (XII. 13.) AB határozat, Indokolás [57]].

- [71] 2021-ben hozott határozatában az Alkotmánybíróság ezután a BÉK jogintézményét a magánszférához való joghoz – és a megkülönböztetés tilalmához – is hozza kapcsolta [3003/2021. (I. 14.) AB határozat, Indokolás [46]].
- [72] Fontos hangsúlyozni, hogy az említett döntésekből nem csupán az következik, hogy a BÉK létrehozása nem alkotmányellenes.
- [73] Az „állam kötelessége az alapvető jogok tiszteletben tartására és védelmére az alapjogokkal kapcsolatban nem merül ki abban, hogy tartózkodnia kell megsértésüktől, hanem magában foglalja azt is, hogy gondoskodnia kell az érvényesülésükhöz szükséges feltételekről” [legutóbb: 6/2024. (IV. 3.) AB határozat, Indokolás [34]]. Az államnak a jogok érvényesülése érdekében meg kell teremtenie a megfelelő jogi kereteket is (objektív intézményvédelmi kötelezettség).
- [74] Az Alkotmánybíróság ennek alapján korábbi döntésében arra a következtetésre jutott, hogy az azonos neműek kapcsolatának jogi elismerést kell biztosítani: a „jogalkotó az intimszféra tiszteletben tartásához és a magánszféra védelméhez való jog követelményének, továbbá a magán- és családi élet (az otthon) sérthetetlenségéhez való jog érvényesülésének érdekében nem csupán tiszteletben tartja az azonos neműek magánélettel kapcsolatos azon döntését, hogy mely párkapcsolati formában kívánnak együtt élni, hanem az azonos nemű személyek számára – az alkotmányosság korlátai között – létrehozott egy, a házastársakéhoz hasonló jogállást is, mellyel eleget tett az emberi méltósághoz való jogból, a magánélet tiszteletben tartásához való jogból, valamint a megkülönböztetés tilalmának előírásából levezethető alkotmányos követelményeknek is” [3003/2021. (I. 14.) AB határozat, Indokolás [46]]. Tehát a BÉKtv.-nyel a jogalkotó „eleget tett annak az alkotmányos elvárásnak is, mely szerint az azonos nemű személyek számára, akik az Alkotmány, illetőleg az Alaptörvény alapján házasságot nem köthetnek, a jogalkotónak az alkotmányosság korlátai között biztosítania kell egymás irányában a házastársakéhoz hasonló olyan jogállást, amely az egyenlő méltóságú személyként kezelésüket biztosítja” [3003/2021. (I. 14.) AB határozat, Indokolás [29]].
- [75] Összegezve a fentieket: az azonos nemű párok társ kapcsolatának jogi elismerése érdekében – amelynek formájául és keretül a jogalkotó a BÉK-et választotta – a jogalkotó immár több mint másfél évtizede létrehozott egy, alapvető jogokra visszavezethető, kizárólag az azonos nemű párok számára nyitva álló, a jogalkotói szándék szerint számukra funkciójában és joghatásaiban a házassághoz hasonló, bár azzal nem azonos jogintézményt.
- [76] Az Alkotmánybíróság fenti értelmezése és gyakorlata összhangban áll az EJEB gyakorlatával. Az EJEE 8. és/vagy 12. cikkére alapozottan nincs arra vonatkozó kötelezettség, hogy az azonos nemű pároknak meg kellene adni a házasságkötés lehetőségét. Viszont kapcsolatuk a 8. cikk által védett magán- és családi élet körébe tartozik [Schalk és Kopf kontra Ausztria (30141/04), 2010. június 24.], és e cikk sérelmét okozza, ha nincs lehetőség társ kapcsolatuk jogi elismerésére és védelmére [például: Oliari és mások kontra Olaszország (18766/11, 36030/11), 2015. július 21., Fedotova és mások kontra Oroszország [GC], (40792/10 30538/14 43439/14), 2023. január 17.]. Egy ügyben az EJEB egyezményesértést állapított meg azért, mert Olaszországban egy 2016-ban elfogadott törvényt megelőzően nem volt lehetőség az olasz állampolgár külföldön, azonos nemű személlyel kötött házassága valamilyen jogi formában történő elismerésére [Orlandi és társai kontra Olaszország (26431/12; 26742/12; 44057/12 és 60088/12), 2017. december 14., 209. bekezdés].
- [77] 2.3. A különböző állampolgársággal rendelkező indítványozók 2021-ben külföldön, az ott érvényes és hatályos jogszabályoknak megfelelően házasságot kötöttek. Az At. 65. §-a kötelezővé teszi minden magyar állampolgárnak, hogy kezdeményezze a külföldön történt házasságkötésének hazai anyakönyvezését. Erre tekintettel, és figyelemmel arra, hogy az azonos neműek házasságát az Alaptörvény és magyar jogszabályok nem teszik lehetővé, az indítványozók kapcsolatuknak kifejezetten abban a jogi formában történő elismerését kérték Magyarországon, amely a magyar jogrendben számukra – házasság hiányában – elérhető és biztosított. Ez a BÉK.
- [78] A vizsgált ügyben tehát a BÉK kérdésköre speciális, nemzetközi magánjogi aspektusból merül fel, így az Alkotmánybíróság mérlegelése is ehhez igazodik a következőkben.
- [79] 2.3.1. A bíróság megtagadta az indítványozók külföldön létesített házasságának BÉK-ként történő elismerését.
- [80] Miután a BÉK – az a jogintézmény, amely a magyar jogban az azonos neműek számára rendelkezésre áll – az indítványozók által hivatkozott alapvető jogokon [Alaptörvény II. cikk, VI. cikk (1) bekezdés] alapszik [lásd: 3003/2021. (I. 14.) AB határozat, Indokolás [46]], a vizsgált ügyben – figyelemmel az Nmjt. 37. § (2) bekezdés a) pontjára is, amelynek következtében az indítványozók nem tudnak egymással BÉK-et létesíteni – a kapcsolat jogi elismerésének hiánya miatt ezeknek az alapjogoknak a korlátozása megvalósult.
- [81] 2.3.2. Az indítványozók arra hivatkoztak alkotmányjogi panaszukban, hogy a bíróságoknak lehetőségük – sőt: alapjogi megfontolások alapján kötelességük – lett volna az azonos neműek által kötött külföldi házasságot kérelmükre BÉK-ként anyakönyvezni. Alapvetően azért, mert az Nmjt. 4. §-a előírja a jogintézmény külföldi jogban

betöltött funkciója és célja figyelembevételét. Az azonos neműek házasságának a külföldi jogban betöltött célja és funkciója megegyezik a magyar BÉK-ével.

- [82] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt jelen ügyben is megerősíti, hogy „[a]z Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék {lásd pl. 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33] és 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjogi alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie. A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]–[18]}.
- [83] Fontos továbbá az is, hogy az Alkotmánybíróság „csak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül orientálhatja a bíróságokat az Alaptörvénnyel összhangban álló jogértelmezés felé, de nem kényszerítheti a bíróságot arra, hogy egy egyértelmű, értelmezési mozgásteret nem engedő jogszabályi előírással ellentétes döntést hozzon [...], és döntésével nem is egészíthet ki jogszabályi előírásokat” {3/2023. (IV. 17.) AB határozat, Indokolás [75]}.
- [84] Erre tekintettel a továbbiakban elsődlegesen azt kellett megvizsgálni, hogy az Nmjt. alkalmazásával eljáró bíróságoknak – anélkül, hogy contra legem jogalkalmazásra kényszerültek volna – lehetőségük lett volna-e az Alaptörvény 28. cikke figyelembevételével, jogértelmezés útján a szóban forgó alapjogok [Alaptörvény II. cikk, VI. cikk (1) bekezdés] alkotmányos tartalmának érvényre juttatására annak érdekében, hogy a külföldön létesített kapcsolat Magyarországon – az itt létező jogi formában – elismerést nyerjen.
- [85] 2.3.3. A nemzetközi magánjognak az az egyik elsődleges feladata, hogy a külföldi elemet tartalmazó és ezért különböző országok jogához kötődő magánjogi tényállások esetében – a jogrendszerek ütközését feloldandó – mintegy rámutasson az alkalmazandó jogra, és így az adott jogintézményt (jogviszonyt) összekapcsolja azzal a jogrendszerrel, amelynek az anyagi jogi szabályait majd arra alkalmazni kell. Ez nem feltétlenül a lex fori, tehát az eljáró állam joga. Az ügy eldöntésére két lépcsőben kerül sor: az eljáró fórum először a saját nemzetközi magánjogi szabályai között megkeresi a kollíziós normát, majd második lépcsőben alkalmazza azt a kapcsoló szabály (és az abba foglalt kapcsolóelv) által kijelölt anyagi jogi – hazai vagy külföldi – normát, amelyre a kollíziós norma mutat.
- [86] A folyamat első lépcsőjében, a kollíziós norma megtalálásában van szerepe – az Nmjt. indítványozók által hivatkozott 4. § (1)–(3) bekezdésében szabályozott – ún. minősítésnek. A minősítés lényege az elbírálandó jogeset tényállásában szereplő anyagi jogi kérdés rendszertani helyének a megtalálása, a megfelelő kollíziós szabály alá történő besorolása. Ez a művelet a kapcsoló szabály tényállásának tárgyát képező anyagi jogi kategória értelmezését, érvényesülési határainak meghúzását jelenti, ami adott esetben attól is függ, hogy az adott (a kapcsolószabály hipotézisében használt) jogi fogalmat melyik jogrendszer szerint értelmezzük. A különböző államok jogában ugyanis adott jogi kategóriák eltérő tartalmúak, más és más jelentésűek lehetnek, és azokat a vonatkozó jogrendszer más-más részeikben helyezi el. Eltérő rendszertani megoldások esetében a fórum joga és a másik jogrendszer szerinti minősítés ellentétbe kerülhet egymással, és ennek következtében kérdéses lehet, hogy a fórum jogának így azonosított, két különböző kollíziós kapcsolószabálya közül – amelyek adott esetben más-más állam jogára mutatnak – melyiket kell alkalmazni. Továbbá felmerülhet a fórum anyagi jogában ismeretlen – és ezért megfelelő kapcsoló szabállyal nem fedett – jogintézmény is, valamint olyan jogintézmény is, amelynek a fórum jogában és a külföldi jogban betöltött funkciója vagy célja eltérő.
- [87] Az Nmjt. 4. § (1) bekezdése értelmében a minősítés során főszabály szerint a lex fori fogalomrendszere irányadó. Ennek lényege, hogy a fórum a saját jogrendszerének fogalmai és szisztematizálási elvei szerint választja ki a saját kollíziós jogának a felmerülő jogkérdésre irányadó kollíziós szabályát. Kisegítő szabályokat tartalmaz emellett az Nmjt. 4. § (2)–(3) bekezdése a magyar jogban ismeretlen, illetve nem ismeretlen, de funkcióját vagy célját érintően eltérő külföldi jogintézmények minősítésére.

- [88] A fentiek szerint a minősítés – a jogintézmény beazonosítása, jogi rendszertani elhelyezése és az adekvát kollíziós szabály alá történő szubszumálása – folyamatában a magyar jog fogalomrendszeréből kell kiindulni. A vizsgált ügyben érintett két jogintézményt – a házasságot és a BÉK-et – a magyar jog egyaránt ismeri, és az Nmjt. mindkettőre vonatkozóan tartalmaz kifejezett szabályozást is. Ennek lényege, hogy a házasság és a BÉK is csak akkor létezik/érvényes, ha ennek anyagi jogi feltételei a házasságkötés időpontjában mindkét házасuló személyes joga szerint fennállnak. [Lásd: Nmjt. 26. § (1) bekezdés, 37. § (1) bekezdés; a különböző állampolgárságú személyek által kötött házasság érvényességét illetően az Nmjt.-t megelőző szabályozás hasonló volt, lásd: a házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. törvénycikk 108. §-a; a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény hatálybalépése és végrehajtása, valamint a személyi jog egyes kérdéseinek szabályozása tárgyában hozott 1952. évi 23. törvényerejű rendelet 16. § (1) bekezdése; a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet 37. § (1) bekezdése.] Így nem okszerűtlen az a következtetés, hogy mivel a jogalkotó kifejezetten szabályozta a külföldön kötött házasságnak házasságként, valamint a külföldön kötött BÉK-nek BÉK-ként történő elismerhetőségét és annak feltételeit, ezért egyik jogintézménynek a másik formájában történő elismeréséhez ebben a jogi helyzetben jogalkotásra lenne szükség. Az Nmjt. 4. § (2)–(3) bekezdésének a Magyarországon ismeretlen vagy a magyarországitól eltérő külföldi jogintézmények kezelhetőségének a megteremtése a célja, a vizsgált ügyben felmerült probléma megoldására – melynek lényege, hogy a házasságkötésről szóló okirat alkalmas-e arra, hogy BÉK anyakönyvezésének alapjául szolgáljon – ez a rendelkezés nem megfelelő.
- [89] A fentiek alapján az azonos neműek által külföldön kötött házasság Magyarországon BÉK-ként történő elismerése nem biztosított, és a fennálló, egyértelmű szabályozási környezetben jogértelmezés útján a szóban forgó alapjogok alkotmányos tartalmának érvényre juttatására a bíróságnak nem volt lehetősége.
- [90] 2.4. Az indítványozók által az ügygel kapcsolatban felvetett alapjogi probléma ugyanakkor ettől függetlenül fennáll. Ez abban ragadható meg, hogy bár az azonos nemű párok nem tarthatnak igényt kapcsolatuk házasság formájában történő elismerésére, arra azonban – az Alaptörvény II. cikk és a VI. cikk (1) bekezdése alapján – igen, hogy kapcsolatuk jogi elismerést nyerhessen, tehát hogy a magyar jogrendben az azonos nemű párok számára bevezetett BÉK kérelmükre kapcsolatuk jogi keretként funkcionálhasson (lásd: Indokolás IV/2.2. pont, Indokolás [67] és köv.). Ez a hatályos szabályok szerint jelenleg nem biztosított azoknak az azonos nemű pároknak, akik külföldön házasságot kötöttek. E tekintetben jogszabályi hiátus áll fenn.
- [91] Az Abtv. 46. § (1) bekezdése szerint, ha az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet – határidő megjelölésével – felhívja feladatának teljesítésére. A (2) bekezdés c) pontja értelmében a jogalkotói feladat elmulasztásának minősül, ha a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos.
- [92] Az Alkotmánybíróság ennek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a Fővárosi Törvényszék 111.K.706.727/2021/15. ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt elutasította, viszont az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján hivatalból eljárva megállapította, hogy a jogalkotó az Alaptörvény II. cikkével és VI. cikk (1) bekezdésével összefüggésben mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet okozott azért, hogy nem alkotta meg azokat a szabályokat, amelyek lehetővé tennék az azonos nemű párok által külföldön kötött házasság kérelemre BÉK-ként való elismerését és anyakönyvezését, amely az azonos nemű párok számára a magyar jogrendben – házasság hiányában – alkotmányosan és törvényesen is elérhető és biztosított.
- [93] 3. Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdésének második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2589/2022.

Dr. Horváth Attila alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [94] Egyetértve a döntés rendelkező részével, a mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítását támogattam. Az ügyben az Abtv. 46. § (3) bekezdés szerinti alkotmányos követelmény megállapítását azért nem tartottam volna helytálló jogkövetkezménynek, mert azzal az Alkotmánybíróság jogalkotást végezne, az Nmjt. 37. § (2) bekezdésének kifejezett szabályát írná felül.
- [95] A jelen ügyben megállapított mulasztás nem eredményezi az azonos neműek külföldön kötött házasságának a magyar Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése szerinti, egy férfi és egy nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösségének teret adó házasság jogintézményével történő ekvivalenciáját, illetve konvertálhatóságát sem.
- [96] Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az alkotmányos követelmény szerepe, hogy olyan feltételeket fektessen le, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie. Azonban jogszabálytól eltérésre, annak félretételére nem szólíthat fel, különben az Alkotmánybíróság a jogalkotás mezsgyéjére lépne. Végső soron így a jogrendszer belső összhangja is sérülhet, melynek egyébként védelmére hivatott (lásd: Abtv., preambulum).
- [97] A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésekor az eljáró anyakönyvvezetők számára ugyanis az Nmjt. 37. § (2) bekezdés a) pontja előírja, hogy a magyar állampolgársággal nem rendelkező leendő bejegyzett élettársnak igazolnia kell, hogy a „személyes joga szerint házasságkötésének nem lenne akadálya.” Az indítványozók esete is rámutat egyrészt arra, hogy egyes külföldi jogok nem ismerik el annak lehetőségét, hogy azonos neműek bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítsenek (például, ahogy az igazságügyi miniszter válaszából is kitűnik, a német jog szerint 2017. október 1-jét követően az azonos nemű párok kizárólag házasságot köthetnek, ezen időpontot követően bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére már nincs lehetőség). Másrészt az azonos nemű párok által külföldi jog szerint kötött házasság a külföldi fél személyes joga szerinti házassági akadálynak minősül. Jelenleg nincs jogszabályi alapja a vonatkozó jogszabályokban annak, hogy a házasságkötési akadály hiányának igazolásához elegendő lenne az, hogy a külföldi fél ehhez igazolja a házasságkötést megelőző családi állapotát közokirattal. Ez azt is eredményezi, hogy a BÉKtv. 3. § (1) bekezdés a) pontjához és a Ptk. 4:13. § (1) bekezdéséhez fűzött esetleges alkotmányos követelménynek az anyakönyvvezetők csak az Nmjt. fenti rendelkezése félretételével tudnának eleget tenni.
- [98] Kiemelendő, hogy az azonos neműek külföldön kötött házasságának a magyar jogrendben, az ennek tartalmilag megfelelő BÉK jogintézménye igénybevételének ellehetetlenülése, illetve megnehezítése több szempontból sem az Alaptörvény L) cikke szerinti házasság fogalom kikezdettségének/relativizálásának veszélyét rejt magában.
- [99] 1. Egyrészt az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése világosan, zárt rendszerben szabályozza a házasság jogintézményét egy férfi és egy nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséggént. Következésképpen az azonos neműek külföldön kötött házassága az egyértelmű és világos alaptörvényi definícióra tekintettel egyáltalán nem tud ekvivalensen megfelelni a magyar jogrend által elismert házasság fogalomnak, amelynek védelme egyébiránt a történeti alkotmány alapján is fennáll. Ettől függetlenül a magyar jogrend azonos nemű párok esetében a közeli hozzátartozói minőséget elismeri, amely lehetővé teszi kapcsolatuk magánjogi, adójogi, társadalombiztosítási jogi, illetve egészségügyi jogi konzekvenciáinak alkalmazhatóságát. Az Alkotmánybíróság a 3003/2021. (I. 14.) AB határozatban kimondta, hogy a bejegyzett élettárs közeli hozzátartozónak minősül: „A jogalkotó kinyilvánított szándéka a bejegyzett élettársaknak a házastársakkal ugyan nem azonos, de bizonyos tekintetben hasonló

helyzetben való kezelése. Ezért az a jogértelmezés és jogalkalmazási gyakorlat fogadható el alkotmányosnak, amely nem zárja ki a bejegyzett élettársakat a közeli hozzátartozók köréből” (Indokolás [65]).

- [100] 2. Másrészt az azonos neműek külföldön kötött házasságának BÉK-ként történő hazai elismerésének ellehetetlenülése, illetve megnehezítése a gyakorlatban kontraproduktív, számos, egyébként elkerülhető jogvitát és méltatlan élethelyzetet eredményezne. Példának okáért az azonos neműek külföldi házassága BÉK-ként történő elismerés hiányában – minthogy a magyar jog nem létezőnek tekinti ezen házasságokat – a jelenlegi szabályozás alapján nem lenne adminisztratív akadálya annak, hogy a magyar állampolgárságú fél eltérő azonos nemű személlyel kössön BÉK-et, vagy ad absurdum a magyar jog szerint az egyébként külföldön azonos neművel házasságot kötő fél különböző nemű személlyel Magyarországon újabb házasságot kössön. A jelenlegi jogi rendezetlenség éppen, hogy nem a közrend fenntartására, hanem annak megrendítésére alkalmas.
- [101] Megjegyzendő, hogy a magyar történelemben nem ismeretlen az a helyzet, hogy a magyar jogrend szerint nem elismert, külföldi jog alapján házasságnak minősülő kapcsolat „konkurált” a Magyarországon kötött házassággal. Példának okáért sok jogvita keletkezett már az 1920-as években is a magyar házasságok mellett párhuzamosan kötött, ún. „szovjetházasság” életforma miatt. A Szovjetunióban Lenin kezdeményezésére 1917. december 18-án eltörölték az egyházi esküvőt, bevezették a „szabad házasság” intézményét, majd 1917. december 19-én kiadták a házasság felbontásáról szóló dekrétumot, amelynek alapján a váláshoz minimálisan arra volt szükség, hogy az egyik fél szóban vagy írásban bejelentse ebbéli szándékát a helyi bíróságon. Az 1926. november 19-ei szovjet törvény tovább bomlasztotta a családokat, hiszen már nemcsak a regisztrált, hanem a nem regisztrált „házasságokat” is törvényesnek minősítették, valamint tovább egyszerűsítették a válást azzal, hogy elegendő volt csak egy egyoldalú levelet küldeni az anyakönyvi hivatalnak.
- [102] A magyar magánjogi jogalkalmazás a magyar állampolgárokat érintően a magyar házasság mellett egyidejűleg fennálló, ún. „szovjetházasság” életforma elismerése kérdésében már 1926-ban is markáns álláspontot képviselt, amikor a Kúria kimondta, hogy: „I. Az orosz szovjet törvényben szabályozott házasságot sem a magyar nemzet, sem pedig a művelt nemzetek házassági jogának, valamint az általános erkölcsi felfogásnak anyagi jogi hatásaiban is megfelelő »házasságnak« nem lehet tekinteni. Az ilyen kötés semmi vonatkozásában sem minősíthető házasságnak. II. Az általánosan elfogadott nemzetközi szabály értelmében olyan külföldi törvényeket vagy szabályokat, amelyeknek érvényesülése az emberiességgel, erkölcsi felfogásunkkal és a hazai törvényeink céljával össze nem egyeztethető: itt alkalmazni nem lehet.” (Kúria 1926. február 23., P.III.1616/1926. számú ítélete)
- [103] Mindezek alapján látható, hogy Magyarországon történelmi hagyományai vannak annak, hogy a Nemzeti hitvallásban is elismert kereszténység világnézetétől és értékrendjétől távol álló házasságfogalmat nem tekinti ekvivalensnek a magyar jogrend szerinti házasság jogintézményével. Következésképpen a jelen ügyben az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése szerinti házasság jogintézményének zárt definíciója nem homofóbia vagy xenofóbia eredménye, hanem a kereszténység nemzetmegtartó erejének, szerepének kifejeződése.
- [104] Mindazonáltal az azonos neműek államilag elismert együttélési formájának BÉK-ként történő elismerése nem jelenti a házasság jogintézményével való konvertálhatóságát sem, a jelen ügyben megállapított mulasztás sem ezt célozza, hanem azt, hogy az Alkotmánybíróság ne vegye át a jogalkotótól e kérdés szabályozását, és a helyzet által felvetett komplex kérdéskört a törvényhozó minden aspektusra kiterjedően rendezhesse, ezért a többséggel egyetértve, magam is a jogalkotói mulasztás megállapítását tartom az adekvát jogkövetkezménynek.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde alkotmánybíró különvéleménye

- [105] Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. pontjával. Álláspontom szerint alkotmányos követelmény megállapításának lett volna helye. Az Abtv. 46. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie.
- [106] A hazai joggyakorlat ellentmondása, hogy a korábban külföldön azonos neművel kötött házasság a magyar jog szerint nem létező házasságnak minősül, így a magyar állampolgár leendő bejegyzett élettársként történő bejegyzése tekintetében nincs akadálya, hogy utóbb a magyar jog szerint érvényes bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítsen. Másrészt viszont, ha a bejegyezni kívánt élettársával korábban – az élettárs saját joga szerint – érvényes házasságot kötött külföldön, ez a leendő élettársa tekintetében bejegyzési akadálnak minősül. Az élettársi kapcsolat bejegyezhetősége tehát azon fordul meg, hogy a jogalkalmazó a BÉKtv. 3. § (1) bekezdés a) pontja és a Ptk. 4:13.§ (1) bekezdésének értelmezésekor a kérelmezők külföldön, egymással kötött házasságát bejegyzési akadálnak tekinti-e. Ez az ellentmondás a következő alkotmányos követelmény megállapításával feloldható volna: A BÉKtv. 3. § (1) bekezdés a) pontja és a Ptk. 4:13. § (1) bekezdésének értelmezésénél és alkalmazásánál az Alaptörvény II. cikke és VI. cikk (1) bekezdéséből következő alkotmányos követelmény, hogy az azonos nemű személyek külföldön, külföldi jog alapján egymással fennálló házassága nem akadálya a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttének.
- [107] Egyebekben csatlakozom dr. Márki Zoltán alkotmánybíró úr különvéleményéhez.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Márki Zoltán alkotmánybíró különvéleménye

- [108] 1. Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. pontjával, valamint az indokolás szerinti hangsúlyozás vonatkozásában, illetve bizonyos kijelentéseket illetően szintén más az álláspontom. Kisebbségben maradva a határozathoz különvéleményt csatolok [Abtv. 66. § (2) bekezdés].
- [109] 2. Álláspontom a következő.
- [110] Álláspontom eleve következetes. Ennek lényege, hogy markáns, világos, rögtöni, egyértelmű kijelentés szükséges. Aminek alapja, hogy az Alaptörvény alapján
- az egyénnek természetes igénye van arra, hogy az idegenjogi házassági státuszának a magyar jogban való jogi rendezettsége (s nem megfeleltetése, konvertálása) meglegyen;
 - viszont az egyén nem támaszthat igényt az idegenjogi (azonos nemű) házassági státuszának a magyar alkotmányosság (Alaptörvény) szerinti házasságfogalom státuszával való ekvivalenciájára, elfogadtatására (konvertálására).
- [111] Ennek kifejezése az (lett volna), ha alkotmányos követelmény (s nem csupán mulasztás) megállapítása történik. Ami világossá teszi, erga omnes hatállyal, hogy az idegenjogi (azonos nemű) házasság megléte nem – nem lehet – akadálya az érintett egyén személyes viszonyára vonatkozó jogi rendezettség iránti igényének.
- [112] Eszerint – dr. Handó Tünde alkotmánybíró asszony álláspontjával egyezően – azt tartottam (volna) helyénvalónak, ha az Alkotmánybíróság kimondja, miszerint a BÉKtv. 3. § (1) bekezdés a) pontja és a Ptk. 4:13. § (1) bekezdése értelmezésénél és alkalmazásánál az Alaptörvény II. cikkéből és VI. cikk (1) bekezdéséből következő alkotmányos követelmény, hogy két azonos nemű személy külföldön, külföldi jog alapján egymással kötött, illetve fennálló házassága Magyarországon nem akadálya közöttük bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttének.
- [113] 3. Ezen egyértelmű álláspont nem minősíti, nem támadja (avagy tagadja) az idegenjogi (azonos nemű) házasság fogalmának, intézményének idegenjogi létét, idegenjog általi elfogadhatóságát, hanem tiszteletben tartja az ilyen idegenjog szuverén akaratát.

- [114] Viszont ezen álláspont – a szuverenitás kölcsönös tisztelete alapján állóan – a magyar Alaptörvény szerinti házasság fogalmának tartalmát kikezdzhetetlen alapnak tekinti, s egyben az érintett egyén – jogi rendezettség iránti – természetes igényét érvényesíti, illetve ehhez fűződő jogát végsőkéig védi. Mivel kimondaná azt, hogy „nem akadály”.
- [115] Ehhez képest – álláspontom szerint – a mulasztás megállapítása gyengébb. Amint valójában a határozat indokolásának tartalma sem erősíti az érintett egyén jogi rendezettség iránti természetes igényét. Álláspontom szerint ugyanis – jelen ügyben – nem a hatályos jogállapot, szabályozás jogtechnikai megvalósításainak szövevényességére kellett (volna) hangsúlyt fektetni (amint azt a mulasztás megállapítása jelenti). Hanem egyértelmű, tartalmi álláspontot rögzíteni, ami az egyén számára biztonságot, a jogalkalmazás számára pedig követendő követelményt ad, az Alaptörvény iránytűje szerint.
- [116] 4. Kétségtelen, hogy a jognak – az alkotmányos keretekben – biztosítania kell, hogy az egyének személyes életviszonyai jogilag rendezettek legyenek, aminek értelemszerűen következménye, hogy ekként védelmet is kapjanak. A jogi rendezettség (s minden szabályozás) rendeltetése, hogy biztonságot teremtsen, aminek értelme pedig, hogy védelmet jelentsen.
- [117] Kétségtelen, hogy a magyar jogállapot szerint van a házasság, amit kizárólag egy férfi és egy nő köthet, és jogilag biztosított a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése, ami két azonos nemű egyén között lehet (továbbá van a nyilvántartásba vett élettársi kapcsolat, ami egy férfi és egy nő között lehet).
- [118] Kétségtelen, hogy az idegenjogi (azonos nemű) házassági státusz a magyar jog szerint – változatlanul – nem házasság. Ugyanakkor a magyar Alaptörvény házasságfogalma nem kirekesztő, csupán a szuverenitásból eredő sajátképi.
- [119] Nem elutasítóként tekint az idegenjogi (azonos nemű) házasságban élő egyén ebbéli státuszára, s indokoltnak tartja, hogy az idegenjogi házasságot kötött azonos nemű egyének Magyarországon hozzájuthassanak ahhoz, amit ha itthon akarnának, akkor megkaphatnának, mint bejegyzett élettársi kapcsolat.
- [120] Fenntartva viszont, hogy az egyén nem támaszthat igényt az idegenjogi (azonos nemű) házassági státuszának a magyar alkotmányosság (Alaptörvény) szerinti házasságfogalom státuszával való ekvivalenciájára, elfogadtatására (konvertálására).
- [121] 5. Megemlítem, hogy mindezek alapján kiváltképp nem értek egyet a határozat indokolásának azon megállapításával, miszerint „A BÉK ennek megfelelően egy, a magyar jog szerint a (de facto és a nyilvántartásba vett) élettársi kapcsolaton kívüli, funkciójában és joghatásaiban a házassággal nem azonos, de ahhoz hasonló, kizárólag az azonos nemű párok által létesíthető társ kapcsolati forma.” (Indokolás IV/2.1., Indokolás [66]).
- [122] A határozat ebben kifejeződő gondolatisága párhuzamba állítja az Alaptörvény házasságfogalmát és az idegenjogi (azonos neműek közötti) házasság fogalmát, mint csupán jogi fogalompárt; s ezáltal közömbös marad aziránt, hogy a magyar házasság alkotmányos fogalma tartalmilag – s lényegileg – alapvetően más, s ehhez képest „hasonlónak” sem tekinthető. Ehhez képest pedig nyilvánvaló, s a határozat iménti megfontolásából – értelemszerűen – következő, hogy a többségi álláspont hangsúlya csupán jogi megfeleltetést, konvertálást célzó.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

- [123] A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Patyi András alkotmánybíró különvéleménye

- [124] Mindenekelőtt hangsúlyozni kívánom, hogy az alkotmányjogi panasz olyan kérdést vetett fel, amelynek társadalmi és az emberi méltósággal való szoros összefüggése miatti alkotmányos jelentősége vitathatatlan. Az alkotmányjogi panasz elutasítását támogattam, de a határozat rendelkező részének 1. pontjában megállapított mulasztásos alaptörvény-ellenességgel és annak indokolásával (dr. Handó Tünde és dr. Márki Zoltán alkotmánybírókhoz hasonlóan) nem tudok egyetérteni, ezért az Abtv. 66. § (2) bekezdése alapján az alábbi különvéleményt csatolom.
- [125] 1. A rendelkező rész 1. pontjában az Alkotmánybíróság megállapítja az Alaptörvény II. cikkét és VI. cikk (1) bekezdését sértő, mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet, mivel a jogalkotó nem biztosította, hogy az azonos nemű párok külföldön kötött házassága Magyarországon bejegyzett élettársi közösségként elismerhető legyen. Bár a döntés alapjogi szempontból jelentős, álláspontom szerint de lege lata a jogalkotói mulasztás megállapítása nem indokolt. Egyrészt a fennálló törvényi szabályozás az Alaptörvény 28. cikkében foglalt követelményeknek megfelelő értelmezésével biztosítható lenne az, hogy a külföldi jog hatálya alatt, azonos nemű személyek által kötött (külföldi) házasság ne képezze akadályát a magyarországi BÉK létesítésének ugyanazon két személy között. Más oldalról az Alaptörvényből nem vezethető le olyan jogalkotási kötelezettség, amely a külföldön kötött házasság automatikus „átkonvertálását” bejegyzett élettársi kapcsolattá előírná.
- [126] 2. A BÉKtv. lehetőséget biztosít arra, hogy azonos nemű párok Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatot hozzanak létre – akkor is, ha korábban külföldön házasságot kötöttek. Megítélésem szerint a mulasztás megállapítása, azaz új jogalkotási kötelezettség keletkeztetése és új jogi szabályozás megállapítása nélkül is értelmezhetők és alkalmazhatók úgy a meglévő szabályok, mint amelyek nem zárják ki, hogy ugyanaz a két személy, akik külföldi, azonos neműek közötti házasságot kötöttek, Magyarországon BÉK-et létesítsenek, amennyiben legalább az egyik leendő bejegyzett élettárs magyar állampolgár, vagy belföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik. Annak érdekében, hogy ez az értelmezés ne csak az egyik lehetséges, hanem az egyetlen lehetséges és az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezés legyen, melyet a jogalkalmazó szervek követhetnek a Ptk. 4:13. § (1) bekezdése és a BÉKtv. 3. § (1) bekezdés a) pontjának értelmezése során, külön tekintettel az Nmjt. 37. §-a rendelkezéseire is, az Alaptörvény II. és VI. cikkén alapuló interpretatio conformeként lehetett volna rögzíteni: alkotmányos követelmény, hogy egy azonos nemű pár külföldi házassága nem lehet akadály a annak, hogy ugyanezek a személyek Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítsenek. Másként fogalmazva: az azonos neműek külföldön kötött házassága nem jogosítja fel őket arra, hogy azt a külföldi házasságot Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatként ismerjék el, ugyanakkor nem is lehet akadály a annak, hogy ugyanazon felek között ex novo ilyen kapcsolat létrejöjjön. Ennek megfelelően a Ptk., a BÉKtv., az Nmjt. és az At. rendelkezéseit kell alkotmánykonform módon értelmezni a mulasztás megállapítása helyett. Ennek kimondását tartottam volna szükségesnek.
- [127] 3. Az, hogy a két jogintézmény nem feleltethető (és ezért értelmezésemben nem is feleltetendő) meg egymásnak, több korábbi döntésünkben is következik. Az Alkotmánybíróság a 3003/2021. (I. 14.) AB határozatban megerősítette, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat alkotmányos védelemben részesülhet, ugyanakkor hangsúlyozta: joghatásai nem azonosak a házasságéval. A jelen ügyben – megítélésem szerint – ez a különbségtétel nem kapott kellő súlyt. A két jogintézmény eltérő jogi tartalma és funkciója nem teszi lehetővé azok automatikus megfeleltetését. A ratio legis szerint a bejegyzett élettársi kapcsolat önálló, a házasságtól különböző jogintézmény.
- [128] 4. Az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése szerint a házasság kizárólag férfi és nő között jöhet létre, és a család alapjaként alkotmányos védelmet élvez. Ezzel szemben a bejegyzett élettársi kapcsolat nem keletkeztet családjogi értelemben vett jogviszonyokat – különösen nem a szülő-gyermek kapcsolatot –, így a két intézmény közötti különbségek alapján nem tekinthetők egymással azonosnak vagy egymással egyenértékűnek.
- [129] 5. Külön hangsúlyozandó, egyáltalán nem lényegtelen körülmény, hogy a korábbi Alkotmány hatálya alatt hozott 154/2008. (XII. 17.) AB határozat is azt erősítette meg, hogy a házasság a férfi és nő közötti kapcsolat jogi fogalma, amely az Alaptörvény objektív intézményvédelmi kötelezettsége alá tartozik. E védelem nem terjed ki az azonos neműek házasságára, és nem keletkeztet az állam oldalán olyan jogalkotási kötelezettséget, amely a külföldön kötött azonos nemű házasság ex lege elismerését megkövetelné. Ennek a határozatnak a meghozatala idején az alkotmányos rendelkezés mindössze annyit rögzített, hogy a Magyar Köztársaság védi a házasság és a család intézményét (Alkotmány 15. §). Ez a rendelkezés is elegendő volt annak az alkotmánybíróági értelmezésnek a kialakításához és megerősítéséhez, melynek lényege: „Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a házastársak

különnemősége fogalmi eleme a házasságnak.” Ebből következően a házasságkötéshez való – az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből levezetett – jog is csak a különböző nemű párokat illeti meg. A 37/2002. (IX. 4.) AB határozat ismét leszögezte, hogy: „A heteroszexuális, illetve a homoszexuális irányultság egyaránt az emberi méltóság lényegéhez tartozik, szétválasztásukra, az érintett személyek méltóságának nem egyenlő kezelésére kivételes indokok szükségesek. Ilyen például a házassághoz való jog tekintetében a homoszexuális irányultság megkülönböztetése [14/1995. (III. 13.) AB határozat, ABH 1995, 82, 84.]” (ABH 2002, 230, 245.) Álláspontját, amely szerint tehát a házasság intézményét egy férfi és egy nő életközösségeként védi az Alkotmány 15. §-a, az Alkotmánybíróság későbbi határozataiban is fenntartotta [65/2007. (X. 18.) AB határozat, ABH 2007, 726.; 75/2007. (X. 19.) AB határozat, ABH 2007, 731.], és továbbra is fenntartja. (ABH 2008, 1203, 1211.).

- [130] Magyarország Alaptörvénye immár nem alkotmánybíróági értelmezés, az értelmezésből kibomló kötelező alkotmányos követelmény, hanem az alkotmánynorma szintjén rögzíti a házasság jogintézményének ezt a lényegét.
- [131] 6. Az azonos nemű párok jogainak elismerése és védelme természetesen fontos jogalkotási és jogértelmezési cél. E védelem azonban – de lege lata – megfelelően biztosítható a bejegyzett élettársi kapcsolat jogintézményén keresztül, anélkül, hogy a házasság alkotmányos védelmének értelmezését a külföldi házasság magyarországi BÉK-ként való elismertetése előírásával – legalábbis látszólag – módosítani kellene. Úgy vélem, az Alaptörvényből nem következik, hogy a jogalkotó mulasztása fennállna azon az alapon, hogy a külföldön kötött azonos nemű házasságot nem ismeri el automatikusan bejegyzett élettársi kapcsolatként.
- [132] 7. Összegzésként hangsúlyozni kívánom, hogy a határozat indokolásának IV. pontjában az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény II. és VI. cikkéből, valamint az egyenlő bánásmód követelményéből kiindulva – egy olyan alkotmányos követelményt állapít meg, amely szerint a jogalkotónak lehetővé kellene tennie a külföldön kötött azonos nemű házasságok elismerését bejegyzett élettársi kapcsolatként. Ezt a következtetést azonban nem tartom összeegyeztethetőnek az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdésével, amely a házasságot – mint férfi és nő között létrejövő jogintézményt – kifejezetten alkotmányos védelem alá helyezi.
- [133] A bejegyzett élettársi kapcsolat, bár jelentős jogi védelmet élvez, nem azonos a házassággal sem jogi természetét, sem funkcióját tekintve. A két jogintézmény közötti különbségeket a határozat indokolása – véleményem szerint – nem értékeli kellő súllyal, és ezáltal a mulasztásos alaptörvény-ellenesség megállapítása olyan elvárást támaszt a jogalkotóval szemben, amely de constitutione lata nem következik az Alaptörvényből.
- [134] Támogatom azt a megfelelő értelmezést, amely szerint egy azonos nemű pár külföldön megkötött házassága nem lehet akadálya annak, hogy Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatot hozzanak létre – ez az Alaptörvény II. és VI. cikkéből, valamint az értelmezés során alkalmazandó interpretatio conforme elvéből levezethető. Ugyanakkor nem osztom azt az álláspontot, amely szerint az ilyen házasságokat ex lege bejegyzett élettársi kapcsolattá kellene nyilvánítani, mert ez a házasság és a bejegyzett élettársi kapcsolat alkotmányos elhatárolását elmosná, és túlterjeszkedne az Alaptörvény értelmezési keretein.
- [135] Mindezek alapján nem tudtam támogatni sem a határozat rendelkező részének 1. pontját, sem az ahhoz tartozó indokolást.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria 7/2025. JEH határozata (Jpe.III.60.037/2024/8. szám) a szexuális cselekmény fogalmának értelmezéséről

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a legfőbb ügyész által előterjesztett előzetes döntéshozatali indítvány alapján meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § (1) bekezdés 27. pontjában meghatározott szexuális cselekménynek minősül és a büntetőjogi felelősség szempontjából a testek érintkezésével megvalósuló szexuális cselekménnyel egyező megítélés alá esik, ha

- a) a sértett a saját testén az elkövető ráhatására vagy
- b) a sértett testét az elkövető eszközzel érintve

végez a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas tevékenységet.

Indokolás

I.

- [1] A legfőbb ügyész (a továbbiakban: indítványozó) az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés c) pontjában megállapított jogkörében eljárva a Bszi. 32. § (1) bekezdés a) pont első fordulatában foglaltak szerint jogegységi határozat meghozatala céljából terjesztett elő előzetes döntéshozatali indítványt. Álláspontja szerint megosztott az ítélkezési gyakorlat azzal összefüggésben, hogy a szexuális cselekménynek a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 459. § (1) bekezdés 27. pontjában rögzített fogalma megköveteli-e a passzív alany testének az elkövető általi megérintését.
- [2] Az indítványozó három, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzé nem tett határozatra hivatkozott, amelyek tényállásainak ismertetése emiatt a jelen határozatban sem lehetséges.
- [3] 1) Az első határozat esetében az indítványozó kiemelte, hogy a Kúria nem osztotta a felülvizsgálati indítvány érvelését abban a tekintetben, miszerint kizárólag akkor állapítható meg a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) szerinti fajtalanság, ha a sértett testét az elkövető érinti nemi céllal. Erre figyelemmel rámutatott: a fajtalanság abban az esetben is megvalósul, ha a passzív alany kényszerül arra, hogy ilyen tevékenységet fejtson ki, mégpedig akár az elkövető, akár a saját testén.
2) A második határozatból – absztrahált elvi tartalom nélkül – kizárólag a történeti tényállást és annak a jogi minősítését ismertette.
3) A harmadik határozat esetében részletesen bemutatta a Kúria kifejtett álláspontját a jelen jogegységi eljárás tárgyát képező jogkérdésben. Eszerint:
 - a szexuális cselekmény szükségképpen több személy szexuális érintkezését jelenti, mert a nemi szabadság, önrendelkezés lényege, hogy a szabadság gyakorlása kölcsönösséget feltételez, megnyilvánulása nem önmagában való, hanem mással való kapcsolatba lépés iránti;
 - a nemi élet szabadságának, a nemi önrendelkezésnek a sérelme szükségképpen feltételezi a mással való nemi kapcsolat nemkívánt létrejöttét;
 - a szexuális cselekmény fogalmát maga a törvényalkotó is a szexuális aktus szinonimájaként használja, a szexuális aktus pedig a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint több ember közötti szexuális jellegű tevékenység, az önkielégítés emiatt szerinte nem a több ember egymással végzett tevékenységét jelentő, közvetlen testi kontaktust feltételező szexuális cselekmény;

- az elkövető és a sértett közös, szexuális jellegű tevéseinek, illetve valamelyiküknek a másik általi tevést tűrő magatartásának hiányában a törvényi tényállásban írt elkövetési magatartás adott életbeli tényekre rávetítésével a szexuális kényszerítés büntette nem állapítható meg;
 - fogalmilag kizárt, hogy a passzív alany önmagában (önmagával) végzett szexuális jellegű tevékenysége során egyszerre legyen a szexuális cselekményt végző és azt elszenvető személy.
- [4] A hivatkozott határozatok közül az indítványozó az 1) alatti tartotta helyesnek, amellyel egyező jogi minősítést fogalmaz meg a 2) alatti is. Ezek szerint szexuális cselekmény valósul meg akkor is, ha a sértett az elkövető ráhatására – kényszerítés folytán, avagy kényszerítés nélkül, de jogilag érvényes akarat hiányában – a saját testén végez szexuális tevékenységet anélkül, hogy a testét más személy közvetlenül érintené.
- [5] Kifejtette, hogy az önkielégítés olyan tevékenység, amely alapvetően az azt végző személy nemi vágyának felkeltésére, kielégítésére irányul. Amennyiben ezt mások előtt teszik, súlyosan szemérem sértő is, ez pedig szemérem sértés vétségének – amelynek törvényi tényállási eleme a szemérem sértő módon való magamutogatás – megállapítására alkalmas. Ezzel összefüggésben megjelölte a BH 1983.100., illetve a BH 1994.470. számon megjelent eseti döntéseket. A nyelvtani értelmezés alapján szerinte tehát nincs ok annak elvetésére, hogy a passzív alany önmagán végzett szexuális tevékenysége is kimeríti a szexuális cselekmény fogalmát.
- [6] Hivatkozott arra, hogy a Btk.-hoz fűzött előterjesztői indokolás szerint a törvény a korszerűség és a jobb közérthetőség érdekében felváltotta a közösülés és a fajtalanság fogalmát a szexuális cselekménnyel. Így tehát a Btk. szerinti szexuális cselekmény fogalmába az is beletartozik, amelyet a régi Btk. fajtalansággként értékel.
- [7] Utalt rá, hogy a Kúria a 3) alatti határozatában felhívott, BH 1993.341. számon megjelent eseti döntés szerint a szemérem elleni erőszak büntettének elkövetési magatartása – a fajtalanság – csak a passzív alany testének közvetlen, fizikai érintésével valósul meg. Emiatt nem a szemérem elleni erőszak büntette, hanem csupán a szemérem sértés vétsége valósul meg abban az esetben, ha az elkövető az alvó sértett előtt önkielégítést végez. Hozzátette, hogy ehhez hasonló okfejtést tartalmaz a BH 1994.470. számon megjelent eseti döntés, amely szerint a nevelése alatt álló személy sérelmére elkövetett szemérem elleni erőszak büntette helyett a kiskorú veszélyeztetése büntettének minősül, ha a terhelt a házastársa 14. életévét betöltött, közös nevelésük alatt álló leánygyermek előtt önkielégítést végez. E döntések tényállásában egy a közös: a terheltek saját maguk végeztek önkielégítést anélkül, hogy eközben a sértett testét érintették volna. Erre figyelemmel kiemelte, hogy e döntések eltérő ténybeli alapokon állnak, mint a jogegységi eljárás szempontjából releváns kérdéssel kapcsolatos ügydöntő határozatok. Valamely közzétett eseti döntés pedig a Legfelsőbb Bíróság és a Kúria egységes joggyakorlata szerint csak akkor vehető figyelembe, ha annak ténybeli alapjai az elbírálandó ügy ténybeli alapjaihoz hasonlóak {Bfv.248/2011/6., Bfv.910/2020/10., Indokolás [26], BH 2019.70., Indokolás [29]}. Erre figyelemmel a BH 1993.341. és a BH 1994.470. számon megjelent eseti döntések nem lehetnek irányadóak annak eldöntésében, hogy a sértettnek az elkövető magatartása folytán a saját testén akarata ellenére végzett cselekménye fajtalanságnak tekinthető-e.
- [8] Az indítványozó hivatkozott arra, hogy a régi Btk. 210/A. § (2) bekezdése szerint fajtalanságnak volt tekintendő a közösülés kivételével minden súlyosan szemérem sértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére vagy kielégítésére szolgál. Jelezte, hogy az e jogszabályhelyet beiktató, a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1993. évi XVII. törvény 49. §-ához fűzött indokolás szerint „a fajtalanság fogalmát eddig az előterjesztői indokolás tartalmazta, a javaslat ezt a Btk.-ban helyezi el”. Ismertette továbbá a régi Btk.-hoz fűzött előterjesztői indokolásból a szemérem elleni erőszakra nézve ezzel összefüggésben kifejtetteket.
- [9] A fajtalanság körében idézte a régi Btk. kommentárját, amely szerint a szemérem sértő cselekmény a passzív alany testét közvetlenül érintő tevékenység, illetve (kísérlet esetén) amely esetében a tettes szándéka erre irányul. Ennek során a passzív alany vagy eltűri a tettes tevékenységét, vagy pedig arra kényszerül, hogy ő fejtse ki ilyen tevékenységet a saját vagy a tettes testén, amelyhez sorolható az állattal és a sértettnek önmagával végrehajtott fajtalan cselekménye is.
- [10] Rámutatott, hogy ez a jogirodalmi álláspont jelenik meg a BH 1994.522. számon megjelent eseti döntésben, amely ügyben a terheltek veréssel fenyegetve utasították a sértettet arra, hogy előtűrik önkielégítést végezzen. Érvelésében megjelölte a Legfelsőbb Bíróság EBH 2000.187. számon megjelent döntését is, amely kimondta, hogy megvalósul a fajtalanság, ha a passzív alannak az elkövető ráhatására állattal – tehát nem az elkövetővel, avagy más személlyel – kell magának végeznie a súlyosan szemérem sértő cselekményt.
- [11] Álláspontja szerint tehát a fajtalanság nem zárható ki azon az alapon, hogy a sértett testét az elkövető (avagy más személy) nem érinti meg a súlyosan szemérem sértő cselekmény során, hanem azt a sértettnek önmagával kell végeznie.

- [12] Ismertette a szexuális bűncselekmények azon alakzatait, amelyeknél a sértett az elkövetővel vagy harmadik személlyel közvetlen testi kontaktusba kerül, vagy a cselekmény erre irányul. Ezekkel szembeállítva bemutatta azokat az eseteket, amikor a törvény nem határozza meg, hogy a passzív alannak a cselekményt az elkövető vagy más személy testén, avagy saját magán kell végeznie.
- [13] Utalt a 3) alatti döntésben megfogalmazott általános megállapításra, amely szerint a maszturbáció is szexuális tevékenység, a sértett önkielégítését rögzítő felvétel pedig pornográf felvétel.
- [14] Felidézte, hogy a kényszerítés büntette a Btk. XVIII. Fejezetében írt emberi szabadság elleni bűncselekmény. Az a magatartás azonban, amikor az elkövető a saját nemi vágyának felkeltése céljából a sértettet saját magával végzett szexuális tevékenységre kényszeríti úgy, hogy erről felvételt is kell készítenie, nem pusztán a sértett cselekvési szabadságát sérti. Az ilyen cselekmény központjában ugyanis a szexuális tevékenység végeztetése áll, a pornográf felvételek tárgya is ez. Ennek szerinte nem mond ellen a Kúria 1) alatti és egy későbbi határozataiban írt azon okfejtés, miszerint a nemi szabadság, önrendelkezés lényege, hogy a szabadság gyakorlása kölcsönösséget feltételez, megnyilvánulása nem önmagában való, hanem mással való kapcsolatba lépés iránti, a mással kapcsolatba lépés szabad akaratképződés, kényszermentes külső cselekvés következménye, tehát önkéntes. Hozzátette, hogy a hangsúly ugyanis az önkéntességen van, amit a kényszerítés értelemszerűen kizár. A nemi szabadság magában foglalja annak szabad eldöntését, hogy az adott személy akar-e szexuális tevékenységet végezni, így például olyan tevékenységet, ami a saját – nem más személy – nemi vágyának felkeltésére irányul, ha igen, akkor azt egyedül vagy mással kívánja-e végezni. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Btk. XIX. Fejezetéhez fűzött előterjesztői indoklásra is.
- [15] Kifejtette, hogy a passzív alannak az önmagával végzett szexuális tevékenységre kényszerítése során nem csak a cselekvéshez fűződő szabadsága, hanem a nemiségtől, szexualitástól el nem választható jogi érdeke is sérül. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi XXVII. törvény indoklására, valamint a Kúria egyik nem precedenshatározatára, amely akként foglalt állást, hogy a Btk. XIX. Fejezetében meghatározott, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények jogi tárgya az emberi szabadságjogok részét képező nemi szabadság, illetve a nemi kapcsolatoknak a társadalomban elfogadott rendje. Rámutatott arra, hogy a Kúria egy másik ügyben hozott határozata szerint a kiskorút ábrázoló felvétel azért pornográf, mert azon a terhelt általi kényszerítésnek engedve önkielégítést is végzett a sértett. Kifejtette, hogy ha az adott ügyben a gyermekpornográf felvétel megszerzése a kiskorú sértett egészséges nemi fejlődését veszélyeztette, akkor az a terhelti magatartás is, ami a kiskorú sértettet arra kényszerítette, hogy önmagán szexuális tevékenységet végezzen. Ezért a gyermekpornográfia büntette által védett jogi érdek nem térhet el a felvétel pornográf tartalmát adó sértetti tevékenységet kikényszerítő, azt létrehozó elkövető által megsértett jogi tárgytól. Ezért logikai ellentmondás szerinte annak megállapítása, hogy amíg a sértettet önmagával végzett szexuális tevékenységre kényszerítő magatartás során csupán a sértettnek a legáltalánosabban vett cselekvési szabadsága sérül, addig annak képi rögzítésével és az elkövető általi megszerzésével már az egészséges nemi fejlődéséhez fűzött érdek csorbul.
- [16] Kiemelte, hogy a jogalkalmazói gyakorlatban a korábbi fajtalanság, illetve a hatályos Btk. szerinti szexuális cselekmény megvalósulásához nem szükséges a passzív alany és az elkövető testének közvetlen érintkezése, az közvetett érintkezés útján is megtörténhet, így elkövethető tehát a szemérem elleni erőszak például a sértett meztelen hátsó részének szexuális célból bottal való ütlegelésével, vagy valamely élettelen tárgynak ugyanilyen célból a nő nemi szervébe bevezetésével is.
- [17] Mindezeket összegezve az indítványozó álláspontja szerint a szexuális cselekmény fogalma nem követeli meg a passzív alany testének az elkövető vagy harmadik személy általi megérintését.

II.

- [18] Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) 25. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy a Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz, amellyel egyezően rendelkezik a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja. A Bszi. 33. § (1) bekezdés c) pontja szerint jogegységi eljárást kell lefolytatni, ha azt a legfőbb ügyész indítványozza.
- [19] Az indítványozó az előzetes döntéshozatali indítványban a törvényi előírásnak megfelelően megjelölte, hogy milyen kérdésekben és mely okokból kéri a jogegységi eljárásban a jogegységi határozat meghozatalát, egyben javaslatot is tett az egységes ítélkezési gyakorlat kialakítása érdekében, továbbá az indítványhoz mellékelte az érintett bírósági határozatok kiadmányát.

- [20] Az indítványt megvizsgálva a Jogegységi Panasz Tanács megállapította, hogy az indítványozó a jogegységi határozat meghozatalát szükségessé tevő okként eltérő jogértelmezést megfogalmazó bírósági döntésekre hivatkozott, amelyek széttartó ítélkezési gyakorlatot mutatva megalapozták a jogegységi eljárás lefolytatását.

III.

- [21] 1. A Bszi. 32. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogegységi eljárás célja az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése. A Kúria e feladatellátása alapvetően két részből áll, egyrészt a jogalkalmazás során kialakult széttartó vagy eltérő gyakorlatokat át kell tekintenie, másrészt azok helytállóságát illetően – kiemelten az Alaptörvény, illetve más jogszabályok rendelkezéseivel, valamint az Alkotmánybíróság és a saját gyakorlatával is összevetve – állást kell foglalnia.
- [22] Az indítványban foglaltak alapján – miszerint az ismertetett határozatok szerint megosztott az ítélkezési gyakorlat azzal összefüggésben, hogy a szexuális cselekménynek a Btk. 459. § (1) bekezdés 27. pontjában rögzített fogalma megköveteli-e a passzív alany testének az elkövető általi megérintését – megválaszolandó kérdés a következő: Szexuális cselekménynek minősül-e, illetve a büntetőjogi felelősség szempontjából a testek érintkezésével megvalósuló szexuális cselekménnyel egyező megítélés alá esik-e az, ha a sértett a saját testén az elkövető ráhatására, vagy a sértett testét az elkövető eszközzel érintve végez a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas tevékenységet?
- [23] 2. Az indítvány elbírálásánál irányadó alaptörvényi és főbb jogszabályi rendelkezések a következők:
Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése szerint: „Az EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.”
Az Alaptörvény II. cikke értelmében az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.
Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.”
Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
A Btk. 459. § (1) bekezdés 27. pontja értelmében szexuális cselekmény: a közösülés és minden súlyosan szemérmessértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas, vagy arra irányul.
- [24] 3. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságok alkotmányos kötelezettsége, hogy az ítélkező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]}.
- [25] A bíróságnak a jogszabályok által kijelölt értelmezési kereteken belül kell azonosítaniuk az eléjük kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, valamint a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmezniük. {3259/2022. (VI. 3.) AB határozat, Indokolás [32]; 3038/2024. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [35]; 3080/2024. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [26] Ekként a Jogegységi Panasz Tanács – az Alaptörvény 28. cikk második mondatának megfelelően – az érintett szabályok megalkotására és módosítására irányuló javaslat indokolásának figyelembevételével, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 39. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság határozatait áttekintve az eldöntendő kérdéssel érintett alapjog alkotmányos tartalmát az alábbiak szerint kísérelte meg feltárni.
- [27] a) Az Alkotmánybíróság a szexuális cselekmény fogalma törvényi szabályának értelmezését illetően ezideig nem foglalt állást, ezért erre nézve valamely alapjog alkotmányos tartalmát sem határozta meg. Ebből következően az előzetes döntéshozatali indítvány alapján kirajzolódó jogalkalmazási kérdések az Alkotmánybíróság releváns határozataira alapítottnak nem válaszolhatók meg.

- [28] b) Az érintett szabályok megalkotására és módosítására irányuló javaslat indokolását illetően a Jogegységi Panasz Tanács mindenekelőtt a Btk. 459. § (1) bekezdés 27. pontjához fűzött indokolást tekintette át. Ez a következőket mondja ki: „A közösülés fogalmát a Btk. tételesen nem határozza meg, az évszázados múltra visszatekintő jogalkalmazási gyakorlat (az élő jog) ezt elég szabatosan meghatározta. Büntetőjogi szempontból töretlen a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy a közösülés különmemű személyek szexuális aktusa, amelyben a nemi szervek érintkezésének van döntő szerepe. A fajtalanság fogalmát a hatályos Btk. megadta: az alatt a közösülés kivételével minden súlyosan szeméremsértő cselekmény értendő, amely a nemi vágy felkeltésére vagy kielégítésére szolgál. A törvény a korszerűség és a jobb közérthetőség érdekében felváltja a közösülés és a fajtalanság fogalmát a szexuális cselekménnyel. A fajtalanság egyrészt idejétmúlt kifejezés, másrészt a köznyelvi jelentéstartalma sem egyezik a Btk.-ével. A fajtalansághoz a köznyelvben negatív értékítélet kapcsolódik, bizonyos értelmezés szerint csak egyes, a »normálistól eltérő« magatartásokat jelenti (pl. bestialitás). A törvény nem kíván ilyen értékválasztást elvégezni, pusztán azt fejezi ki, hogy egyes szexuális cselekmények bizonyos körülmények esetén (kényszer, életkor, stb.) büntetendők. Ehhez pedig egy semleges, modern fogalom szükséges. A fogalom jelentéstartalma annyiban változik, hogy nem azok a súlyosan szeméremsértő cselekmények tartoznak ide, amelyek a nemi vágy felkeltésére vagy kielégítésére szolgálnak, hanem azok, amelyek erre irányulnak, vagy erre alkalmasak, valamint a nemi vágy fenntartására irányuló cselekmények is a fogalom részévé válnak.”
- [29] A Btk. nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekményeket szabályozó XIX. Fejezetéhez fűzött indokolása a következőket rögzíti: „A fejezet címe a hatályosnál jobban kifejezi a fejezetben foglalt tényállások által védett jogi tárgyakat, hiszen nem a nemi erkölcs védelme az elsődleges és egyetlen védett jogi tárgy, hanem a nemi integritás, nemi önrendelkezés, nemi szabadság védelme is. Előbbi ugyanis a »köz« érdekét tartja elsődlegesen szem előtt, utóbbi a »magánszférára« koncentrálnak.”
- [30] A régi Btk.-hoz fűzött előterjesztői indokolás a szemérem elleni erőszak körében – azonban a jelen eljárásban megválaszolandó jogkérdést is érintően – a következőket mondta ki: „A Javaslat általában csak az emberek közötti fajtalansághoz fűz büntetőjogi következményeket. Szeméremsértésként büntetendő az úgynevezett exhibicionizmus (l. a 208. §-t). Egyébként az önkielégítés, vagy embernek állattal véghezvitt fajtalansága csak akkor büntetendő, ha olyan módon történik, hogy a közrendet is sérti (pl. garázdaságot – 271. § – valósít meg).”
- [31] 4. A régi Btk. fogalmi rendszerén alapuló bírói gyakorlat is érintette a jelen eljárás jogkérdését, így a Legfelsőbb Bíróság által hozott több határozat is foglalkozott a fajtalanság értelmezésével. Ezek közül az alábbiakat emeli ki a Jogegységi Panasz Tanács:
- A BH 1993.341. számon megjelent eseti döntés szerint a szemérem elleni erőszak büntetnének elkövetési magatartása – a fajtalanság – csak a passzív alany testének közvetlen, fizikai érintésével valósul meg.
- A BH 1994.470. számon megjelent határozat indokolása kimondta, hogy „A fajtalanság ugyanakkor a passzív alany testét közvetlenül érintő olyan tevékenység, amely a nemi vágy felkeltésére, illetve kielégítésére alkalmas, illetve a sértettnek az ilyen jellegű aktív tevékenységre kényszerítése erőszakkal vagy fenyegetéssel.”
- [32] 5. A Jogegységi Panasz Tanács az előzetes döntéshozatali indítvány elbírálhatósága érdekében áttekintette a Kúria gyakorlatát és megállapította, hogy a megválaszolandó jogalkalmazási kérdést érintően a BHGY-ban nem található közzétett határozat, azonban egy, a Kúriai Döntések folyóiratban megjelent, a régi Btk. fogalomrendszerén alapuló kúriai határozat a jelen eljárás tárgyához kapcsolódik.
- [33] A BH 2022.118. számon megjelent Bfv.369/2021/11. számú határozat [96] bekezdése rögzíti: „Fajtalanság fogalmán az állandó ítélkezési gyakorlat olyan súlyosan szeméremsértő, az általános erkölcsi felfogást szexuális vonatkozásban durván sértő cselekményt ért, amely a nemi vágy felkeltésére vagy annak kielégítésére szolgál. A fajtalanság ugyanakkor a passzív alany testét közvetlenül érintő olyan tevékenység, amely a nemi vágy felkeltésére, illetve kielégítésére alkalmas, illetve a sértettnek az ilyen jellegű aktív tevékenységre kényszerítése erőszakkal vagy fenyegetéssel (BH1994. 470.).”

IV.

- [34] 1. Az egységes ítélkezési gyakorlat kialakítására irányuló előzetes döntéshozatali indítvány az alábbiak szerint alapos.
- [35] A Jogegységi Panasz Tanács osztotta az indítványozó azon álláspontját, miszerint a szexuális cselekménynek a Btk. 459. § (1) bekezdés 27. pontjában rögzített fogalma nem követeli meg a passzív alany testének az elkövető általi megérintését. Ezt a megfogalmazást azonban – az előzetes döntéshozatali indítvány vizsgálatának

eredményeként – a feltárt tartalmi jegyeire figyelemmel két részből álló jogkérdésként fogalmazta meg, amire ennek megfelelően adott egyértelmű választ a jogegységi határozat rendelkező része.

- [36] 2. a) A jogkérdés első része az, hogy vajon a Btk. 459. § (1) bekezdés 27. pontjában meghatározott szexuális cselekménynek minősül-e, ha valaki saját testén, illetve a testén más személy eszközzel végez a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas tevékenységet?
- [37] A szexuális cselekmény fogalmi elemeinek értelmezése körében egységes a Kúria joggyakorlata abban, hogy a törvényi definíció szerinti közösülés megvalósulásának feltétele az elkövető és a sértett testének érintkezése, így itt nem észlelhető széttartó gyakorlat. Ehhez képest azonban a súlyosan szeméremsértő cselekmények tartalmi ismérveit illetően a Kúria 3) alatti nem precedenshatározata eltért az 1) alatti szintén nem precedenshatározattól, valamint a bírói gyakorlatot összefoglaló, ugyancsak nem precedens BH 2022.118. számon megjelent határozattól akként, hogy a jelen eljárás vitás jogkérdésében azokkal ellentétben álló értelmezésen alapuló döntést hozott.
- [38] b) A határozathozatal során a szexuális cselekmény törvényi meghatározásához fűzött – korábban már ismertetett – előterjesztői indokolás a jogalkalmazási kérdés megválaszolásában egyértelmű értelmezési támpontokat adott. Abból is világosan látszik, hogy a nemiséget érintő magatartások között a törvény nem kíván különbséget tenni, ahogy értékválasztást sem végez közöttük. A szexuális cselekményeket annyiban azonban megkülönbözteti egymástól, hogy a törvényi tényállásokban tényállási elemként megfogalmazott bizonyos körülmények esetén (ilyen például az erőszak vagy a passzív alany életkora) büntetendővé nyilvánítja azokat. Mindehhez egy semleges, korszerűbb fogalmat határoz meg, amelybe már nem csak a nemi vágy felkeltésére vagy kielégítésére szolgáló magatartások, hanem azok is, amelyek erre irányulnak, vagy erre alkalmasak, valamint a nemi vágy fenntartására irányuló cselekmények is beletartoznak. Így tehát ezen fogalmi körben azonosítható az is, ha valaki önmagán végez nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas tevékenységet.
- [39] A szexuális cselekmény előterjesztői indokolásának nyelvtani értelmezése is ugyanerre az eredményre vezetett. Ez alapján sem kétséges, hogy a törvény szerinti „minden más súlyosan szeméremsértő magatartás” olyan általánosan körülíró meghatározás, amely valójában a szexuális cselekmény törvényi definícióját a közösülésen kívüli valamennyi, a nemi élethez kapcsolódó tevékenységre kiterjeszti. Emiatt ebbe – az összes lehetséges megvalósulási módot magába foglaló normatív jelentéstartalomba – értelemszerűen beletartozik mindazon az emberi testen végzett megnyilvánulás, amely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas, vagy arra irányul. Ennek megfelelően aggály nélkül szexuális cselekményként azonosítható a saját testen végzett, a nemiséggel kapcsolatos mindennemű magatartás – tipikusan a nemi szerv megérintése – amely jellegénél fogva az e magatartást tanúsító, illetve az ezt észlelő más személy tekintetében egyaránt képes a nemi vágygal kapcsolatos – a törvényben felsorolt – hatások kiváltására.
- [40] c) A Jogegységi Panasz Tanács az előzetes döntéshozatali indítvány elbírálhatósága érdekében áttekintette a Kúria joggyakorlatát és megállapította, hogy a jelzett jogalkalmazási kérdések az indítványozó által hivatkozott jogeseten kívül egy határozatban merültek még fel.
- [41] A Kúria a BH 2022.118. számú, a BHGY-ban közzé nem tett, a terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát elutasító határozatában – a jelen ügy tárgyát érintve – arra mutatott rá, hogy a fajtalanság fogalmán az állandó ítélkezési gyakorlat olyan súlyosan szeméremsértő, az általános erkölcsi felfogást szexuális vonatkozásban durván sértő cselekményt ért, amely a nemi vágy felkeltésére vagy annak kielégítésére szolgál. A fajtalanság ugyanakkor a passzív alany testét közvetlenül érintő olyan tevékenység, amely a nemi vágy felkeltésére, illetve kielégítésére alkalmas, illetve a sértettnek az ilyen jellegű aktív tevékenységre kényszerítése erőszakkal vagy fenyegetéssel (BH 1994.470.).
- [42] Ez a megállapítás megegyezik az 1) alatti határozatban rögzített állásponttal, így a jelen eljárás tárgyát képező szexuális cselekmény fogalmi meghatározását érintő jogkérdésre azonos választ ad.
- [43] d) A Kúria a jogegységi határozat megalapozottsága érdekében – precedensek hiányában – nem tekinthetett el attól, hogy részletesen feltárja a régi Btk.-n alapuló joggyakorlatban felmerülő jogkérdésekre adott jogalkalmazói válaszokat. Ennek a dogmatikai hátterét az adta, hogy a szexuális cselekménynek a közösülésen kívüli része – amely magában foglal minden olyan súlyosan szeméremsértő cselekményt, amely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas, vagy arra irányul – a cselekményi elemét tekintve megegyezik a régi Btk. 210/A. § (2) bekezdésében meghatározott fajtalansággal. E korábban hatályban volt törvényi fogalom szerint a fajtalanság a közösülés kivételével minden súlyosan szeméremsértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére vagy kielégítésére szolgál.
- [44] A jelen eljárásra nézve két törvényi fogalom cselekményoldali azonossága azzal járt, hogy a Jogegységi Panasz Tanácsnak az előzetes döntéshozatali indítvány elbírálásához – miként azokra az indítványozó is hivatkozott – a Legfelsőbb Bíróság által 2012. január 1. előtt, illetve a Kúria ezután hozott, a fajtalanság fogalmát értelmező,

tartalmát illetően releváns határozatait is sorba vette. Ezeket az eseti döntéseket elsősorban abból a szempontból vizsgálta meg, hogy vajon megfogalmaznak-e olyan elvi tételeket, amelyeknek az ítékezés során – a korábbiól eltérő hatályos szabályok mellett is – indokolt töretlenül érvényesülniük, vagy esetleg az érvényesülésüket – immár kötelező erővel – indokolt kimondani.

- [45] Ebből fakadóan a jelen határozat meghozatala során – ahogy az indítvány is – a Jogegységi Panasz Tanács figyelemmel volt a kötelező erővel egyébként nem rendelkező, a Bírósági Határozatok (jelenleg: Kúriai Döntések) folyóiratban megjelent döntésekre, amelyek a korábbi joggyakorlat által kimunkált elveket is magukban hordozzák és emiatt az érvényesülésük biztosítása – a Jogegységi Panasz Tanács álláspontja szerint – indokolt. Ezzel egyező alapon tekintette – a korábban írtak szerint – a Jogegységi Panasz Tanács mértékadónak a Kúria Bfv.369/2021/11. számon hozott, a Kúriai Döntések folyóiratban BH 2022.118. számon megjelent határozatát is, amely egyébként éppen a feltett jogkérdéssel kapcsolatos, a BH 1994.470. számú határozatban összefoglalt korábbi joggyakorlatot tette az indokolása részévé.
- [46] Ez a jogalkalmazói megközelítés az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás részében elismert alkotmányos állami folytonosság elvét veszi alapul. Ez a jelen ügyre vetítve azt jelenti, hogy egyfelől a Btk. ugyan jelentős változásokat hozott az anyagi jogi szabályozás egyes elemeiben, másfelől azonban ez nem tekinthető egyúttal olyanak, amely teljes dogmatikai szakítást eredményezett volna a régi Btk.-val, amely – a jogállamisági feltételrendszernek való megfeleltetését követően – aggály nélkül biztosított büntetőjogi védelmet az alapvető jogoknak és az alkotmányos értékeknek.
- [47] A Btk. korábbiól eltérő koncepció mentén újraszabályozott területei esetében – mint amilyen a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények – sem szakította meg a jogalkotó a szabályozás folytonosságát, sőt azt kifejezetten biztosító változásokat eszközölt. Ez egyrészt abban nyilvánult meg, hogy az új törvényi tényállásokat ugyan átstrukturálta, azonban a korábbi jogi védelmet fenntartva, azt semmi esetre sem szűkítve fogalmazta meg, másrészt – az előterjesztői indokolás hivatkozásaiból is kitűnően – az új szabályok is elválaszthatatlanul kapcsolódtak a kidolgozott és kiforrott bírói gyakorlathoz. Értelemszerűen ez – a folytonosságot szem előtt tartó – újraszabályozási logika érvényesült a fajtalanság és a szexuális cselekmény egymást felváltó törvényi definíciói esetében is.
- [48] Mindebből az következik, hogy a Kúria a bíróságok jogalkalmazásának egységét biztosító feladatellátása során nem tekinthetett el a jelen eljárás tárgyát érintő jogkérdéssel kapcsolatos, a precedensek előtti, illetve a nem precedenshatározatokban megfogalmazott releváns indokok, érvek és megítélési szempontok figyelembevételétől. Mindemellett azonban ezen határozatok értékelhetőségének elengedhetetlen feltétele az volt, hogy a régi Btk. alapján felülvizsgált vagy elbírált jogkérdés a Btk.-nak megfeleltethető legyen. Másként szólva kizárólag az azonos vagy lényegi elemeit tekintve hasonló tartalmú hatálytalan és hatályos szabály egyezőségének a megállapítását követően volt csak lehetséges a bírói gyakorlatot érintő vizsgálat.
- [49] Így a szexuális cselekmény közösülésen kívüli fogalma és a fajtalanság jelen eljárásra vonatkozó tartalmi megfeleltetése eredményeként – egyezően az indítványozó álláspontjával – immár aggály nélkül lehetett a régi Btk. fogalmi rendszerére épülő határozatokban kimunkált gyakorlatot máig hatónak tekinteni. Erre alapítottan pedig az e határozatokban megfogalmazott, a fajtalansághoz kapcsolódó elvi tételek a jelen jogegységi határozat meghozatalakor is – értelemszerűen – irányadóak lehettek.
- [50] Ekként a BH 1993.341. és a BH 1994.470. számon megjelent eseti döntésekben megjelenő jogalkalmazói álláspontot a Jogegységi Panasz Tanács mindenben osztva rögzítette, hogy a fajtalanság – a szexuális cselekménynek a közösülésen kívüli része – csak a passzív alany testének közvetlen, fizikai érintésével valósul meg, azonban ennek elválaszthatatlan részének tekinti a BH 1994.470. számon megjelent határozatban megfogalmazottakat, amely szerint ezt megvalósítja a sértettnek az ilyen jellegű aktív tevékenységre kényszerítése erőszakkal vagy fenyegetéssel. Mindebben megerősítette a BH 2022.118. számon megjelent határozat idézett indokolása is.
- [51] e) A 3) alatti határozat indokolása szerint a szexuális cselekmény fogalmát a törvényalkotó is a szexuális aktus szinonimájaként használja. Ebből a megállapításából azt a következtetést vonja le, hogy a szexuális aktus a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint több ember közötti szexuális jellegű tevékenység. A kifejtett álláspontját az előterjesztői indokolás, illetve az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i, a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2011/93/EU irányelve 3. cikk (5) bekezdés III. pontjára és a (6) bekezdésében foglaltak nyelvtani értelmezésére hivatkozva is indokolta.
- [52] A Jogegységi Panasz Tanács ezt az érvelést azonban nem osztotta, mivel a törvény és annak előterjesztői indokolása, illetve a már implementált követelményeket megfogalmazó irányelv nem mondja ki és nem is utal arra, hogy a szexuális cselekmény kizárólag több ember egymással végzett tevékenysége lehet. Mindemellett rögzítendő,

hogyan az irányelv – az 1. cikke szerint – csak a minimumszabályokat rögzíti a bűncselekményi tényállások és szankciók meghatározására vonatkozóan, aminek – értelemszerűen – a tagállami jogalkotó szélesebb körben is megállapíthatja az elkövetési magatartások körét. Erre figyelemmel pedig az irányelv megszorító értelmezés hivatkozási alapjául nem szolgálhat, azaz a saját testen végzett, a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas magatartásokat tehát erre hivatkozva nem lehet eltérő jogi megítélés alá helyezni az ítélkezési gyakorlatban.

- [53] A kifejtettakra figyelemmel rögzíthető: nem törvényi követelménye a szexuális cselekmény fogalmának, hogy azt kettő vagy több ember egymással végezze, illetve hogy közöttük közvetlen testi kontaktus legyen. Emiatt pedig fogalmilag lehetséges, hogy a sértett saját testét érintő szexuális jellegű tevékenysége során egyszerre legyen a szexuális cselekményt végző és azt elszenvedő személy.
- [54] f) Mindezekből következően a sértett önmagán végzett, saját akaratot nem hordozó, illetve a testén az elkövető által eszközzel kifejtett súlyosan szeméremszérintő magatartások egyikénél sem kérdőjelezhető meg, hogy a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas-e, azonban a megítélésüknél a feltárt tények gondos értékelése – a leírtak szerint – elengedhetetlen.
- [55] 3. a) A szexuális cselekmény fogalma a Btk. XIX. Fejezetében szabályozott, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekményekhez kapcsolódik. Ezek jogi tárgyai a nemi erkölcs, a nemi integritás, a nemi önrendelkezés és a nemi szabadság védelme. Az e fejezetbe tartozó bűncselekmények közül a szexuális cselekmény – mint elkövetési magatartás – tényállási elemként a szexuális kényszerítés (Btk. 196. §), a szexuális erőszak (Btk. 197. §), a szexuális visszaélés (Btk. 198. §) és a vérfertőzés (Btk. 199. §), míg egyéb tényállási elemként a kerítés (Btk. 200. §) és a gyermekprostitúció kihasználása (Btk. 203. §) törvényi tényállásaiban jelenik meg.
- [56] A jelen eljárásban megválaszolandó második kérdés az, hogy a szexuális cselekményt tényállási elemként magában foglaló bűncselekmények megállapíthatóságának kizárólagos feltétele-e az, hogy a szexuális cselekménynek a közönségesen kívüli cselekményi részét megvalósító résztvevők teste egymással érintkezzen? Másiként fogalmazva a büntetőjogi felelősség szempontjából a testek érintkezésével megvalósuló esettel egyező megítélés alá esik-e, ha a sértett a saját testén az elkövető ráhatására, vagy a sértett testét az elkövető eszközzel érintve végez szexuális cselekményt?
- [57] b) A szexuális cselekmény törvényi meghatározásához fűzött – korábban már ismertetett – előterjesztői indokolás mellett a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekményeket szabályozó XIX. Fejezethez fűzött indoklás is megkerülhetetlen értelmezési támpontokat adott e jogalkalmazási kérdés megválaszolásához. Ebben az előterjesztő ugyanis kifejezi azt a szemléleti változást, amelyet már a fejezet címe is magában hordoz, és amivel sokkal inkább a tényállások által védett jogi tárgyakhoz igazodóan kívánja a büntetőjogi oltalmat biztosítani. Eszerint már nem csak a nemi erkölcs védelme mint elsődleges és egyetlen védett jogi tárgy, hanem emellett – sőt bizonyos szempontból ez elé helyezetten – a nemi integritás, a nemi önrendelkezés és a nemi szabadság védelme a büntetőjog által kiemelt. Így tehát a közösség érdeke elsődlegességének a hangsúlyozása helyett immár a magánszféra védelme jelenik meg prioritásként e kinyilatkozásban. Ez a szemléletváltozás alapvető jelentőségű – miként arra az indítványozó is utalt – mert erre figyelemmel a nemi integritás a büntetőjogi védelem szempontjából már akként közelíthető meg, hogy a szexuális cselekményben résztvevő vagy azzal közvetlenül érintett személy belső megélése vajon összhangban van-e a kívülálló számára is érzékelhető tetteivel és a szóbeli, valamint a metakommunikatív megnyilvánulásaival. Ennek fényében a nemi integritás valójában azt fejezi ki, hogy az adott személy a szexualitását annak megfelelően gyakorolja, amilyen értékrendet azzal összefüggésben vall, amilyen belső vágyai azzal kapcsolatban léteznek. Ha pedig a sértett saját magán kényszerül akarata ellenére szexuális tevékenységet végezni, különösen, ha az elkövető által megjelölt olyan szexuális tevékenységet, amit még kényszer hiányában sem végezne, akkor a nemi integritása bizonyosan sérelmet szenved. Ez az előterjesztői szándék kifejezetten támogatja azt a jogalkalmazói gyakorlatot, hogy ne formálisan, hanem tartalmilag értékelődjön az elkövetői magatartás, azaz – jelen ügy jogkérdésére vetítve – ne az legyen a jogi értékelés feltétele, hogy a szexualitáshoz tipikusan kétségtelenül társuló testi érintkezés teljesült-e, hanem hogy a sértett nemi integritását sértette-e az az elkövetői magatartás, amelynek az eredményeként önmagán kényszerülve, vagy eszközzel érte a testét a szexuális cselekménynek minősülő ráhatás.
- [58] c) A törvény az elkövetési magatartások, illetve tényállási elemek körében – a szexuális cselekménynek a közönségesen kívüli cselekményi részét tekintve – nem különbözteti meg az egyes alakzatokat abból a szempontból, hogy bármely cselekmény megvalósulásának feltétele lenne a sértett és az elkövető vagy más személy testének az érintkezése vagy az elkövető erre irányuló szándéka. Ekként – törvényi követelmény hiányában – a Kúria ennyiben nem osztotta az indítványozó álláspontját, amely szerint a jogalkotó külön

meghatározta azokat az alakzatokat, amelyek esetében követelmény, hogy a sértett az elkövetővel vagy harmadik személlyel közvetlen testi kontaktusba kerüljön, vagy az, hogy a cselekmény erre irányuljon. Ebből következően olyan alakzatok sem különíthetők el, amelyeknek ilyen megkötést a törvényi tényállása nem tartalmaz. Erre figyelemmel – valamennyi törvényi tényállás, amelyben a szexuális cselekmény elkövetési magatartásként vagy egyéb tényállási elemként szerepel – a súlyosan szeméremsértő magatartás megvalósulhat a passzív alany testén úgy, hogy azt saját magán kell végeznie, vagy az elkövető végzi akár a testük érintkezésével, akár eszközzel érintve őt.

- [59] d) A Kúria számos határozatában – miként az előzetes döntéshozatali indítvánnyal érintett a 3) alatti határozatban is – megjelenő és már korábban idézett egységes jogértelmezése szerint a nemi önrendelkezés és a nemi szabadság lényege, hogy ezek gyakorlása kölcsönösséget feltételez, megnyilvánulása nem önmagában való, hanem mással való kapcsolatba lépés iránti, amely szabad akaratképződés, kényszermentes külső cselekvés következménye, tehát önkéntes. Ebből következően nem kétséges, hogy a nemi élet szabadságának és a nemi önrendelkezésnek a sérelme szükségképpen feltételezi a más személyhez kötődő, annak nemi vágyát megjelenítő kapcsolat nemkívánt létrejöttét.
- [60] A BH 1993.341. számon megjelent eseti döntés szerint a fajtalanság csak a passzív alany testének közvetlen, fizikai érintésével lehetséges, leszögezve, hogy a fajtalanság a passzív alany testét közvetlenül érintő olyan tevékenység, amely a szexuális cselekmény második fordulataként meghatározott minden súlyosan szeméremsértő cselekmény esetében is irányadó. Ennek helytállósága senki által nem vitatott, azonban emellett nem hagyható figyelmen kívül a már korábban is hivatkozott BH 1994.470. számon megjelent eseti döntés alapvetése sem, amely szerint: „A fajtalanság ugyanakkor a passzív alany testét közvetlenül érintő olyan tevékenység, amely a nemi vágy felkeltésére, illetve kielégítésére alkalmas, illetve a sértettnek az ilyen jellegű aktív tevékenységre kényszerítése erőszakkal vagy fenyegetéssel.” Ezt az elvi tételt a Kúria – az előzőekben már ismertetett – BH 2022.118. számon megjelent, a joggyakorlatot megjelenítő példaértékű indokolásában megerősítette, ami egy irányba mutat a Kúria 1) alatti határozatával. Ennek indokolása a jelen eljárás tárgyát képező jogkérdésre vonatkozóan egyértelműen úgy foglal állást: a fajtalanság abban az esetben is megvalósul, ha a passzív alany kényszerül arra, hogy ilyen tevékenységet fejtessen ki, mégpedig akár az elkövető, akár a saját testén. Így tehát, ha a sértett a szexuális cselekményt a saját testével vagy a saját testén az önkéntes beleegyezése nélkül kényszerül végezni, úgy kölcsönös tevékenység hiányában – az egyéb tényállási elemek megvalósulásához igazodóan – tényállásszerű az elkövető kényszerítő magatartása.
- [61] A korábbiakban kifejtettekben következően tehát a saját testen, illetve az elkövető által eszközzel más testén végzett, a nemiségét érintő magatartás már önmagában súlyosan szeméremsértő. Így ezek esetében azt kell vizsgálni, hogy a Btk. XIX. Fejezetében szabályozott, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények valamelyikének beilleszkedik-e törvényi tényállásába, amelynek az elengedhetetlen megállapíthatósági feltétele – tényállási elemként – a szexuális cselekmény megvalósulása.
- [62] Mindezekre figyelemmel osztotta a Jogegységi Panasz Tanács az indítványozó azon következtetését – és a határozat rendelkező részében is ennek megfelelően döntött – miszerint a büntetőjogi felelősség szempontjából a testek érintkezésével megvalósuló szexuális cselekménnyel egyező megítélés alá esik, ha a sértett a saját testén az elkövető ráhatására vagy a sértett testét az elkövető tárggyal érintve végez a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas tevékenységet.
- [63] 4. Végezetül a Jogegységi Panasz Tanács rögzíti, hogy kétségtelen, a Kúria 3) alatti határozata az 1) és 2) alatti határozatokkal ellentétesen foglalt állást az indítványozó által felhozott jogkérdésben, azonban ezek a határozatok – a jelen ügy jogalkalmazási kérdését érintő más határozatokhoz hasonlóan – a BHGY-ban nem érhetők el. Erre figyelemmel a 3) alatti határozatot meghozó tanács nem sértette meg a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, hiszen fel sem merülhetett a határozata meghozatalakor, hogy jogkérdésben eltérne valamely, az egységes jogértelmezést megfogalmazó közzétett határozattól.

V.

- [64] Mindezekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §-a, 32. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (1) bekezdés c) pontja, valamint 40. § (1) és (2) bekezdései alapján, a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása érdekében [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

- [65] A Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a BHGY-ban, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező.

Budapest, 2025. május 12.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Harangozó Attila s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s.k. bíró, Dr. Balogh Zsolt Péter s.k. bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Hajnal Péter s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1226/2025. (VI. 30.) Korm. határozata a betegszállítás finanszírozását segítő intézkedésekről

A Kormány a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 14. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva elrendeli a Kvtv. 1. melléklet LXXII. Egészségbiztosítási Alap fejezet, 2. Egészségbiztosítási ellátások kiadásai cím, 7. Gyógyító-megelőző ellátás alcím, 5. Betegszállítás és orvosi rendelvényű halottszállítás jogcímcsoport előirányzatának 248 200 000 forinttal történő megemelését, az 1. melléklet szerint.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
belügyminiszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

LXXII. Egészségbiztosítási Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

Államháztartási egyeti azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jogcím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	LXXII.						Egészségbiztosítási Alap									
		2					Egészségbiztosítási ellátások kiadásai									
			7				Gyógyító-megelőző ellátás									
222189				5			Betegszállítás és orvosi rendelőnyű halottszállítás									
						K5	Egyéb működési célú kiadások							248 200 000		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

Államháztartási egyeti azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jogcím név	BEVÉTEL	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

Államháztartási egyeti azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jogcím név	TÁMOGATÁS	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																
												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra				

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)		Összesen		I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>		248 200 000			248 200 000		

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1227/2025. (VI. 30.) Korm. határozata
egyes ingatlanok sportingatlanná minősítéséről**

A Kormány az egyes állami sportcélú közfeladatok ellátásának rendjéről és szervezeti kereteiről szóló 2022. évi LVII. törvény (a továbbiakban: NSÜ tv.) 1. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott jogkörében eljárva, az NSÜ tv. 2. § (1) bekezdés a)–g) pontja szerinti közfeladatok ellátása érdekében sportingatlanná minősíti 2025. július 1. napjával a sportról szóló 2004. évi I. törvény 2. melléklete szerinti, a magyar állam tulajdonában álló ingatlanokat.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1228/2025. (VI. 30.) Korm. határozata
a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zártkörűen működő Részvénytársaságnak a Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságba történő beolvadásáról**

A Kormány egyetért a használatdíj-rendszerrel és az útdíjrendszerrel összefüggő közfeladatok hatékonyabb ellátásával, ennek érdekében

1. felhívja a közlekedésért felelős minisztert, hogy – az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter bevonásával – gondoskodjon a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zártkörűen működő Részvénytársaságnak a Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársasággal beolvadás útján történő egyesüléséhez szükséges tulajdonosi intézkedések megtételéről;
Felelős: közlekedésért felelős miniszter
Határidő: 2026. január 1.
2. felhívja a közlekedésért felelős minisztert, hogy gondoskodjon az 1. pont szerinti egyesüléshez szükséges jogszabályok előkészítéséről.
Felelős: közlekedésért felelős miniszter
Határidő: 2025. november 1.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1229/2025. (VI. 30.) Korm. határozata
a Magyarország Kormánya és Montenegró Kormánya közötti, a hírközlés és információs technológiák,
valamint a rendvédelem technológiai fejlesztése terén történő együttműködésről szóló megállapodás
szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról**

A Kormány

1. egyetért a Magyarország Kormánya és Montenegró Kormánya közötti, a hírközlés és információs technológiák, valamint a rendvédelem technológiai fejlesztése terén történő együttműködésről szóló megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) bemutatott szövegével;
2. felhatalmazza a külgazdasági és külügyminisztert vagy az általa kijelölt személyt a Megállapodás bemutatott szövegének – a jóváhagyás fenntartásával történő – végleges megállapítására;
3. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Megállapodás szövegének végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
4. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, a nemzetgazdasági minisztert, valamint az igazságügyi minisztert, hogy a Megállapodás kihirdetéséről szóló kormányrendelet tervezetét a Megállapodás szövegének végleges megállapítását követően haladéktalanul terjesszék a Kormány elé.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1230/2025. (VI. 30.) Korm. határozata
a Magyarország Kormánya és Montenegró Kormánya közötti, az infrastruktúra területét érintő
együttműködési megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról**

A Kormány

1. egyetért a Magyarország Kormánya és Montenegró Kormánya közötti, az infrastruktúra területét érintő együttműködési megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) bemutatott szövegével;
2. felhatalmazza a külgazdasági és külügyminisztert vagy az általa kijelölt személyt a Megállapodás bemutatott szövegének – a jóváhagyás fenntartásával történő – végleges megállapítására;
3. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Megállapodás szövegének végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
4. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, a nemzetgazdasági minisztert, valamint az igazságügyi minisztert, hogy a Megállapodás kihirdetéséről szóló kormányrendelet tervezetét a Megállapodás szövegének végleges megállapítását követően haladéktalanul terjesszék a Kormány elé.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1231/2025. (VI. 30.) Korm. határozata
a pedagógusok teljesítményértékelés alapján történő illetményemelésének finanszírozásáról**

A Kormány kiemelten fontosnak tartja, hogy a teljesítményelem a pedagógusok bérezésének része legyen, így a pedagógusok teljesítményértékelése alapján kiosztható illetményemeléssel kívánja még vonzóbbá tenni a pedagógus életpályát, és javítani a köznevelés eredményességét.

A Kormány erre figyelemmel

1. egyetért a pedagógus béremelés céljára biztosított források teljesítményalapú elosztásával, valamint a 2024/2025-ös tanév végén végrehajtott teljesítményértékelés során a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 98. § (3) bekezdése szerinti illetményemelés finanszírozásával;
2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az 1. pontban meghatározott cél megvalósítása érdekében gondoskodjon a 2025. évben az érintett fenntartók részére összesen legfeljebb 10 952 900 000 forint költségvetési forrás rendelkezésre állásáról.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2025. augusztus 31.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 47/2025. (VI. 30.) ME határozata
a Sevilleban tartandó, Negyedik Nemzetközi Fejlesztésfinanszírozási Konferencián történő részvételről**

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti hatáskörömben eljárva, a külgazdasági és külügyminiszter, valamint a nemzetgazdasági miniszter előterjesztése alapján

1. egyetértek azzal, hogy a Sevilleban tartandó, Negyedik Nemzetközi Fejlesztésfinanszírozási Konferencián (a továbbiakban: Konferencia) Magyarország Kormányát képviselő küldöttség vegyen részt;
2. felhatalmazom a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Konferencián részt vevő magyar küldöttség vezetőjét és tagjait a nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben kijelölje;
3. felhívom a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a küldöttség részére a részvételhez szükséges meghatalmazási okiratot a Konferencia előtt adja ki.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 48/2025. (VI. 30.) ME határozata
helyettes államtitkár kinevezéséről**

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 234. § (1) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva – az agrárminiszter javaslatára –

dr. Szabó Balázst az Agrárminisztérium helyettes államtitkárává

– 2025. július 1-jei hatállyal –

kinevezem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 49/2025. (VI. 30.) ME határozata
helyettes államtitkár megbízatása megszűnésének megállapításáról és helyettes államtitkár kinevezéséről**

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 236. § (1) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva – az igazságügyi miniszter előterjesztésére – megállapítom, hogy

dr. Jancsó Gábornak, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkárának e megbízatása a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 239. § (1) bekezdése alapján történt lemondására tekintettel

– 2025. június 30-ai hatállyal – megszűnik, egyidejűleg

a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 234. § (1) bekezdése alapján – az igazságügyi miniszter javaslatára –

*dr. Kara Ákos Gézá*t az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkárává

– 2025. július 1-jei hatállyal – kinevezem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 50/2025. (VI. 30.) ME határozata
helyettes államtitkár megbízatása megszűnésének megállapításáról**

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 236. § (1) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva – a belügyminiszter előterjesztésére – megállapítom, hogy

dr. Hegyaljai Mátyásnak, a Belügyminisztérium helyettes államtitkárának e megbízatása a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 239. § (1) bekezdése alapján történt lemondására tekintettel

– 2025. június 30-ai hatállyal –

megszűnik.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 51/2025. (VI. 30.) ME határozata
főiskolai rektor megbízásáról**

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 37. § (8) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva – a kultúráért és innovációért felelős miniszternek a fenntartó kezdeményezésére tett javaslatára –

dr. Gloviczki Zoltánt az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán

– a 2025. szeptember 1-jétől 2030. augusztus 31-éig terjedő időtartamra –

a rektori teendők ellátásával ismételten megbízom.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 52/2025. (VI. 30.) ME határozata
főiskolai rektor felmentéséről**

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 37. § (8) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva
– a kultúráért és innovációért felelős miniszternek a fenntartóval egyetértésben tett előterjesztésére –

a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán

dr. Fehérváry Örs Jákót főiskolai rektori megbízatása alól – lemondására tekintettel –

2025. június 30-ai hatállyal

felmentem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 53/2025. (VI. 30.) ME határozata
állami felsőoktatási intézmény kancellárja megbízásának visszavonásáról**

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 37. § (4a) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva,
a kultúráért és innovációért felelős miniszter előterjesztésére

a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen *Verseghe-Nagy Miklós Zoltán*

kancellári megbízását – a fenti egyetem fenntartói jogállás változására tekintettel –

– 2025. június 23-ai hatállyal –

visszavonom.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök
